



การออกแบบหิ้งสะท้อนแสงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ  
ในการนำแสงธรรมชาติมาใช้ในสถานศึกษา  
กรณีศึกษา : อาคารเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

LIGHT SHELVES DESIGN FOR EFFICIENT DAYLIGHTING  
IN SCHOOL BUILDING  
CASE STUDY : SECONDARY SCHOOL IN BANGKOK



เรณู ด้านกุล  
RAYNU DANKUL

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต  
สาขาวิชาสถาปัตยกรรมเขตร้อน  
บัณฑิตวิทยาลัย  
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง  
พ.ศ.2545  
ISBN 974 - 324 - 068 - 3

LIGHT SHELVES DESIGN FOR EFFICIENT DAYLIGHTING  
IN SCHOOL BUILDING  
CASE STUDY : SECONDARY SCHOOL IN BANGKOK

RAYNU DANKUL

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT  
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF  
MASTER OF ARCHITECTURE IN TROPICAL ARCHITECTURE  
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES  
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

2002

ISBN 974 - 324 - 068 - 3

COPYRIGHT 2002

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การออกแบบหิ้งสะท้อนแสงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการนำแสงธรรมชาติมาใช้ในสถานศึกษา
นักศึกษา	นางสาว เรณู ด่านกุล
รหัสนักศึกษา	42063105
สาขาวิชา	สถาปัตยกรรมเขตร้อน
พ.ศ.	2545
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	รศ.ธีรมน ไวโรจนกิจ

### บทคัดย่อ

ปัจจุบันการนำแสงธรรมชาติมาใช้ในอาคารเรียนมีข้อจำกัดของความส่องสว่างในระยะลึกของห้องเรียนไม่เกิน 2.00 เมตร ซึ่งส่งผลให้ค่าระดับความส่องสว่างที่วัดได้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 200 – 300 ลักซ์ ในขณะที่มาตรฐานการส่องสว่างสำหรับห้องเรียนของ CIE และ IES (USA) ควรเป็น 500 ลักซ์ และจากการตรวจสอบขนาดห้องเรียนโดยทั่วไปที่ใช้กันพบว่ามี 2 ขนาด แต่ขนาดสัดส่วนของห้องเรียนยังไม่ได้มาตรฐานในงานวิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์ปรับปรุงขนาดห้องเรียนให้เหมาะสมต่อการใช้งาน และเสนอเทคนิคการนำแสงธรรมชาติมาใช้ในส่วนที่ระดับความส่องสว่างไม่เพียงพอต่อการใช้งานโดยเฉพาะในส่วนลึกสุดของห้องเรียนจากระยะแนวขอบหน้าต่างโดยวิธีการสะท้อนแสงของ Light Shelve เป็นหลัก

ขั้นตอนในการศึกษาออกแบบ Light Shelve ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลัก โดยขั้นตอนแรกประกอบไปด้วยการวิเคราะห์ขนาดสัดส่วน, ขนาดช่องแสงและการใช้สีภายในห้องเรียนรวมถึงการจัดกลุ่มห้องเรียน ขั้นตอนที่สองคือการวิเคราะห์ทดลองตัวแปรกายภาพที่มีอิทธิพลต่อการสะท้อนแสงของ Light Shelve ซึ่งประกอบไปด้วยการศึกษารูปแบบ, สีและลักษณะผิวสัมผัสของวัสดุ, ขนาดความลึก, รูปทรงที่มีมุมมองค่าที่แตกต่างกันของ Light Shelve, รวมไปถึงการออกแบบแผงควบคุมแสงจ้า (Glare) ส่วนขั้นตอนสุดท้ายนั้นคือการประเมินผลปริมาณแสงธรรมชาติที่เข้ามาในห้องเรียนซึ่งคำนวณด้วยวิธี Daylight Factor Method และสรุปผลโดยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิภาพของการสะท้อนแสงนี้มาพิจารณาเพื่อหารูปแบบและขนาดสัดส่วนของ Light Shelve ที่มีประสิทธิภาพในการกระจายแสงสูงสุด

ผลของการวิจัยพบว่าห้องเรียนที่เหมาะสมควรมีขนาด 8.00×9.00×2.90 เมตร ขนาดช่องแสงมีความสูง 0.55 เมตร ในสภาพแวดล้อมของห้องเรียนที่เป็นพื้นที่โล่งโดยรอบอาคารเรียนและพบว่ารูปแบบ Light Shelve แบบ 1 ชั้น เอียงทำมุม 35 องศา มีความกว้างขนาด 0.98 เมตร ทาสีขาวเคลือบเงา และมีแผงป้องกันแสงจ้าภายในห้องเรียนขนาด 0.50 เมตร เอียงทำมุม 35 องศา มีประสิทธิภาพในการเพิ่มระยะความลึกของแสงธรรมชาติได้ลึกถึงข้างในสุดของห้องเรียนให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานกำหนดการวางทิศทางของช่องแสงควรอยู่ในแนวทิศเหนือ - ใต้ขณะเดียวกันการติดตั้ง Light Shelve นี้ในอาคาร

Thesis Title	LIGHT SHELVES DESIGN FOR EFFICIENT DAYLIGHTING IN SCHOOL BUILDING CASE STUDY : SECONDARY SCHOOL IN BANGKOK
Student	Miss Raynu Dankul
Student ID.	42063105
Degree	Master of Architecture
Programme	Tropical Architecture
Year	2002
Thesis Advisor	Assoc.Prof. Teeramon Wairojanakich

### ABSTRACT

Currently, daylighting in the conventional school buildings is mostly limited to 2.0 m access in to the classroom, through the windows. This result of the illumination measurement is below the standard. From the surveying, most classrooms can be classified into 2 sizes. However these are still not the optimal classrooms proportions. Therefore the research has emphasized the analysis of the classroom proportional development and daylight strategy recommendation. To increase the illumination by daylight in to a deeper area of the classroom, the study recommends the use of light shelves.

The studies of light shelves consist 3 procedures. First combined the space proportion, fenestration size, internal wall color and classroom grouping analysis. Second the experimental analysis of physical variation that influence the light shelf reflection, by the material qualification such as type, color and texture. Likewise the study contents the appropriate size, depth, from and angle adjustment of light shelves, including the glare controller design. Finally is to measure the quantitative evaluation of incoming daylight by the daylight factor method. The result will be a higher efficiency of daylight distribution by the use of light shelves by comparing the analysis from the above information to the standard values.

From the research, it can be summarized that the appropriate proportion of classroom is 8.00 x 9.00 x 2.90 meters with 0.55 meters fenestration height. In buildings with open condition, we found that storey light shelf with an angle of 35 degrees inclined, 0.98 meters height, in white color tilted, including an internal glare controller with 0.55 meters height, 35 degrees inclined. Can increase more efficiency of daylight compare to the standard by increasing the illuminated distance into deeper area. Fenestration should respective solar orientation by faced to north and south. Apart from what mentioned previously, light shelf

design can also reduce artificial lighting consumption. Annually, light shelves can reflect daylight through the classroom for 93.18% of occupied time (1928 hrs) without artificial light. Exceptional to cloudy condition or less illumination than 22,728 Lux.

In conclusion of this research, it can also be applied to other types of building such as office building, hospital, industrial building etc., or consider to manufacturing the products.

## กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ดี ด้วยคำแนะนำและคำปรึกษาในการทำวิจัยทุกขั้นตอน จาก รศ.ธีรมน ไวโรจนกิจ ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความอนุเคราะห์จากท่านและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ศ.ดร.สุรพงษ์ จิระรัตนานนท์ อาจารย์ประจำภาควิชาพลังงาน สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT) ที่ให้คำแนะนำและช่วยเหลือข้อมูลสถิติปริมาณแสงสว่างของดวงอาทิตย์ในเขตกรุงเทพมหานคร ตลอดจนให้คำปรึกษาเรื่องต่างๆ ไป เกี่ยวกับแสงสว่าง

ขอขอบพระคุณ ดร.สมชาย ศรีสมพงษ์ และอาจารย์ชัยยุทธ ศรีเผด็จ ที่ให้คำแนะนำและช่วยเหลือตลอดจนให้คำปรึกษาเรื่องต่างๆ ไป เกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ อ.เกียรติศักดิ์ เขียมสุเมธ อาจารย์ระดับ 7 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี ที่ได้ช่วยเหลือในการให้ข้อมูลตลอดจนอำนวยความสะดวกการใช้สถานที่ในการทำวิจัย

ขอขอบคุณเพื่อนๆ นักศึกษาทุกคนที่ช่วยเหลือให้คำแนะนำต่างๆ พร้อมทั้งช่วยตรวจเทียบและแก้ไขทฤษฎีและอื่นๆ ที่ผิดพลาด จนสำเร็จสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและยังให้กำลังใจต่อผู้วิจัยอย่างใกล้ชิดตลอดมา

สุดท้ายขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย ที่ได้ให้ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

เรณู ด้านกุล

# สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	IX
สารบัญรูป.....	XIII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 ความสำคัญของปัญหา.....	2
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	12
1.4 ขั้นตอนการศึกษา.....	13
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	16
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	16
1.7 ระยะเวลาและแผนการดำเนินงาน.....	16
บทที่ 2 พฤติกรรมของแสงและแนวทางการออกแบบห้องสะท้อนแสง.....	18
2.1 ธรรมชาติของแสงสว่าง.....	18
2.2 พฤติกรรมของแสง.....	18
2.3 การวัดค่าความส่องสว่างของแสง (Measurement of Lighting Illumination).....	20
2.4 ความจ้าหรือการส่องสว่าง (Brightness & Luminance).....	23
2.5 สภาพท้องฟ้า (Sky Condition).....	24
2.6 ทฤษฎีการให้ความสว่างแก่อาคารโดยอาศัยแสงธรรมชาติ.....	27
2.7 ทฤษฎีการให้ความสว่างแก่อาคารโดยอาศัยแสงประดิษฐ์ (Artificial Light).....	29
2.8 ลักษณะการเปิดช่องเปิดที่มีผลกับสภาพแสงสว่างภายใน.....	31
2.9 แนวทางการควบคุมแสงจ้า (Glare).....	33
2.10 รูปแบบการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในอาคาร (Daylight Strategies).....	35
2.11 แนวความคิดของห้องสะท้อนแสง (Light Shelf Concept) .....	37
2.12 ประเภทของกระจกและคุณสมบัติของกระจก.....	40

## สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 ค่าความส่องสว่างในเขตกรุงเทพฯและค่ามาตรฐานของการส่องสว่าง.....	44
3.1 สภาพภูมิอากาศในเขตกรุงเทพมหานคร.....	44
3.2 ลักษณะการโคจรของดวงอาทิตย์ที่มีผลต่อกรุงเทพมหานคร.....	45
3.3 ปริมาณแสงสว่างและรังสีดวงอาทิตย์ของกรุงเทพฯ (Radiation and Illuminance.....	46
3.4 สภาพท้องฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร.....	54
3.5 ค่ามาตรฐานทั่วไป.....	54
บทที่ 4 กรณีศึกษาการนำแสงธรรมชาติมาใช้ในอาคารเรียน.....	60
4.1 ลักษณะทั่วไปของอาคารเรียน.....	60
4.2 ทิศทางเข้าหลักของแสงธรรมชาติ.....	61
4.3 การนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในห้องเรียน.....	61
4.4 การวิเคราะห์ตัวแปรของแสงสว่างจากธรรมชาติ.....	62
4.5 ผลการทดลองของการกระจายแสง.....	63
4.5.1 ผลการทดลองการกระจายแสงในห้องเรียน.....	63
4.5.2 ผลการทดลองการกระจายแสงในห้องเอนกประสงค์.....	64
4.5.3 ผลการทดลองการกระจายแสงในห้องสมุด.....	65
บทที่ 5 การวิเคราะห์รูปแบบของห้องเรียนเพื่อการส่องสว่างที่มีประสิทธิภาพ.....	66
5.1 การวิเคราะห์สัดส่วนของห้องเรียน.....	66
5.1.1 การวิเคราะห์การจัดกลุ่มห้องเรียน.....	66
5.1.2 การวิเคราะห์ขนาดของช่องแสงและสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน.....	68
5.1.3 การวิเคราะห์ขนาดของช่องแสงและสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน.....	71
5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	73
5.3 หุ่นจำลองที่ใช้ในการวิจัย.....	75
5.3.1 หุ่นจำลองที่ใช้ในการทดสอบ.....	75
5.3.2 ขั้นตอนการวัดการกระจายแสงและการหาค่า Daylight Factor.....	76

## สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 6 การวิเคราะห์แนวทางประสิทธิภาพของห้องสะท้อนแสงที่ออกแบบไว้.....	78
6.1 การวิเคราะห์ปัจจัยกายภาพทั่วไปของ Light Shelve.....	83
6.2 การวิเคราะห์กำหนดตัวแปรควบคุมคงที่.....	84
6.3 การวิเคราะห์ออกแบบ Light Shelve ที่เหมาะสม.....	85
6.4 การวิเคราะห์เลือกรูปแบบของ Light Shelve ที่เหมาะสม.....	85
6.5 การวิเคราะห์เลือกลักษณะสีและผิวสัมผัสของของวัสดุที่เหมาะสม.....	102
6.6 การวิเคราะห์ขนาดความลึกและสีของ Light Shelve ที่เหมาะสม.....	103
6.7 การวิเคราะห์รูปทรงของ Light Shelve ที่เหมาะสม.....	115
6.8 การวิเคราะห์รูปทรงของ Light Shelve ในเดือนธันวาคม.....	125
6.9 การวิเคราะห์ควบคุมแสงจ้า (Glare).....	135
6.10 แบบขยายรูปทรง Light Shelve ที่เลือกใช้.....	145
บทที่ 7 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	149
7.1 การกำหนดตัวแปรควบคุมคงที่.....	149
7.2 การเพิ่มแสงสว่างธรรมชาติเข้าสู่ห้องเรียนด้วยวิธีการสะท้อนแสงจาก Light Shelve.....	150
7.3 ประโยชน์และการนำผลงานวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบ.....	153
7.4 ข้อเสนอแนะ.....	154
บรรณานุกรม.....	155
ภาคผนวก.....	157
ประวัติผู้เขียน.....	172

# สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 แสดงการใช้พลังงานไฟฟ้าของอาคารประเภทต่างๆ.....	2
1.2 แสดงการแบ่งประโยชน์ใช้สอยส่วนต่างๆ ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี.....	4
1.3 แสดงลักษณะทั่วไปทางสถาปัตยกรรม.....	6
1.4 แสดงขนาดผังพื้นของห้องเรียนและทัศนียภาพของโรงเรียนเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง.....	7
1.5 แสดงค่า Daylight Factor ชั้น 2 – 7 (%).....	9
1.6 ค่าเฉลี่ยความส่องสว่างรวมของห้องฟ้าทุก 1 ชั่วโมง(Klux).....	10
1.7 แสดงค่าระดับความส่องสว่างเฉลี่ยชั้น 2 – 7 (Lux).....	11
1.8 แสดงระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย.....	17
2.1 แสดงพฤติกรรมของแสงเมื่อตกกระทบกับวัตถุ.....	19
2.2 แสดงความจำเป็นสำหรับลักษณะของการเห็นในระดับต่างๆ.....	23
2.3 แสดงค่าเฉลี่ยของท้องฟ้าในลักษณะต่างๆ.....	24
2.4 แสดงค่าประมาณ Daylight Factor สำหรับพื้นที่ใช้งานต่างๆ.....	28
2.5 แสดงประเภทต่างๆ ของแสงจ้า.....	34
2.6 แสดงความสัมพันธ์ของช่องเปิดกับปัจจัยธรรมชาติภายนอก.....	37
2.7 แสดงคุณสมบัติของกระจก.....	42
2.8 แสดงข้อมูลต่างๆ ของกระจก.....	43
3.1 แสดงค่าเฉลี่ยความส่องสว่างรวมของท้องฟ้าทุก 1 ชั่วโมง(Klux) .....	46
3.2 แสดงปริมาณแสงสว่างของดวงอาทิตย์ในเดือนมกราคม - ธันวาคม (Klux).....	47
3.3 แสดงค่าความถี่ของความส่องสว่างภายนอกในแนวระนาบของกรุงเทพฯ (1999-2000).....	53
3.4 แสดงค่าประมาณ Daylight Factor สำหรับพื้นที่ใช้งานต่างๆ.....	54
3.5 แสดงการเปรียบเทียบมาตรฐานการส่องสว่างระหว่าง CIE และ IES (USA) ..... ตามประเภทการใช้งาน.....	55
3.6 แสดงการเปรียบเทียบมาตรฐานการส่องสว่างระหว่าง CIE และ IES (USA) และมาตรฐาน... การกำหนดค่า Daylight Factor ตามประเภทการใช้งาน (บางส่วน).....	56
3.7 แสดงค่าการสะท้อนแสงและค่าการส่องผ่านของวัสดุ.....	57
3.8 แสดงค่าการสะท้อนแสงของวัสดุภายนอกอาคาร.....	58
3.9 แสดงค่าการสะท้อนแสงของวัสดุภายในอาคาร.....	58
3.10 แสดงค่าตัวประกอบการสะท้อนแสงที่แนะนำให้ใช้.....	59
3.11 แสดงค่าตัวประกอบการสะท้อนแสงของสีและวัสดุ.....	59

## สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.1 แสดงลักษณะทั่วไปของอาคารเรียน.....	60
4.2 แสดงทิศทางเข้าหลักของแสงธรรมชาติจากทิศเหนือ-ใต้.....	61
4.3 แสดงการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในห้องเรียน.....	61
4.4 แสดงการวิเคราะห์หัวแปรงของแสงสว่างจากธรรมชาติ.....	62
4.5 แสดงผลการทดลองวัดการกระจายแสงในห้องเรียน.....	63
4.6 แสดงผลการทดลองวัดการกระจายแสงในห้องเอนกประสงค์.....	64
4.7 แสดงผลการทดลองวัดการกระจายแสงในห้องสมุด.....	65
5.1 แสดงการจัดกลุ่มห้องเรียนแบบต่างๆ.....	66
5.2 แสดงขนาดห้องเรียนทั่วไป.....	69
5.3 แสดงลักษณะการจัดโต๊ะเรียนแบบ A.....	70
5.4 แสดงลักษณะการจัดโต๊ะเรียนแบบ B.....	71
5.5 แสดงขนาดช่องแสงของห้องเรียน.....	72
6.1 แสดงค่าเฉลี่ย Daylight Factor ของห้องเรียน (โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง).....	78
6.2 แสดงเปอร์เซ็นต์สำหรับห้องเรียน รร.นวมินทราชินูทิศ หอวัง ที่สามารถใช้แสงสว่างจากธรรมชาติได้ต่อช่วงเวลาใช้ห้องเรียนทั้งปี.....	79
6.3 แสดงคุณสมบัติต่างๆ เพื่อนำไปออกแบบ Light Shelve.....	85
6.4 แสดงการวิเคราะห์รูปแบบต่างๆ ของ Light Shelve.....	87
6.5 แสดงค่าความสว่างภายนอกและค่า Daylight Factor.....	89
6.6 แสดงจำนวนวันที่ใช้ห้องเรียนต่อเดือน.....	89
6.7 แสดงรูปแบบของ Light Shelve ที่ใช้ในการทดลองการกระจายแสง.....	90
6.8 แสดงค่า Daylight Factor ของรูปแบบ Light Shelve แบบ A และ B.....	93
6.9 แสดงการเปรียบเทียบค่า Daylight Factor จากเกณฑ์ 2.5 % ของรูปแบบ Light Shelve แบบ A,B,C, และ D ของวันที่ 26 มิย 45.....	95
6.10 แสดงการเปรียบเทียบการกระจายแสงธรรมชาติของรูปแบบ Light Shelve แบบ A,B,C,D เข้าสู่หุ่นจำลอง.....	96
6.11 แสดงจำนวนข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ที่แสดงออกมาเป็นเลขศูนย์ของปริมาณแสงสว่างภายนอก..... ในเขตกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ.2542-2543 (Solar Time).....	97
6.12 แสดงเปอร์เซ็นต์ของรูปแบบ Light Shelve แบบ D ขนาด 1.53 เมตร ที่สามารถนำมาใช้ได้ต่อช่วงเวลาใช้ห้องเรียนทั้งปี.....	98

## สารบัญญัตราาง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
6.13 แสดงค่าตัวประกอบการสะท้อนแสงของสีและวัสดุ.....	102
6.14 แสดงการเปรียบเทียบสีของ Light Shelve.....	103
6.15 แสดงรูปแบบต่างๆ ของ Light Shelve ที่ใช้ในการทดสอบการกระจายแสง.....	104
6.16 แสดงค่า Daylight Factor ของความลึกและสีของ Light Shelve แบบ A และ B.....	106
6.17 แสดงการเปรียบเทียบค่า Daylight Factor จากเกณฑ์ 2.5 % ของความลึกกับสี..... ของ Light Shelveแบบ A,B,C,D และ E ของวันที่ 25 กค. 45.....	109
6.18 แสดงการเปรียบเทียบการกระจายแสงธรรมชาติของความลึกกับสีของ Light Shelve..... แบบ A,B,C,D และ E เข้าสู่หุ่นจำลอง.....	110
6.19 แสดงเปอร์เซ็นต์ขนาดความลึกของ Light Shelve แบบ D ขนาด 0.98 เมตร..... ทาสีขาวเคลือบเงาที่สามารถนำมาใช้ได้ต่อช่วงเวลาใช้ห้องเรียนทั้งปี.....	111
6.20 แสดงรูปแบบต่างๆ ของ Light Shelve ที่ใช้ในการทดสอบการกระจายแสง.....	115
6.21 แสดงค่า Daylight Factor ของรูปทรง Light Shelve แบบ A และ B.....	117
6.22 แสดงการเปรียบเทียบค่า Daylight Factor จาก 2.5 % ของรูปทรง Light Shelve..... แบบ A,B,C,D ของวันที่ 10 สค.45.....	119
6.23 แสดงการเปรียบเทียบการกระจายแสงธรรมชาติของความลึกกับสีของ Light Shelve..... แบบ A,B,C,D และ E เข้าสู่หุ่นจำลอง.....	120
6.24 แสดงเปอร์เซ็นต์ของ รูปทรง Light Shelve แบบ B มุม 35 องศา ขนาด 0.98 เมตร..... ทาสีขาวเคลือบเงาที่สามารถนำมาใช้ได้ต่อช่วงเวลาใช้ห้องเรียนทั้งปี.....	121
6.25 แสดงรูปแบบต่างๆ ของ Light Shelve ที่ใช้ในการทดสอบการกระจายแสง.....	125
6.26 แสดงค่า Daylight Factor ของรูปทรง Light Shelve แบบ A และ B.....	127
6.27 แสดงการเปรียบเทียบค่า Daylight Factor จากเกณฑ์ 2.5% ของรูปทรง Light Shelve..... แบบ A,B,C,D ของวันที่ 10 สค. 45.....	129
6.28 แสดงการเปรียบเทียบการกระจายแสงธรรมชาติของความลึกกับสีของ Light Shelve..... แบบ A,B,C,D และ E เข้าสู่หุ่นจำลอง.....	130
6.29 แสดงเปอร์เซ็นต์ของ รูปทรง Light Shelve แบบ B มุม 35 องศา ขนาด 0.98 เมตร..... ทาสีขาวเคลือบเงาของเดือนธันวาคม ที่สามารถนำมาใช้ได้ต่อช่วงเวลาใช้ห้องเรียนทั้งปี.....	131
6.30 แสดงแผงป้องกันแสงจ้า (Glare).....	136
6.31 แสดงค่า Daylight Factor ของแผงป้องกันแสงจ้า (Glare).....	137

## สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
6.32 แสดงค่า Daylight Factor จากเกณฑ์ 2.5 % ของแผงป้องกันแสงจ้า (Glare) .....	
ของวัน ที่ 30 สค.45.....	138
6.33 แสดงค่าเฉลี่ยความส่องสว่างรวมของท้องฟ้าทุก 1 ชั่วโมง(Klux) ปี พ.ศ.2542-2543.....	139
6.34 แสดงปริมาณแสงสว่างของดวงอาทิตย์ในเดือนมกราคม – ธันวาคม (Klux) .....	
ช่วง เวลา 08.00 น.....	139
6.35 แสดงจำนวนลักซ์ (Lux) ของแผงป้องกันแสงจ้า (Glare).....	140
6.36 แสดงช่วงเวลาที่สามารถใช้แสงธรรมชาติได้ (22,728).....	141
6.37 แสดงเปอร์เซ็นต์ของ รูปทรง Light Shelve แบบ B มุม 35 องศา ขนาด 0.98 เมตร.....	
ทาสีขาวเคลือบเงา ร่วมกับแผงป้องกันแสงจ้า.....	141
6.38 แสดงรูปทรงทั่วไปของ Light Shelve ที่เลือกใช้.....	145
7.1 แสดงผลสรุปค่าเฉลี่ย Daylight Factor ของรูปทรง Light Shelve.....	150
7.2 แสดงผลสรุปของสีและผิวสัมผัสที่เลือกใช้.....	151
7.3 แสดงผลสรุปค่าเฉลี่ย Daylight Factor ของความลึกและสีของ Light Shelve.....	151
7.4 แสดงผลสรุปค่าเฉลี่ย Daylight Factor ของรูปทรง Light Shelve.....	151
7.5 แสดงผลสรุปค่าเฉลี่ย Daylight Factor ของรูปทรง Light Shelve ของเดือนธันวาคม.....	152
7.6 แสดงผลสรุปค่าเฉลี่ย Daylight Factor ของรูปทรง Light Shelve กับแผงป้องกันแสงจ้า.....	152

# สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
1.1 แสดงสัดส่วนของการใช้พลังงานไฟฟ้าของอาคารสถานศึกษา.....	3
1.2 แสดงสัดส่วนของส่วนการศึกษาประเภทห้องเรียน.....	5
1.3 แสดงผังบริเวณและสภาพแวดล้อมนอกอาคาร.....	6
1.4 แสดงตำแหน่งการตรวจวัดค่าความส่องสว่าง.....	8
1.5 แสดงค่าเฉลี่ยความส่องสว่างรวมของห้องฟ้าทุก 1 ชั่วโมง(Klux)เวลา 14.00 น.....	10
2.1 แสดงช่วงคลื่นสเปกตรัม.....	18
2.2 แสดงการแผ่รังสีดวงอาทิตย์.....	18
2.3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างฟุตแคนเดิลกับลักซ์.....	21
2.4 แสดงค่าระดับความส่องสว่างตามกฎกำลังสองผกผัน.....	22
2.5 แสดงความแตกต่างระหว่างการส่องสว่างกับความจ้า.....	22
2.6 แสดงท้องฟ้าแบบ Clear Sky.....	25
2.7 แสดงมุม Bearing.....	25
2.8 แสดงท้องฟ้าแบบ Overcast Sky.....	27
2.9 แสดงการแบ่งส่วนพื้นที่ภายในห้อง.....	30
2.10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความลึกของห้องและความสูงของช่องเปิด.....	31
2.11 แสดงการเปรียบเทียบความสูงของหน้าต่างที่มีความสัมพันธ์..... ต่อการส่องผ่านของแสงเข้ามาภายใน.....	32
2.12 แสดงการเปรียบเทียบปริมาณการส่องสว่างของหน้าต่าง 2 ด้านที่ความสูงแตกต่างกัน.....	32
2.13 แสดงการเปรียบเทียบปริมาณการส่องสว่างจากการปรับเปลี่ยนความยาวของหน้าต่าง.....	33
2.14 แสดงรูปแบบการนำแสงธรรมชาติจากด้านข้าง.....	35
2.15 แสดงรูปแบบการนำแสงธรรมชาติจากด้านบน.....	36
2.16 แสดงรูปแบบการนำแสงธรรมชาติจากการสะท้อน.....	36
2.17 แสดง Room Aspect Ratio.....	36
2.18 แสดง Building Footprints.....	37
2.19 แสดง Room Aspect Ratio.....	38
2.20 แสดงรูปแบบทั่วไปของ Light Shelf.....	38
2.21 แสดงการนำแสงธรรมชาติโดยวิธี Light Shelf.....	39
2.22 แสดงรูปแบบทั่วไปของ Light Shelf ที่มีการใช้งานจริง.....	40
2.23 แสดงอัตราส่วนของพลังงานแสงอาทิตย์ทั้งหมดที่ผ่านกระจกเข้ามาในอาคาร.....	41

## สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
2.24 แสดงการแบ่งประเภทกระจกประเภทต่างๆ.....	42
3.1 แสดงตำแหน่งการโคจรของดวงอาทิตย์ในเขตกรุงเทพมหานคร (14 องศาเหนือ).....	45
3.2 แสดงค่าความส่องสว่างรวมเฉลี่ยทุก 1 ชั่วโมง (Klux) .....	46
3.3 แสดงสภาพท้องฟ้าในเขตกรุงเทพมหานครเฉลี่ย 10 ปี (2533-2542).....	47
5.1 แสดงขนาดสัดส่วนของการจัดโต๊ะเรียน.....	68
5.2 แสดงค่าการสะท้อนแสงที่เหมาะสมภายในห้องเรียน.....	73
5.3 แสดงเครื่องมือลักซ์มิเตอร์ (Lux Meter).....	73
5.4 แสดงเครื่องมือโอพูส 200 (Opus200).....	74
5.5 แสดงเครื่องมือเซนส์เซอร์ (Photometric Sensor).....	74
5.6 แสดงคอมพิวเตอร์โน้ตบุค.....	74
5.7 แสดงรูปแบบและขนาดของห้องเรียนที่ใช้ในการวิจัย.....	75
5.8 แสดงลักษณะกายภาพของหุ่นจำลองที่ใช้ในการทดสอบ.....	75
5.9 แสดงขั้นตอนและตำแหน่งในการวัดการกระจายแสงภายในห้องเรียน.....	76
5.10 แสดงรูปตัดและขนาดสัดส่วนที่ใช้ทำการทดลอง.....	77
5.11 แสดงระดับ Working Plane 0.75 เมตร.....	77
6.1 แสดงการกระจายแสงสว่างที่ได้มาตรฐานในช่วง 2.00 เมตร แรกจากขอบหน้าต่าง.....	78
6.2 แสดงปริมาณแสงสว่างภายนอกสำหรับห้องเรียน (รร. นวมินทราชินูทิศ หอวัง)..... ที่น้อยกว่า 111.111 Klux ในเดือนมกราคม – ธันวาคม.....	80
6.3 แสดงปัจจัยกายภาพที่ใช้พิจารณาในการออกแบบ Light Shelve.....	83
6.4 แสดงรูปแบบและขนาดของห้องเรียนที่ใช้ในการวิจัย.....	84
6.5 แสดงระดับความสูงของ Light Shelve ที่ไม่บังสายตา.....	86
6.6 แสดงความลึกของ Light Shelve.....	86
6.7 แสดงปริมาณแสงสว่างภายนอกสำหรับห้องเรียนของรูปแบบ Light Shelve ขนาด 1.53 ม..... ที่น้อยกว่า 28.735 Klux ในเดือนมกราคม – ธันวาคม.....	99
6.8 แสดงปริมาณแสงสว่างภายนอกสำหรับห้องเรียนของความลึก Light Shelve ขนาด 0.98 ม..... ที่น้อยกว่า 23.585 Klux ในเดือนมกราคม – ธันวาคม.....	112
6.9 แสดงปริมาณแสงสว่างภายนอกสำหรับห้องเรียนของรูปทรง Light Shelve มุม 35 องศา..... ขนาด 0.98 ม. ที่น้อยกว่า 18.248 Klux ในเดือนมกราคม – ธันวาคม.....	122

## สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
6.10 แสดงปริมาณแสงสว่างภายนอกสำหรับห้องเรียนของรูปทรง Light Shelve มุม 35 องศา..... ขนาด 0.98 ม. ที่น้อยกว่า 17.123 Klux ในเดือนมกราคม – ธันวาคม.....	132
6.11 แสดงระดับสายตาของนักเรียนอายุระหว่าง 12-18 ปี.....	135
6.12 แสดงการออกแบบป้องกันแสงจ้า (Glare).....	135
6.13 แสดงขนาดสัดส่วนของรูปแบบการป้องกันแสงจ้า (Glare).....	136
6.14 แสดงปริมาณแสงสว่างภายนอกของห้องเรียนของแผงป้องกันแสงจ้า (Glare)..... ที่น้อยกว่า 22.727 Klux ในเดือนมกราคม – ธันวาคม.....	142
6.15 แสดงแบบขยายแปลนของรูปทรง Light Shelve.....	146
6.16 แสดงแบบขยายของรูปทรง Light Shelve ที่เลือกใช้ในการออกแบบ.....	147
6.17 แสดงแบบขยายบัวหยดน้ำเพื่อป้องกันน้ำฝนเข้าสู่ห้องเรียน.....	147

# บทที่ 1

## บทนำ

### 1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการประหยัดพลังงานเป็นสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงมากที่สุดแนวคิดการอนุรักษ์พลังงานหรือการนำพลังงานหมุนเวียนมาใช้นั้นนอกจากจะช่วยลดวิกฤตการณ์ขาดแคลนพลังงานแล้ว ยังกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาแนวทางการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพการนำเอาแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ทดแทนแสงประดิษฐ์ แสงสว่างจากธรรมชาติจะมีความร้อนปะปนเข้ามาน้อยกว่าแสงประดิษฐ์ ดังนั้นการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้งานภายในอาคารจึงเป็นการช่วยลดการใช้พลังงานไฟฟ้าในส่วนของแสงประดิษฐ์ลงได้โดยตรงและยังสามารถช่วยลดภาระการทำความเย็นของระบบปรับอากาศอื่นเนื่องจากความร้อนที่เกิดจากแสงประดิษฐ์ภายในอาคารจึงสามารถลดความต้องการใช้พลังงานโดยรวมของประเทศได้อีกทางหนึ่ง

การนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ภายในอาคารยังมีผลให้เกิดความร้อนของดวงอาทิตย์เมื่อกระทบกับวัตถุใดๆ การนำแสงธรรมชาติเข้าสู่ภายในอาคารจึงควรหลีกเลี่ยงรังสีตรงของดวงอาทิตย์และใช้แสงสว่างที่เกิดจากการสะท้อนเป็นหลัก อย่างไรก็ตามแสงสว่างธรรมชาตินั้นเปลี่ยนแปลงไม่คงที่ตลอดเวลา ดังนั้นการให้ความสว่างแก่ภายในอาคารจึงยากที่จะควบคุมปริมาณของแสงให้คงที่อย่างสมบูรณ์ในระดับที่ต้องการดังเช่นแสงประดิษฐ์ การนำพลังงานจากธรรมชาติมาปรับใช้ร่วมกับเทคโนโลยีอย่างเหมาะสมเป็นอีกทางเลือกหนึ่ง ซึ่งการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ภายในอาคารโดยการใช้แสงสว่างที่เกิดจากการสะท้อนของ Light Shelf ปัจจุบันที่สำคัญอีกปัจจัยหนึ่งของการนำเอาพลังงานแวดล้อม (Ambient Energy) ในพื้นที่มาใช้เพื่อปรับปรุงภายในอาคารให้อยู่ในสภาวะน่าสบาย (Comfort) โดยไม่ต้องอาศัยแสงประดิษฐ์ ซึ่งแสงธรรมชาติที่ผ่านการสะท้อนจะมีประสิทธิภาพมากกว่าในเชิงความร้อนที่ลดลง รวมทั้งเกิดความสม่ำเสมอของแสงในการมองเห็น (Visual Comfort) จากการศึกษาการนำแสงธรรมชาติมาใช้ในสถานศึกษาโดยทั่วไปมีข้อจำกัดของความส่องสว่างในระยะลึกไม่เกิน 2.00 เมตร จากระยะแนวขอบหน้าต่างของห้องเรียน ส่วนค่าระดับความส่องสว่างที่วัดได้ส่วนใหญ่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 200 – 300 ลักซ์ ในขณะที่มาตรฐานการส่องสว่างสำหรับห้องเรียนของ CIE และ IES (USA) ควรเป็น 500 ลักซ์ งานวิจัยนี้เป็นการเสนอเทคนิคการนำแสงธรรมชาติมาใช้ในส่วนที่ระดับความส่องสว่างที่ไม่เพียงพอต่อการใช้งานในส่วนลึกสุดของห้องเรียนจากแนวขอบหน้าต่างโดยวิธีการสะท้อนแสงของ Light Shelf เป็นหลัก โดยศึกษาในส่วนของอาคารเรียนสามัญศึกษา ส่วนของห้องเรียนทั่วไปในเขตกรุงเทพมหานคร Light Shelf ซึ่งเป็นการออกแบบผสมผสาน (Intergrated Design) ที่เหมาะสมระหว่างอุปกรณ์กันแสงแดดโดยตรง (Sun – Shading Device) และอุปกรณ์ที่ใช้สะท้อนแสงธรรมชาติ

เข้าสู่อาคาร หากมีการศึกษาและวิจัยถึงรูปแบบและขนาดที่เหมาะสมของ Light Shelve เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในส่วนลึกสุดของห้องเรียนจากแนวขอบหน้าต่างของอาคารเรียนสามัญศึกษารวมไปถึงสัดส่วนของหน้าต่างช่องแสงของอาคารอย่างจริงจังแล้วจะช่วยให้ประสิทธิภาพในการกระจายธรรมชาติเข้าไปส่วนลึกสุดของห้องเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่มาตรฐานกำหนดและยังช่วยให้สถาปนิกออกแบบ Light Shelve ที่เป็นตัวกำหนดปริมาณแสงที่ยอมให้เข้ามาภายในอาคารในปริมาณที่พอเหมาะต่อการมองเห็นโดยไม่ก่อให้เกิดความร้อนภายในอาคารได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

การนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ภายในอาคารช่วยลดการใช้พลังงานภายในอาคารลงได้แต่ในช่วงที่ผ่านมายังไม่มีการศึกษาและวิจัยอย่างจริงจัง เกี่ยวกับการหารูปแบบและขนาดที่เหมาะสมของ Light Shelve เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในส่วนลึกสุดของห้องเรียนจากแนวขอบหน้าต่างโดยวิธีการสะท้อนแสงของ Light Shelve ของอาคารเรียนสามัญศึกษา ส่วนของห้องเรียนทั่วไปในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งหากมีการศึกษาและวิจัยอย่างจริงจังจะทำให้สถาปนิกสามารถออกแบบ Light Shelve ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมก่อนที่จะมีการก่อสร้างจริง นอกเหนือจากนั้นผลงานการวิจัยดังกล่าวยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับอาคารอื่นๆ เช่น อาคารพักอาศัย สำนักงาน โรงพยาบาล โรงงาน อุตสาหกรรม เป็นต้น หรือถูกนำเสนอในรูปของผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมโดยนำผลวิจัยไปพัฒนาหรือปรับปรุงให้เหมาะสมกับการผลิตแบบจำนวนมากในอนาคต และยังสามารถศึกษาผลกระทบพลังงานของชาติลงได้อีกทางหนึ่ง

## 1.2 ความสำคัญของปัญหา

ในงานวิจัยนี้มุ่งที่จะศึกษาการหารูปแบบและขนาดที่เหมาะสมของหิ้งสะท้อนแสงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในส่วนลึกสุดจากระยะขอบหน้าต่างของห้องเรียนให้มีแสงที่ได้มาตรฐานในอาคารเรียนสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะทำการศึกษาในส่วนของห้องเรียนทั่วไป อาคารเรียนเป็นอาคารที่มีเด็กนักเรียนใช้เป็นจำนวนมาก เมื่อพิจารณาจากกลุ่มประชากรวัยเรียนจะพบว่าแนวโน้มสูงขึ้นทุกปีจากที่มีสัดส่วนร้อยละ 54.30 ในปี 2538 เพิ่มเป็นร้อยละ 62.36 ในปี 2542 (เครื่องชี้ภาวะสังคม. 2542 : 14) และมีจำนวนสถานศึกษาในสวนสามัญศึกษาถึง 2,669 (สถิติการศึกษาฉบับย่อกรมสามัญศึกษา. 2542 : 19) ดังนั้นตัวอาคารจึงควรสามารถตอบสนอง สภาวะความสบายทางด้าน การนำแสงธรรมชาติเข้ามาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

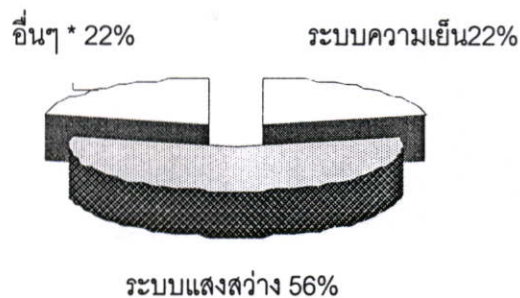
จากรายงานการศึกษาของ USAID เรื่อง Energy Conservation in Commercial Building ได้ทำการสำรวจการใช้พลังงานไฟฟ้าของอาคารประเภทต่างๆ โดยแยกตามประเภทกิจกรรม ซึ่งคิดเป็นร้อยละของการใช้งานดังนี้

ตารางที่ 1.1 แสดงการใช้พลังงานไฟฟ้าของอาคารประเภทต่างๆ

ประเภทอาคาร	ระบบความเย็น (%)	ระบบแสงสว่าง (%)	อื่นๆ * (%)	รวม (%)
สำนักงาน	50.0	25.0	25.0	100.0
โรงแรม	61.0	15.3	23.7	100.0
ศูนย์การค้า	60.0	25.0	15.0	100.0
สถานศึกษา	22.0	56.0	22.0	100.0
โรงพยาบาล	77.5	14.7	7.8	100.0
ภัตตาคาร	27.8	45.0	27.5	100.0

ที่มา : ธนิต จินดาวงศ์ (มปป. : 9)

\* อื่นๆ หมายถึงระบบความร้อนและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ที่ใช้ไฟฟ้า



รูปที่ 1.1 แสดงสัดส่วนของการใช้พลังงานไฟฟ้าของอาคารสถานศึกษา

จากรูปที่ 1.1 จะพบว่าอาคารประเภทสถานศึกษามีการใช้พลังงานไฟฟ้าในระบบแสงสว่างมากที่สุดถึง 55.6 % ตามด้วยระบบความเย็นและอื่นๆ อย่างละเท่าๆ กันคือ 22.2 % แสดงให้เห็นว่าการควบคุมการใช้พลังงานในอาคารสถานศึกษาควรพิจารณาระบบแสงสว่างเป็นสำคัญ ดังนั้นถ้าเราสามารถควบคุมการใช้พลังงานในส่วนนี้ให้ลดลงได้ก็จะเป็นการช่วยลดภาระการใช้ไฟฟ้าของอาคารรวมทั้งเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายอีกด้วย

#### 1.2.1 การศึกษาปัญหาด้านแสงธรรมชาติของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี

อาคารการศึกษาเป็นอาคารซึ่งมีบรรยากาศสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ทั้งทางด้านกายภาพและความรู้สึก สถานศึกษาแบ่งตามแผนการศึกษาแห่งชาติโดยแบ่งตามอายุผู้เรียนแบ่งออกเป็น 6 ระดับ ซึ่งงานวิจัยนี้จะทำการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา (มัธยม 1 – มัธยม 6) อยู่ระหว่างอายุ 12 – 18 ปี และได้ทำการศึกษาโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี มีเนื้อที่ 20 ไร่ 38 ตารางวา มีชุมชนใกล้เคียงกับโรงเรียน ดังนี้

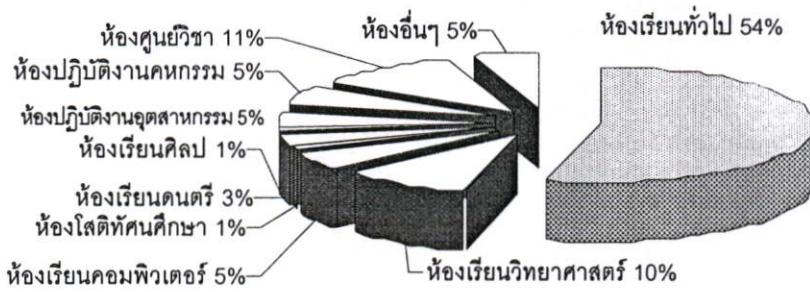
ทิศเหนือ	โรงพักปากเกร็ด
ทิศใต้	หมู่บ้านมิตรประชา
ทิศตะวันออก	สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์
ทิศตะวันตก	สี่แยกสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ (ถนนติวานนท์)

การแบ่งส่วนประโยชน์ใช้สอยมีดังนี้ (โรงเรียนมัธยมศึกษาสำหรับนักเรียน 3,060 คน)

ตารางที่ 1.2 แสดงการแบ่งประโยชน์ใช้สอยส่วนต่างๆของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี

	องค์ประกอบ	ห้อง	จำนวน (ตร.ม.)	
ส่วนบริหารและธุรการ	ส่วนบริหารและธุรการ	ห้องผู้อำนวยการ	30	
		ห้องฝ่ายธุรการ	20	
		ห้องประชาสัมพันธ์	20	
		ห้องฝ่ายบริการ	20	
		ห้องฝ่ายปกครอง	20	
		ห้องอาคารสถานที่	20	
		ห้องชมรมผู้ปกครองและครูห้องรับรอง	20	
		ห้องพักครู	20	
		ห้องพักผ่อนักงาน	20	
		ห้องครูเวร	434	
		ส่วนการศึกษา	ส่วนห้องเรียน	ห้องเรียนทั่วไป
ห้องเรียนวิทยาศาสตร์	693			
ห้องเรียนคอมพิวเตอร์	378			
ห้องโสตทัศนศึกษา	63			
ห้องเรียนดนตรี	189			
ห้องเรียนศิลปะ	63			
ห้องปฏิบัติการอุตสาหกรรม	189			
ห้องปฏิบัติการคหกรรม	378			
ห้องศูนย์วิชา	315			
ห้องอื่นๆ (ห้องจริยธรรม,ห้องปฏิบัติการทางภาษา,ห้องแนะแนว,ห้องส่งเสริมอาชีพอิสระ,ห้องธุรกิจ)	756			
	315			
ส่วนประโยชน์ใช้สอยรวม	ส่วนประโยชน์ใช้สอยรวม		ห้องสมุด	441
			ห้องประชุม	470
		ห้องเล่นกีฬา	1,490	
		สนามกีฬา	3,200	
ส่วนบริการ	ส่วนประโยชน์ใช้สอยรวม	ห้องอาหาร	504	
		ห้องน้ำ - ส้วม	353	
		ห้องพยาบาล	63	
		ห้องผลิตเอกสาร	63	
		ห้องสหกรณ์	63	
	ส่วนทำงานของคนงาน	ส่วนทำงานของคนงาน	ครัวและส่วนประกอบ	150
			ส่วนซักซิด	63
			ส่วนพักผ่อนคนงาน	63
			ส่วนบ้านพักภารโรง	315
			ส่วนห้องเครื่อง	126
ส่วนเก็บพัสดุและเก็บของทั่วไป	189			
ส่วนพักขยะทั่วไป	63			
ส่วนประกอบอื่น	ส่วนประกอบอื่น	สนามเด็กเล่น	3,200	
		บริเวณเข้าแถวเสาธง	2,754	
		ถนนและทางสัญจร	420	
		ที่จอดรถ	1,182	
		การจัดภูมิสถาปัตยกรรม	1,600	

ที่มา : โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี



รูปที่ 1.2 แสดงสัดส่วนของส่วนการศึกษาประเภทห้องเรียน

ข้อควรพิจารณาในการออกแบบอาคารเรียนในส่วนของการจัดทิศทางการวางอาคาร ควรวางด้านสกัดไว้ในแนวทิศตะวันตก - ตะวันออก โดยมีด้านยาวตั้งฉากกับแนวเหนือ - ใต้ การให้แสงควรจัดให้แสงธรรมชาติและไฟฟ้าที่เหมาะสม โดยการเจาะช่องเปิดต่างๆ ควรอยู่ในแนวของการวางอาคาร คือแนวเหนือ - ใต้

จากการวิเคราะห์ในเบื้องต้นพบว่าห้องเรียนเป็นห้องที่มีนักเรียนใช้เป็นจำนวนมากและมีการเรียนการสอนเกือบทั้งวัน จากรูปที่ 1.2 จะพบว่าสัดส่วนของส่วนการศึกษาประเภทห้องเรียนทั่วไปมีจำนวนนักเรียนใช้มากที่สุดถึง 54% จึงเลือกพิจารณาศึกษาห้องเรียนทั่วไป และทำศึกษาวิจัยในแนวทิศเหนือ - ใต้

#### 1.2.2 การสำรวจสภาพทั่วไปและปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

จากการศึกษาระดับแสงสว่างภายในห้องเรียนทั่วไปของโรงเรียนเรียนนวมินทรราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี ซึ่งประกอบไปด้วย 3 อาคาร ได้แก่ อาคาร 1 มีจำนวน 7 ชั้น , อาคาร 2 มีจำนวน 5 ชั้น , และอาคาร 3 มีจำนวน 3 ชั้น ได้ทำการศึกษาอาคารที่ 1 ซึ่งทำการศึกษาในส่วนของห้องเรียนตั้งแต่ชั้น 2 - 7

อาคาร 3 โรงเรียนเรียนนวมินทรราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี มีข้อมูลทั่วไปดังนี้

ชื่ออาคาร	อาคาร 3 โรงเรียนเรียนนวมินทรราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี	
พื้นที่ใช้สอยรวม	6,174	ตารางเมตร
พื้นที่ต่อชั้น	882	ตารางเมตร
พื้นที่ปรับอากาศรวม	441	ตารางเมตร
พื้นที่ไม่ปรับอากาศ	5,733	ตารางเมตร
ลักษณะอาคาร	อาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า จำนวน 7 ชั้น	

### 1.2.3 ลักษณะทั่วไปของสถาปัตยกรรม

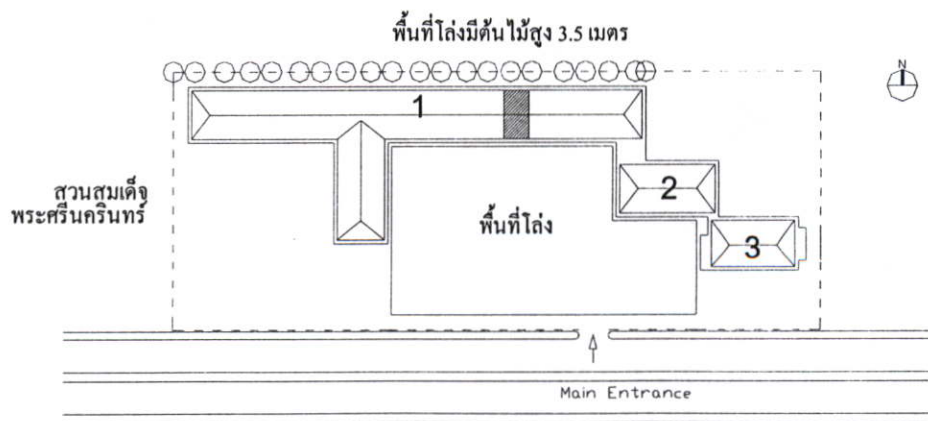
ตารางที่ 1.3 แสดงลักษณะทั่วไปทางสถาปัตยกรรม

ลักษณะทั่วไป	รายละเอียด
ภายนอกของอาคาร แผงกันแดด หลังคา	- เป็นผนังก่ออิฐฉาบปูนเรียบทาสีอ่อน ช่องเปิด (หน้าต่าง) เป็นบานเหล็ก - เป็นแผงกันแดดคอนกรีต มีอยู่ทุกทิศทาง - มีชายคาลักษณะเป็น Parapet ยื่นออกมาเพื่อการบังแดดทุกทิศทาง
ภายในอาคาร	- ลักษณะการจัดห้องเป็นแบบ Single Corridor ทิศเหนือเป็นห้องเรียน ทิศใต้เป็น Corridor ในส่วนรอบอาคารได้รับแสงธรรมชาติ ภายในห้องส่วนใหญ่เป็นผนังก่ออิฐฉาบปูน ทาสีขาว
วัสดุปูพื้น	- ส่วนพื้นเป็นกระเบื้องยางสีเขียวตองอ่อน คอนกรีตทาสีขาวฉาบเรียบ
ฝ้าเพดาน	- ความสูงถึงเพดาน 3.00 เมตร
ระบบแสงสว่าง	- ส่วนใหญ่ใช้หลอดฟลูออเรสเซนต์ 18 วัตต์ และ 36 วัตต์ บัลลัสชนิดลวด จำนวน 12 หลอด/ห้อง
ระบบปรับอากาศ	- เป็นระบบแยกส่วน (Split type)

### 1.2.4 สภาพแวดล้อมของอาคาร


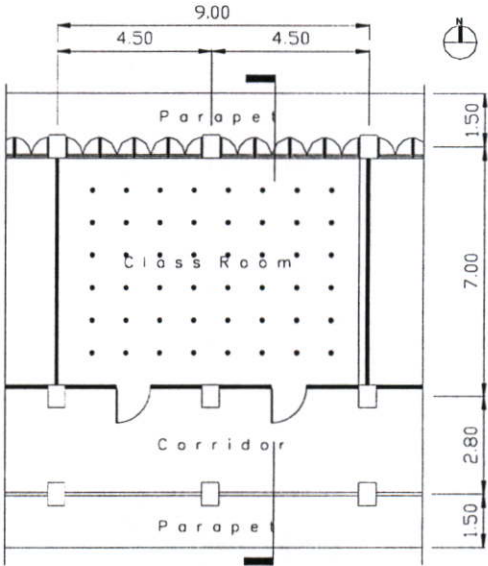


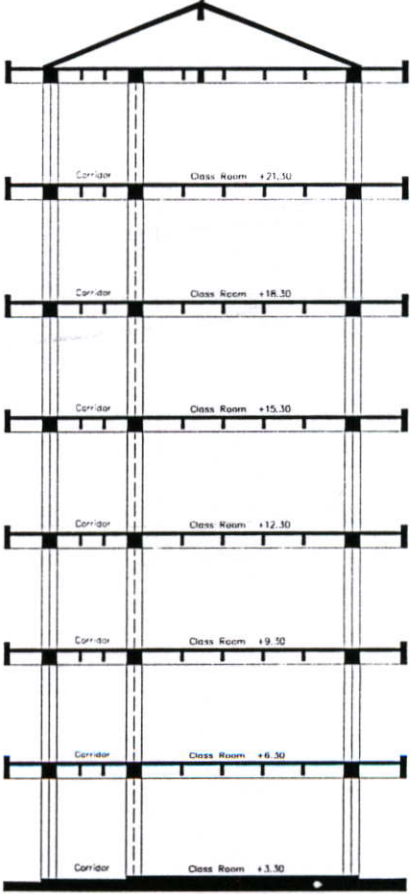
โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี ตั้งอยู่ ถ. ศรีสมาน อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี มีสภาพแวดล้อมของอาคารดังนี้

- ทิศตะวันออก ติดกับอาคาร 2
- ทิศตะวันตก ติดกับสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์
- ทิศเหนือ พื้นที่โล่ง มีต้นไม้สูงประมาณ 3.50 ม
- ทิศใต้ พื้นที่โล่ง



รูปที่ 1.3 แสดงผังบริเวณและสภาพแวดล้อมนอกอาคาร

ตารางที่ 1.4 แสดงขนาดผังพื้นของห้องเรียนและทัศนียภาพของโรงเรียนเรียนนวมินทรราชินูทิศ  
หอวัง

ทัศนียภาพทั่วไป	ผังพื้นและรูปตัดของห้องเรียน
 <p data-bbox="416 949 671 987">แสดงรูปด้านอาคารเรียน</p>	 <p data-bbox="1074 965 1239 1003">ผังพื้นห้องเรียน</p>
 <p data-bbox="358 1541 671 1579">แสดงช่องแสงภายในห้องเรียน</p>  <p data-bbox="292 1944 671 1982">ช่องแสงและช่องเปิดบริเวณ Corridor</p>	 <p data-bbox="1074 1973 1239 2011">รูปตัดห้องเรียน</p>

## 1.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล ในส่วนของความแสงสว่างและแสงธรรมชาติ

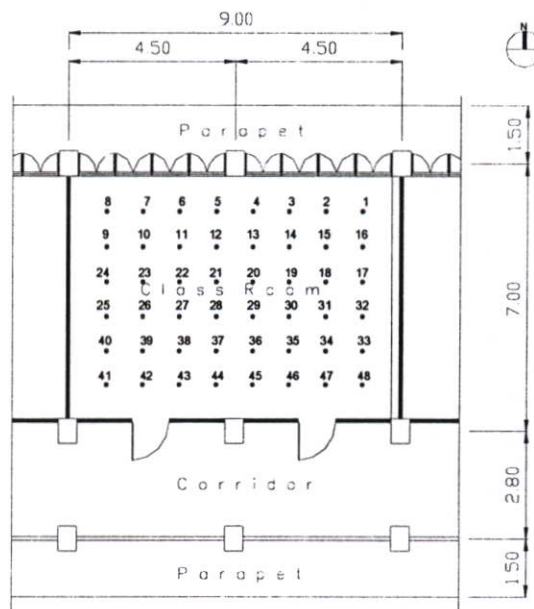
### A. การพิจารณาการกระจายแสง (Light Distribution)

การตรวจสอบแสงธรรมชาติที่ผ่านเข้ามาในอาคารเพื่อหาค่า Daylight Factor และการหาปริมาณแสงธรรมชาติเฉลี่ยทำการตรวจสอบในบริเวณพื้นที่ใช้งานที่มีแสงธรรมชาติเข้าถึงได้คือเหนือ

### B. การตรวจวัดการกระจายแสงธรรมชาติ

วัดความส่องสว่างภายนอกและวัดค่าความส่องสว่างภายใน ณ จุดต่างๆ ที่กำหนดในเวลาเดียวกัน มีรายละเอียดดังนี้

- ทำการตรวจวัดการกระจายแสงในวันที่ 28 สิงหาคม 2544 เวลา 13.30 – 15.00 น.
- สภาพท้องฟ้าแจ่มใส (Clear Sky)
- ทำการตรวจวัดการกระจายแสงในส่วนของห้องเรียนชั้น 2 – 7 โดยใช้เครื่องมือวัดแสงลักซ์มิเตอร์ (Lux Meter)
- ทำการตรวจวัดการกระจายแสงทุกๆ 1.00 ตารางเมตร ตรวจวัดทุกๆ 15 วินาที ทั้งภายในและภายนอก
- สัดส่วนของห้องเรียนมีขนาด 63.00 ตารางเมตร
- ขนาดผนังทางด้านทิศเหนือมีขนาด 27.00 ตารางเมตร ขนาดช่องแสงทางด้านทิศเหนือมีขนาด 18.00 ตารางเมตร (66%)
- ขนาดผนังทางด้านทิศใต้มีขนาด 27.00 ตารางเมตร ขนาดช่องเปิดและช่องแสงทางด้านทิศใต้มีขนาด 8.70 ตารางเมตร (32%)



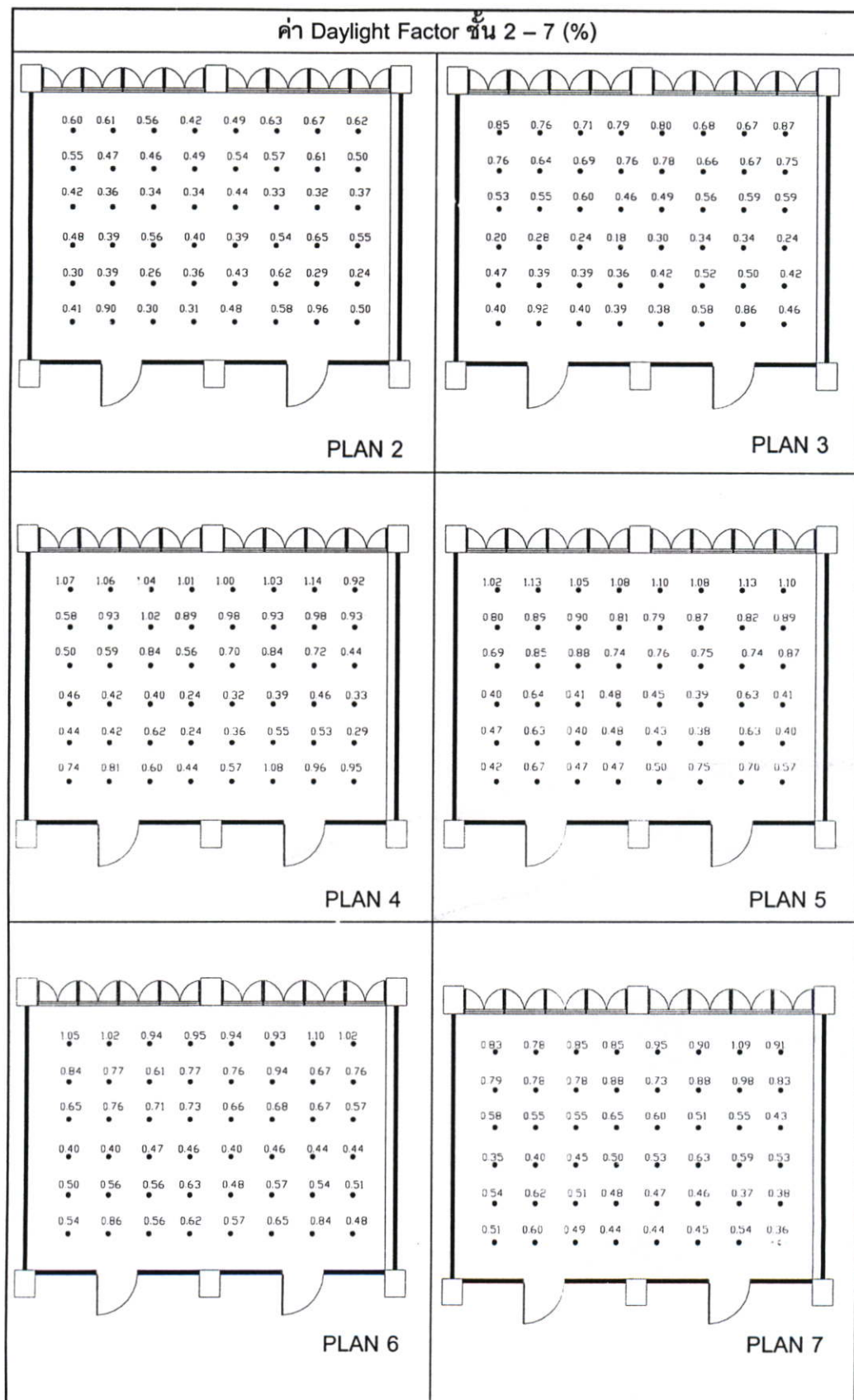
รูปที่ 1.4 แสดงตำแหน่งการตรวจวัดค่าความส่องสว่าง

การกำหนดค่า Daylight Factor (D.F.) เป็นการพิจารณาปริมาณความส่องสว่างภายในอาคารที่ได้จากแสงธรรมชาติ ค่าที่ได้เป็นเปอร์เซ็นต์ มีสูตรในการหาดังนี้

$$D.F. (\%) = \frac{\text{ความส่องสว่างภายใน} \times 100\%}{\text{ความส่องสว่างภายนอก (ไม่รวมแสงแดดตรง)}}$$

ตารางที่ 1.5 แสดงค่า Daylight Factor ชั้น 2 – 7 (%)

ทำการตรวจวัดการกระจายแสงในวันที่ 28 สิงหาคม 2544 เวลา 13.30 – 15.00 น.



## 1.2.6 การหาค่าความส่องสว่างภายในห้องเรียน

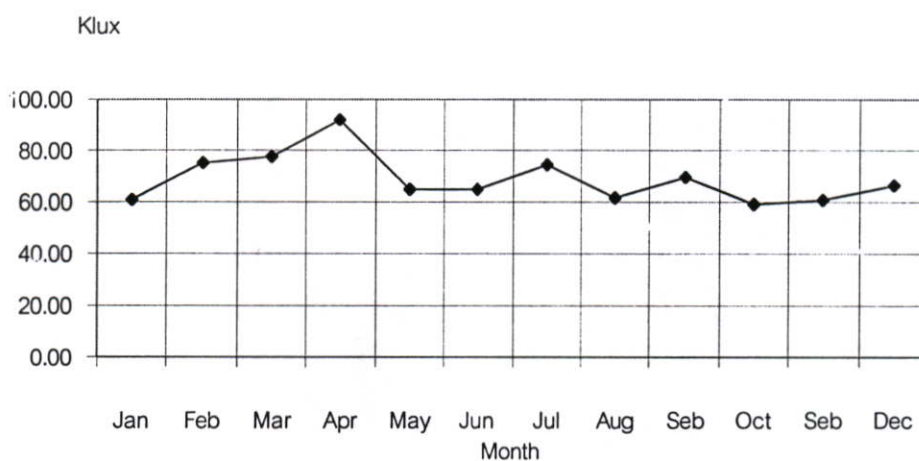
โดยการหาค่าเฉลี่ยในการวัดการกระจายแสงในห้องเรียนเวลา 14.00 น. ได้ค่าเฉลี่ยดังรูปที่ 7 คือ 60.64 , 64.44 , 64.76 , 61.50 , 60.68 ซึ่งได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 62.7 Klux

ตารางที่ 1.6 ค่าเฉลี่ยความส่องสว่างรวมของห้องฟ้าทุก 1 ชั่วโมง(Klux)

Hourly mean values of global illuminance (Klux) by calendar month (Solar time)

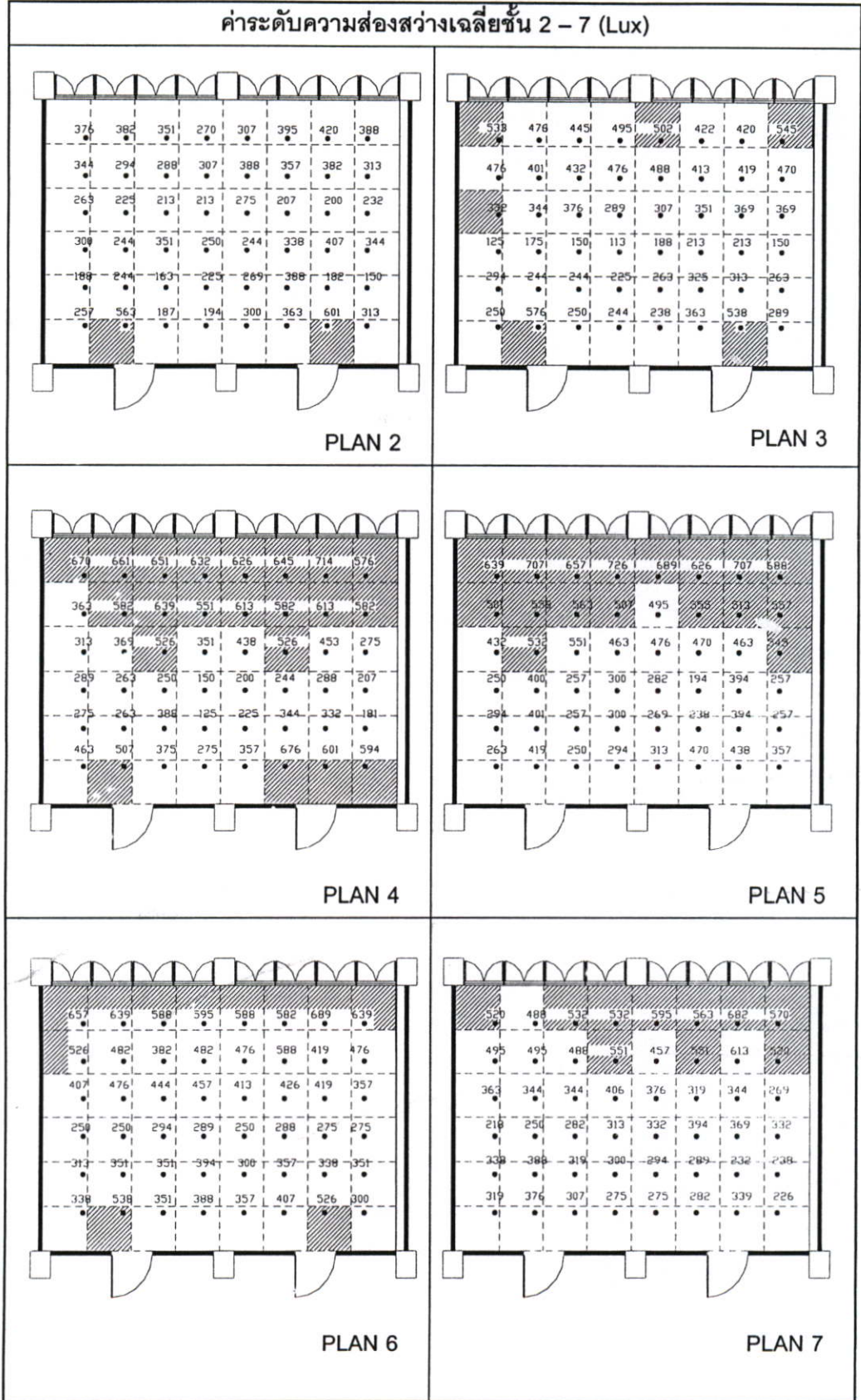
Solar Time	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	0	2.2	5.26	6.04	6.11	6.39	7.32	5.71	5.39	3.55	0	0
7	9.34	9.78	16.21	20.49	19.48	21.63	23.96	17.73	18.25	13.45	9.53	9.63
8	24.8	30.51	44.57	48.93	39.71	41.79	44.83	39.48	42.16	33.26	28.3	28.47
9	50.63	56.49	69.8	73.46	62.66	63.68	61.05	61.58	60.65	50.96	51.14	49.11
10	67.83	77.97	81.38	87.76	70.95	81.41	75.07	78.93	75.6	68.19	64.1	66.85
11	74.78	84.77	88.62	96.43	82.01	85.56	82.81	83.52	80.66	72.19	77.65	78.86
12	81.01	92.07	92.42	100.9	79.38	78.52	83.65	81.71	85.84	75.67	77.1	81.66
13	69.46	86.52	85.58	104.69	70.41	70.93	82.38	74.36	83.13	67.75	66.76	78.02
14	60.64	75.1	77.58	91.82	64.44	64.76	74.75	62.5	69.77	58.82	60.68	66.3
15	42.47	57.07	62.31	75.03	52.45	50.39	55.42	47.65	51.97	44.22	41.35	47.42
16	25.41	32.44	41.39	44.25	39.6	33.85	38.81	32.29	32.53	26.5	23.79	25.81
17	9.63	10.74	18.39	18.96	20.62	17.34	21.35	16.51	14.06	10.44	9.56	8.76
18	0	3.7	5.99	6.74	7.38	6.01	6.6	5.56	4.35	5.84	0	0
19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ที่มา : Chirarattananon and Chaiwiwatwatworakul (2001 : P.A-1)



รูปที่ 1.5 ค่าเฉลี่ยความส่องสว่างรวมของห้องฟ้าทุก 1 ชั่วโมง (Klux) เวลา 14.00 น.

ตารางที่ 1.7 แสดงค่าระดับความส่องสว่างเฉลี่ยชั้น 2 - 7 (Lux)



โถงสว่างที่เพียงพอต่อการใช้งานในห้องเรียน

เมื่อพิจารณาเกณฑ์ค่าระดับความส่องสว่างมาตรฐาน ที่กำหนดบนพื้นที่ใช้สอย ที่วัดได้ในแต่ละชั้นของห้องเรียนพบว่า

ชั้นที่ 2	ทางด้านทิศเหนือมีต้นไม้สูงจากพื้นถึง 3.50 เมตร แสงจึงสามารถส่องสว่างเข้ามาได้เพียงเล็กน้อยประมาณ 200 – 300 ลักซ์
ชั้นที่ 3	มีการกระจายแสงในช่วง 1.00 เมตรแรกจากช่องเปิดทางด้านทิศเหนือในเกณฑ์มาตรฐานส่วนที่ลึกเข้าไปการกระจายแสงต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
ชั้นที่ 4 – 7	มีการกระจายแสงในช่วง 2.00 เมตรแรกจากช่องเปิดทางด้านทิศเหนือในเกณฑ์มาตรฐานส่วนที่ลึกเข้าไปการกระจายแสงต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

เมื่อพิจารณาเกณฑ์ค่าระดับความส่องสว่างมาตรฐานที่วัดได้ส่วนใหญ่ต่ำกว่ามาตรฐาน ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 200 – 300 ลักซ์ ในขณะที่มาตรฐานควรเป็น 500 ลักซ์

ดังนั้นหากมีการศึกษาการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในส่วนที่ลึกมากกว่า 2.00 เมตร จากช่องแสง ให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุดในห้องเรียน โดยการศึกษาออกแบบและหารูปแบบของ Light Shelve ที่เหมาะสมในการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ภายในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ในที่นี้จะศึกษาเฉพาะโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ประเภทห้องเรียนทั่วไป และศึกษาวิจัยในแนวทิศเหนือ – ใต้ ที่เกี่ยวเนื่องกับงานวิจัยเท่านั้น ซึ่งผลที่ได้คือ การนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในอาคารอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นข้อมูลในการควบคุมการใช้พลังงานในส่วนของระบบไฟฟ้าแสงสว่างทำให้การใช้พลังงานภายในอาคารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่มีการใช้พลังงานไฟฟ้าที่น้อยที่สุดก็จะเป็นการลดการใช้พลังงานในอาคารลงได้

### 1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยนี้มุ่งที่จะศึกษาเพื่อหาแนวทางและวิธีการออกแบบหารูปแบบและขนาดที่เหมาะสมของ Light Shelve ของอาคารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งโครงการนี้เป็นการศึกษาในอาคารเรียนสามัญศึกษาส่วนของห้องเรียนทั่วไปในเขตกรุงเทพมหานคร โดยการวิเคราะห์หารูปแบบขนาดและสัดส่วนของ Light Shelve ที่เหมาะสมที่สุด และคำนึงถึงการอาศัยประโยชน์จากแสงสว่างธรรมชาติโดยการสะท้อนของ Light Shelve เป็นหลัก ที่จะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในส่วนลึกสุดของห้องเรียนจากแนวขอบหน้าต่างได้อย่างเต็มที่ เพื่อให้ผู้ใช้อาคารอยู่ในสภาวะน่าสบาย และช่วยลดการใช้พลังงานในอาคาร โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

#### 1.3.1 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ความเหมาะสมขนาดและสัดส่วนของห้องเรียนและช่องเปิดที่

- เหมาะสมในการเพิ่มประสิทธิภาพของแสงธรรมชาติเพื่อให้ผู้ใช้อาคารได้รับความสบาย
- 1.3.2 เพื่อศึกษาและเสนอแนะรูปแบบ รูปทรง ลักษณะสีผิวสัมผัส ขนาดและสัดส่วนของ Light Shelf ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดในการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในส่วนลึกสุดของห้องเรียนจากแนวขอบหน้าต่างเพื่อลดภาระของระบบไฟฟ้าแสงสว่าง
  - 1.3.3 เพื่อศึกษาและเสนอแนะรูปแบบและเทคนิคประกอบ Light Shelf เช่นวัสดุ และสี ที่ใช้เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ในการใช้งานตลอดปี และทำให้แสงที่สะท้อนเข้ามาภายในห้องเรียนมีประสิทธิภาพสูงสุดและอยู่ในเกณฑ์ที่สบาย ประหยัดในด้านค่าใช้จ่าย
  - 1.3.4 เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาและวิเคราะห์โดยปรับใช้ให้เหมาะสมกับการปรับปรุงอาคารอื่นๆ และพัฒนารูปแบบต่อไปในอนาคต

#### 1.4 ขั้นตอนการศึกษา

งานวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาเพื่อออกแบบ Light Shelf ของห้องเรียน แบ่งขั้นตอนการศึกษาดังนี้

##### 1.4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

- 1 ศึกษาข้อมูลสภาพภูมิอากาศของแสงธรรมชาติที่ได้มีการศึกษาไว้แล้วจาก Daylight availability models for global and diffuse horizontal illuminance and Irradiance and models for sky luminance for bangkok.
- 2 ศึกษาตรวจสอบห้องเรียนทั่วไปของสถานศึกษาเดิม ในส่วนของการกระจายแสงธรรมชาติเข้ามาภายในอาคาร อาศัยการเลือกพื้นที่ในทิศเหนือ - ใต้ ของช่องเปิดในแต่ละชั้น เพื่อเป็นตัวแทนในการสรุปการกระจายแสงธรรมชาติของพื้นที่นั้นๆ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่สามารถเก็บข้อมูลค่าความส่องสว่างภายใน อันเนื่องมาจากแสงธรรมชาติ

##### 1.4.2 การศึกษาทฤษฎีรูปแบบที่เกี่ยวกับ Light Shelf และแสงธรรมชาติ

- 1 ศึกษารูปแบบของ Light Shelf ที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันว่ามีรูปแบบใดบ้าง แล้วแยกประเภทเป็นกลุ่มอย่างมีหลักเกณฑ์
- 2 ศึกษาทฤษฎีที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแสงธรรมชาติ ( แสงตรง, แสงกระจาย, การสะท้อนแสง, สภาพท้องฟ้า, ตำแหน่งมุมของดวงอาทิตย์ ฯลฯ )
- 3 ศึกษาวิธีการต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแสงอาทิตย์ และคุณสมบัติการสะท้อนแสงของวัสดุ
- 4 ศึกษาสัดส่วนและขนาดและช่องเปิด (หน้าต่าง) ของห้องเรียนที่เหมาะสม

##### 1.4.3 ขั้นตอนการออกแบบ Light Shelf และขนาดของหุ่นจำลอง

- 1 ศึกษาและออกแบบขนาดของหุ่นจำลองให้มีความเหมาะสมกับสัดส่วนของ พื้นที่ใช้สอยและสัดส่วนของช่องแสง

- 2 ศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยกายภาพพื้นฐานทั่วไปของ Light Shelve ในการออกแบบ โดยคำนึงถึงปัจจัยทางด้านกายภาพทางด้านรูปแบบ รูปทรง ความลึก ตำแหน่ง มุมเอียง ลักษณะพื้นผิวและสีของ Light Shelve ที่ส่งผลต่อการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุด
- 3 เสนอรูปแบบของ Light Shelve โดยกำหนดทางเลือกที่เหมาะสมของ Light Shelve โดยพิจารณาเปรียบเทียบจากปัจจัยและปัญหาทั้งหมด เพื่อที่จะได้มีการออกแบบแก้ไขให้ลุล่วงตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ทางด้านประสิทธิภาพของแสงสว่างและด้านเทคนิค

#### 1.4.4 ขั้นตอนการทดลองโดยการทำหุ่นจำลอง

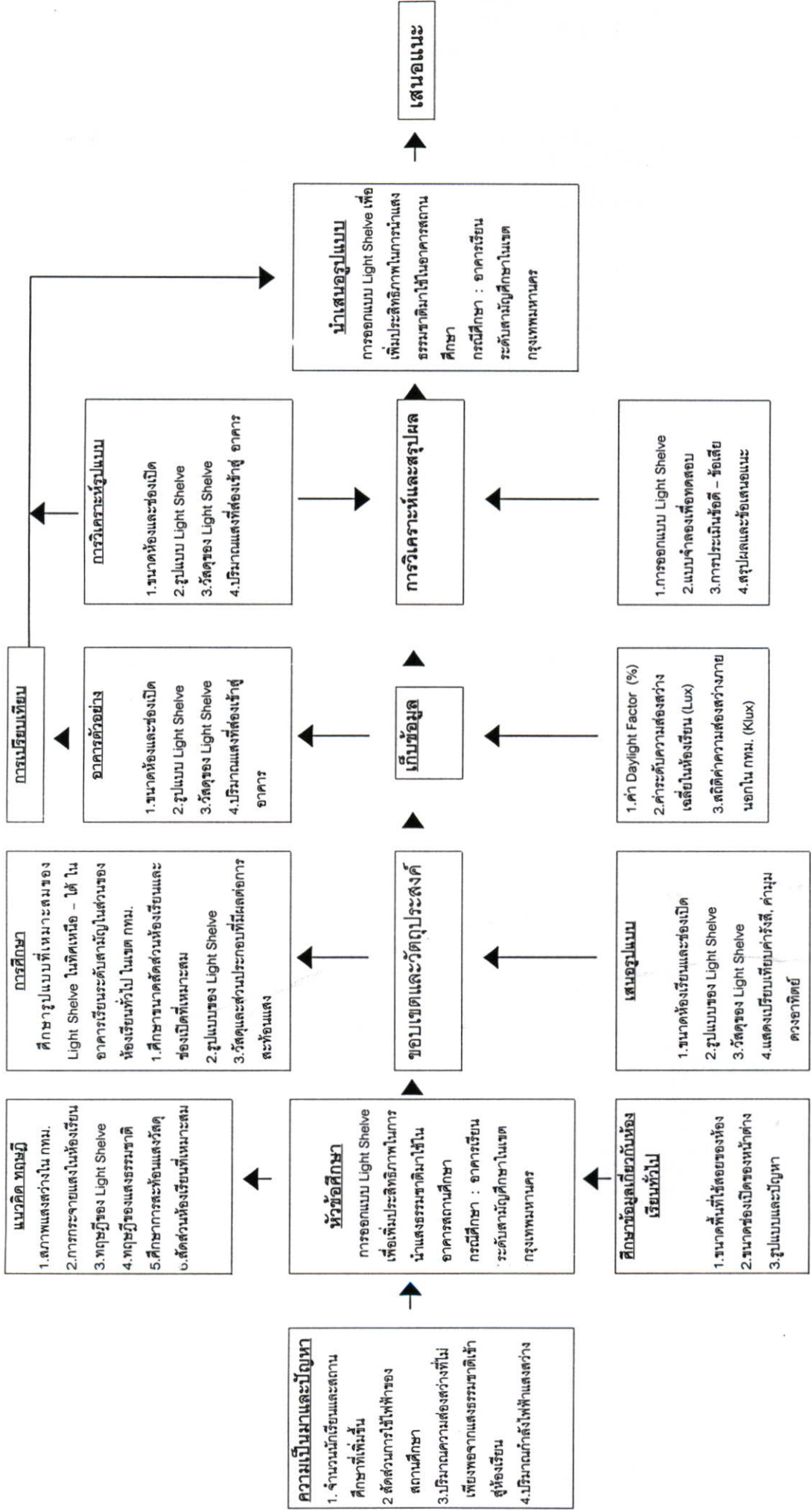
- 1 ทำการทดลองทดสอบตัวแปรด้วยวิธีการใช้หุ่นจำลองจากขั้นตอนที่สาม โดยทำการทดลองวัดการกระจายแสง ที่ต้องคำนึงถึงปัจจัยทางด้านกายภาพทางด้านรูปแบบ รูปทรง ความลึก ตำแหน่ง มุมเอียง ลักษณะพื้นผิวและสีของ Light Shelve ที่ส่งผลต่อการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุด
- 2 เสนอปัจจัยกายภาพของ Light Shelve โดยกำหนดทางเลือกที่เหมาะสมของห้องสะท้อนแสงโดยพิจารณาเปรียบเทียบจากปัจจัยและปัญหาทั้งหมด เพื่อที่จะได้มีการออกแบบแก้ไขให้ลุล่วงตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ทางด้านประสิทธิภาพของแสงสว่างและด้านเทคนิค

#### 1.4.5 ขั้นตอนประเมินผล

- 1 นำข้อมูลที่ศึกษาไว้มาประเมินผล ข้อดี ข้อเสีย ของปัจจัยรูปแบบและทางเลือกทั้งหมดทุกรูปแบบที่นำเสนอ เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมที่สุด โดยพิจารณาจากระดับเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ ได้แก่ประสิทธิภาพของแสงสว่างและความเป็นไปได้ทางเทคนิคที่เหมาะสมและทำการประเมินผลว่าสามารถใช้แสงธรรมชาติที่ผ่านการสะท้อนจาก Light Shelve ได้กี่เปอร์เซ็นต์ของช่วงเวลาใช้ห้องเรียนทั้งปี

#### 1.4.6 สรุปผลและข้อเสนอแนะในการวิจัย

- 1 สรุปผลว่า Light Shelve รูปแบบใดที่มีความเหมาะสมที่จะใช้เป็นมาตรฐานสำหรับช่องเปิดของสถานศึกษา
- 2 เสนอแนะแนวทางในการปรับปรุง การนำเอาผลสรุปที่ได้จากการวิจัยไปใช้และสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข



กำหนดหัวข้อวิจัย      เก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย      วิเคราะห์และประเมินผล      ผลการวิจัย

รูปที่ 1.6 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

## 1.5 ขอบเขตของการวิจัย

- 1.5.1 ศึกษาอาคารสถานศึกษาระดับสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ประเภทห้องเรียนทั่วไป ศึกษาศักยภาพการส่องสว่าง และปริมาณของแสงสว่างที่เกิดขึ้นภายในอาคาร โดยกำหนดให้เวลาใช้งาน 8.00 – 15.00 น. ศึกษาเฉพาะประเภทอาคารที่มีสภาพแวดล้อมที่ปกติ คือไม่หนาแน่นหรือเบาบางเกินไป
- 1.5.2 ศึกษาและกำหนดขนาดของพื้นที่ห้องเรียนและขนาดช่องเปิดและช่องแสงให้สอดคล้องกับความสบายทางด้านแสงสว่าง
- 1.5.3 ศึกษารูปแบบเพื่อหาแนวทางในการออกแบบ Light Shelve และวัสดุที่ใช้ในการสะท้อนแสง
- 1.5.4 ศึกษาเพื่อออกแบบ Light Shelve ที่มีความเหมาะสมในสถานศึกษาระดับสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ผู้ใช้อาคารเกิดสภาวะน่าสบายและใช้แสงธรรมชาติได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ
- 1.5.5 ศึกษาและทำการเก็บข้อมูลสภาพอากาศและปริมาณการส่องแสงในสถานศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อหาแนวทางในการออกแบบทำหุ่นจำลอง (Model) เพื่อทำการทดลองและนำมาประเมินผลและสรุปผลวิจัย

## 1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.6.1 เป็นแนวทางในการออกแบบให้เข้าใจถึงความสำคัญของตัวแปรในการกำหนดรูปแบบของ Light Shelve ที่เหมาะสม ในการนำแสงธรรมชาติมาใช้ในอาคารอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด
- 1.6.2 สามารถนำผลที่ได้จากการทดลองของ Light Shelve ที่เหมาะสมไปประยุกต์เพื่อปรับปรุงใช้กับอาคารจริง ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดด้านแสงสว่างต่อไป
- 1.6.3 เป็นแนวทางในการพัฒนางานวิจัยเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการนำแสงสว่างมาใช้ภายในอาคารสถานศึกษาได้สูงสุดโดยเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของแนวทางการประหยัดพลังงาน เพื่อลดปัญหาการใช้พลังงานโดยรวม

## 1.7 ระยะเวลาและแผนการดำเนินงาน

- 1.7.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
- 1.7.2 การศึกษาทฤษฎีรูปแบบของเกี่ยวกับหิ้งสะท้อนแสงและแสงธรรมชาติ
- 1.7.3 ขั้นตอนการออกแบบ Light Shelve ศึกษาศักยภาพในการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในอาคารด้วยวิธีการของ Light Shelve
- 1.7.4 ขั้นตอนการทดลองโดยการทำหุ่นจำลอง
- 1.7.5 ขั้นตอนประเมินผลวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร
- 1.7.6 สรุปผลและข้อเสนอแนะในการวิจัย

ตารางที่ 1.8 แสดงระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัย

รายละเอียด ปี พ.ศ.2545	ธ.ค.44	เม.ย.45	มิ.ย.45	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม
1.7.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย							
1.7.2 การศึกษาทฤษฎี							
1.7.3 ขั้นตอนการออกแบบ Light Shelf							
1.7.4 การกระจายแสงของรูปแบบ Light Shelf							
2 ประมวลผล และสรุปผล							
3 พบอาจารย์ที่ปรึกษา							
4 ออกแบบรูปทรงของ Light Shelf							
5 พบอาจารย์ที่ปรึกษา							
6 ตัด Model ในส่วนของ Light Shelf							
7 ศึกษาระบายแสงของรูปทรง Light Shelf							
8 ประมวลผล และสรุปผล							
9 พบอาจารย์ที่ปรึกษา							
10 ออกแบบและจัดทำต้นแบบและสีของ Light Shelf							
11 พบอาจารย์ที่ปรึกษา							
12 ตัด Model ในส่วนของ Light Shelf							
13 ศึกษาระบายแสงของรูปทรง Light Shelf							
14 ประมวลผล และสรุปผล							
15 พบอาจารย์ที่ปรึกษา							
16 ออกแบบสีภายในห้องเรียน							
17 พบอาจารย์ที่ปรึกษา							
18 ตัด Model ในส่วนของห้องเรียน							
19 ศึกษาระบายแสงของรูปทรง Light Shelf							
20 ประมวลผล และสรุปผล							
21 พบอาจารย์ที่ปรึกษา							
22 เตรียม Present Thesis ครั้งที่ 1							
23 พบอาจารย์ที่ปรึกษา							
24 Present Thesis ครั้งที่ 1							
24 ออกแบบและประดิษฐ์ภายในห้องเรียน							
25 พบอาจารย์ที่ปรึกษา							
26 ตัด Model Final							
27 ศึกษาระบายแสงของ Model							
28 ประมวลผล และสรุปผล							
1 พบอาจารย์ที่ปรึกษา							
2 เตรียม Present Thesis ครั้งที่ 2							
3 พบอาจารย์ที่ปรึกษา							
4 Present Thesis ครั้งที่ 2							
5 แก้ไขข้อผิดพลาด							
6 เตรียม Present Thesis ครั้งที่ 3							
7 พบอาจารย์ที่ปรึกษา							
8 Present Thesis ครั้งที่ 3							
1 แก้ไขข้อผิดพลาด							
2 พบอาจารย์ที่ปรึกษา							
3 แก้ไขข้อผิดพลาด และทำรูปเล่ม							
4 ส่งวิทยานิพนธ์							

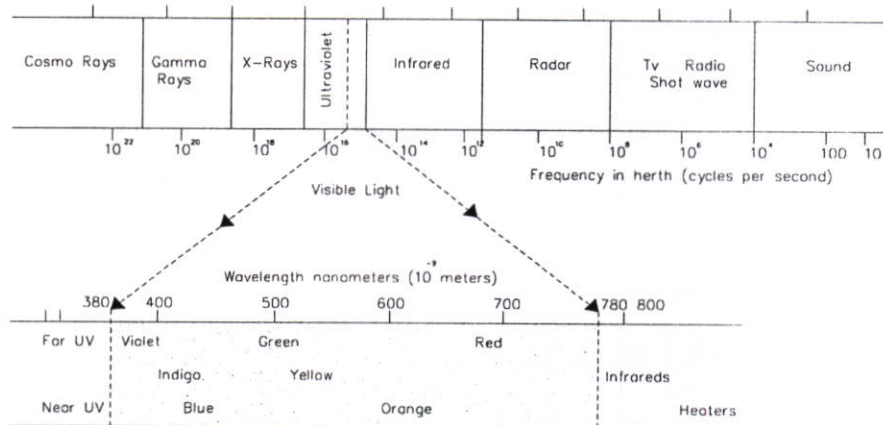
## บทที่ 2

# พฤติกรรมของแสงและแนวทางการออกแบบห้องสะท้อนแสง

### 2.1 ธรรมชาติของแสงสว่าง

แสงสว่างเป็นพลังงานในรูปคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า มีความถี่อยู่ระหว่าง 380 - 780 nm. ดังรูปที่

2.1 ซึ่งพลังงานช่วงดังกล่าวนี้เท่านั้นจะช่วยให้เกิดการมองเห็นได้

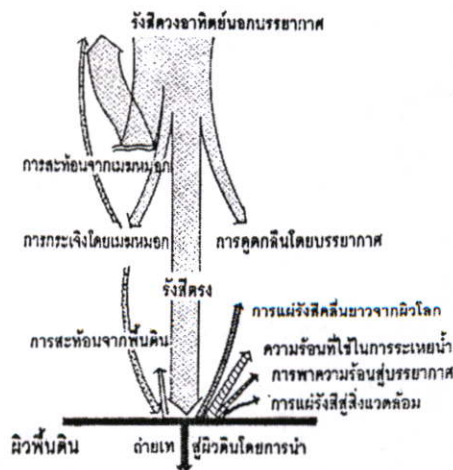


รูปที่ 2.1 แสดงช่วงคลื่นสเปกตรัม

ที่มา : Stein and Reynolds (1992 : 912)

### 2.2 พฤติกรรมของแสง

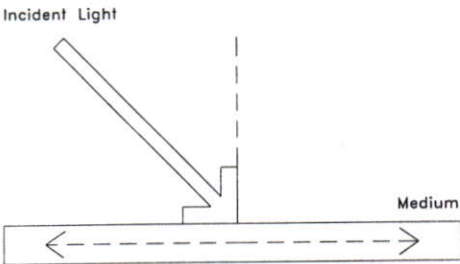
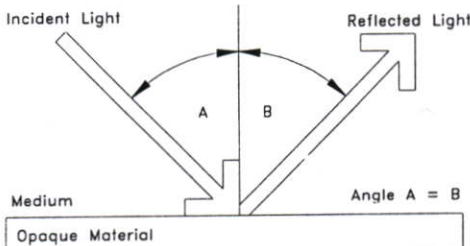
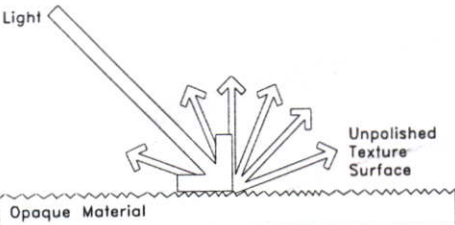
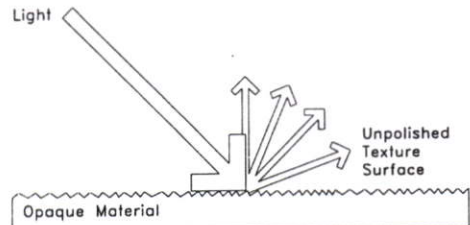
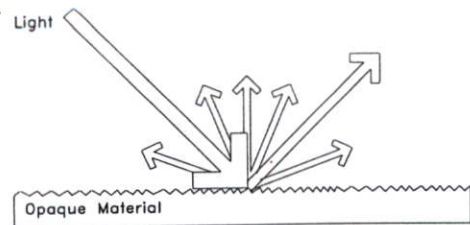
พลังงานแสงอาทิตย์นั้นประกอบด้วยพลังงานแบบรังสีตรงและแบบรังสีกระจายเมื่อแสงส่องผ่านอนุภาคของชั้นบรรยากาศของโลกจะเกิดการหักเหและการสะท้อนก่อนที่จะส่องลงมายังผิวโลกและเมื่อกระทบกับพื้นผิวหรือวัตถุใดๆ จะเกิดลักษณะ 3 ประการคือการดูดซึม (Absorbtion), การสะท้อน (Reflection), และการส่องผ่าน (Transmission) ซึ่งขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของวัตถุและพื้นผิวแต่ละชนิด



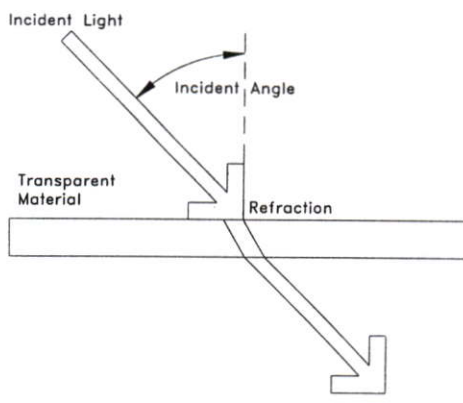
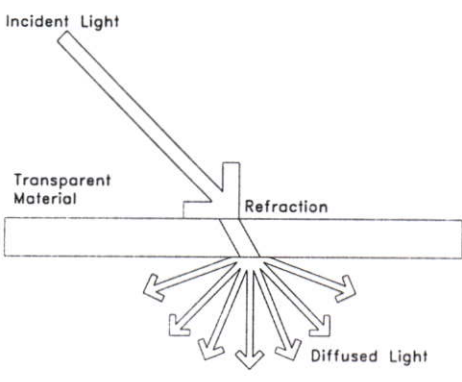
รูปที่ 2.2 แสดงการแผ่รังสีดวงอาทิตย์

ที่มา : ตริ้งใจ บุรณสมภพ (2539 : 30)

พฤติกรรมของแสงเมื่อเดินทางผ่านตัวกลางใด ๆ มีลักษณะที่สามารถจำแนกได้ดังนี้  
 ตารางที่ 2.1 แสดงพฤติกรรมของแสงเมื่อตกกระทบกับวัตถุ

พฤติกรรมของแสง	ลักษณะต่างๆ
<p><b>A การดูดซึม (Absorbtion)</b></p> 	<p><b>A แสดงการดูดกลืนของแสงเมื่อตกกระทบตัวกลาง</b></p> <p>เป็นปรากฏการณ์ที่แสงถูกดูดกลืนหายไปในตัวกลาง (Medium) และเกิดการเปลี่ยนรูปเป็นพลังงานความร้อน</p>
<p><b>B การสะท้อน (Reflection)</b></p>  <p>Angle A = B</p> <p><b>- การสะท้อนแบบกระจาย (Diffuse Reflection)</b></p>  <p>Unpolished Texture Surface</p>  <p>Unpolished Texture Surface</p>  <p>Unpolished Texture Surface</p>	<p><b>B แสดงการสะท้อนแบบเสมือนกระจกเงา (Specular Reflection)</b></p> <p>เป็นพฤติกรรมที่แสงตกกระทบบนตัวกลางและสะท้อนออกโดยที่ความถี่ของคลื่นนั้นไม่เปลี่ยนแปลง</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- เมื่อแสงตกกระทบบนตัวกลางที่เป็นวัสดุทึบแสง (Opaque Material) มีลักษณะเป็นผิวเรียบขัดมัน (Polish Surface) การสะท้อนจะมีลักษณะของมุมของแสงที่ตกกระทบ (Angle of Reflection)</li> </ul> <p><b>แสดง Perfect Diffuse Surface</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- เมื่อแสงตกกระทบกับวัตถุทึบแสงที่มีผิวหยาบ จะถูกสะท้อนออกไปในหลายๆ ทิศทาง แสงที่ถูกสะท้อนออกไปนั้นจะไม่เท่ากับมุมของแสงที่ตกกระทบ หากผิววัตถุนั้นมีผิวที่ไม่เรียบสม่ำเสมออย่างสมบูรณ์ (Perfect Diffuse Surface) แสงสะท้อนที่ได้จะมีลักษณะเป็นแบบกระจายแสงแบบสมบูรณ์</li> </ul> <p><b>แสดง Semi Diffusing Surface</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- เป็นการสะท้อนแสงที่ให้ความสว่างเท่าๆ กันในทุกมุมสะท้อน แต่หากผิววัตถุไม่เรียบ (Semi Diffusing Surface) แสงสะท้อนที่ได้ก็จะมีลักษณะเป็นการสะท้อนแบบกระจัดกระจาย</li> </ul> <p><b>แสดง Combined Specular &amp; Diffuse Reflection</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- แต่โดยทั่วไปแสงที่สะท้อนออกมาจากวัตถุจะมีลักษณะผสมกันระหว่างการสะท้อนแบบเสมือนกระจกเงา และการสะท้อนแบบกระจาย</li> </ul>

ตารางที่ 2.1 แสดงพฤติกรรมของแสงเมื่อตกกระทบกับวัตถุ (ต่อ)

พฤติกรรมของแสง	ลักษณะต่างๆ
<p><b>C การส่องผ่าน (Transmission)</b>  <b>ตัวกลางโปร่งใส (Transparent Medium)</b></p> 	<p><b>แสดงแสงตกกระทบตัวกลางเกิดการหักเหแล้วทะลุผ่าน</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- เมื่อแสงตกกระทบด้านหนึ่งของตัวกลางและทะลุผ่านไปยังอีกด้านหนึ่ง แสงส่วนหนึ่งจะถูกดูดกลืน ส่วนหนึ่งจะถูกสะท้อนกลับ และส่วนที่เหลือจะทะลุผ่าน หมายถึงปริมาณแสงที่ตกกระทบจะเท่ากับปริมาณแสงที่ถูกดูดกลืนรวมกับปริมาณของแสงสะท้อนกลับรวมกับปริมาณแสงที่ทะลุผ่าน ได้สมการดังนี้</li> </ul> $\text{Absorbance} + \text{Reflectance} + \text{Transmittance} = 1$
<p><b>ตัวกลางโปร่งแสง (Translucent Medium)</b></p> 	<p><b>แสดงแสงตกกระทบตัวกลางแล้วทะลุผ่านแบบกระจาย</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ตัวกลางโปร่งแสง แสงจะเกิดหักเห (Refracted) หรือเปลี่ยนทิศทาง (Bent) ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของตัวกลางและทะลุผ่านในลักษณะเดิมของลำแสงที่ตกกระทบโดยที่ยังมองเห็นแหล่งกำเนิดแสงที่อื่นด้านหนึ่งของตัวกลางได้อย่างชัดเจน เช่น กระจกใส เป็นต้น</li> <li>- แสงที่ส่องผ่านจะมีลักษณะเป็นแสงแบบกระจายและในกรณีนี้จะไม่สามารถมองเห็นแหล่งกำเนิดแสงอีกด้านหนึ่งของตัวกลางได้อย่างชัดเจน</li> </ul>

ที่มา : ไพศาล จันเดยูร (2539 : 172)

### 2.3 การวัดค่าความส่องสว่างของแสง (Measurement of Lighting Illumination)

การวัดค่าความส่องสว่างของแสงสามารถวัดได้ในรูปของความเข้มแห่งการส่องสว่าง จำนวนเส้นแรงของปริมาณแสงและในรูปของตารางต่อตารางพื้นที่ดังต่อไปนี้

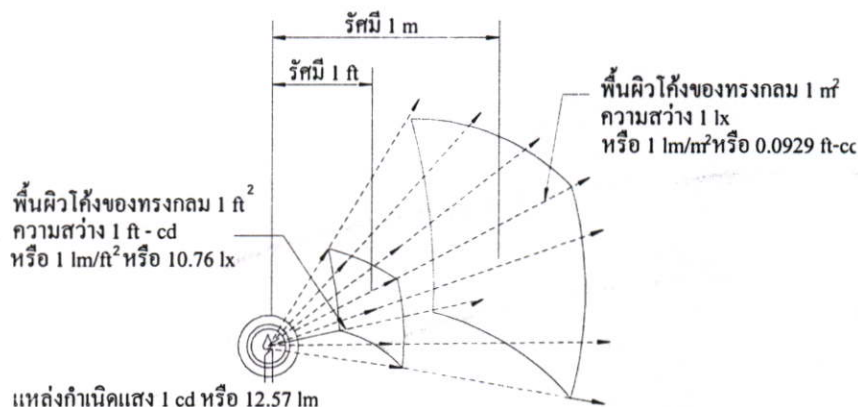
#### 2.3.1 แคนเดลลา (Candela)

แหล่งกำเนิดแสงก็เช่นเดียวกับแหล่งพลังงานชนิดอื่นๆคือสามารถที่จะวัดค่าได้และสามารถบอกค่ามากน้อยของพลังงานหรือกำลังงานของแหล่งกำเนิดแสงใดๆ ในรูปของความ

เข้มแห่งการส่องสว่าง (Candlepower) ซึ่งมีหน่วยเป็นแคนเดลลา ความเข้มแห่งการส่องสว่างหรือกำลังส่องสว่าง 1 แคนเดลลา มีค่าเท่ากับความเข้มแห่งการส่องสว่างของวัตถุดำ (Blackbody) ที่อุณหภูมิเยือกแข็งของพลาทินัม (Platinum) โดยทั่วไปความเข้มแห่งการส่องสว่างของแหล่งกำเนิดแสงหนึ่งๆ มักมีค่าแปรเปลี่ยนไปตามมุมที่ทำกับแนวแกนของแหล่งกำเนิดแสงนั้นๆ อย่างไรก็ตามมักจะมีค่าเท่ากันและสมมาตรกันระหว่างแนวแกนของแหล่งกำเนิดแสงนั้นด้วย

2.3.2 ลูเมน (Lumen)

เป็นการบอกในรูปของจำนวนเส้นแรงของปริมาณแสง (Luminous Flux) ที่ออกมาจากแหล่งกำเนิดแสงนั้นๆ เรานำแหล่งกำเนิดแสงหนึ่งซึ่งมีขนาดเล็กมากๆ จนเสมือนจุด (Point Source) และมีความเข้มแห่งการส่องสว่างสม่ำเสมอรอบทุกทิศทางเท่ากับ 1 แคนเดลลา มาวางไว้ที่จุดศูนย์กลางของทรงกลมที่มีรัศมี 1 หน่วย ปริมาณแสงที่พุ่งไปตกบนทุกๆ 1 ตารางหน่วย พื้นที่บนพื้นผิวของทรงกลมนี้จะมีค่าเท่ากับ 1 ลูเมน และเนื่องจากพื้นที่รอบผิวทั้งหมดของทรงกลมนี้มีค่าเท่ากับ 12.57 (หรือ 4π) ตารางหน่วยพื้นที่ ดังนั้นเราจึงสรุปได้ว่าความเข้มแห่งการส่องสว่าง 1 แคนเดลลา จะสามารถเปล่งปริมาณเส้นแรงของแสงออกมาได้ 12.57 ลูเมน ดังรูปที่ 2.3



รูปที่ 2.3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างฟุตแคนเดิลกับลักซ์

ที่มา : พิบูลย์ ดิษฐอุดม (2544 : 13)

2.3.3 ฟุตแคนเดิล (Footcandle)

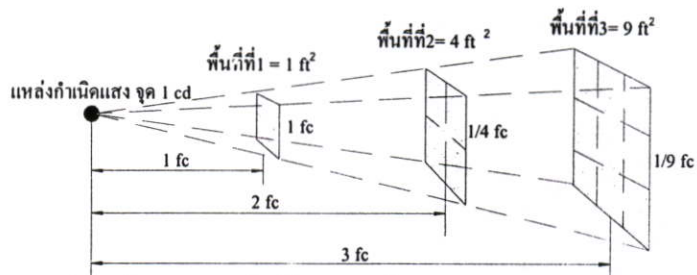
จากรูปที่ 2.3 จะพบว่าเมื่อเรานำแหล่งกำเนิดแสงที่มีขนาดเล็กมากๆ นี้มีค่าเท่ากับ 1 แคนเดลลา ไปวางไว้ที่จุดศูนย์กลางของทรงกลมที่มีรัศมี 1 ฟุต ปริมาณแสง 1 ลูเมน จะไปตกลงบนทุกๆ 1 ตารางฟุตบนพื้นที่ของทรงกลม ปริมาณแห่งการส่องสว่างที่เกิดขึ้นจะมีค่าเท่ากับ 1 ฟุตแคนเดิล หรือ 1 ลูเมนต่อตารางฟุต ในทำนองเดียวกันถ้ามีรัศมีของทรงกลมจะมีค่าเท่ากับ 1 ลักซ์ (Lux) หรือ 1 ลูเมนต่อตารางเมตร ดังนั้นปริมาณแห่งการส่องสว่าง 1 ฟุตแคนเดิล จะมีค่าเท่ากับ 10.76 ลักซ์

2.3.4 การส่องสว่าง (Illumination)

ปริมาณการส่องสว่างบนพื้นผิวใดๆ จะแปรตามโดยตรงกับความเข้มแห่งการส่องสว่าง (Illumination Intensity) ของแหล่งกำเนิดแสงและแปรตามอย่างผกผันกับค่าระยะทางยกกำลัง 2 ระหว่างพื้นผิวนั้นกับแหล่งกำเนิดแสงดังรูป เราเรียกความสัมพันธ์นี้ว่า "กฎกำลังสองผกผัน" (Inverse Square Law) จะได้สมการดังนี้

$$E = C_d / D^2$$

- เมื่อ E คือปริมาณแห่งการส่องสว่างที่เกิดขึ้นบนพื้นงาน (fc)
- C<sub>d</sub> คือความเข้มแห่งการส่องสว่างของแหล่งกำเนิดในทิศทางที่พุ่งไปหาจุดที่พิจารณาบนพื้นงาน (C<sub>d</sub>= Candela)
- D<sup>2</sup> คือระยะทางระหว่างแหล่งกำเนิดแสงกับจุดที่ต้องการคำนวณหาค่าปริมาณแห่งการส่องสว่าง (ft)

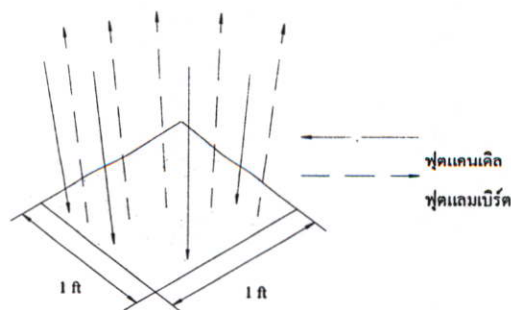


รูปที่ 2.4 แสดงค่าระดับความส่องสว่างตามกฎกำลังสองผกผัน

ที่มา : พิบูลย์ ดิษฐอุตม (2544 : 15)

2.3.5 ความจ้า (Brightness)

เป็นผลที่เกิดจากการที่แสงสะท้อนออกจากผิววัตถุหรือพุ่งออกจากแหล่งกำเนิดแสงเข้าสู่ตา กล่าวคือเมื่อแสงตกลงบนพื้นผิวของวัตถุใดๆ บางส่วนของแสงนั้นจะถูกดูดกลืนเข้าไปในพื้นผิวนั้น แต่บางส่วนของแสงนั้นจะถูกสะท้อนออกมา ถ้าแสงที่สะท้อนออกมามีปริมาณมาก เรากล่าวว่ามีความจ้ามาก และวัดความจ้าของวัตถุใดๆ ด้วยปริมาณแสงที่สะท้อนออกมาต่อพื้นที่ 1 ตารางเมตร และมีหน่วยเป็นฟุตแลมเบิร์ต (Footlambert) ดังรูปที่ 2.5 สิ่งที่เราเห็นนั่นคือความจ้า หรือฟุตแลมเบิร์ต ไม่ใช่ความสว่างหรือฟุตแคนเดิล ปริมาณความจ้าของวัตถุใดๆ จะมีค่าเท่ากับผลคูณของปริมาณแห่งการส่องสว่างกับค่าความสามารถในการสะท้อนของวัตถุนั้น



รูปที่ 2.5 แสดงความแตกต่างระหว่างการส่องสว่างกับความจ้า

ที่มา : พิบูลย์ ดิษฐอุตม (2544 : 16)

## 2.4 ความจ้าหรือการส่องสว่าง (Brightness & Luminance)

เมื่อปริมาณแสงตกกระทบบัววัตถุเรียกว่าการส่องสว่างและมีหน่วยเป็นฟุตแคนเดิล แต่สิ่งที่ตาเราเห็นคือความจ้าอันเกิดขึ้นจากการสะท้อนของแสงจากวัตถุเข้าตาและมีหน่วยวัดเป็นฟุตแลมเบิร์ต (Footlambert) เขียนสมการได้ดังนี้

$$FL = Fc \times P$$

$$FL = Fc \times T$$

เมื่อ FL คือปริมาณความจ้า (ฟุตแลมเบิร์ต)  
 Fc คือปริมาณการส่องสว่าง (ฟุตแคนเดิล)  
 P คือค่าการสะท้อนแสงของวัสดุ (%)  
 T คือค่าการส่องผ่านของวัตถุ (%)

เมื่อปริมาณแสงมากขึ้นความจ้าจะมากขึ้นตามไปด้วยความจ้าของวัตถุใดๆ ขึ้นอยู่กับความสามารถของการสะท้อนแสงของวัตถุนั้นๆ ด้วย ผู้ออกแบบจะต้องรักษาค่าความจ้าที่เกิดขึ้นให้เหมาะสม ดังนี้

ตารางที่ 2.2 แสดงความจ้าสำหรับลักษณะของการเห็นในระดับต่างๆ

ลักษณะของการมองเห็น	ความจ้า (ฟุตแลมเบิร์ต)
ยากมากจริงๆ	420
ยากมาก	120 – 420
ยาก	42 – 120
ธรรมดา	18 – 42
ง่าย	ต่ำกว่า 18

ที่มา : พิบูลย์ ดิษฐอุตม (2544 : 23)

ความจ้าหรือความส่องสว่างของวัตถุที่สายตารับรู้ขึ้นอยู่กับ 2 องค์ประกอบหลัก คือ ความสามารถในการสะท้อนหรือการส่องผ่านของแสงของวัตถุ ทำให้วัตถุนั้นๆ เปรียบเสมือนเป็นแหล่งกำเนิดแสงที่สอง (Secondary Light Source)

### ความเปรียบต่าง (Contrast)

ความแตกต่างของจุดสังเกตกับสิ่งที่อยู่รอบข้าง ยังมีค่า Contrast มากจะทำให้การมองเห็นง่ายขึ้นในขณะที่ความต้องการปริมาณแสงและเวลาในการรับภาพมีน้อยลงในขณะที่เดียวกันหากมีค่า Contrast ที่มากจนเกินไปทำให้สายตาไม่สามารถมองเห็นได้อย่างอิสระ หรือเกิดการระคายเคืองของสายตา (Glare) Contrast สามารถกำหนดได้ด้วยอัตราส่วนของความแตกต่างระหว่างความสว่างของวัตถุ หรือจุดสังเกตและความสว่างของสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบข้างสามารถเขียนสมการได้ดังนี้

$$\text{Contrast} = (L_B - L_I) / L_I$$

เมื่อ  $L_B$  คือความสว่างของสภาพแวดล้อม  
 $L_I$  คือความสว่างของวัตถุ

## 2.5 สภาพท้องฟ้า (Sky Condition)

ค่าความสว่างและความจ้าของท้องฟ้าอันเนื่องมาจากแสงธรรมชาติที่แปรเปลี่ยนตลอดเวลา เป็นผลเกิดจากการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งของดวงอาทิตย์ ปริมาณของเมฆและอนุภาคในอากาศ ของฝุ่น คิวน์ หรือไอน้ำ ปริมาณของแสงสว่างที่เข้าสู่หน้าต่างของอาคารขึ้นอยู่กับแสงสว่างที่ได้รับจากสภาพท้องฟ้าแต่ละประเภทสามารถแบ่งได้ดังนี้

ตารางที่ 2.3 แสดงค่าเฉลี่ยของท้องฟ้าในลักษณะต่างๆ

Cloudiness Index (CI)	ความถี่ (ทั้งหมด 4,320 ชม.)	เปอร์เซ็นต์
(0) Clear Sky	3	0.07
(1-5) Scattered Cloud	88	2.00
(6-9) Broken Cloud	1,619	37.50
(10) Overcast Sky	456	10.40

ที่มา : Daylight Asean-us Project on Energy Conservation in Building (2531)

### 2.5.1 สภาพท้องฟ้าแจ่มใส (Clear Sky)

ความสว่างของท้องฟ้าลักษณะนี้เกิดจาก 2 องค์ประกอบคือ แสงกระจายจากท้องฟ้า (Diffuse Illumination) และแสงจากดวงอาทิตย์ (Direct Sun) ซึ่งปริมาณความสว่างทั้ง 2 องค์ประกอบขึ้นอยู่กับตำแหน่งของดวงอาทิตย์ (Solar Altitude) เป็นหลัก โดยมีความสว่างของท้องฟ้าในปริมาณที่แตกต่างกัน ความสว่างในระดับสูงสุดที่ส่องกระทบพื้นผิวในแนวระนาบมีค่าน้อยกว่าความสว่างในแนวระนาบที่ส่องกระทบพื้นผิวในแนวตั้งประมาณ 3 เท่า หากไม่พิจารณาถึงมุมที่สามารถมองเห็นดวงอาทิตย์

ความส่องสว่างของพื้นผิวแนวระนาบเนื่องจากแสงกระจายของท้องฟ้า หากพิจารณาเพียงครึ่งส่วนของท้องฟ้า (Haft Sky) จะมีค่าความส่องสว่างอยู่ระหว่าง 300 ถึง 2,000 ฟุตแคนเดิล และมีค่าเฉลี่ย 1,000 ฟุตแคนเดิล

จากการวิจัย (Moon, R.C. Hopkinson, 1968) พบว่าค่าความสว่างของสภาพท้องฟ้าแบบโปร่งสามารถเขียนสมการแยกออกได้ 2 กรณีคือ

A กรณีเกิดจากท้องฟ้าเพียงอย่างเดียว เขียนสมการได้ดังนี้

$$E_H = 1345 + 14,795 \sin A \text{ (Lux)}$$

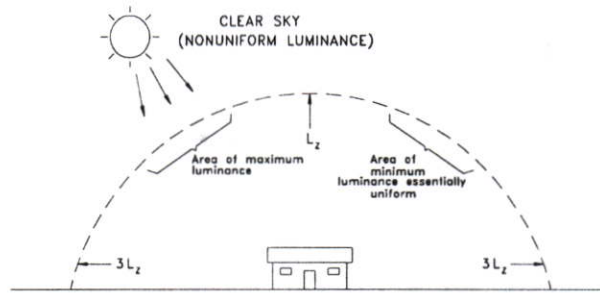
B กรณีเกิดจากรังสีตรงเพียงอย่างเดียว เขียนสมการได้ดังนี้

$$\log E_H = 4.66 + 0.31 \log A \text{ (Lux)}$$

เมื่อ  $E_H$  คือความสว่างภายนอกที่ระดับแนวระนาบภายใต้ท้องฟ้า Clear Sky (Lux)

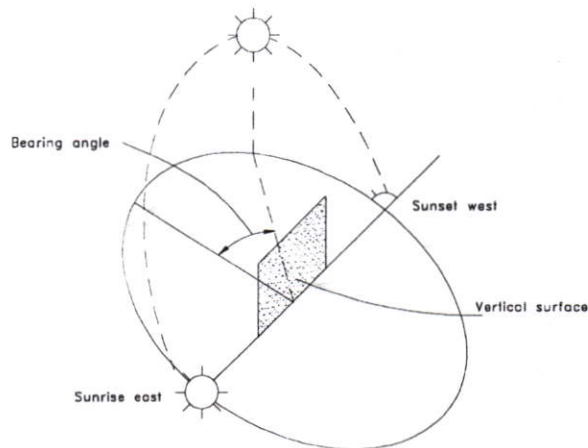
A คือ Solar Altitude

ความส่องสว่างของพื้นผิวในแนวตั้ง ขึ้นอยู่กับมุม Azimuth และ Attitude หรือมุม Bearing ของดวงอาทิตย์ เนื่องจากปริมาณความสว่างที่ไม่สม่ำเสมอของท้องฟ้าลักษณะนี้จึงมีความสว่างสูงในทิศทางที่อยู่ใกล้ดวงอาทิตย์และลดต่ำลงเมื่ออยู่ห่างหรือด้านตรงข้ามดวงอาทิตย์ อย่างไรก็ตามหากมุม Bearing มีค่ามากกว่า 90 องศา (ดวงอาทิตย์อยู่ในตำแหน่งด้านหลังของดวงอาทิตย์) จะต้องพิจารณาถึงวัตถุ หรือพื้นผิวใดๆ ที่อาจทำให้เกิดการสะท้อนแสงสู่ช่องเปิดนั้นด้วย



รูปที่ 2.6 แสดงท้องฟ้าแบบ Clear Sky

ที่มา : Stein and Reynolds (1992 : 974)



รูปที่ 2.7 แสดงมุม Bearing

ที่มา : Stein and Reynolds (1992 : 977)

### 2.5.2 สภาพท้องฟ้ามีเมฆปกคลุมบางส่วน (Partly Cloudy Sky)

การหาค่าความส่องสว่างในท้องฟ้าลักษณะนี้จะได้ยากเนื่องจากการแปรเปลี่ยนของเมฆตลอดเวลา หากเมฆที่ปกคลุมมีลักษณะเบาบาง ไม่หนาทึบ (น้อย) ค่าความส่องสว่างจากท้องฟ้านี้มีค่ามากกว่าค่าความส่องสว่างที่ได้จากท้องฟ้าแบบโปร่ง 10 ถึง 15 เปอร์เซ็นต์ เนื่องจากการสะท้อนแสงของเมฆ (Nadamura and Oki, 1983) ในขณะที่การวิจัย (Krochman,

1986) พบว่าค่าความส่องสว่างของท้องฟ้าแบบมีเมฆปกคลุมบางส่วนสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$E_{HP} = 570 A$$

เมื่อ  $E_{HP}$  คือค่าความส่องสว่างภายนอกที่ระดับระนาบภายใต้ท้องฟ้า Partly Cloudy Sky (Lux)  
 $A$  คือ Solar Altitude

อย่างไรก็ตามหากเมฆที่ปกคลุมท้องฟ้ามีลักษณะเป็นกลุ่มหนาที่บึกก็อาจจะทำให้แสงกระจายที่สะท้อนจากท้องฟ้า และปริมาณแสงตรงจากดวงอาทิตย์ถูกกั้น นั่นคือแสงจะถูกดูดกลืนมากกว่าสะท้อนอันเป็นผลให้ค่าความส่องสว่างจากท้องฟ้าที่ค่าลดลง หากพิจารณาค่าความส่องสว่างในระดับระนาบแนวนอนและระนาบแนวตั้ง ซึ่งมีอิทธิพลในการพิจารณาการนำแสงธรรมชาติมาใช้ จากการศึกษา (The Gillete Prediction Model, 1985) อาศัยดัชนีเมฆหรือ Cloud Ratio หาความสัมพันธ์ของความส่องสว่างของท้องฟ้าอันเกิดจากแสงตรงจากดวงอาทิตย์และแสงกระจายจากท้องฟ้า (Elvegard and Sjostedt, 1940) พบความสัมพันธ์เพื่อหาค่าระดับความส่องสว่างเฉลี่ยของระดับระนาบแนวนอนที่ปราศจากสิ่งกีดขวางดังนี้

$$E_H = 0.35 E_S + 0.89 E_C$$

เมื่อ  $E_S$  คือค่าความส่องสว่างที่ได้จากแสงตรงของดวงอาทิตย์  
 $E_C$  คือค่าความส่องสว่างที่ได้จากแสงกระจายภายใต้ท้องฟ้าโปร่ง

### 2.5.3 สภาพท้องฟ้ามีดมน (Overcast Sky หรือ CIE Sky)

ความส่องสว่างของท้องฟ้าลักษณะนี้มีความส่องสว่างในปริมาณที่แตกต่างกัน (Non Uniform Brightness) ซึ่งความส่องสว่างในระดับสูงสุด (Zenith - Brightness) ที่ส่องกระทบพื้นผิวในแนวระนาบ มีค่ามากกว่าความส่องสว่างในแนวระนาบ (Horizon - Brightness) ที่ส่องกระทบพื้นผิวในแนวตั้งถึง 3 เท่า มีผลให้พื้นผิวในแนวระนาบมีความส่องสว่างมากกว่าพื้นผิวในแนวตั้ง ทั้งนี้เนื่องด้วยค่าความส่องสว่างของท้องฟ้าที่จุดใดๆ จะพิจารณาจากมุม Altitude ของดวงอาทิตย์เหนือระดับแนวระนาบซึ่งสามารถหาได้จากสมการ

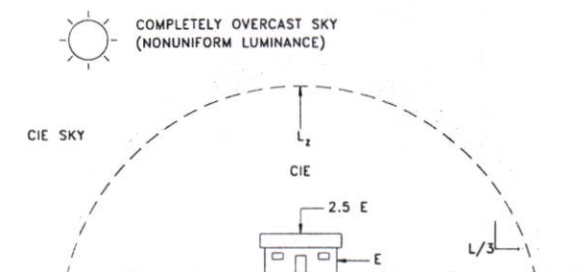
$$L_A = L_Z (1 + 2 \sin A) / 3$$

เมื่อ  $L_A$  คือความส่องสว่างของท้องฟ้าที่ตำแหน่งมุม  $A$  องศา เหนือแนวระนาบในทุก ทิศทาง  
 $L_Z$  คือความส่องสว่างของท้องฟ้าที่จุดสูงสุด (Zenith)

ดังนั้นความส่องสว่างที่ตำแหน่งแนวระนาบ หรือที่มุม  $A = 0$  องศาจะมีค่าเท่ากับ  $L_Z / 3$  ส่วนค่าความส่องสว่างที่ระดับสูงสุด Zenith Luminance จากการศึกษา (Krochman and Side) สามารถเขียนสมการได้ดังนี้

$$L_Z = 123 + 8600 \sin A \text{ (cd/sqm)}$$

เมื่อ  $A$  คือ Solar Altitude



รูปที่ 2.8 แสดงท้องฟ้าแบบ Overcast Sky

ที่มา : Stein and Reynolds (1992 : 974)

สภาพท้องฟ้าแบบนี้ในอีกกรณี คือมีความสว่างในปริมาณที่สม่ำเสมอ (Uniform Brightness) ความสว่างในระดับสูงสุด (Zenith - Brightness) ที่ส่องกระทบพื้นผิวในแนวระนาบ มีค่าเท่ากับความสว่างในแนวระนาบ (Horizon - Brightness) ที่ส่องกระทบพื้นผิวในแนวตั้ง แต่ก็มีผลให้พื้นผิวในระนาบมีความสว่างมากกว่าพื้นผิวในแนวตั้ง จากการวิจัย (Krochman, 1963) พบว่าค่าความสว่างภายนอกที่ระดับแนวระนาบภายใต้สภาพท้องฟ้าแบบ Overcast Sky จะแปรผันตาม Solar Altitude สามารถเขียนสมการได้ดังนี้

$$E_H = 300 + 21,000 \sin A \text{ (Lux)}$$

เมื่อ  $E_H$  คือความสว่างภายนอกที่ระดับแนวระนาบภายใต้ท้องฟ้า Overcast Sky (Lux)

A คือ Solar Altitude

## 2.6 ทฤษฎีการให้ความสว่างแก่อาคารโดยอาศัยแสงธรรมชาติ

วิธีการออกแบบเพื่อนำเอาแสงสว่างจากธรรมชาติ (Daylighting Design) มาใช้ในอาคาร โดยทั่วไปมีอยู่ 3 วิธี ได้แก่ Daylight Factor Method , CIE Method , และ IES Method

วิธีการออกแบบของ CIE Method นั้น มีข้อจำกัดคือท้องฟ้าที่ใช้ในการออกแบบจะต้องเป็นท้องฟ้าแบบมีดมน (Overcast Sky) ไม่มีแสงอาทิตย์โดยตรง (Direct Beam Sunlight) ส่วนวิธีการออกแบบ IES Method มีข้อจำกัดคือในการคำนวณจะใช้แสงจากด้านบน (Top Light) และแสงจากการสะท้อนของพื้นเป็นหลัก โดยให้ความสำคัญกับแสงกระจายที่ได้รับจากท้องฟ้าโดยตรง (Sky Component) น้อยมาก และจากตารางที่ 2.2 จะพบว่าสภาพท้องฟ้าในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่เป็นท้องฟ้าแบบ Broken Cloud ทำให้การออกแบบด้วย CIE Method และ IES Method นั้นผลที่ได้จะเกิดความคลาดเคลื่อนมาก ดังนั้นจึงพิจารณาใช้การออกแบบโดย Daylight Factor Method จะทำให้ค่าการออกแบบแสงสว่างจากธรรมชาติที่เกิดขึ้นภายในอาคารใกล้เคียงตามจริงมากกว่า

Daylight Factor Method เป็นการพิจารณาปริมาณความสว่างภายในอาคารที่ได้จากแสงธรรมชาติที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่ที่มีขนาดใหญ่ ระดับแสงภายในจะขึ้นอยู่กับสภาพท้องฟ้าเป็นหลักซึ่งสัมพันธ์กับตำแหน่งของดวงอาทิตย์นอกจากนั้นยังขึ้นอยู่กับมุมที่ดวงอาทิตย์กระทำต่อพื้นที่แต่ละที่ (Altitude , Azimuth) ซึ่งแปรเปลี่ยนไปตามวันและเวลาที่แตกต่างกันองค์ประกอบที่สำคัญที่มีผลต่อแสงธรรมชาติ โดยทั่วไปพิจารณาจาก 3 องค์ประกอบคือ

- องค์ประกอบจากท้องฟ้า Sky Component (SC)

แสงกระจายที่ได้รับจากท้องฟ้าโดยตรง

$$SC = \text{Incident Sky Light} - \text{Window Losses}$$

- องค์ประกอบภายนอก Externally Reflected Component (ERC)

แสงที่เกิดจากการสะท้อนของวัตถุหรืออาคารที่ตั้งอยู่ภายนอกหรือบริเวณใกล้เคียง

$$ERC = \text{Sky Component} \times RF \text{ (of Obstruction)}$$

- องค์ประกอบภายใน Internally Reflected Component (IRC)

แสงที่เกิดจากการสะท้อนของวัตถุหรืออาคารที่ตั้งอยู่ภายในอาคารได้รับแสงจาก SC และ ERC การกำหนดค่า Daylight Factor (D.F.) ก็คือค่าสัดส่วนของปริมาณแสงที่ตกลงพื้นที่ภายในอาคารแต่ละจุดใดๆ ต่อปริมาณแสงที่ตกลงพื้นที่แนวระนาบภายนอกอาคาร ภายใต้สภาพ Clear Sky ที่ไม่มีสิ่งกีดขวางไม่รวมแสงตรงจากดวงอาทิตย์ (Excluded Direct Sun) ค่าที่ได้เป็นเปอร์เซ็นต์

$$D.F. (\%) = \frac{\text{ความสว่างภายใน} \times 100\%}{\text{ความสว่างภายนอก (ไม่รวมแสงแดดตรง)}}$$

ถึงแม้ว่า Daylight Factor (D.F.) นั้นไม่สามารถเป็นตัวบ่งชี้ถึงปริมาณของแสงที่แน่นอนแต่ก็สามารถชี้ได้ว่าค่าที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่ที่มีความเหมาะสมเพียงพอหรือไม่มีกำหนดค่าของ DF สำหรับพื้นที่ใช้งานต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 2.4 แสดงค่าประมาณ Daylight Factor สำหรับพื้นที่ใช้งานต่างๆ

การใช้งาน	ค่า DF (%)
การอ่านหนังสือหรือการทำงานปกติ	1.5 – 2.5
การอ่านหนังสือหรือการที่ต้องใช้สายตามาก	2.5 – 4.0
การทำงานที่ต้องควบคุมความละเอียดสูงหรือการใช้เครื่องจักร	4.0 – 8.0

ที่มา : Stein and Reynolds (1992 : 197)

## 2.7 ทฤษฎีการให้ความสว่างแก่อาคารโดยอาศัยแสงประดิษฐ์ (Artificial Light)

โดยทั่วไปมีวิธีในการคำนวณ 2 วิธี ได้แก่วิธีแรกเรียกว่า Zonal Cavity Method เป็นการพิจารณาระดับความส่องสว่างเฉลี่ยทั้งห้อง วิธีที่สองเรียกว่าวิธีคำนวณแบบจุดต่อจุด (Point-by-Point Method) เป็นวิธีการหาค่าระดับความสว่างจุดใดจุดหนึ่ง โดยอาศัยกราฟแสดงการกระจายของกำลังเทียน และกฎกำลังส่องผกผันหาค่าระดับความสว่างที่พิจารณา สำหรับการวิจัยนี้เลือกใช้แบบ Zonal Cavity Method

Zonal Cavity Method เป็นการพิจารณาระดับความส่องสว่างเฉลี่ยทั้งห้อง ที่พิจารณาจากระดับความส่องสว่าง

$$E = L / A$$

เมื่อ L คือปริมาณแสงทั้งหมดที่เปล่งออกมาจากดวงโคม (ลูเมน)  
A คือพื้นที่ที่ต้องการพิจารณาระดับการส่องสว่าง (ตารางเมตร)

เนื่องจากการพิจารณาค่าเฉลี่ยแสงที่เปล่งออกมาจากดวงโคมกระจายทั่วห้องบางส่วนถูกดูดกลืน บางส่วนถูกสะท้อน โดยฝ้าเพดาน ผนัง พื้น และวัสดุภายในห้อง ดังนั้นควรพิจารณา 2 องค์ประกอบหลัก คือองค์ประกอบที่มีผลให้ปริมาณแสงลดลงของดวงโคม (Light Loss Factor) และองค์ประกอบที่มีผลให้ค่าระดับความส่องสว่างเปลี่ยนไป อันเนื่องมาจาก ค่าการดูดกลืน การสะท้อนของวัตถุรอบๆ พื้นที่ที่พิจารณา (Coefficient of Utilization)

องค์ประกอบที่มีผลให้ปริมาณแสงลดลงของดวงโคม (LLF) มีหัวข้อพิจารณาดังนี้

A ฝุ่น หรือความสกปรกของ

- ความสกปรกของห้อง (Room Surface Dirt Depreciation) หรือ RSDD
- ความสกปรกของหลอด (Luminaire Dirt Depreciation) หรือ LDD
- ความสกปรกของโคม (Luminaire Surface Depreciation) หรือ LSD

B อายุการใช้งานของหลอดไฟ (Lamp Lumen Depreciation) หรือ LLD

C บัลลาสต์ (Luminaire Ballast Factor) หรือ LBF

D อุณหภูมิโดยรอบหลอด (Luminaire Ambient Temperature Factor) หรือ LAT

E ระดับแรงดันกำลังไฟฟ้าของหลอด (Voltage to Luminaire Factor) หรือ VLF

F การจุดติดของหลอด (Lamp Burnout Factor) หรือ LBO

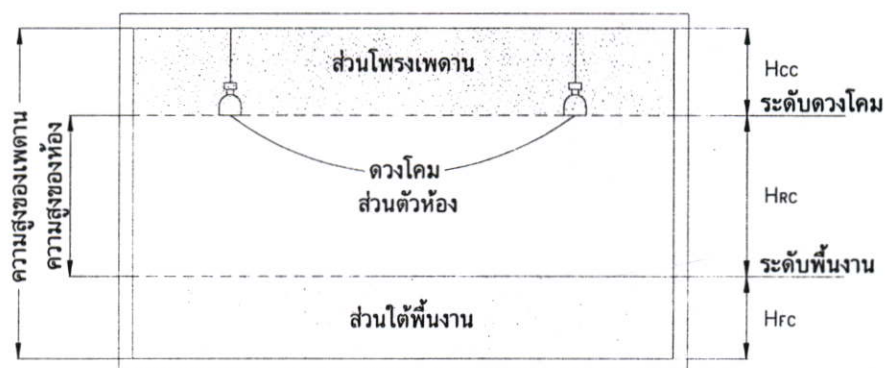
$$LLF = RSDD \times LDD \times LSD \times LLD \times LBF \times LAT \times VLF \times LBO$$

โดย RSDD , LDD , LLD เป็นค่าที่แปรเปลี่ยนตลอดเวลา (LBF , LAT , VLF , LBO , LSD) โดยทั่วไปมีค่าเท่ากับ 1

### องค์ประกอบที่มีผลให้ค่าระดับความส่องสว่างเปลี่ยน (CU)

เป็นค่าที่แสดงการนำแสงสว่างมาใช้งานจริงซึ่งขึ้นอยู่กับความกว้าง ยาว สูงและคุณสมบัติในการสะท้อนแสงของเพดาน ผนัง พื้น (ตาราง CU) พิจารณาโดยแบ่งห้องที่ต้องการออกเป็นสามส่วน (Zonal Cavity) ดังนี้

- ส่วนโพรงเพดาน (Ceiling Cavity) หรือ Hcc คือส่วนตั้งแต่เพดานถึงระดับดวงโคม (Luminaire Plane)
- ส่วนตัวห้อง (Room Cavity) หรือ Hrc คือส่วนที่อยู่ต่ำกว่าระดับดวงโคมลงมาถึงระดับพื้นที่ใช้งาน (Work Plane) เรียกความสูงของระยะนี้ว่าความสูงของห้อง (Room Cavity Height)
- ส่วนใต้พื้นที่ใช้งาน (Floor Cavity) หรือ Hfc คือส่วนที่อยู่ต่ำกว่าระดับพื้นที่ใช้งานลงมาถึงพื้นห้อง เรียกความสูงของระยะนี้ว่าความสูงของพื้นงาน (Floor Cavity Height)



รูปที่ 2.9 แสดงการแบ่งส่วนพื้นที่ภายในห้อง

ที่มา : พิบูลย์ ดิษฐอุตม (2544 : 82)

โดยที่อัตราส่วนโพรงแต่ละค่าคำนวณได้จากความสูงของแต่ละส่วนที่สัมพันธ์กับความกว้าง (W) ยาว (L) ของห้อง เขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$CCR = 5 hcc (W + L) / W \times L$$

$$RCR = 5 hrc (W + L) / W \times L$$

$$FCR = 5 hfc (W + L) / W \times L$$

เมื่อ CCR คืออัตราส่วนโพรงเพดาน (Ceiling Cavity Ratio)

RCR คืออัตราส่วนตัวห้อง (Room Cavity Ratio)

FCR คืออัตราส่วนใต้พื้นที่ใช้งาน (Floor Cavity Ratio)

การคำนวณหาค่า CU มีขั้นตอนดังนี้

1. หาค่า CCR , RCR และ FCR
2. หาค่าการสะท้อนแสงของฝ้าเพดาน (Hcc) ผนัง (Hrc) และพื้น (Hfc)
3. หาค่า CU เพื่อหาค่าดังนั้นสมการที่ได้คือ

$$E = L / A \times LLF \times CU$$

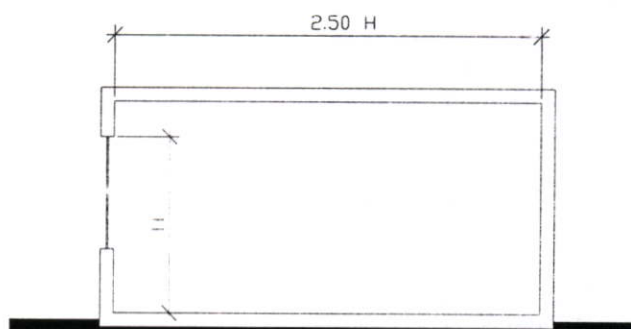
## 2.8 ลักษณะการเปิดช่องเปิดที่มีผลกับสภาพแสงสว่างภายใน

การกำหนดความกว้างและความสูงของช่องเปิดนั้น จะมีผลกับปริมาณแสงสว่างที่เข้ามาสู่ภายในห้อง ถ้าหากช่องเปิดมีความสูงมากก็จะช่วยให้แสงสว่างส่องเข้าไปในพื้นที่ที่ลึกได้ ส่วนความกว้างของช่องเปิดที่มีความกว้างมากก็จะช่วยให้ห้องได้รับแสงสว่างจากภายนอกได้มากกว่าช่องเปิดที่แคบและเล็ก ดังนั้นการที่จะให้พื้นที่ด้านในสุดได้รับแสงสว่างในระดับมาตรฐาน ความลึกของห้องจึงเป็นสัดส่วนแปรผันตามขนาดความสูงของช่องเปิด

### 2.8.1 ความสัมพันธ์ของช่องเปิดที่มีผลต่อสภาพการส่องสว่างภายใน

โดยลักษณะทั่วไปสัดส่วนของช่องเปิดมีความสัมพันธ์กับลักษณะการส่องสว่าง 2 กรณี

- A. สัดส่วนช่องเปิดมีความสัมพันธ์กับปริมาณแสงที่ส่องผ่านเข้ามายังพื้นที่ภายใน
- B. สัดส่วนของช่องเปิดมีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระจายแสง ที่ส่องผ่านเข้ามาพื้นที่ภายใน ในลักษณะแนวกว้าง แนวยาวและแนวตั้งโดยความลึกของห้องไม่ควรเกิน  $2.5 H$  เมื่อ  $H$  คือความสูงของช่องเปิด

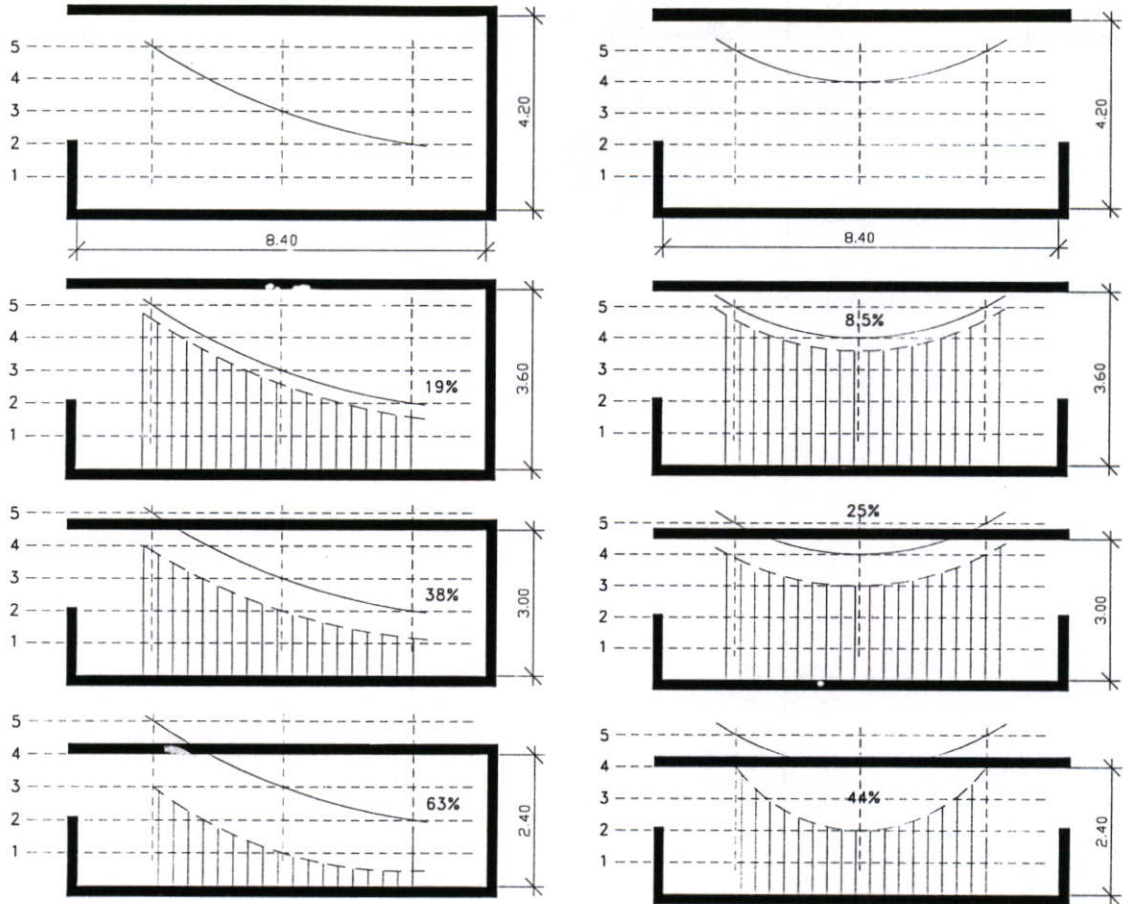


รูปที่ 2.10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความลึกของห้องและความสูงของช่องเปิด

ที่มา : Egan (1983 : 169)

### 2.8.2 ความสูงและความกว้างของหน้าต่าง (Windows Height and Windows Width)

ขนาดของหน้าต่างและความสูงของหน้าต่างโดยมีระดับที่อยู่เหนือระดับการทำงาน (Work Plane) จะเป็นตัวแปรที่สำคัญในการออกแบบแสงสว่างจากธรรมชาติซึ่งโดยปกติรูปแบบของหน้าต่างที่มีขนาดใหญ่จะยอมให้ปริมาณแสงส่องผ่านเข้ามาได้มากแต่ความสูงของหน้าต่างจะเป็นตัวแปรสำคัญมากกว่า โดยที่ความสูงของหน้าต่างจะมีผลต่อความลึกในการส่องสว่างของแสงที่ผ่านเข้ามาภายใน ในส่วนความกว้างของหน้าต่างจะมีผลต่อปริมาณการส่องสว่างภายใน คือหน้าต่างที่กว้างยาวจะมีประสิทธิภาพในการส่องสว่างที่ดีกว่าหน้าต่างที่แคบดังรูปต่อไปนี้

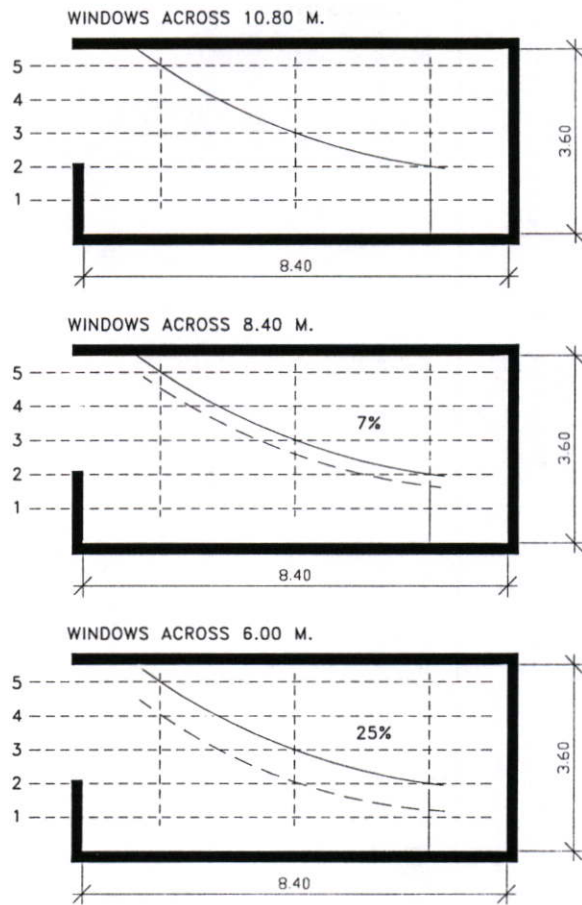


รูปที่ 2.11 แสดงการเปรียบเทียบความสูงของหน้าต่างที่มีความสัมพันธ์ต่อการส่องผ่านของแสงเข้ามาภายใน

รูปที่ 2.12 แสดงการเปรียบเทียบปริมาณการส่องสว่างของหน้าต่าง 2 ด้านที่ความสูงแตกต่างกัน

จากรูปที่ 2.11 ประสิทธิภาพในการส่องสว่างเข้ามาภายในจะมีปริมาณลดน้อยลง 19% 38% และ 63% ตามลำดับจากบริเวณด้านหลังของห้องโดยขนาดของช่องเปิดจะมีการแปรเปลี่ยนขนาดลงแต่ความลึกของห้องคงที่คือ 28 ฟุต (8.40 เมตร)

และจากรูปที่ 2.12 แสดงการเปรียบเทียบของปริมาณการส่องสว่างของแสงโดยมีหน้าต่างทั้ง 2 ด้าน ปริมาณการส่องสว่างจะมีแนวโน้มที่ลดลงในบริเวณส่วนกลางของห้องจากระดับ 8.5% 25% 44% โดยที่ขนาดของหน้าต่างมีการแปรเปลี่ยนแต่ขนาดความลึกของห้องคงที่คือ 28 ฟุต (8.40 เมตร)



รูปที่ 2.13 แสดงการเปรียบเทียบปริมาณการส่องสว่างจากการปรับเปลี่ยนความยาวของหน้าต่าง

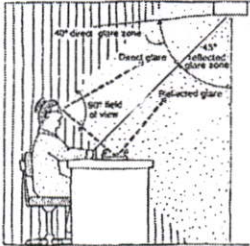
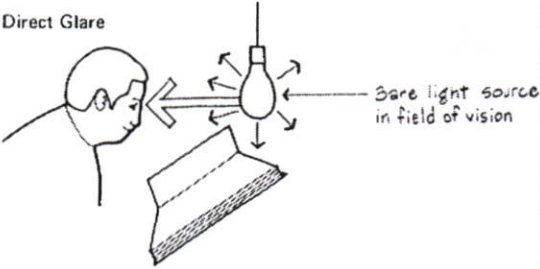

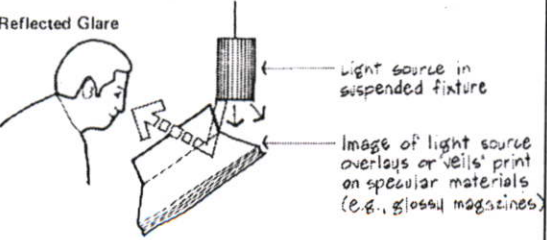
จากรูปที่ 2.13 ปริมาณการส่องสว่างของแสงที่ส่องผ่านเข้ามาภายในจะมีขนาดที่ลดลง จากการแปรเปลี่ยนความยาวของหน้าต่างที่แตกต่างกัน 36 ฟุต (10.80 เมตร) 28 ฟุต (8.40 เมตร) และ 20 ฟุต (6.00 เมตร) ประสิทธิภาพในการส่องสว่างจะลดลง 7% และ 25% จากจุดที่อยู่บริเวณด้านหลังของห้อง

## 2.9 แนวทางการควบคุมแสงจ้า (Glare)

แสงจ้านับเป็นปัญหาสำคัญของช่องเปิดทางด้านข้าง กล่าวโดยสรุปแสงจ้าจะรุนแรงหรือไม่เกิดจากสาเหตุดังต่อไปนี้

- ความแตกต่างของความจ้าระหว่างแหล่งกำเนิดกับสภาพทั่วไป
- ขนาดของแหล่งกำเนิดแสง
- ตำแหน่งของวัตถุในขอบเขตมุมมอง
- ความสามารถในการปรับสายตาของผู้มอง

โดยแสงจ้าสามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเภทดังตารางต่อไปนี้  
 ตารางที่ 2.5 แสดงประเภทต่างๆ ของแสงจ้า

ประเภทของแสงจ้า	รายละเอียด
<p data-bbox="390 331 598 360">A Disability Glare</p> 	<p data-bbox="899 387 1249 595">เป็นแสงจ้าที่จะทำให้สูญเสียความสามารถในการมองเห็นของผู้มองทำให้ตาพร่าและมองไม่เห็นไปชั่วขณะ</p>
<p data-bbox="390 732 598 761">B Discomfort Glare</p> <p data-bbox="314 779 419 801">Direct Glare</p> 	<p data-bbox="899 786 1249 1055">เป็นแสงจ้าที่ทำให้รู้สึกไม่สบายตาในการมองโดยมีแหล่งกำเนิดแสงอยู่บริเวณรอบของการมองอาจเกิดภายหลัง Disability Glare</p>
<p data-bbox="390 1133 598 1162">C Veiling Glare</p> 	<p data-bbox="899 1189 1249 1514">เป็นแสงจ้าที่เกิดจากการสะท้อนของแหล่งกำเนิดแสงที่ส่องลงบนวัตถุที่มองซึ่งมีค่าการส่องสว่างที่น้อยกว่า เช่น ฝาสะท้อนของดวงอาทิตย์เกิดขึ้นบนจอคอมพิวเตอร์ เป็นต้น</p>
<p data-bbox="390 1534 598 1563">D Reflected Glare</p> <p data-bbox="307 1585 433 1608">Reflected Glare</p> 	<p data-bbox="899 1592 1249 1917">เป็นแสงจ้าที่เกิดจากการมองวัตถุที่ได้รับแสงจากแหล่งกำเนิดแล้วสะท้อนเข้าตาถ้าปริมาณแสงเข้ามามากเกินไปก็เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดแสงจ้าประเภทนี้ได้</p>

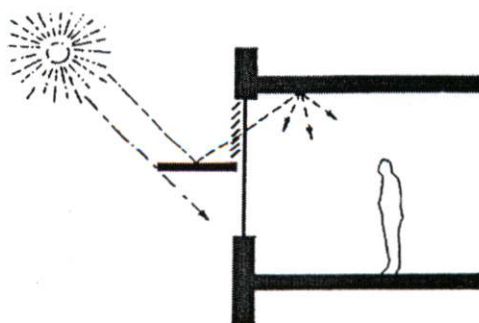
### แนวทางการควบคุมแสงจ้า (Glare)

- เปลี่ยนตำแหน่งและมุมของวัตถุ (Placement and Orientation) เมื่อเกิดแสงจ้าสามารถที่จะปรับเปลี่ยนมุมและตำแหน่งของวัตถุที่ได้รับแสงนั้นให้เกิดมุมเบี่ยงไปจากมุมสะท้อน
- การลดความเปรียบต่าง (Reduce the Contrast) โดยปรับค่าการส่องสว่างบริเวณภายในอาคารโดยรอบช่องเปิดหรือแหล่งกำเนิดแสง เพื่อลดความแตกต่างของปริมาณแสงสว่างที่เกิดขึ้นให้มีความแตกต่างน้อยลง
- การใช้ม่านและอุปกรณ์บังแดด (Blinds and Shades) เมื่อเกิดแสงจ้า การใช้ม่านและอุปกรณ์กันแดด รวมทั้งการใช้ Light Shelf บริเวณช่องเปิดจะช่วยปรับลดความจ้าที่แตกต่างของแสงสว่างได้

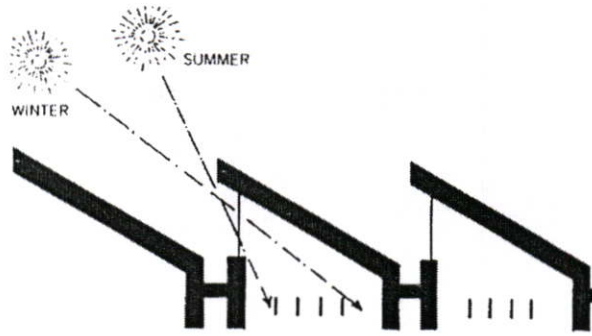
### 2.10 รูปแบบการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในอาคาร (Daylight Strategies)

รูปแบบในการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในอาคารมีหลายวิธีโดยการพิจารณาจากลักษณะทางสถาปัตยกรรม ลักษณะกิจกรรมและช่วงเวลาที่ใช้อาคาร เช่น อาคารประเภทเก็บสินค้า โรงงาน หรืออาคารสาธารณะที่มีความสูงมาก หรือมีโถงสูง เหมาะสมกับการนำแสงธรรมชาติเข้ามาทางด้านบน (Top-lighting Techniques) ส่วนอาคารประเภทการศึกษา สำนักงาน พักอาศัย อาคารที่มีความสูงหลายชั้นหรืออาคารที่แสงสว่างธรรมชาติไม่สามารถส่องเข้าไปได้ถึงส่วนในสุด ส่วนมากจะเหมาะสมกับการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ทางด้านข้าง (Side-lighting Techniques) เป็นต้น และการใช้งานในอาคารมี 7 ประเภทคือ

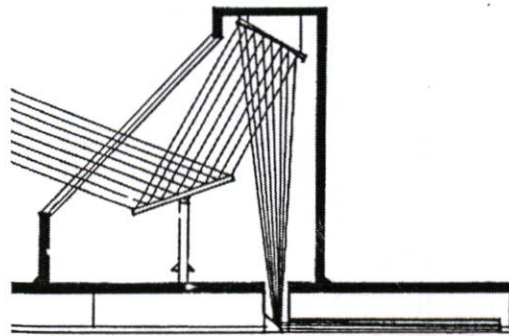
- แสงจากด้านข้าง (Side Lighting)
- แสงจากด้านบน (Top Lighting)
- แสงจากทางช่องเปิดเฉียง (Angled Lighting)
- แสงจากการสะท้อนเป็นลำ (Beam Lighting)
- แสงจากการสะท้อน (Indirect Lighting)
- แสงจากโถงสูง (Atria , Light Court)
- แสงจากรูปแบบผสม (Combinations)



รูปที่ 2.14 แสดงรูปแบบการนำแสงธรรมชาติจากด้านข้าง  
ที่มา : Lechner (1991 : 323)



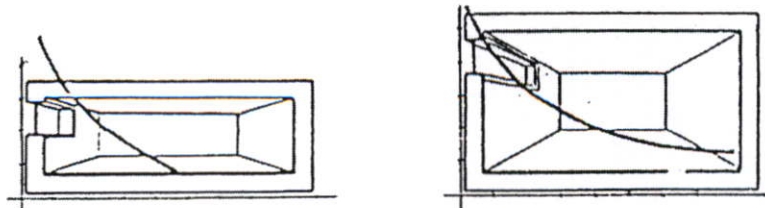
รูปที่ 2.15 แสดงรูปแบบการนำแสงธรรมชาติจากด้านบน  
ที่มา : Lechner (1991 : 335)



รูปที่ 2.16 แสดงรูปแบบการนำแสงธรรมชาติจากการสะท้อน  
ที่มา : Guzowski (1976 : 247)

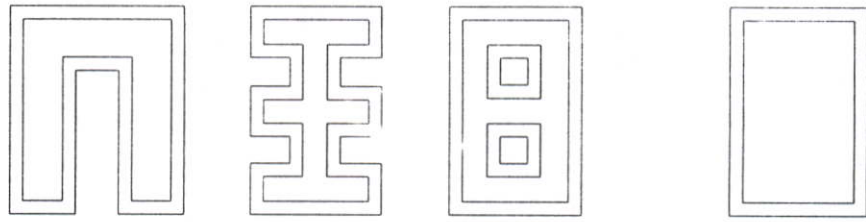
### รูปแบบการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ด้านข้าง (Side - lighting Techniques)

การนำแสงธรรมชาติเข้าใช้ด้านข้างมีสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงคือรูปแบบของช่องเปิด ขนาด ความสูง และความกว้างของช่องเปิด โดยที่ตำแหน่งของช่องเปิดยิ่งสูงมากแสงธรรมชาติก็สามารถเข้าไปได้ลึกขึ้นและมีการกระจายแสงได้อย่างทั่วถึงซึ่งรวมเป็นข้อพิจารณาเรียกว่า Window Concepts



รูปที่ 2.17 แสดง Room Aspect Ratio  
ที่มา : Simplified Design of Building (1992)

การนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ทางด้านข้างนั้น ปัจจัยที่สำคัญอีกประการคือระยะความลึกของห้องจากช่องเปิด ซึ่งถ้าความลึกของห้องยิ่งมากแสงสว่างธรรมชาติก็จะยิ่งเข้าไปได้น้อย ด้วยเหตุนี้ความลึกที่น้อยที่สุดที่เหมาะสมในลักษณะผังพื้นรูป E, H, F, L, U และ O



Typical building plan footprints for daylighting.

Block buildings require fluorescent lighting.

รูปที่ 2.18 แสดง Building Footprints

ที่มา : Simplified Design of Building (1992)

สำหรับรูปแบบหรือวิธีการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในอาคารจากทางด้านข้างนั้นผู้ออกแบบจำเป็นต้องเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของช่องเปิดดังตารางที่ 2.6 ดังนั้นผู้ออกแบบจำเป็นต้องนำความคิดดังกล่าวมาประยุกต์ใช้กับสภาพแวดล้อมของอาคาร เพื่อที่จะนำประโยชน์จากที่ดึงมาใช้ได้อย่างเต็มที่และเหมาะสม

ตารางที่ 2.6 แสดงความสัมพันธ์ของช่องเปิดกับปัจจัยธรรมชาติภายนอก

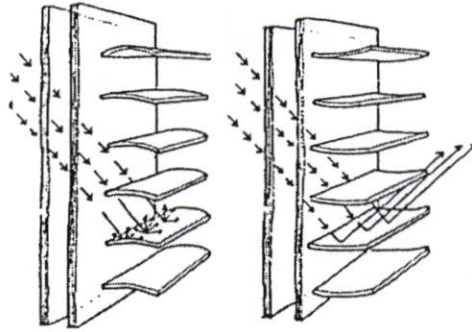
ความสัมพันธ์ของช่องเปิด	ปัจจัยภายนอก		
	ความร้อน	แสงสว่าง	ภาพภายนอก
ตัวเชื่อมต่อ (Connector)		■	■
ตัวกรอง (Filter)		■	
ตัวสกัด (Barrier)	■		
ตัวเลือก (Switcher)		■	■

ที่มา : Stein and Reynolds (1992 : 53)

## 2.11 แนวความคิดของหิ้งสะท้อนแสง (Light Shelf Concept)

จากแนวความคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของช่องเปิดกับปัจจัยภายนอกนั้น พบว่าปัญหาในการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ทางด้านข้างนั้นอยู่ที่ความลึกของห้องเป็นสำคัญทำให้ต้องหาแนวทางการแก้ปัญหา เช่น การใช้ Clerestories Window เป็นต้น แต่การแก้ปัญหาด้วยวิธีดังกล่าวก็ส่งผลให้เกิดปัญหาด้านความไม่สบายในการมองจากแสงจ้า (Glare) และความไม่สม่ำเสมอของแสง (Non-Uniformity) ซึ่งเป็นผลให้เกิดความเมื่อยล้าทางสายตา (Eye Fatigue) เพราะเมื่อเพิ่มพื้นที่ของช่องเปิดขึ้นมากจะทำให้ระดับความสว่างบริเวณใกล้ช่องเปิดมีค่าสูงชันมากกว่าบริเวณที่ลึกเข้าไปอีกทั้งแสง

สว่างตรงจากดวงอาทิตย์ก็ทำให้เกิดภาวะไม่สบายทางด้านสายตาอีกด้วย ดังนั้นจึงมีผู้คิดค้นรูปแบบในการปรับปรุงสภาพคุณภาพของแสงสว่าง เช่น การใช้ม่านสะท้อนแสง (Reflected Blinds)



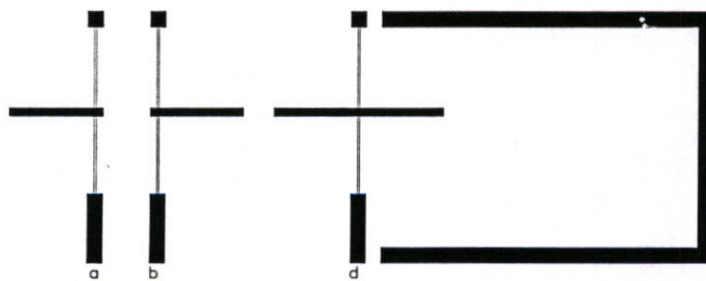
รูปที่ 2.19 แสดง Room Aspect Ratio

ที่มา : Simplified Design of Building (1992)

### 2.11.1 รูปแบบทั่วไปของ Light Shelf

การใช้ Light Shelf เป็นการเพิ่มการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในอาคารได้ลึกขึ้น และในขณะเดียวกันก็ช่วยลดแสงบาดตาลงได้ในสภาพท้องฟ้าโปร่ง จากการศึกษาต่อมาพบว่าประสิทธิภาพของแสงธรรมชาติจาก Light Shelf จากสภาพท้องฟ้าทั่วไปนั้นมีปริมาณและคุณภาพดีกว่าแสงสว่างที่ส่องผ่านเข้ามาโดยรอบกรอบอาคาร (Perimeter Lighting) หรือดีกว่าแสงสว่างที่ส่องผ่านช่องเปิด (Selkowitz , Navaab , and Matthews, 1983) รูปแบบทั่วไปของ Light Shelf แบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1. Light Shelf ภายนอกอาคาร (Exterior Light Shelf)
2. Light Shelf ภายในอาคาร (Interior Light Shelf)
3. Light Shelf แบบผสม (Combined Light Shelf)



รูปที่ 2.20 แสดงรูปแบบทั่วไปของ Light Shelf

(a) Exterior Light Shelf (b) Interior Light Shelf (c) Combined Light Shelf

ที่มา : Claude (1986 : 121)

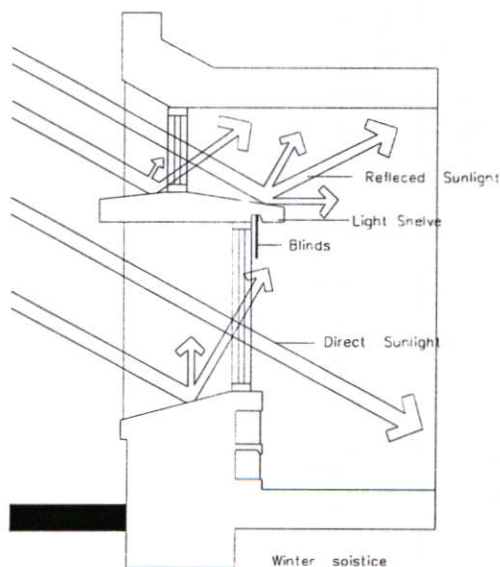
โดยที่รูปแบบทั้งหมดนั้นแต่ละแบบจะมีความเหมาะสมในแต่ละภูมิประเทศแตกต่างกันไป โดยที่ Light Shelf ภายในอาคารและ Light Shelf แบบผสม จะเหมาะสมในภูมิอากาศเขตร้อนเนื่องจากเมื่อแสงตรงส่องมากระทบ หรือส่องผ่านกระจกแล้วกระทบตัว Light Shelf จะเกิดการนำ ความร้อน การสะสมและแผ่รังสีความร้อนและปรากฏการณ์รังสีความร้อนคลื่นยาว ที่ก่อให้เกิดสภาวะเรือนกระจก (Greenhouse Effect) ในอาคารได้

### 2.11.2 แนวทางการออกแบบ Light Shelves

Light Shelf เป็นอุปกรณ์ที่มีลักษณะการยื่นออกจากตัวอาคาร เพื่อประโยชน์ในการบังแดดและการสะท้อนแสง แนวทางการเลือกรูปแบบจึงมักคำนึงถึงความสูง ความลึก ตำแหน่งของช่องเปิด ตลอดจนพื้นผิวที่นำมาทำเป็นตัวสะท้อนแสงและมุมลาดเอียงของ Light Shelf

A ความสูง ระดับความสูงของอุปกรณ์บังแดดที่เหมาะสม จะต้องคำนึงถึงการสะท้อนของแสงแดดที่มีต่อฝ้าเพดาน ในการให้แสงส่องผ่านเข้ามาเป็นสำคัญ การติดตั้ง Light Shelf ที่ระดับเหนือสายตา (1.65-2.00 ม.) ซึ่งเป็นระดับเหนือสายตาและเป็นระดับความสูงโดยทั่วไปของประตูหน้าต่าง จะเป็นช่วงระดับความสูงที่ดีที่สุด ในขณะที่ตัวแปรอื่นๆเป็นแนวทางในการพิจารณา

B ความลึก ความลึกของ Light Shelf ขึ้นอยู่กับพื้นที่ใช้สอยของหน้าต่างหรือช่องเปิด ตลอดจนความสูงของช่องเปิด ทิศทางและตำแหน่งของช่องเปิด ที่ต้องการให้ร่มเงาในการออกแบบ Light Shelf ที่มีความลึกมากๆ นอกจากจะช่วยป้องกันความร้อนและให้ร่มเงากับอาคารแล้ว ยังช่วยลดปริมาณแสงที่มีความจ้ามากเกินไปบริเวณใกล้หน้าต่าง

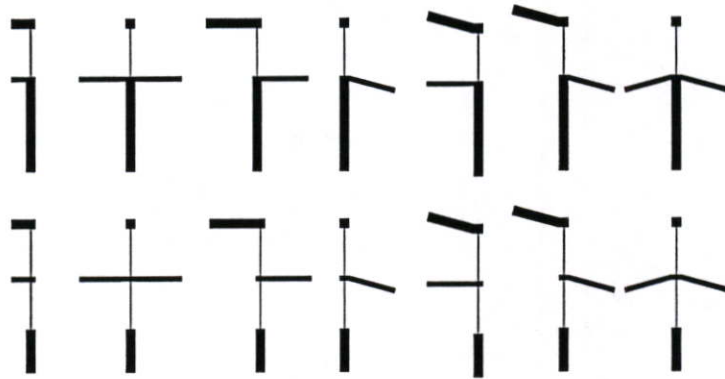


รูปที่ 2.21 แสดงการนำแสงธรรมชาติโดยวิธี Light Shelf

ที่มา : Egan (1983 : 116)

### 2.11.3 ประโยชน์ของ Light Shelf

- A การเพิ่มระยะความลึกของแสงธรรมชาติให้สามารถเข้าไปได้ลึกมากขึ้น
- B การเพิ่มความสม่ำเสมอของความสว่างของแสงธรรมชาติภายในและการลดแสงบาดตา
- C การป้องกันแสงแดดตรงเข้าสู่อาคาร
- D การลดภาระการทำความเย็น และภาระแสงสว่างในอาคาร
- E การลดการใช้พลังงานในอาคาร



รูปที่ 2.22 แสดงรูปแบบทั่วไปของ Light Shelf ที่มีการใช้งานจริง

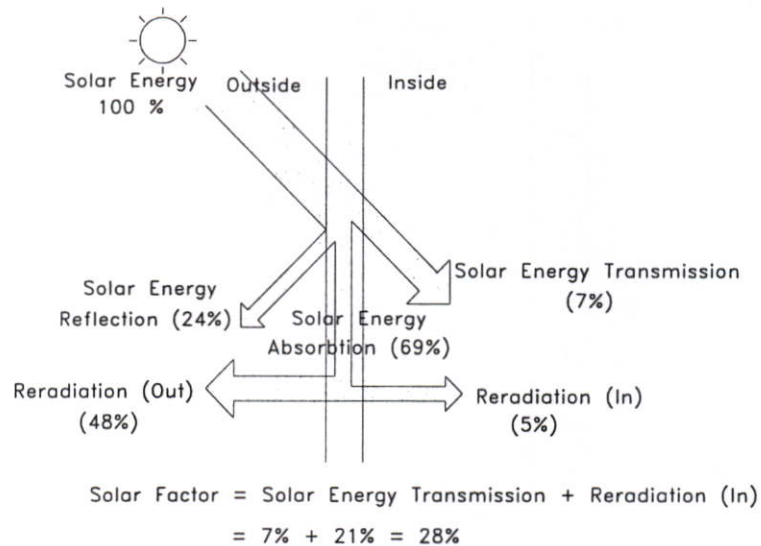
Claude (1986 : 123)

ดังนั้นการออกแบบ Light Shelf สิ่งที่ต้องพิจารณาคือสภาพภูมิอากาศของที่ตั้งอาคารนั้นๆ เนื่องจากทิศทางและตำแหน่งของดวงอาทิตย์แตกต่างกัน ดังนั้นรูปแบบที่เหมาะสมของ Light Shelf จึงแตกต่างกันออกไป

### 2.12 ประเภทของกระจกและคุณสมบัติของกระจก

การนำแสงธรรมชาติเข้าสู่อาคารนั้น องค์ประกอบที่สำคัญอีกองค์ประกอบหนึ่งคือการเลือกใช้ชนิดของกระจก ซึ่งการเพิ่มค่าความสว่างให้แก่อาคารได้มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับชนิดของกระจก ดังนั้นการเลือกใช้กระจกที่เหมาะสมจึงจำเป็นต้องรู้ถึงคุณสมบัติและชนิดของกระจกดังนี้

- A ค่าการส่องผ่านของแสง (Visible Light Transmission) %
- B ค่าการสะท้อนแสงของกระจกด้านนอกและด้านใน (Visible Light Reflection : Out,In) %
- C ค่าการส่งผ่านรังสีอุลตราไวโอเล็ตที่ผ่านกระจก (Ultra-violet Transmission) %
- D ค่าการส่งผ่านของแสงอาทิตย์โดยตรงผ่านกระจก (Solar Energy Transmission or Direct Energy Transmission) %
- E ค่าการสะท้อนแสงของแสงอาทิตย์ผ่านกระจก (Solar Energy Reflection) %
- F ค่าของแสงอาทิตย์ที่ถูกดูดกลืนไว้โดยกระจก (Solar Energy Absorption) %
- G ค่าของแสงอาทิตย์รวมผ่านกระจก (Solar Factor or Total Energy Transmission) %



รูปที่ 2.23 แสดงอัตราส่วนของพลังงานแสงอาทิตย์ทั้งหมดที่ผ่านกระจกเข้ามาในอาคาร  
ที่มา : การใช้กระจก (2542 : 63)

H สีของกระจก (Glazing Color)

I ค่าการส่งผ่านเสียง (Sound Transmission)

H ค่าสัมประสิทธิ์การบังแดด (Shading Coefficient : SC) คำนวณได้จากสูตร

$$\text{SC} = \frac{\text{Solar Factor ของกระจกที่ต้องการวัด}}{\text{Solar Factor ของกระจกใส}}$$

หนา 3 มม. (0.87)

I ค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อน (U-Value)  $\text{W/m}^2.\text{K}$

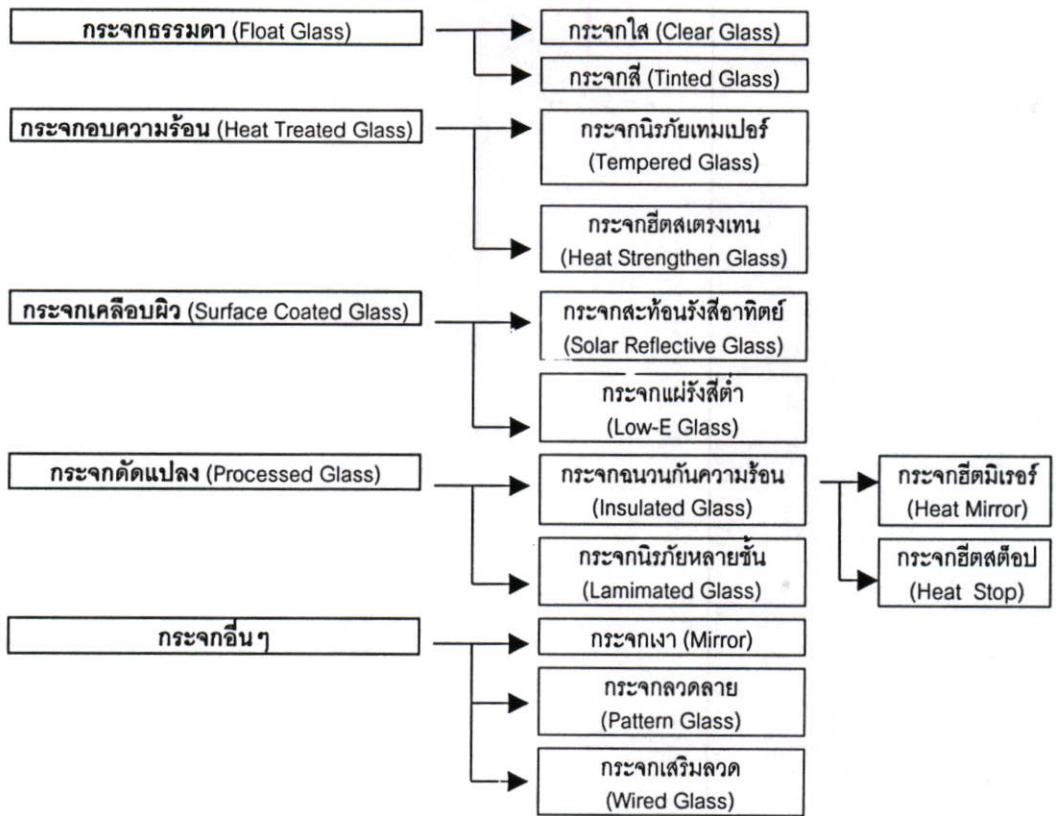
J ค่าถ่ายเทความร้อนรวมผ่านกระจก (Relative Heat Gain)  $\text{W/m}^2.\text{K}$  คำนวณได้จากสูตร

$$\text{RHG} = (630 \text{ W/m}^2 \times \text{SC}) + (8 \text{ องศา} \times \text{U-Value})$$

ASHRAE ได้ใช้กระจกหนา 3 มม. เป็นกระจกมาตรฐาน โดยตั้งสมมุติฐานว่าน่าจะเป็นกระจกใช้งานในอาคารที่ยอมให้แสงและรังสีความร้อนผ่านเข้ามามากที่สุดเพราะบางและโปร่งแสง ดังนั้นค่าที่ได้จึงเป็นมาตรฐานเพื่อเปรียบเทียบกับค่าปริมาณความร้อนที่ผ่านกระจกประเภทต่างๆว่ามีสัดส่วนมากน้อยเพียงใดเมื่อเปรียบเทียบกับค่าปริมาณความร้อนที่ผ่านกระจกมาตรฐานโดยแสดงเป็นสมการ

### 2.12.1 การแบ่งประเภทของกระจก

- A กระจกธรรมดา (Float Glass)
- B กระจกอบความร้อน (Heat Treated Glass)
- C กระจกเคลือบผิวหรือกระจกสะท้อนแสง (Surface Coated Glass)
- D กระจกดัดแปลง (Processed Glass)
- E กระจกอื่นๆ



รูปที่ 2.24 แสดงการแบ่งประเภทกระจกประเภทต่างๆ

2.12.2 คุณสมบัติของกระจกชนิดต่างๆ

ตารางที่ 2.7 แสดงคุณสมบัติของกระจก

คุณสมบัติของกระจก		กระจกธรรมดา		กระจกอบความร้อน		กระจกเคลือบผิว		กระจกตัดแปลง		กระจกอื่นๆ		
		กระจกใส	กระจกสี	กระจกนิรภัยเทมเปอร์	กระจกยีสต์สเตรงเทน	กระจกสะท้อนรังสีอาทิตย์	กระจกแผ่นรังสีต่ำ	กระจกฉนวนกันความร้อน	กระจกนิรภัยหลายชั้น	กระจกเงา	กระจกลวดลาย	กระจกเสริมลวด
การมองเห็น	1 มองผ่านได้อย่างชัดเจน	●										
	2 ลดความจ้าของแสงที่ผ่านกระจก		●			●	●				●	
	3 ให้ภาพสะท้อนที่ชัดเจนไม่บิดเบี้ยว	●	●							●		
	4 มองผ่านเข้ามาจากด้านนอกได้ง่าย	●										
ความแข็งแรง	1 มีความแข็งแรงมากเป็นพิเศษ			●	●			●				●
	2 ทนทานต่อการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิ			●	●							
	3 ทนภาวะที่มีความร้อนสูงกว่าปกติ				●							
	4 ทนต่อแรงอัดสูง			●	●			●				
ประหยัดพลังงาน	1 ลดความร้อนที่เข้าสู่อาคาร		●			●	●	●	●			
	2 ค่าการสะท้อนแสงสูง					●	●	●				
	3 ค่าการคายรังสีความร้อนต่ำ						●					
	4 ดูดกลืนพลังงานความร้อน		●			●						
	5 ผิวกระจกไม่ร้อน	●										
อื่นๆ	1 แตกเป็นเม็ดเล็กๆ ไม่มีคม			●								
	2 สีสิ้นสวยงาม		●			●						
	3 แสงสว่างผ่านกระจกได้มาก	●					●	●			●	
	4 ป้องกันรังสีอัลตราไวโอเล็ตได้							●	●			
	5 ใช้สำหรับการตกแต่ง	●	●			●				●	●	

ที่มา : การใช้กระจก (2542 : 37)

ตารางที่ 2.8 แสดงข้อมูลต่างๆ ของกระจก

Glass Type	Thickness (mm)	Visible Rays		Solar Energy			Relative Heat Gain		U - Value				Shading Coefficient
		Reflece	Trance	Reflece	Trance	Absorp	(Watt/m <sup>2</sup> hr)	(Btu/ft <sup>2</sup> hr)	Winter Nighttime		Summer Daytime		
									(Watt/m <sup>2</sup> hrC)	(Btu/ft <sup>2</sup> hrF)	(Watt/m <sup>2</sup> hrC)	(Btu/ft <sup>2</sup> hrF)	
กระจกใส (CLEAR FLOAT GLASS)	2	7	91	8	88	4	691	219	6.60	1.16	5.84	1.03	1.02
	3	7	90	8	86	6	680	216	6.56	1.15	5.84	1.03	1.00
	4	7	88	8	84	8	670	212	6.50	1.14	5.83	1.03	0.99
	5	7	89	7	82	11	660	209	6.44	1.13	5.83	1.03	0.97
	6	7	86	7	80	13	650	206	6.40	1.13	5.83	1.03	0.96
	8	7	87	7	76	17	628	199	6.29	1.11	5.80	1.02	0.92
	10	7	85	7	73	20	610	194	6.19	1.09	5.76	1.01	0.90
	12	7	84	7	70	23	594	188	6.09	1.07	5.72	1.01	0.87
	15	7	81	7	61	32	574	182	5.95	1.05	5.67	1.00	0.84
	19	7	78	7	55	38	542	172	5.78	1.02	5.58	0.98	0.79
กระจกใสสีชาอ่อน (COOLGRAY)	5	6	44	6	49	45	438	153	6.44	1.13	6.26	1.10	0.69
	6	5	38	6	43	51	451	143	6.40	1.13	6.27	1.10	0.64
	8	5	28	5	33	62	421	130	6.29	1.10	6.26	1.10	0.57
	10	5	20	5	25	70	377	119	6.19	1.09	6.22	1.09	0.52
	12	5	15	5	19	76	313	99	6.09	1.07	6.19	1.09	0.47
กระจกใสสีชาดำ (DARK COOLGRAY)	5	5	20	6	40	54	467	148	6.44	1.13	6.28	1.10	0.66
	6	4	15	5	34	61	449	142	6.40	1.13	6.28	1.10	0.63
กระจกใสสีฟ้าเข้ม (Sky Blue)	6	6	58	6	45	49	478	152	6.18	1.09	6.21	1.09	0.68
	8	6	50	6	36	58	430	136	6.09	1.07	6.21	1.09	0.61
กระจกใสสีฟ้าเข้ม (Ocean Green)	6	7	72	7	42	51	460	146	6.18	1.09	6.23	1.10	0.65
	8	7	67	7	35	58	423	134	6.09	1.07	6.21	1.09	0.59
เงินฟ้า (SOLARTAG-SS 108)	6	38	8	33	6	61	166	53	4.70	0.83	4.51	0.79	0.21
	8	37	8	30	6	64	171	54	4.64	0.82	4.50	0.79	0.21
	10	37	8	28	6	66	172	55	4.58	0.81	4.48	0.79	0.22
	12	36	8	26	6	68	174	55	4.52	0.80	4.45	0.79	0.22
เงินเทา (SOLARTAG-SS 144)	6	29	14	24	10	66	217	69	5.12	0.90	5.03	0.89	0.28
	8	28	14	22	10	68	220	70	5.06	0.89	5.00	0.88	0.29
	10	28	14	21	10	69	221	70	4.99	0.88	4.97	0.87	0.29
	12	27	14	19	10	71	222	71	4.92	0.87	4.93	0.87	0.29
เงินเทา (SOLARTAG-SS 120)	6	23	20	18	16	66	267	85	5.30	0.93	5.23	0.92	0.36
	8	23	20	17	16	67	267	85	5.23	0.92	5.19	0.91	0.36
	10	22	20	16	16	68	267	85	5.15	0.91	5.14	0.91	0.36
	12	22	20	15	16	69	267	85	5.09	0.90	5.09	0.90	0.36
เทาฟ้า (SOLARTAG-SGY 132)	6	12	32	10	29	61	365	116	5.77	1.02	5.69	1.00	0.51
	8	12	32	9	29	62	365	116	5.67	1.00	5.63	0.99	0.51
	10	12	32	9	29	62	364	115	5.59	0.99	5.57	0.98	0.51
	12	12	32	9	29	62	362	115	5.51	0.97	5.50	0.97	0.51
ทองสัมฤทธิ์ (SOLARTAG-SG 110)	6	21	10	21	8	71	205	65	4.88	0.86	4.80	0.85	0.26
	8	20	10	19	8	73	207	65	4.81	0.85	4.78	0.84	0.27
	10	19	10	18	8	74	207	66	4.76	0.84	4.74	0.84	0.27
	12	19	10	17	8	75	207	66	4.70	0.83	4.71	0.83	0.27
บุษราคัม (SOLARTAG-TE 110)	6	19	10	21	6	73	191	61	4.81	0.85	4.74	0.84	0.24
	8	19	10	19	6	75	193	61	4.76	0.84	4.72	0.83	0.25
	10	19	10	18	6	76	194	61	4.70	0.83	4.70	0.83	0.25
	12	18	10	17	6	77	194	62	4.64	0.82	4.66	0.82	0.25
เหลือง (SOLARTAG-TE 115)	6	23	15	23	10	67	217	69	5.06	0.89	4.98	0.88	0.28
	8	23	15	21	10	69	220	70	5.00	0.88	4.94	0.87	0.29
	10	22	15	20	10	70	221	70	4.93	0.87	4.91	0.86	0.29
	12	22	15	19	10	71	221	70	4.87	0.86	4.87	0.86	0.29
ฟ้าเงิน (SOLARTAG-TS 120)	6	21	20	19	13	68	244	77	5.15	0.91	5.08	0.90	0.32
	8	20	20	18	13	69	244	78	5.08	0.90	5.05	0.89	0.33
	10	19	20	16	13	71	247	78	5.01	0.88	5.01	0.88	0.33
	12	19	20	15	13	72	248	78	4.95	0.87	4.97	0.88	0.33
ฟ้าสมุทร (SOLARTAG-TS 130)	6	15	30	18	22	60	308	98	5.62	0.99	5.52	0.97	0.42
	8	15	30	17	22	61	309	98	5.53	0.98	5.48	0.96	0.42
	10	15	30	16	22	62	309	98	5.47	0.96	5.42	0.96	0.42
	12	14	30	15	22	63	309	98	5.38	0.95	5.37	0.95	0.42
ฟ้าใส (SOLARTAG-TS 140)	6	10	40	10	30	60	371	117	5.77	1.02	5.67	1.00	0.52
	8	10	40	9	30	61	371	117	5.67	1.00	5.62	0.99	0.52
	10	10	40	9	30	61	369	117	5.59	0.99	5.56	0.98	0.52
	12	10	40	9	30	61	367	116	5.51	0.97	5.49	0.97	0.51
ฟ้าทึบ (SOLARTAG-TBL 135)	6	21	35	18	25	57	324	103	5.62	0.97	5.50	0.97	0.45
	8	21	35	17	25	58	324	103	5.53	0.97	5.45	0.96	0.45
	10	20	35	16	25	59	324	103	5.47	0.96	5.40	0.95	0.45
	12	20	35	15	25	60	326	103	5.38	0.95	5.35	0.94	0.45
เขียวเข้ม (SOLARTAG-SS 208)	6	31	7	17	4	79	200	63	4.97	0.88	5.12	0.90	0.25
	8	30	7	16	4	80	200	64	4.91	0.86	5.08	0.89	0.26
เขียวสด (SOLARTAG-SS 214)	6	23	12	13	7	80	234	74	5.27	0.93	5.48	0.97	0.30
	8	22	12	12	7	81	236	75	5.20	0.92	5.42	0.96	0.31
เขียวเหลือง (SOLARTAG-TE 210)	6	13	7	11	6	83	224	71	5.00	0.88	5.19	0.91	0.29
	8	12	7	10	5	85	218	69	4.94	0.87	5.15	0.91	0.28
น้ำเงินเขียว (SOLARTAG-TS 220)	6	18	16	11	8	81	251	80	5.42	0.95	5.65	1.00	0.33
	8	17	16	11	8	81	249	79	5.35	0.95	5.59	1.00	0.33
ฟ้าเขียวอ่อน (SOLARTAG-TS 230)	6	14	23	10	12	78	283	90	5.65	1.13	5.89	1.17	0.38
	8	14	22	10	12	78	280	89	5.57	1.09	5.81	1.02	0.37
ฟ้าเขียว (SOLARTAG-TBL 235)	6	14	28	9	15	76	304	96	5.70	1.00	5.93	1.04	0.41
	8	13	27	9	14	77	295	93	5.63	0.99	5.87	1.03	0.40
น้ำเงินเข้ม (SOLARTAG-SS 508)	6	21	6	14	4	82	206	65	4.97	0.88	5.15	0.91	0.26
	8	17	4	12	3	85	202	64	4.91	0.86	5.12	0.90	0.26
น้ำเงินสด (SOLARTAG-SS 514)	6	17	9	12	6	82	233	74	5.27	0.93	5.49	0.97	0.30
	8	14	8	10	5	85	229	73	5.20	0.92	5.45	0.96	0.30
น้ำเงินมรกต (SOLARTAG-TE 510)	6	12	6	10	5	85	220	70	5.00	0.88	5.21	0.92	0.29
	8	11	6	9	4	87	215	68	4.94	0.87	5.16	0.91	0.28
น้ำเงิน (SOLARTAG-TS 520)	6	13	12	10	7	83	248	78	5.42	0.95	5.67	1.00	0.32
	8	11	12	9	7	84	247	78	5.35	0.95	5.61	0.99	0.32
น้ำเงิน (SOLARTAG-TS 530)	6	8	20	8	13	79	292	93	5.65	0.99	5.89	1.04	0.39
	8	9	16	8	10	82	274	87	5.57	0.98	5.84	1.03	0.36
น้ำเงินอ่อน (SOLARTAG-TS 535)	6	11	22	8	14	78	299	95	5.71	1.01	5.95	1.05	0.40
	8	10	20	8	13	79	292	92	5.63	0.99	5.88	1.04	0.39

ที่มา : Thai - Asahi Glass (2542 : 54)

## บทที่ 3

# ค่าความส่องสว่างในเขตกรุงเทพฯและค่ามาตรฐาน ของการส่องสว่าง

### 3.1 สภาพภูมิอากาศในเขตกรุงเทพมหานคร

#### 3.1.1 สภาพภูมิอากาศในเขตกรุงเทพมหานคร

ประเทศไทยตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้ง (Latitude) 5.5 องศา – 20.5 องศาเหนือ และเส้นแวง (Longitude) 97 องศา–105.5 องศาตะวันออก ส่วนกรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงตั้งอยู่ ณ เส้นรุ้ง (Latitude) 13 องศา 44 ลิปดาเหนือ เส้นแวง (Longitude) 100 องศา 34 ลิปดา สภาพภูมิอากาศโดยทั่วไปจะมีลมมรสุมอยู่ 2 ช่วง คือลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้

#### 3.1.2 ภูมิอากาศ (Climate)

A ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม ประเทศไทยจะได้รับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ยประมาณ 1,500 มม. ความชื้นสัมพัทธ์โดยเฉลี่ยประมาณ 78% อุณหภูมิโดยเฉลี่ยประมาณ 25 องศาเซลเซียส ความร้อนจะไม่มากนักในช่วงฤดูนี้

B ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม โดยจะได้รับลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งในช่วงระยะนี้ปริมาณของน้ำฝนจะน้อยและจะเป็นช่วงที่จะได้รับอิทธิพลลมหนาวจากประเทศจีนแผ่ปกคลุมลงมา ทำให้มีอุณหภูมิลดต่ำลงโดยเฉลี่ยประมาณ 18 องศาเซลเซียส อากาศโดยทั่วไปจะเป็นอากาศแห้งแล้งและเย็น

C ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน จะทำให้ช่วงนี้มีอุณหภูมิที่สูงขึ้นกว่าช่วงอื่นๆ โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 38 องศาเซลเซียส อากาศโดยทั่วไปจะมีลักษณะอากาศที่แห้งแล้งในช่วงตอนปลายของฤดูจะเริ่มมีฝนตก

#### 3.1.3 อุณหภูมิ (Temperature)

เนื่องจากตั้งอยู่บริเวณใกล้เส้นศูนย์สูตรซึ่งเป็นบริเวณที่ได้รับแสงตั้งฉากของดวงอาทิตย์เกือบตลอดปี โดยเฉพาะช่วงเดือนเมษายนประเทศไทยหันเข้าหาดวงอาทิตย์มากที่สุด โดยมีอุณหภูมิประมาณ 26.1-34.9 องศาเซลเซียส ทำให้มีอุณหภูมิสูงกว่าช่วงอื่นๆ ความแตกต่างของอุณหภูมิในช่วงฤดูหนาวและฤดูร้อนมีน้อย

#### 3.1.4 ความชื้นสัมพัทธ์ (Humidity)

ช่วงเดือนธันวาคมและมกราคมเป็นช่วงที่อากาศแห้งที่สุดโดยอยู่ระหว่าง 70-72% เมื่อเข้าสู่ฤดูร้อนในเดือนมีนาคมและเดือนเมษายน ลมจะเริ่มเปลี่ยนทิศเป็นมรสุมตะวันออกเฉียงใต้และทิศใต้ ทำให้ความชื้นในอากาศเริ่มสูงขึ้น แต่เนื่องจากอุณหภูมิอากาศยังอยู่ในระดับสูง ความชื้นสัมพัทธ์จึงยังไม่สูงมากในช่วงระยะนี้ระหว่างเดือนมีนาคมและต้นเดือนสิงหาคมซึ่ง

เป็นระยะอากาศร้อน ความชื้นสัมพัทธ์อยู่ในช่วงประมาณ 74-78% ในช่วงเดือนสิงหาคมถึงเดือนตุลาคม ความชื้นสัมพัทธ์จะอยู่ในช่วงสูงสุดตั้งแต่ 80% ขึ้นไป

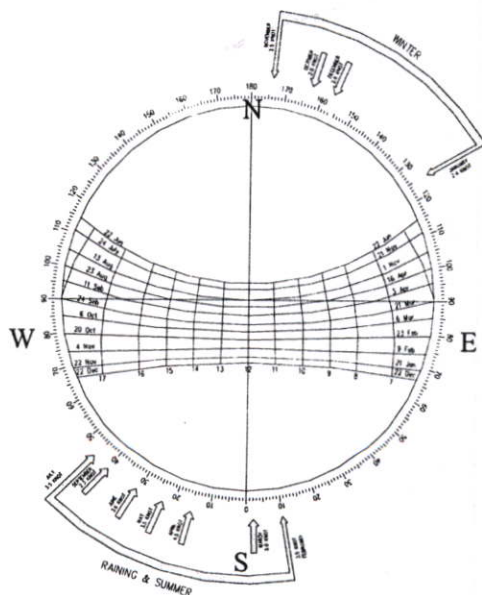
### 3.2 ลักษณะการโคจรของดวงอาทิตย์ที่มีผลต่อกรุงเทพมหานคร

โลกโคจรรอบดวงอาทิตย์มีลักษณะเป็นวงรี ในขณะที่โคจรไปก็จะหมุนรอบตัวเองไปพร้อมกัน แกนของโลกที่เอียง  $23.5^{\circ}$  กับแนวโคจรรอบดวงอาทิตย์ ในวันที่ 21 มิถุนายนบริเวณเส้นรุ้งที่  $23.5^{\circ}$  เหนือจะเข้าใกล้ดวงอาทิตย์มากที่สุด เมื่อเทียบจุดอื่นๆบนโลกในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งอยู่ในช่วงฤดูร้อนเข้าสู่ฤดูฝน จะสังเกตเห็นว่าเมื่อเวลาเที่ยงวันดวงอาทิตย์ไม่ได้อยู่ตรงศีรษะแต่เอียงไปทางทิศเหนือ เป็นมุม  $23.5^{\circ}$  สำหรับกรุงเทพมหานครซึ่งอยู่ที่เส้นรุ้ง  $13^{\circ} 44'$  เหนือ นั้นเอียงทำมุมกับทิศเหนือ  $(23.5^{\circ} - 13.4^{\circ}) = 10.1^{\circ}$

ในวันที่ 21 ธันวาคม บริเวณเส้นรุ้งที่  $23.5^{\circ}$  ใต้ จะอยู่ใกล้ดวงอาทิตย์มากที่สุดเมื่อเทียบกับจุดอื่นๆบนโลก ในเขตกรุงเทพมหานครจะเป็นช่วงฤดูหนาวซึ่งจะเห็นดวงอาทิตย์ปรากฏอยู่เอียงไปทางทิศใต้ เป็นมุม  $23.5^{\circ}$  สำหรับในเขตกรุงเทพมหานครซึ่งอยู่ที่เส้นรุ้งที่  $13^{\circ} 44'$  เหนือ นั้นเอียงทำมุมกับทิศใต้  $(13.4^{\circ} - (-23.5^{\circ})) = 36.9^{\circ}$  ดวงอาทิตย์จะอ้อมทิศใต้

ในวันที่ 21 มีนาคมและวันที่ 21 กันยายน บริเวณเส้นศูนย์สูตรจะอยู่ใกล้ดวงอาทิตย์ที่สุดเทียบกับกับจุดอื่นๆ บนโลกของทุกปีจะสังเกตเห็นว่าเวลาเที่ยงวันดวงอาทิตย์อยู่เหนือศีรษะพอดี

ตำแหน่งทิศทางการโคจรของดวงอาทิตย์ ณ เขตกรุงเทพมหานคร ในวันและเวลาต่างๆของปีดังแสดงในรูปที่ 3.1 จะเห็นว่าช่วงกลางเดือนเมษายนถึงกลางเดือนสิงหาคม ดวงอาทิตย์จะเอียงไปทางเหนือโดยจะอ้อมทางเหนือสุดในวันที่ 22 มิถุนายน นอกนั้นเวลาส่วนใหญ่ 8 เดือน ดวงอาทิตย์จะเอียงไปทางทิศใต้โดยจะอ้อมได้สุดวันที่ 22 ธันวาคม



รูปที่ 3.1 แสดงตำแหน่งการโคจรของดวงอาทิตย์ในเขตกรุงเทพมหานคร (14 องศาเหนือ)

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา ณ สถานีตรวจอากาศ กรุงเทพมหานคร

### 3.3 ปริมาณแสงสว่างและรังสีดวงอาทิตย์ของกรุงเทพฯ (Radiation and Illuminance)

จากการที่กรุงเทพตั้งอยู่ที่ละติจูดที่ 13° 44'N และลองจิจูดที่ 100° 33' E ซึ่งอยู่ในสภาพภูมิอากาศแบบร้อนชื้น (Tropical Zone) ทำให้มีปริมาณรังสีและปริมาณแสงสว่างที่จำเอบตลอดทั้งปีโดยปกติแล้วปริมาณรังสีจากดวงอาทิตย์จะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับปริมาณของแสงสว่างถ้าปริมาณของรังสีมากปริมาณแสงสว่างก็จะมีค่าของความส่องสว่างมากด้วยในช่วงของการเปลี่ยนแปลงของปริมาณของรังสีจากดวงอาทิตย์และปริมาณของแสงสว่างจะมีการแปรเปลี่ยนตลอดเวลาในแต่ละช่วงวัน เดือน ปี จากการศึกษาศักยภาพวัดค่าปริมาณแสงสว่างและรังสีของดวงอาทิตย์ตลอดทั้งปี (มกราคมถึงเดือนธันวาคม (2542-2543) ของสถาบันวิจัยและพัฒนาเอเชีย AIT โดยเก็บข้อมูลสถิติของค่าความส่องสว่างและค่าปริมาณรังสีแบบแนวโคจรของดวงอาทิตย์ (Solar time) และแบบตามช่วงเวลากติ (Local time) ดังแสดงในตารางที่ 3.1 – 3.2 ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

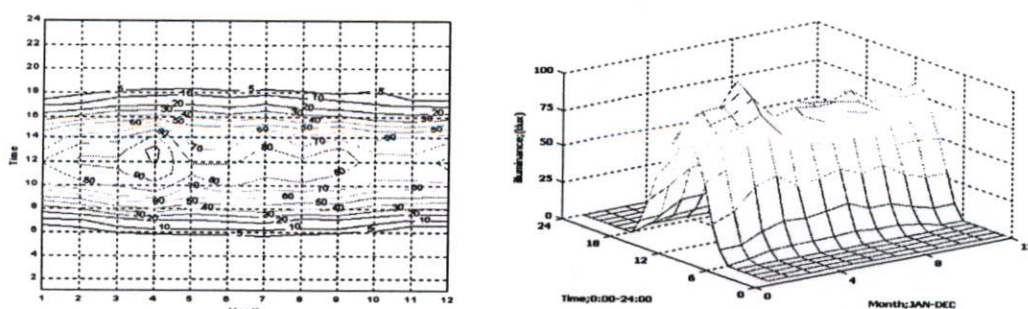
#### 3.3.1 ปริมาณแสงสว่างของดวงอาทิตย์ในเขตกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ.2542-2543 (Solar Time)

ตารางที่ 3.1 ค่าเฉลี่ยความส่องสว่างรวมของท้องฟ้าทุก 1 ชั่วโมง(Klux)

Hourly mean values of global illuminance (Klux) by calendar month (Solar time)

Solar Time	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	0	2.2	5.26	6.04	6.11	6.39	7.32	5.71	5.39	3.55	0	0
7	9.34	9.78	16.21	20.49	19.48	21.63	23.96	17.73	18.25	13.45	9.53	9.63
8	24.8	30.51	44.57	48.93	39.71	41.79	44.83	39.48	42.16	33.26	28.3	28.47
9	50.63	56.49	69.8	73.46	62.66	63.68	61.05	61.58	60.65	50.96	51.14	49.11
10	67.83	77.97	81.38	87.76	70.95	81.41	75.07	78.93	75.6	68.19	64.1	66.85
11	74.78	84.77	88.62	96.43	82.01	85.56	82.81	83.52	80.66	72.19	77.65	78.86
12	81.01	92.07	92.42	100.9	79.38	78.52	83.65	81.71	85.84	75.67	77.1	81.66
13	69.46	86.52	85.58	104.69	70.41	70.93	82.38	74.36	83.13	67.75	66.76	78.02
14	60.64	75.1	77.58	91.82	64.44	64.76	74.75	62.5	69.77	58.82	60.68	66.3
15	42.47	57.07	62.31	75.03	52.45	50.39	55.42	47.65	51.97	44.22	41.35	47.42
16	25.41	32.44	41.39	44.25	39.6	33.85	38.81	32.29	32.53	26.5	23.79	25.81
17	9.63	10.74	18.39	18.96	20.62	17.34	21.35	16.51	14.06	10.44	9.56	8.76
18	0	3.7	5.99	6.74	7.38	6.01	6.6	5.56	4.35	5.84	0	0
19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ที่มา : Chirattananon and Chaiwiwatworakul (2001 : P.A-1)



รูปที่ 3.2 แสดงค่าความส่องสว่างรวมเฉลี่ยทุก 1 ชั่วโมง (Klux)











ตารางที่ 3.2 แสดงปริมาณแสงสว่างของดวงอาทิตย์ในเดือนพฤษภาคม (klux) (ต่อ)

Solar Time	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31										
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0									
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0								
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0							
4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						
5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					
6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
7	6.9	0	0	8.6	18.8	7	6.4	6.4	5.6	8.1	8.3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					
8	14.5	0	11.2	47.1	17.7	21.3	23.9	12.8	43.4	34	37.1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6.8	6.2	6.4	9.4	9.8	12.5	14.9	0	0	0	0	0				
9	55.4	0	30.8	50.5	29.1	81.5	21.7	60.9	67	35.3	39.9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	26.5	20.3	36.6	35.9	37.6	14.6	34.9	0	0	0	0	0	0	0			
10	47.8	0	65.3	42.7	28.6	48.1	92.1	34.3	83.5	47.4	71.2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	52	34	56.3	58.7	56.7	73.4	57.9	0	0	0	0	0	0	0	0			
11	61.8	0	81.2	57.6	71	94	72.5	81.7	95.4	86.3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	64	63.2	51.7	52.6	88.1	75.5	83.9	74.4	0	0	0	0	0	0	0	0		
12	49.4	0	60.4	92.3	64.3	66.1	118.5	34.8	103.8	96.6	34.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	81.9	98.9	59.6	95.2	88.2	64.1	82.6	0	0	0	0	0	0	0	0			
13	67.4	0	80	96	34	88.4	66.4	36.9	35.1	94.4	93	24.8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	41.3	28.4	23.5	92.9	80.8	87.6	90.4	89.3	0	0	0	0	0	0	0	0			
14	74.8	0	92.6	97.9	70.1	19.9	15.7	33.2	91.3	87.7	15.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	26.7	55.8	82.9	94.1	64.6	83.3	57	85.1	0	0	0	0	0	0	0	0			
15	53.5	0	50.9	85.6	96	33.4	33.8	59.4	88.4	77.4	3.9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	42.1	17.7	37.3	86.2	76.8	78	86.9	79.3	0	0	0	0	0	0	0	0			
16	0	0	27.3	41.2	37.6	16.9	64.6	61.6	10.1	19.4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	27.6	58.1	38.7	58.2	58.1	59.6	43.2	61.8	0	0	0	0	0	0	0	0			
17	0	0	13.1	14.6	18.6	16.1	10.5	3.4	10.4	28.9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	43.3	34.4	8	31.1	35.7	35.9	34.4	36.7	0	0	0	0	0	0	0	0			
18	0	0	3.5	3.3	6.6	10.7	3.7	0	8.8	9.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9.6	17.9	3.3	5.6	11.9	10.7	7.3	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

แสดงปริมาณแสงสว่างของดวงอาทิตย์ในเดือนธันวาคม (klux)

Solar Time	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31											
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	9.9	10.7	8	4	6.7	3.6	5.1	6.6	4.6	6.3	3.7	3	2.6	3.8	6.5	5.2	5.5	7.8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
8	35.6	36.7	14.6	10.6	33.1	12.9	36.8	31.6	30.6	36	11.4	13.9	8.1	18.6	29.8	29	28.3	30.9	23.9	24.3	28.2	11.8	30	30.3	29.3	27.3	28.1	27.2	6.9	25.9	26.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
9	59	59.4	57.4	19.2	22.8	18.7	35.4	59.8	57.2	55.3	21.9	34	22.3	25.5	51.1	53.9	52.7	54	50.9	53.5	49.7	46.1	50.2	51.8	50.2	49	49.4	50.1	51.1	48.3	49.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
10	77.1	77.3	83.8	21.4	73.1	32.7	59.5	78.7	73.7	67.5	34.5	47.5	79.7	36	69.5	71.5	69	73.9	69.6	73.6	67	71.6	70.2	71.4	69.7	68.9	67.7	69.9	64.5	68.4	65.6	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
11	88.7	88.3	99.9	55.5	45.3	59.9	64.7	90	87.2	72	44	74	73.9	99	83.1	82.6	75.8	62.3	87.7	77.7	80.5	82.6	82.3	83.4	81.6	79.5	80.2	80.2	78.1	80.7	80.3	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
12	92	90.7	95.3	58.5	52.1	67.5	59.7	92.9	90.9	79.1	70.4	63.6	90.4	40.2	90	86.3	85.5	54.1	83.2	86.9	86.5	86.8	86.8	88.2	86.6	86.4	83.1	87.5	85.6	87.7	83.2	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
13	89.5	88.8	65.1	74.7	105.4	32.1	70	88.2	75.7	86.3	53.4	57.7	80.1	91.2	85.5	85.5	85.7	64	85.3	83.8	85	82.9	85.1	85.8	80.2	80.9	84.4	71.7	83.2	80.8	81.2	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
14	77.6	77.7	52.5	36.1	71.6	48.4	83.8	73.2	78.8	74.9	63.9	56.4	78.3	38.8	75.8	75.7	72.1	75.1	75.2	73	74.5	72.3	75.3	75.5	73.3	71.3	74.4	76.5	73.9	70.3	71.6	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
15	60.6	60.4	22.9	29.2	10.9	46.7	56	57.7	56.3	58.4	59.4	47.3	34.4	57.3	60.3	56.3	54.9	37.4	60.3	57.1	58.2	57.1	58.1	58.1	56.4	54.8	58.8	38.4	57.7	54	59.6	0	0	0	0	0	0	0	0			
16	37	37.7	11.6	16.7	9.6	10.8	41.5	16.9	33.5	33.2	46.4	24.8	27.1	20.1	39.2	34.4	24.6	16.1	28.7	35	37.1	35.8	35.2	36.2	36.1	37.4	35.1	39.1	35.7	34.5	34.6	0	0	0	0	0	0	0	0			
17	0	7.1	4.2	3.1	6.8	5.4	7.7	8.3	14.6	6.7	7.3	4.4	6.3	4.2	13.3	10.2	3.9	5.6	6	11.1	11.3	11.9	12.5	13.3	12.5	10.4	11.3	14	14.8	12.5	12.9	0	0	0	0	0	0	0	0			
18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
19	0	0	0	0																																						

### 3.3.3 ค่าความถี่ของความส่องสว่างภายนอกในแนวระนาบของกรุงเทพมหานคร

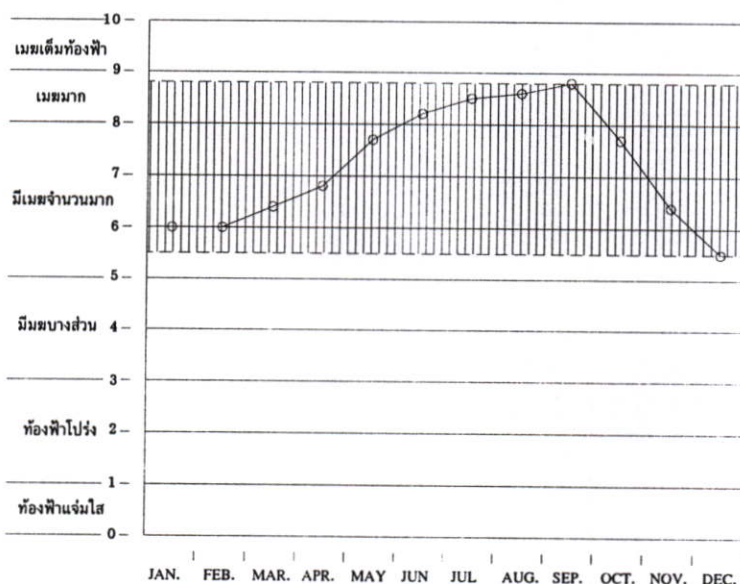
ตารางที่ 3.3 แสดงค่าความถี่ของความส่องสว่างภายนอกในแนวระนาบของกรุงเทพฯ (1999-2000)

ความส่องสว่างภายนอก (Lux)	จำนวนชั่วโมง / ปี	เปอร์เซ็นต์ (%)	Daylight Factor (%)
0	460	12.60	0.00
1.-5000	45	1.26	10.00
5000-10000	97	2.66	5.00
10000-15000	139	3.81	3.33
15000-20000	144	3.95	2.50
20000-25000	142	3.89	2.00
25000-30000	150	4.11	1.67
30000-35000	168	4.60	1.43
35000-40000	165	4.52	1.25
40000-45000	139	3.81	1.11
45000-50000	172	4.71	1.00
50000-55000	176	4.82	0.91
55000-60000	157	4.30	0.83
60000-65000	140	3.84	0.77
65000-70000	142	3.89	0.71
70000-75000	173	4.74	0.67
75000-80000	143	3.92	0.63
80000-85000	137	3.75	0.59
85000-90000	152	4.16	0.56
90000-95000	126	3.45	5.26
95000-100000	106	2.90	0.50
100000-105000	111	3.04	0.48
10500-110000	101	2.77	0.45
110000-115000	62	1.70	0.43
115000-120000	46	1.26	0.42
120000-125000	31	0.85	0.40
125000-130000	21	0.58	0.38
130000-135000	4	0.11	0.37
รวม	3650 ชั่วโมง	100 %	

จากตารางแสดงค่าความถี่ของความส่องสว่างภายนอกพบว่าค่าความถี่ของปริมาณแสงสว่างที่เกิดขึ้นส่วนมากอยู่ในช่วง 45,000 – 55,000 Lux โดยที่สภาพของท้องฟ้าจะมีลักษณะแบบมีเมฆมาก (Partly Cloudy Sky) ดังนั้นการออกแบบ Light Shelve จึงต้องคำนึงถึงปริมาณแสงที่เกิดขึ้นโดยส่วนมากเป็นสำคัญ

### 3.4 สภาพท้องฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร

สภาพท้องฟ้ามีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องโดยตรง ทั้งค่าความส่องสว่างและปริมาณรังสีดวงอาทิตย์ที่เกิดขึ้น จากข้อมูลกรมอุตุนิยมวิทยาสามารถตรวจสอบสภาพท้องฟ้าที่เกิดขึ้น ในช่วงระยะ 10 ปี (2533-2542) จะพบว่าสภาพท้องฟ้าในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วง 5.5 – 8.7 ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มของสภาพท้องฟ้าที่มีเมฆปกคลุมมาก (Partly Cloudy Sky) ซึ่งท้องฟ้าในลักษณะนี้จะมีความแปรปรวนของแสงสว่างตลอดเวลา



รูปที่ 3.3 แสดงสภาพท้องฟ้าในเขตกรุงเทพมหานครเฉลี่ย 10 ปี (2533-2542)

### 3.5 ค่ามาตรฐานทั่วไป

#### 3.5.1 มาตรฐานค่า Daylight Factor สำหรับพื้นที่ใช้งานต่างๆ

ค่า Daylight Factor (D.F.) เป็นค่าที่ชี้ให้เห็นถึงความเหมาะสมสำหรับพื้นที่หรือการทำงานในชั้นงานใดๆ มีความเหมาะสมเพียงพอหรือไม่ มีการกำหนดช่วงของค่า DF สำหรับพื้นที่ใช้งานต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 3.4 แสดงค่าประมาณ Daylight Factor สำหรับพื้นที่ใช้งานต่างๆ

การใช้งาน	ค่า Daylight Factor (%)
- การอ่านหนังสือ การทำงานปกติในช่วงเวลาขณะหนึ่ง	1.5 – 2.5
- การอ่านหนังสือ หรือการที่ต้องใช้สายตาในที่ๆ หนึ่งในช่วงเวลานานพอสมควร	2.5 – 4.0
- การทำงานที่ต้องมีความละเอียดสูง	4.0 – 8.0

ที่มา : Stein and Reynolds (1992 : 197)

### 3.5.2 มาตรฐานการส่องสว่างระหว่าง CIE และ IES

ในการกำหนดระดับความส่องสว่างสำหรับการใช้งานต่างๆ นั้นมีการกำหนดโดยหน่วยงานแต่ละแห่ง เช่น IES (USA), IES (BS) เป็นต้น ซึ่งขึ้นอยู่กับการใช้สอยและสภาพอากาศ ดังนั้นค่าที่กำหนดอาจมีความแตกต่างกันส่วนมาตรฐานที่กำหนดเป็นมาตรฐานสากลไม่ขึ้นกับประเทศใดประเทศหนึ่งได้แก่ CIE (International Commission on Illumination) กำหนดความส่องสว่างออกเป็น 3 ค่า โดยใช้ค่ากลางเป็นค่าเฉลี่ย ส่วนอีก 2 ค่า ใช้ในกรณีอื่นๆ คืออาจใช้ค่ามากกว่าค่าเฉลี่ยหรือน้อยกว่าค่าเฉลี่ยขึ้นอยู่กับสภาพต่างๆ

ตารางที่ 3.5 แสดงการเปรียบเทียบมาตรฐานการส่องสว่างระหว่าง CIE และ IES (USA) ตามประเภทการใช้งาน

พื้นที่ใช้งาน (ก)	CIE (Lux)	IES (Lux)	พื้นที่ใช้งาน (ข)
ทางเดิน , พื้นที่ทำงานภายนอก	20 - 30 - 50	20 - 30 - 50 (a)	Public space with dark Surrounding
ทางเดินภายในและการแวะผ่านระยะสั้น	50 - 75 - 100	50 - 75 - 100 (a)	Simple orientation for short temporary
ห้องที่ไม่ได้ใช้งานแบบต่อเนื่องเป็นเวลานาน	100 - 150 - 200	100 - 150 - 200 (a)	Working space where visual tasks are only occasionally performed
งานที่ใช้สายตาไม่มาก เช่น โรงงาน , งานชิ้นใหญ่	200 - 300 - 500	200 - 300 - 500 (b)	Performance of visual tasks of high contrast or Large size
งานที่ใช้สายตาปานกลาง เช่น สำนักงาน	300 - 500 - 750	500 - 750 - 1000 (b)	Performance of visual tasks of medium contrast or Small size
งานที่ใช้สายตาดีมาก เช่น การเขียน	500 - 750 - 1000		
งานที่ใช้สายตาดีมาก เช่น การประกอบชิ้นส่วน	750 - 1000 - 1500	1000 - 1500 - 2000 (b)	Performance of visual tasks of low contrast or Very small size
งานที่ใช้สายตาเป็นพิเศษ	1000 - 1500 - 2000	2000 - 3000 - 5000 (x)	Performance of visual tasks of low contrast and very small size, Prolonged period
งานที่ใช้สายตาพิถีพิถัน เช่น การผ่าตัด	มากกว่า 2000	5000 - 7500 - 10000 (x)	Performance of very prolonged and exacting
		10000 up (x)	Performance of very special visual tasks of extremely low contrast and small size

ที่มา : (ก) ดร.ชำนาญ ห่อเกียรติ (1-6)

(ข) IES Illuminating Engineering Society (1983 : A3)

นอกเหนือจากการกำหนดระดับการส่องสว่างเป็นลักซ์หรือฟุตแคนเดิลแล้วการกำหนดระดับการส่องสว่างยังสามารถกำหนดมาตรฐานเป็นค่า Daylight Factor โดยกำหนดเป็นเปอร์เซ็นต์ (%)

ตารางที่ 3.6 แสดงการเปรียบเทียบมาตรฐานการส่องสว่างระหว่าง CIE และ IES (USA) และมาตรฐานการกำหนดค่า Daylight Factor ตามประเภทการใช้งาน (บางส่วน)

พื้นที่ใช้งาน	ค่าการส่องสว่าง (Lux)		ค่า Daylight Factor (%) , (ค)		
	ตามมาตรฐาน CIE (ก)	ตามมาตรฐาน IES (ข)	เฉลี่ย	ต่ำ	จุดที่วัด
			<b>อาคารทั่วไป</b>		
ทางเดิน	50 – 100 – 150	50 – 75 – 100	2	0.6	พื้น
บันได – บันไดเลื่อน	100 – 150 – 200	100 – 150 – 200	2	0.6	ลูกนอน
ที่เก็บของ , ห้องเก็บของ	100 – 150 – 200	100 – 150 – 200	1.5	0.5	Work plane
ห้องน้ำ	100 – 150 – 200	100 – 150 – 200	1.5	0.5	Work plane
			<b>สำนักงาน</b>		
พื้นที่ทั่วไป , พิมพ์ดีด , คอมพิวเตอร์	300 – 500 – 750	500 – 750 – 1000	5	2.5	Work plane
			<b>คอมพิวเตอร์</b>		
เขียนแบบ	500 – 750 – 1000	500 – 750 – 1000	5	2.5	Work plane
ห้องประชุม	300 – 500 – 750	200 – 300 – 500			
โถงทางเข้า		100 – 150 – 200	2	0.6	Work plane
			<b>ห้องสมุด</b>		
หนังสือ	150 – 200 – 300	200 – 300 – 500	5	1.5	vertical
โต๊ะอ่านหนังสือ	300 – 500 – 750	200 – 300 – 500	5	1.5	Work plane
เคาน์เตอร์	200 – 300 – 500	200 – 300 – 500	5	2	Work plane
			<b>ห้องประชุม</b>		
เอนกประสงค์	150 – 200 – 300	200 – 300 – 500	5	2.5	Work plane

ที่มา : (ก) ดร.ชำนาญ ห่อเกียรติ (1-6)

(ข) IES Illuminating Engineering Society (1983 : A3)

(ค) BSI Draft for Development (73)

### 3.5.3 มาตรฐานค่าการสะท้อนแสงและค่าการส่องผ่านของวัสดุ

ตารางที่ 3.7 แสดงค่าการสะท้อนแสงและค่าการส่องผ่านของวัสดุ

Material	Methods of production	Finishes	Optical characteristic	Optical properties	
				Transmission factor	Reflection factor
Plastics Acrylics	Sheet, formed, blown, machined, injection moulded	Clear	High transmission	92 - 9	5 - 81
		Colored	Direct or diffusing		
		Opal, Various densities	Up to almost complete diffusion		
Polystyrene	Extruded, injection moulded	Opal	High transmission	90	
		Opaque	Good diffusion	54	
Vinyl P.V.C.	Sheet corrugated, vacuum Formed, vinyl sandwich [acoustic], twin layer vinyl [acoustic]	Opal	Good diffusion	88 - 50	7 - 45
		Opaque		0	
Polyester	Laminated	Opal		65	
		Opaque		0	
Urea formaldehyde	Moulded	Opal		65	
		Opaque		0	
Glass	Sheet moulded, blow	Clear	High transmission, may be Polished for optical systems	90	4
		Pot opal	Very good diffusion	12 - 40	
		Flashed opal	Good diffusion	30 - 60	
		Sandblasted	Fair diffusion		
		Patterned			
	Silverblackened		High reflection factor, very smooth mirror surface: many diffusion methods can be used	0	87
Metal: Sheet steel	Fabricated	Stove Enameled	Diffusing		75
		Vitreous Enameled	Mainly diffusing		80
		Chromium Plate	Specular, but reflection factor not high		65
		Stainless steel		60	
Aluminum	Fabricated, Extruded	Stove Enameled	Diffusing		75
		Anodized			
		1. Specula 2. Mat			80 75

ตารางที่ 3.8 แสดงค่าการสะท้อนแสงของวัสดุภายนอกอาคาร

Material	Reflectance (%)
Asphalt (free form dirt)	7
Bluestone, sandstone	18
Blick:	
Light buff	48
Dark buff	40
Dark red glazed	30
Cement	27
Concrete	55
Earth (moist cultivated)	7
Granite	40
Granolite pavement	17
Glass (dark green)	6
Gravel	13
Macadam	18
Marble (White)	45
Paint (White)	
New	75
Old	55
State (dark clay)	8
Snow	
New	74
Old	64
Vegetation (mean)	25

ตารางที่ 3.9 แสดงค่าการสะท้อนแสงของวัสดุภายในอาคาร

Building Finishes	App. Reflectance (%)
Ceiling:	
White paint (plan plaster surface)	80
White paint on acoustic title	70
White paint on smooth concrete	60
White paint on rough concrete	50
Walls:	
White paint on plaster tiles	80
Medium blue – gray, yellow – gray	50
Light gray concrete	40
Bricks (other than rough gray)	30
Unfinished cement, rough tile	25
Wood panel (light)	25
Wood panel (dark)	20
Rough brick	15
Floors:	
Light wood	35
Medium wood	25
Dark wood	20
Light tile	30
Dark tile	20
Light carpet (gray, orange, medium – blue)	20
Dark carpet (dark gray, brown)	15

ที่มา : Neufert Architects'data. (1982 : 25)

ตารางที่ 3.10 แสดงค่าตัวประกอบการสะท้อนแสงที่แนะนำให้ใช้

พื้นที่	พื้นผิว	ช่วงของตัวประกอบการสะท้อนแสง (%)
ทั่วไป	เพดาน	70 - 90
	ผนัง	40 - 50
	เครื่องแต่งเรือน	25 - 45
	พื้น	20 - 50
สำนักงาน	เพดาน	80 - 90
	ผนัง	40 - 60
	เครื่องแต่งเรือน	25 - 45
	อุปกรณ์สำนักงาน	25 - 45
	พื้น	20 - 40
ที่อยู่อาศัย	เพดาน	60 - 90
	ผ้าม่าน (ผืนใหญ่)	35 - 60
	ผนัง	35 - 60
	พื้น	15 - 35
โรงเรียน	เพดาน	70 - 90
	ผนัง	40 - 60
	กระดานดำ	สูงถึง 20
	พื้น	30 - 50
อุตสาหกรรม	เพดาน	80 - 90
	ผนัง	40 - 60
	อุปกรณ์และพื้นโต๊ะ	25 - 45
	พื้น	20 ขึ้นไป

ที่มา : พิบูลย์ ดิษฐอุตม (2544 : 101)

ตารางที่ 3.11 แสดงค่าตัวประกอบการสะท้อนแสงของสีและวัสดุ

สีและวัสดุ	เปอร์เซ็นต์การสะท้อนแสง	สีและวัสดุ	เปอร์เซ็นต์การสะท้อนแสง
ขาว	75 - 85	แดงอ่อน	45 - 55
เทาอ่อน	40 - 60	แดงแก่	15 - 20
เทาแก่	10 - 15	ดำ	2 - 5
น้ำเงินอ่อน	40 - 50	ไม้สีอ่อน	25 - 35
น้ำเงินแก่	15 - 20	ไม้สีแก่	10 - 15
เขียวอ่อน	45 - 55	หินอ่อน	30 - 70
เขียวแก่	15 - 20	ปูนฉาบ	40 - 45
เหลืองอ่อน	60 - 70	คอนกรีต	20 - 30
น้ำตาล	20 - 30	ดินเผา	10 - 15

ที่มา : ชำนาญ ห่อเกียรติหน้า (4-5)

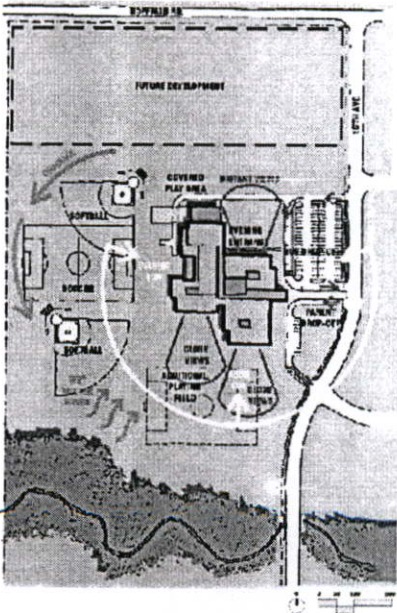
## บทที่ 4

# กรณีศึกษาการนำแสงธรรมชาติมาใช้ในอาคารเรียน

การศึกษาประสิทธิภาพในการนำแสงธรรมชาติมาใช้โดยวิธีของ Light Shelve และวิธีอื่นๆ โดยได้ทำการศึกษาจากอาคารเรียน Central School District Intermediate School Design Development ซึ่งได้ทำการทดลองในห้องทดลองในสภาพท้องฟ้ามีเมฆ (Overcast Sky) และท้องฟ้าแจ่มใส (Clear Sky) เพื่อนำผลที่ได้จากอาคารตัวอย่างมาใช้เป็นแนวทางในการออกแบบ Light Shelve ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดในการนำแสงธรรมชาติมาใช้ในห้องเรียน

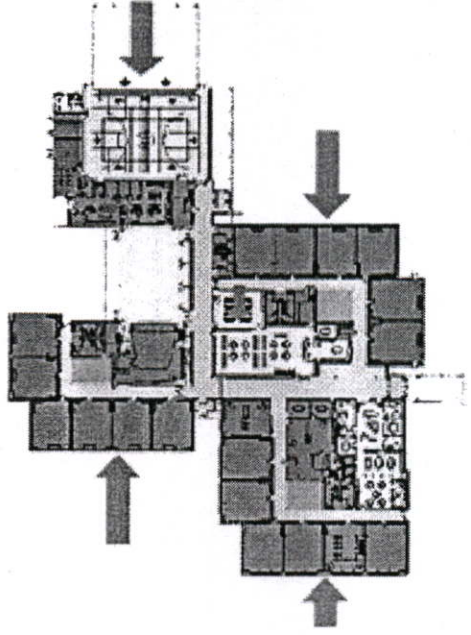
### 4.1 ลักษณะทั่วไปของอาคารเรียน

ตารางที่ 4.1 แสดงลักษณะทั่วไปของอาคารเรียน

<p><b>ชื่อโครงการ</b></p> <p>Central School District Intermediate School Design Development</p> <p><b>พื้นที่ใช้สอย</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>-พื้นที่โครงการ 58,000 ตาราง ฟุต</li><li>-พื้นที่จอดรถยนต์ 85 คัน , รถ โดยสาร 10 คัน , รถ มอเตอร์ไซด์ 30 คัน</li><li>-จำนวนห้องเรียน 21 ห้อง</li><li>-จำนวนนักเรียน 500 คน</li></ul>	 <p>แสดงหุ่นจำลองของ Central School District Intermediate School</p>  <p>แสดงผังบริเวณและสภาพแวดล้อม</p>
--	---

## 4.2 ทิศทางเข้าหลักของแสงธรรมชาติ

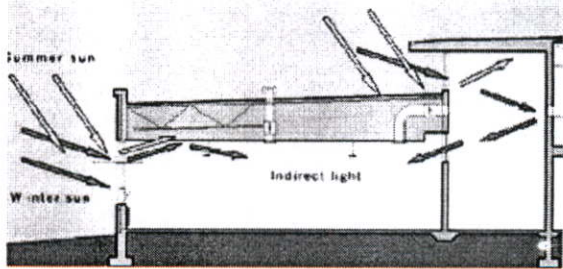
ตารางที่ 4.2 แสดงทิศทางเข้าหลักของแสงธรรมชาติจากทิศเหนือ-ใต้

<p><b>ทิศทางของแสงธรรมชาติจากทิศเหนือ-ใต้</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ช่องแสงด้านข้าง (หน้าต่าง)</li> <li>- ช่องแสงด้านบน (Skylight)</li> <li>- ช่องแสงขนาดใหญ่</li> </ul>	 <p style="text-align: center;">แสดงทิศทางของแสงธรรมชาติจากทิศเหนือ-ใต้</p>
---	---

## 4.3 การนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในห้องเรียน


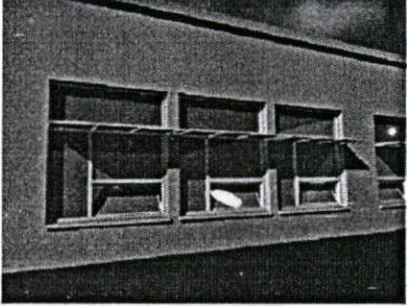

การนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในห้องเรียนให้ได้ปริมาณสูงสุด และมีการกระจายแสงสว่างที่สม่ำเสมอ โดยวิธีต่อไปนี้

ตารางที่ 4.3 แสดงการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในห้องเรียน

<p><b>วิธีการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในห้องเรียน</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- การกรองแสงของหน้าต่างและการสะท้อนแสงเข้าห้องโดยวิธี Light Shelf</li> <li>- การสะท้อนแสงจากผนังภายในอาคาร</li> <li>- การนำแสงสว่างจาก Skylight</li> <li>- การกรองแสงของหน้าต่างจากทิศ ตะวันออก - ตะวันตก</li> </ul>	 <p style="text-align: center;">แสดงทิศทางการนำแสงธรรมชาติมาใช้โดยวิธีต่างๆ</p>
--	---

#### 4.4 การวิเคราะห์ตัวแปรของแสงสว่างจากธรรมชาติ

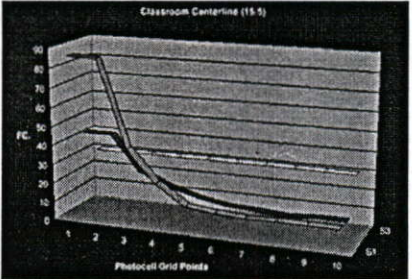
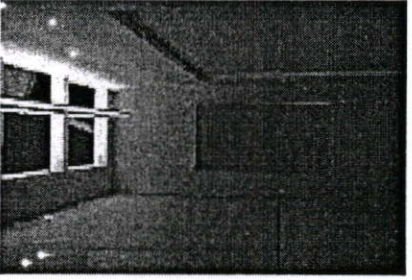
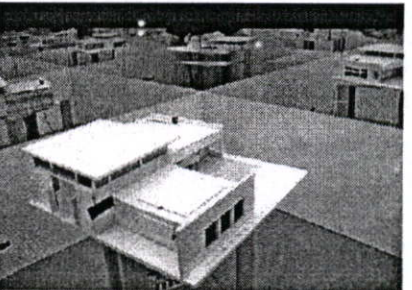
ตารางที่ 4.4 แสดงการวิเคราะห์ตัวแปรของแสงสว่างจากธรรมชาติ

<p>การวิเคราะห์ตัวแปรของแสงสว่างจากธรรมชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- การวิเคราะห์ในห้องทดลอง</li> <li>- การวิเคราะห์ในสภาพท้องฟ้ามีดมน (Overcast Skies)</li> <li>- การวิเคราะห์ในฤดูต่างๆ ของทุกๆ ชั่วโมง ในแต่ละวัน</li> <li>- การวิเคราะห์แสงบาดตา</li> <li>- การวิเคราะห์ความแตกต่างของแสงสว่าง</li> <li>- การวิเคราะห์คุณภาพของแสง</li> </ul>	<div style="text-align: center;">  <p>แสดงการทดลองแสงในห้องทดลอง</p> </div> <div style="text-align: center;">  <p>แสดงการนำแสงธรรมชาติมาใช้จากหน้าต่าง โดยวิธี Light Shelf</p> </div> <div style="text-align: center;">  <p>แสดงการนำแสงธรรมชาติมาใช้จากด้านบน โดย Skylight</p> </div>
---	---

## 4.5 ผลการทดลองของการกระจายแสง

### 4.5.1 ผลการทดลองการกระจายแสงในห้องเรียน

ตารางที่ 4.5 แสดงผลการทดลองวัดการกระจายแสงในห้องเรียน

<p><b>ผลการทดลองวัดการกระจายแสงในห้องเรียน</b></p> <p><b>การเลือกใช้กระจก</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- กระจกเนื้อ Transmittance 76% Shading Coef. 0.62</li> <li>- กระจกใต้อันบน Transmittance 70% Shading Coef. 0.42</li> <li>- กระจกใต้อันล่าง Transmittance 36% Shading Coef. 0.31</li> <li>- กระจกตะวันออก-ตะวันตก เหมือนกระจกใต้อันล่าง</li> </ul> <p><b>ขนาด Sunshade และ Light Shelf</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Sunshade 4 Ft</li> <li>- Light Shelf ขนาด 2 Ft</li> </ul> <p><b>กราฟแสดง Sunshade และ Light Shelf</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- สีเทา : Sunshade และ Light Shelf ภายนอก</li> <li>- สีดำ : Sunshade และ Light Shelf ภายใน</li> </ul>	 <p><b>แสดงผลการทดลองการกระจายแสงในห้องเรียน</b></p>  <p><b>แสดงการทดลองวัดการกระจายแสงของห้องเรียน วันที่ 21 มิถุนายน ในสภาพท้องฟ้ามีดมม</b></p>  <p><b>แสดงการทดลองวัดการกระจายแสงของห้องเรียน วันที่ 21 มิถุนายน ในสภาพท้องฟ้าแจ่มใส</b></p>
--	--

#### 4.5.2 ผลการทดลองการกระจายแสงในห้องเอนกประสงค์

ตารางที่ 4.6 แสดงผลการทดลองวัดการกระจายแสงในห้องเอนกประสงค์

<p>ผลการทดลองวัดการกระจายแสงในห้องเอนกประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ไม่มีแสงบาดตา</li> <li>- การกระจายแสงมีความสม่ำเสมอ</li> <li>- หน้าต่างทิศตะวันออก – ตะวันตก ใช้กระจก Translucent</li> </ul>	<div data-bbox="793 369 1201 705" data-label="Figure"> </div> <p>แสดงผลการทดลองการกระจายแสงในห้องเรียนเอนกประสงค์</p> <div data-bbox="793 884 1201 1198" data-label="Image"> </div> <p>แสดงการทดลองวัดการกระจายแสงของห้องเอนกประสงค์ วันที่ 21กย. ในสภาพท้องฟ้ามีเมฆ</p> <div data-bbox="793 1400 1201 1713" data-label="Image"> </div> <p>แสดงการทดลองวัดการกระจายแสงของห้องเอนกประสงค์ วันที่ 21 กย. ในสภาพท้องฟ้าแจ่มใส</p>
---	--

### 4.5.3 ผลการทดลองการกระจายแสงในห้องสมุด

ตารางที่ 4.7 แสดงผลการทดลองวัดการกระจายแสงในห้องสมุด

<p><b>ผลการทดลองวัดการกระจายแสงในห้องสมุด</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ทิศตะวันออก ด้านหน้าเป็นพื้นที่โล่ง</li> <li>- ทิศใต้ ในฤดูหนาวต้องการที่ป้องกันแสงแดด</li> <li>- Skylight ใช้กระจกที่มีค่า Transmittance 80%</li> </ul>	<div data-bbox="813 392 1228 689" data-label="Figure"> </div> <p style="text-align: center;"><b>แสดงผลการทดลองการกระจายแสงในห้องสมุด</b></p> <div data-bbox="808 869 1224 1182" data-label="Image"> </div> <p style="text-align: center;"><b>แสดงการทดลองวัดการกระจายแสงของห้องสมุด วันที่ 21 มิถุนายน ในสภาพท้องฟ้ามีดมน</b></p> <div data-bbox="804 1429 1219 1720" data-label="Image"> </div> <p style="text-align: center;"><b>แสดงการทดลองวัดการกระจายแสงของห้องสมุด วันที่ 21 มิถุนายน ในสภาพท้องฟ้าแจ่มใส</b></p>
---	--

## บทที่ 5

# การวิเคราะห์รูปแบบของห้องเรียนเพื่อการส่องสว่าง ที่มีประสิทธิภาพ

### 5.1 การวิเคราะห์สัดส่วนของห้องเรียน

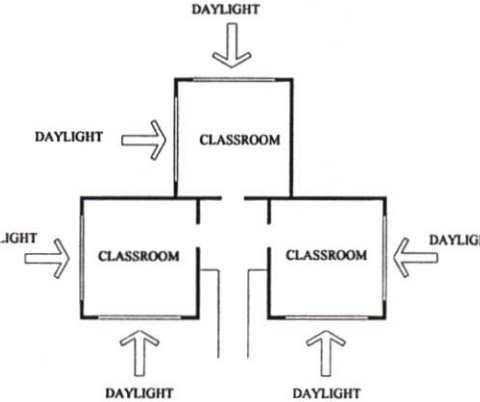
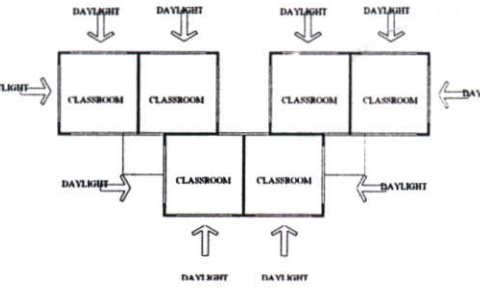
#### 5.1.1 การวิเคราะห์การจัดกลุ่มห้องเรียน

แนวความคิดในการออกแบบกลุ่มห้องเรียน โดยพิจารณาในหลายๆ ด้านและความเหมาะสมซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5.1 แสดงการจัดกลุ่มห้องเรียนแบบต่างๆ

ลักษณะการจัดห้องเรียน	รายละเอียด
<p><b>A Single Loaded Corridor</b></p> <p>The diagram shows a central rectangular room labeled 'CLASSROOM'. To its right is a narrow 'CORRIDOR'. Above the corridor, two arrows labeled 'DAYLIGHT' point downwards. Below the classroom, three arrows labeled 'DAYLIGHT' point upwards.</p>	<p>คือการจัดกลุ่มห้องเรียนยาวตลอดติดต่อกันมีห้องเรียนด้านเดียว</p> <p><b>ข้อดี</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- จัดกลุ่มห้องเรียนติดต่อกันได้หลายห้อง</li> <li>- ไม่มีห้องซ้อนกัน ระบายอากาศแบบ Cross Ventilation เหมาะกับสภาพภูมิอากาศเขตร้อนชื้นแต่การเปิดช่องเปิดควรออกแบบให้มีแผงบังแดดและฝนหรือมีชายคายื่นยาว</li> <li>- รับแสงสว่างได้ทั้ง 2 ด้าน</li> <li>- ประหยัดโครงสร้างเพราะสามารถใช้ร่วมกับห้องเรียนอื่นได้</li> </ul> <p><b>ข้อเสีย</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ได้รับการรบกวนจากภายนอก ทั้งจากทางเดินหน้าห้องและจากช่องเปิด</li> </ul>
<p><b>B Double Loaded Corridor</b></p> <p>The diagram shows two rectangular rooms labeled 'CLASSROOM' stacked vertically. Between them is a 'CORRIDOR'. Above the top classroom, three arrows labeled 'DAYLIGHT' point downwards. Below the bottom classroom, three arrows labeled 'DAYLIGHT' point upwards.</p>	<p>คือการจัดกลุ่มห้องเรียนขนานทางเดินทั้งสองด้านยาวติดต่อกัน</p> <p><b>ข้อดี</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- จัดกลุ่มห้องเรียนติดต่อกันได้หลายห้องมากกว่า Single Loaded Corridor</li> <li>- ใช้ประโยชน์ของ Corridor ได้เต็มที่</li> <li>- ประหยัดโครงสร้างสามารถใช้โครงสร้างร่วมกันได้</li> </ul> <p><b>ข้อเสีย</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- มีห้องซ้อนกัน การระบายอากาศภายในห้องไม่เพียงพอ</li> <li>- แสงสว่างไม่เพียงพอบริเวณ Corridor และร้อนต้องใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าต่างๆ ชวย</li> <li>- รับแสงสว่างได้ด้านเดียว</li> <li>- จำนวนห้องที่ล้อมรอบ Corridor มากขึ้นมีการรบกวนระหว่างห้องเรียน และเกิดเสียงก้องบริเวณทางเดิน</li> </ul>

ตารางที่ 5.1 แสดงการจัดกลุ่มห้องเรียนแบบต่างๆ (ต่อ)

ลักษณะการจัดห้องเรียน	รายละเอียด
<p><b>C Inner Vestibule</b></p> 	<p>คือการจัดกลุ่มห้องเรียนล้อมรอบโถงจ่ายเป็นกลุ่มๆ ละ 2-3 ห้อง</p> <p><b>ข้อดี</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- การออกแบบเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดีแยกเป็นกลุ่มย่อยๆ</li> <li>- สามารถระบายอากาศแบบ Cross Ventilation ได้</li> <li>- สามารถรับแสงสว่างได้ 2 ด้าน</li> <li>- ประหยัดโครงสร้าง ออกแบบให้ใช้ร่วมกันได้</li> </ul> <p><b>ข้อเสีย</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- สิ้นเปลืองทางเดินหลัก ที่ต้องกระจายสู่ Vestibule แต่ละกลุ่มห้อง</li> <li>- ถ้ามีหลายกลุ่มย่อยก็เป็นการเพิ่มเนื้อที่ Vestibule และถ้าเป็นการซ้อนกันทางตั้งก็จะเป็นการเปลืองบันได</li> <li>- Vestibule จะมีดี ได้รับแสงธรรมชาติได้ยาก</li> <li>- ถ้าจัดกลุ่มกระจายไม่เหมาะสม ทำให้มองเห็นกันสมาธิในการเรียนน้อยลง</li> <li>- โครงสร้างอาคารจะซับซ้อน</li> </ul>
<p><b>D Outer Vestibule</b></p> 	<p>คือการจัดกลุ่มห้องเรียนล้อมรอบโถงจ่ายอยู่ด้านนอกของห้องเรียนโดยใช้โถงจ่ายอยู่ด้านนอกห้องเรียนจัดเป็นกลุ่มๆ ละ 2-3 ห้อง</p> <p><b>ข้อดี</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- การออกแบบเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี แยกเป็นกลุ่ม</li> <li>- สามารถระบายอากาศแบบ Cross Ventilation ได้แต่น้อยกว่าแบบ Inner Vestibule</li> </ul> <p><b>ข้อเสีย</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- สิ้นเปลืองทางเดินหลักที่ต้องกระจายสู่ Ventilation แต่ละกลุ่มห้อง</li> <li>- Ventilation อาจทำให้เกิดการรบกวนระหว่างห้องเรียน</li> <li>- ห้องเรียนซ้อนกันมาก จะเป็นการบังกระแสลม</li> <li>- โครงสร้างอาคารซับซ้อน</li> </ul>

ที่มา : มาลินี ศรีสุวรรณ : (9)

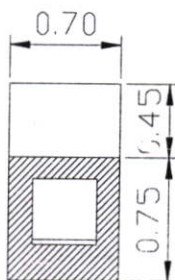
จากการวิเคราะห์ถึงลักษณะการจัดกลุ่มห้องเรียนทั้ง 4 แบบข้างต้น จะพบว่าการจัดกลุ่มอาคารเรียนแบบ Single Loaded Corridor มีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้มากที่สุด เนื่องจากสามารถนำแสงสว่างจากธรรมชาติมาใช้ได้อย่างเต็มที่และมีการระบายอากาศได้ดีแต่ในขณะเดียวกันจะต้องระมัดระวังเรื่องเสียงรบกวนและเรื่องป้องกันแสงแดดและฝนด้วย

### 5.1.2 การวิเคราะห์สัดส่วนของห้องเรียน

มีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

#### A จำนวนนักเรียนต่อห้อง

- ค่ามาตรฐาน 1.80 ตารางเมตร / นักเรียน 1 คน
- จำนวนนักเรียน 1 ห้อง ไม่เกิน 45 คน



รูปที่ 5.1 แสดงขนาดสัดส่วนของการจัดโต๊ะเรียน

#### B การจัดที่นั่งและมุมการมองกระดานดำ

- การจัดที่นั่งควรปรับเปลี่ยนได้
- มุมการมองกระดาน ควรเป็นมุม 40 องศา ของนักเรียนแถวหน้าริมซ้ายและขวา (ถ้ามุมมองน้อยกว่านี้อาจทำให้สายตาเอียง)

#### การตรวจสอบขนาดห้องเรียนทั่วไปที่ใช้กันใน

ปัจจุบันพบว่ามี 2 ขนาด ดังนี้

- A ห้องเรียนขนาด 7.00 × 9.00 เมตร เช่น โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ และโรงเรียนเซนต์ฟรัง ซิสเซเวียร์ เป็นต้น
- B ห้องเรียนขนาด 8.00 × 8.00 เมตร เช่น โรงเรียนหอวัง และโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย เป็นต้น

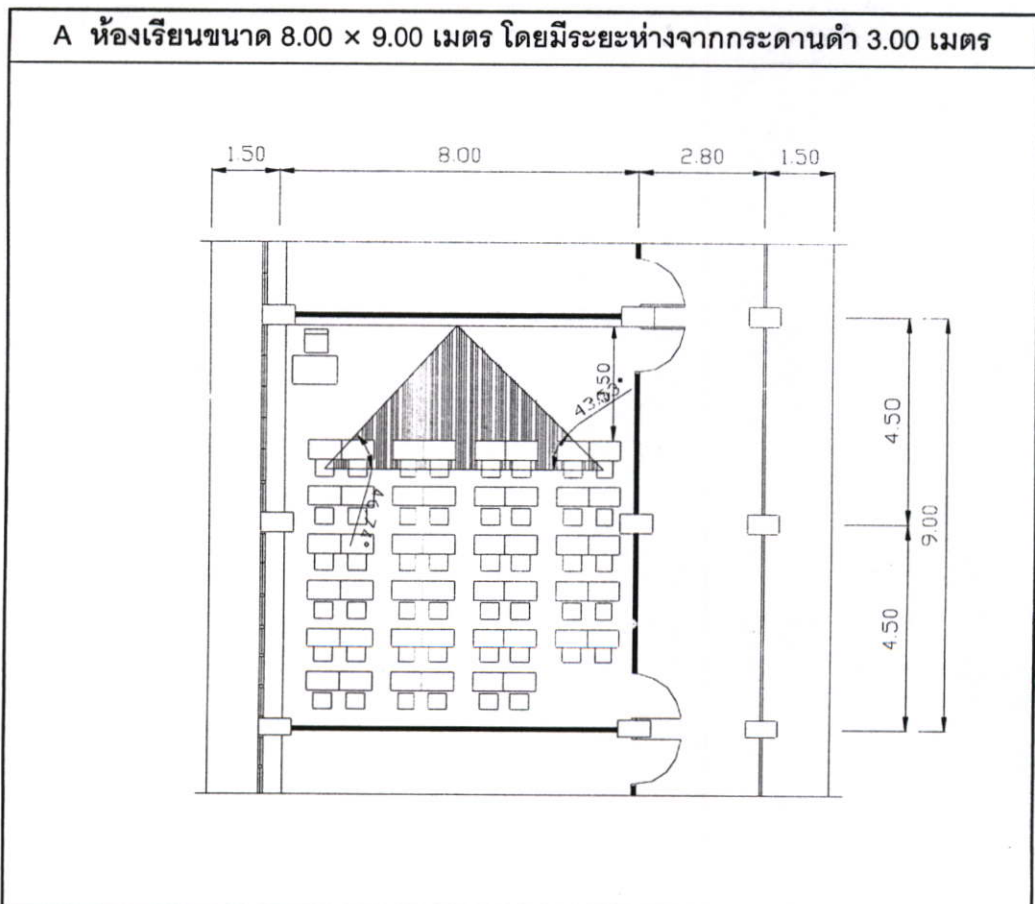
ตารางที่ 5.2 แสดงขนาดห้องเรียนทั่วไป

<b>A ห้องเรียนขนาด 7.00 × 9.00 เมตร</b>	
<b>ข้อดี</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- โต๊ะแถวหน้าสามารถเว้นระยะห่างจากกระดานได้ต่ำสุด 2.00 เมตร</li> <li>- มีมุมในการมองกระดานดำที่เหมาะสม</li> </ul> <p style="text-align: center;">องศาในการมอง 41 องศา สำหรับระยะห่างจากกระดานดำ 2.00 เมตร องศาในการมอง 50 องศา สำหรับระยะห่างจากกระดานดำ 3.00 เมตร</p>
<b>ข้อเสีย</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- พื้นที่เฉลี่ยต่อคน = 1.50 ตารางเมตร มีค่าต่ำกว่ามาตรฐาน</li> </ul>
<b>B ห้องเรียนขนาด 8.00 × 8.00 เมตร</b>	
<b>ข้อดี</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ห้องเรียนกว้างขึ้น ระยะลึกเหลือเพียง 8.00 เมตร ทำให้ระยะห่างระหว่างครูกับนักเรียนน้อยลง มีความใกล้ชิดกันมากขึ้น</li> </ul>
<b>ข้อเสีย</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- พื้นที่เฉลี่ยต่อคน = 1.60 ตารางเมตร มีค่าต่ำกว่ามาตรฐาน</li> <li>- ระยะห่างต่ำสุดระหว่างโต๊ะแถวหน้ากับกระดานดำต้องมากถึง 3.00 เมตร</li> </ul> <p style="text-align: center;">องศาในการมอง 36.5 องศา สำหรับระยะห่างจากกระดานดำ 2.00 เมตร องศาในการมอง 47 องศา สำหรับระยะห่างจากกระดานดำ 3.00 เมตร</p>

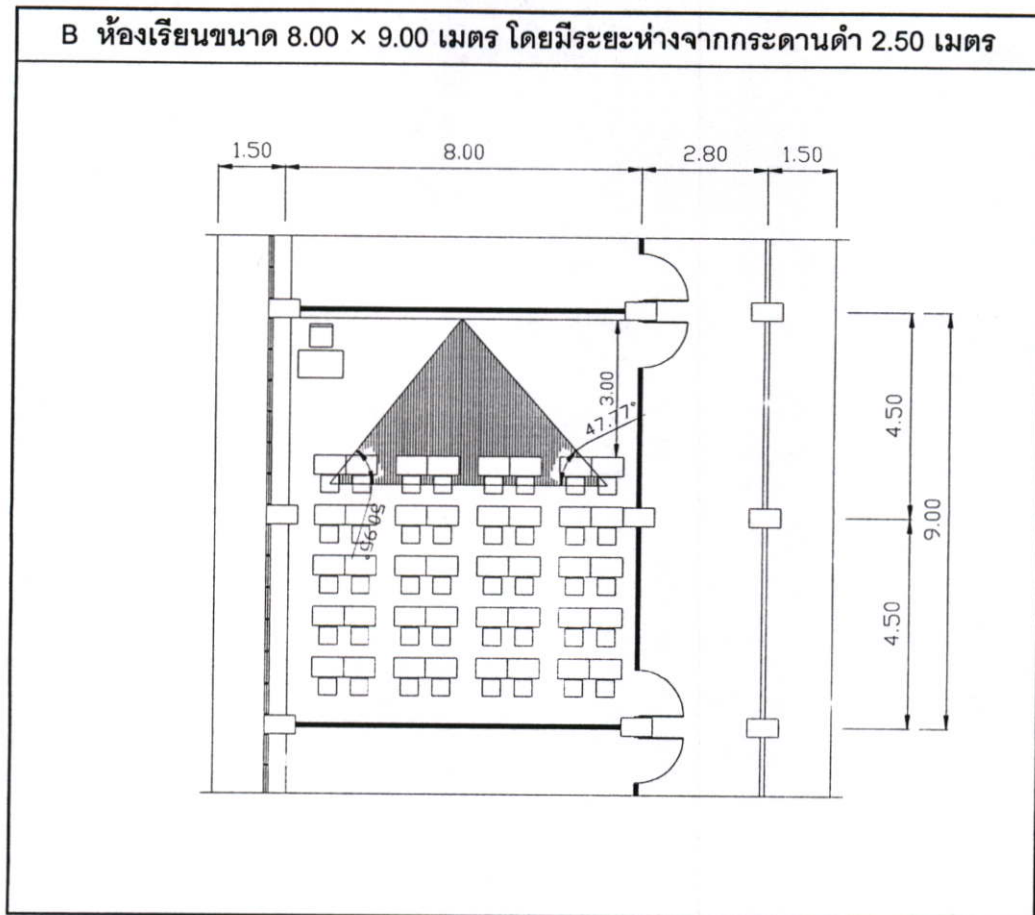
จากการวิเคราะห์ห้องเรียนทั้ง 2 แบบแล้ว ควรมีการปรับปรุงขนาดห้องเรียนให้เหมาะสมยิ่งขึ้นโดยแก้ไขดังนี้

- 1 ใช้ความกว้างห้องเรียนขนาด 8.00 เมตร ซึ่งเป็นระยะที่เหมาะสมไม่กว้างเกินไป เพราะห้องที่ยิ่งกว้างจะสามารถควบคุมสภาพแสงสว่างในคอนข้างยากส่วนความยาวใช้ขนาด 9.00 เมตร เนื่องจากสามารถปรับเปลี่ยนจำนวนนักเรียนต่อแถวได้ ดังนั้นจะได้ห้องขนาด 8.00 × 9.00 เมตร
- 2 จำนวนนักเรียน 40 คน พื้นที่ใช้งานเฉลี่ยต่อคน 1.80 ตารางเมตร ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ของค่ามาตรฐานที่กำหนด
- 3 มีมุมในการมองกระดานดำในระยะที่เหมาะสม คือ 2.50 เมตร เป็นต้นไป
  - องศาในการมอง 43 องศา สำหรับระยะห่างจากกระดาน 2.50 เมตร
  - องศาในการมอง 47 องศา สำหรับระยะห่างจากกระดาน 3.00 เมตร
- 4 สามารถขยับโต๊ะเรียนแถวริมประตูให้มีทางเดินรอบนอก เพื่อใช้ในการเข้าออกได้ โดยที่โต๊ะแถวหน้ามีองศาในการมอง 50 องศา
- 5 ความสูงของห้องเรียนจะใช้ค่ามาตรฐาน จากพื้นถึงพื้น 3.60 เมตร

ตารางที่ 5.3 แสดงลักษณะการจัดโต๊ะเรียนแบบ A



ตารางที่ 5.4 แสดงลักษณะการจัดโต๊ะเรียนแบบ B



### 5.1.3 การวิเคราะห์ขนาดของช่องแสงและสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน

#### A การวิเคราะห์ขนาดสัดส่วนของช่องแสง

จากการพิจารณาช่องแสงที่มีขนาดใหญ่สามารถให้แสงธรรมชาติเข้าสู่ภายในอาคารได้มากกว่าช่องแสงขนาดเล็กแต่ในงานวิจัยนี้เป็นการแก้ปัญหาภายในห้องเรียนที่มีแสงธรรมชาติไม่เพียงพอ เนื่องจากช่องหน้าต่างที่เล็ก ดังนั้นจึงอ้างอิงขนาดช่องหน้าต่างเดิมในการวิจัยโดยวิธีของ Light Shelve เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในอาคารเรียน แต่ปรับส่วนขอบหน้าต่างด้านล่างให้สูงระดับ Working Plane

- ค่ามาตรฐานระดับ Working Plane คือระดับ 0.75 เมตร
- ค่ามาตรฐานความสูงของห้องเรียนจากพื้นถึงพื้น 3.60 เมตร

ตารางที่ 5.5 แสดงขนาดช่องแสงของห้องเรียน

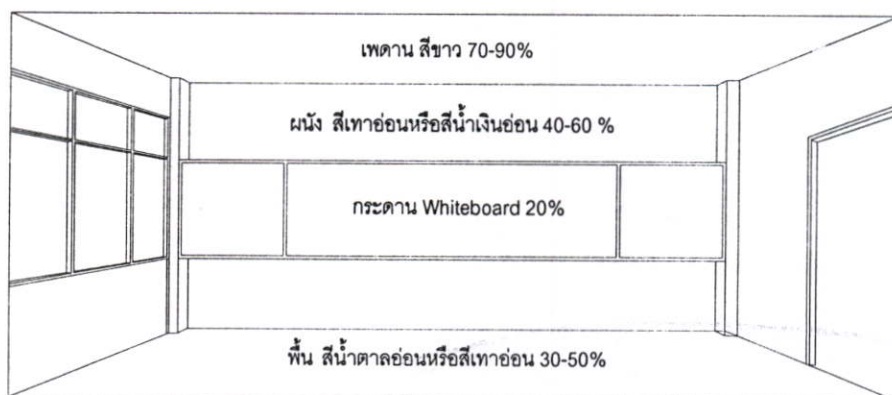
A ขนาดช่องเปิดในส่วนหน้าต่างของห้องเรียน	
<p>มีพื้นที่ช่องเปิด 13.53 ตารางเมตร ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- พื้นที่ผนังทั้งหมด = 32.40 ตารางเมตร (100.00%)</li> <li>- พื้นที่ผนัง = 18.05 ตารางเมตร (55.72%)</li> <li>- พื้นที่วงกบ = 1.40 ตารางเมตร (4.32%)</li> <li>- พื้นที่ช่องแสง = 4.10 ตารางเมตร</li> <li>- พื้นที่บานเปิด = 10.25 ตารางเมตร</li> </ul> <p>รวมพื้นที่ช่องแสงและช่องเปิด 14.35 - 1.40 = 12.95 ตารางเมตร (39.96%)</p>	
B ขนาดช่องเปิดในส่วนประตูของห้องเรียน	
<p>มีพื้นที่ช่องเปิด 3.28 ตารางเมตร ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- พื้นที่ผนังทั้งหมด = 32.40 ตารางเมตร (100.00%)</li> <li>- พื้นที่ผนัง + ประตู = 29.12 ตารางเมตร (89.88 %)</li> <li>- พื้นที่วงกบ = 0.84 ตารางเมตร (2.59%)</li> <li>- พื้นที่ช่องแสง 3.28 - 0.84 = 2.44 ตารางเมตร (7.53%)</li> </ul>	

## B การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในห้องเรียนเพื่อส่งเสริมสภาพแสงสว่าง

สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนจะมีผลต่อสภาพแสงสว่างภายในห้องโดยตรง การจัดเตรียมสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เหมาะสมจะเป็นการช่วยเสริมสภาพแสงสว่างภายในห้องได้ดีขึ้น สำหรับในห้องเรียนจะใช้ค่าตัวประกอบการสะท้อนแสงดังตารางที่ 3.10 จากนั้นจึงใช้เกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นมากำหนดสีภายในห้องเรียนโดยรายละเอียดการสะท้อนแสงของสีต่างๆ มีดังตารางที่ 3.11

ดังนั้นในการกำหนดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนเพื่อช่วยส่งเสริมสภาพแสงสว่างควรใช้สีและวัสดุดังนี้

เพดาน	ควรใช้สีสว่างสุด คือสีขาว หรือสีงาช้าง
ผนัง	ควรใช้สีเทาอ่อน , น้ำเงินอ่อน , หรือเขียวอ่อน
กระดาน	ส่วนใหญ่ในปัจจุบันจะใช้เป็นกระดาน Whiteboard (เพื่อหลีกเลี่ยงอันตรายจากผงชอล์ก)
พื้น	ควรใช้สีกลาง คือสีเทาอ่อน หรือสีหินอ่อน

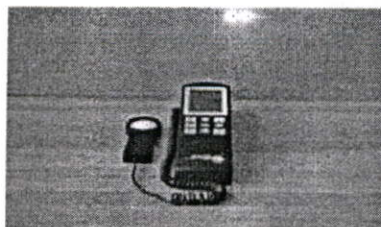


รูปที่ 5.2 แสดงค่าการสะท้อนแสงที่เหมาะสมภายในห้องเรียน

## 5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

### 5.2.1 ลักซ์มิเตอร์ (Lux Meter)

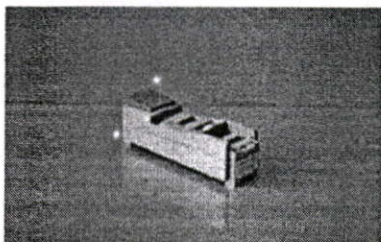
ในการวิจัยครั้งนี้ได้นำเครื่องมือวัดแสงที่อ่านค่าความสว่างเป็นลักซ์ (Lux) ทั้งสิ้น โดยใช้ลักซ์มิเตอร์วัดค่าระดับความส่องสว่างภายนอกอาคารและวัดค่าระดับความส่องสว่างจากการสะท้อนของภายในอาคาร ได้แก่ ผนัง พื้น และเพดาน



รูปที่ 5.3 แสดงเครื่องมือลักซ์มิเตอร์ (Lux Meter)

### 5.2.2 เครื่องมือวัดแสง Opus200

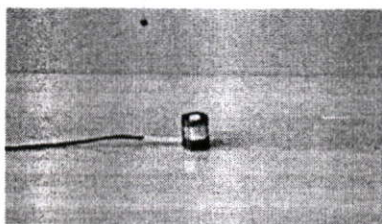
เป็นเครื่องแสดงผลของระดับแสงที่วัดได้และใช้เครื่องมือวัดแสงโดยติดตั้ง Sensor หรือ Cell รับแสงไว้ในหุ่นจำลองโดยอยู่ที่ระดับ Working Plane คือ 0.75 เมตร ส่วนจอแสดงผลนั้นคือคอมพิวเตอร์



รูปที่ 5.4 แสดงเครื่องมือโอพูส 200 (Opus200)

### 5.2.3 เซนต์เซอร์ Photometric Sensor

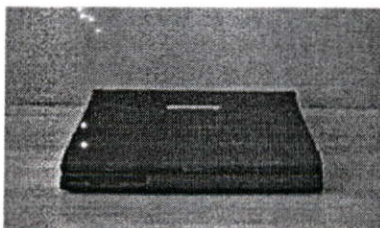
เป็นเครื่องมือวัดแสงที่ใช้ต่อเชื่อมกับ Opus200



รูปที่ 5.5 แสดงเครื่องมือเซนตเซอร์ (Photometric Sensor)

### 5.2.4 คอมพิวเตอร์โน้ตบุค

เป็นเครื่องแสดงผลและเก็บข้อมูลและวิเคราะห์การกระจายแสง

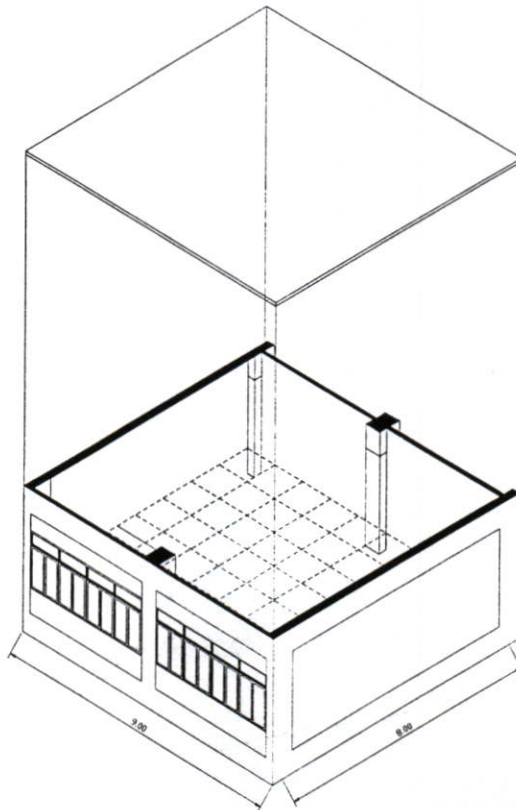


รูปที่ 5.6 แสดงคอมพิวเตอร์โน้ตบุค

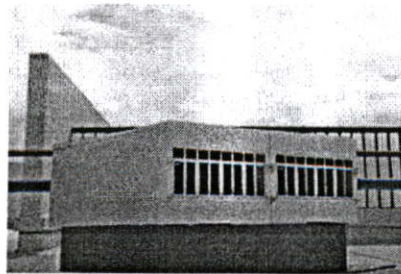
### 5.3 หุ่นจำลองที่ใช้ในการวิจัย

#### 5.3.1 หุ่นจำลองที่ใช้ในการทดสอบ

จากลักษณะกายภาพทั่วไปของห้องเรียนผู้วิจัยได้ออกแบบหุ่นจำลองห้องเรียนขนาด  $9.00 \times 8.00 \times 3.10$  เมตร (กว้าง  $\times$  ยาว  $\times$  สูง) ความสูงจากพื้นถึงฝ้าเพดาน 3.10 เมตร (ความสูงจากพื้นถึงพื้น 3.60 - คาน 0.70 = 2.90 เมตร) ผนังในส่วนที่หน้าต่าง ขอบล่างของช่องเปิด (หน้าต่าง) อยู่ที่ระดับความสูงจากพื้น 0.75 เมตร ขนาดของช่องแสงมีความกว้างของช่องแสงเท่ากับความกว้างของห้องเรียนเดิม



รูปที่ 5.7 แสดงรูปแบบและขนาดของห้องเรียนที่ใช้ในการวิจัย



รูปที่ 5.8 แสดงลักษณะกายภาพของหุ่นจำลองที่ใช้ในการทดสอบ

- ขนาดมาตรฐานส่วนของหุ่นจำลองที่ใช้คือ 1:10 ซึ่งเป็นขนาดที่เหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับเครื่องมือที่ใช้ทำการวัดและเป็นขนาดที่สามารถเคลื่อนย้ายได้ให้สะดวกแก่การเก็บข้อมูลทั้งในและนอกสถานที่
- วัสดุที่ใช้ทำหุ่นจำลอง คือไม้บ็อกบอร์ดพ่นสีขาวทั้งหมดและกระดาษชานอ้อยใช้ทำ Light Shelf ส่วนวัสดุที่ใช้เป็นพื้น ผนัง และฝ้าเพดาน ใช้กระดาษโปสเตอร์ที่ได้ทดสอบค่าการสะท้อนแสง โดยมีค่าดังนี้
 

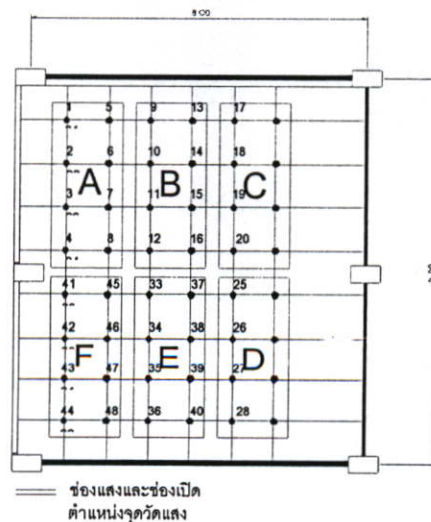
ค่าการสะท้อนแสงของพื้น	=	30 %
ค่าการสะท้อนแสงของผนัง	=	50 %
ค่าการสะท้อนแสงของเพดาน	=	80 %
- วัสดุที่ใช้เป็นช่องเปิด (หน้าต่าง) และช่องแสง คือการเจาะช่องโถงและทำการคำนวณจากการเลือกใช้กระจกใส หนา 6 มิลลิเมตร
 

มีค่า Daylight Transmission	=	0.88
U-value	=	5.83 watt/sqm * c
SC (Shading Coefficient)	=	0.96

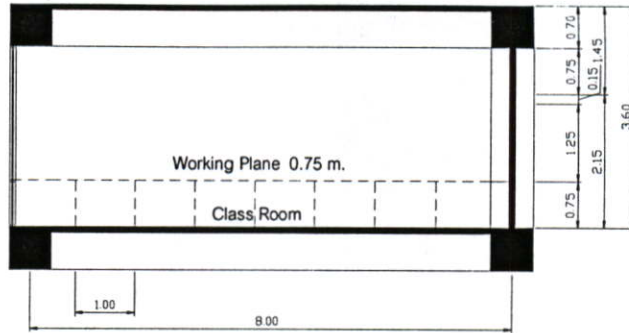
### 5.3.2 ขั้นตอนการวัดการกระจายแสงและการหาค่า Daylight Factor

#### A ขั้นตอนการวัดการกระจายแสงในหุ่นจำลอง

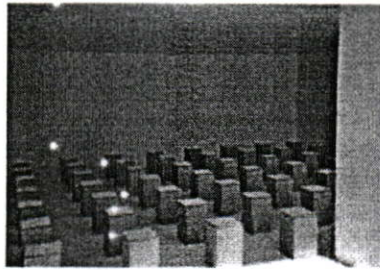
ทำการตรวจวัดความสว่างภายในหุ่นจำลองและความสว่างภายนอกอ่านค่าความสว่างเป็นลักซ์ (Lux) และตรวจวัดการกระจายแสงภายในอาคารที่ละตำแหน่ง โดยเริ่มจาก ตำแหน่ง A B C D E และ F ตามลำดับ ซึ่งจะมี Sensor จำนวน 8 ตัว/1 ตำแหน่ง รวมทั้งหมด 48 ตำแหน่ง ที่ความสูงระดับ Working Plane คือ 0.75 เมตร



รูปที่ 5.9 ขั้นตอนและตำแหน่งในการวัดการกระจายแสงภายในห้องเรียน



รูปที่ 5.10 แสดงรูปตัดและขนาดสัดส่วนที่ใช้ทำการทดลอง



รูปที่ 5.11 แสดงระดับ Working Plane 0.75 เมตร

#### B การหาค่า Daylight Factor

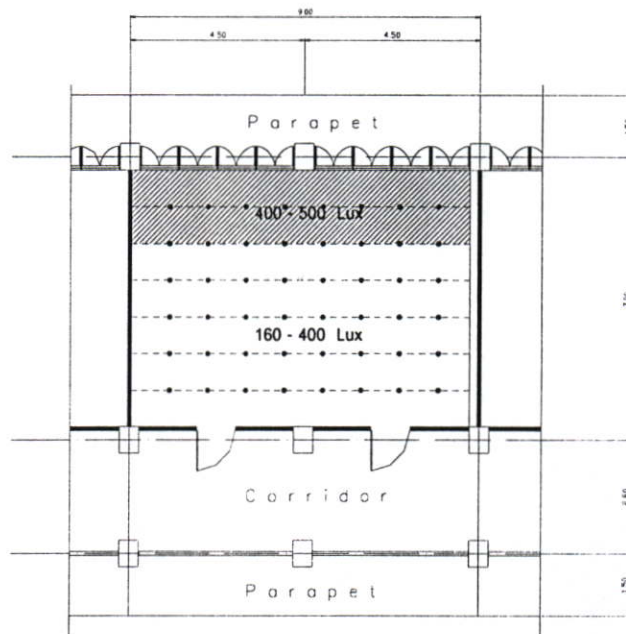
ทำการหาค่า Daylight Factor (D.F.) โดยพิจารณาปริมาณความสว่างภายในอาคารที่ได้จากแสงธรรมชาติ ค่าที่ได้เป็นเปอร์เซ็นต์ มีสูตรในการหาดังนี้

$$\text{D.F. (\%)} = \frac{\text{ความสว่างภายใน} \times 100\%}{\text{ความสว่างภายนอก (ไม่รวมแสงแดดตรง)}}$$

## บทที่ 6

# การวิเคราะห์แนวทางประสิทธิภาพของห้องสะท้อนแสง ที่ออกแบบไว้

จากผลการทดลองวัดการกระจายแสงของห้องเรียนนวมินทรราชินูทิศ หอวัง ซึ่งห้องเรียนมีขนาด 9.00 × 7.00 เมตร พบว่ามีการกระจายแสงในช่วง 2.00 เมตรแรกจากช่องเปิดทางด้านทิศเหนือในเกณฑ์มาตรฐาน ส่วนที่ลึกเข้าไปการกระจายแสงต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน เมื่อพิจารณาเกณฑ์ค่าระดับความส่องสว่างมาตรฐาน ที่วัดได้ส่วนใหญ่ต่ำกว่ามาตรฐานซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 200 - 300 ลักซ์ ในขณะที่มาตรฐานควรเป็น 500 ลักซ์ หากมีการศึกษาการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในส่วนที่ลึกมากกว่า 2.00 เมตร จากช่องแสง ให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุดในห้องเรียน โดยการศึกษาออกแบบและหาคูแบบของ Light Shelf ที่เหมาะสมในการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ภายในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด



รูปที่ 6.1 แสดงการกระจายแสงสว่างที่ได้มาตรฐานในช่วง 2.00 เมตร แรกจากขอบหน้าต่าง

ตารางที่ 6.1 แสดงค่าเฉลี่ย Daylight Factor ของห้องเรียน (โรงเรียนนวมินทรราชินูทิศ หอวัง)

ค่า Daylight Factor (%)	ระยะจากหน้าต่าง (เมตร)					
	1.00	2.00	3.00	4.00	5.00	6.00
1	0.58	0.52	0.37	0.50	0.36	0.56
2	0.79	0.71	0.55	0.28	0.43	0.55
3	1.03	0.91	0.65	0.38	0.43	0.77
4	1.09	0.85	0.79	0.48	0.47	0.57
5	0.99	0.77	0.68	0.43	0.54	0.64
6	0.90	0.83	0.55	0.50	0.48	0.48
ค่าเฉลี่ย Daylight Factor (%)	0.90	0.76	0.60	0.43	0.45	0.59

## การคำนวณหาเปอร์เซ็นต์ที่สามารถใช้แสงสว่างจากธรรมชาติในห้องเรียน

การหาค่าความส่องสว่างภายนอกเลือกระยะห่างจากหน้าต่าง 5.00 เมตร มีค่า Daylight Factor 0.45 % ซึ่งใช้เป็นเกณฑ์ในการหาค่าความส่องสว่างภายนอก ได้ 111,111 Lux และใช้ค่านี้เป็นเกณฑ์ในการหาเปอร์เซ็นต์ของความสว่างที่สามารถใช้ในห้องเรียนของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง ได้ในช่วงเวลาใช้ห้องเรียนต่อไป

$$(500 \times 100) / 0.45 = 111,111 \text{ Lux}$$

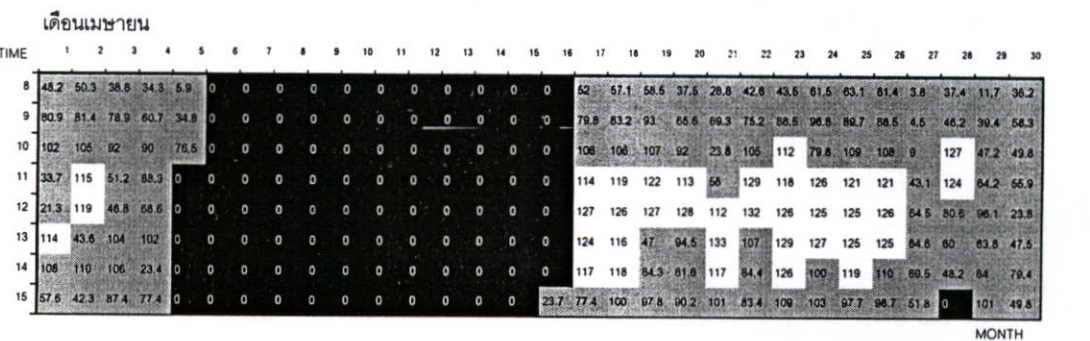
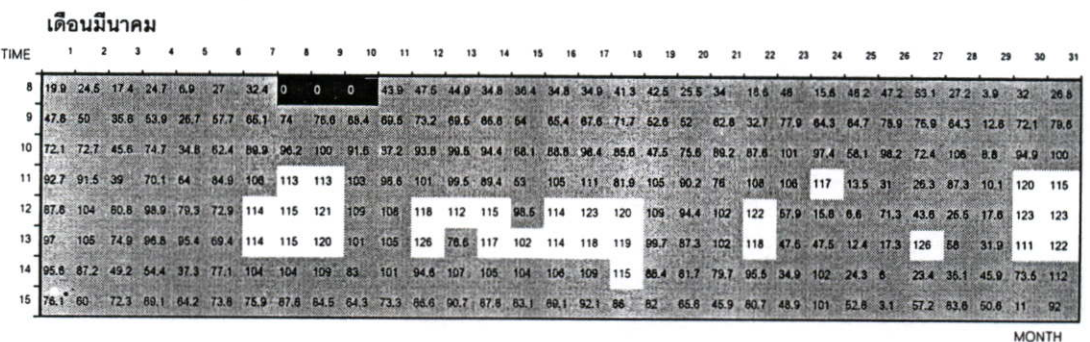
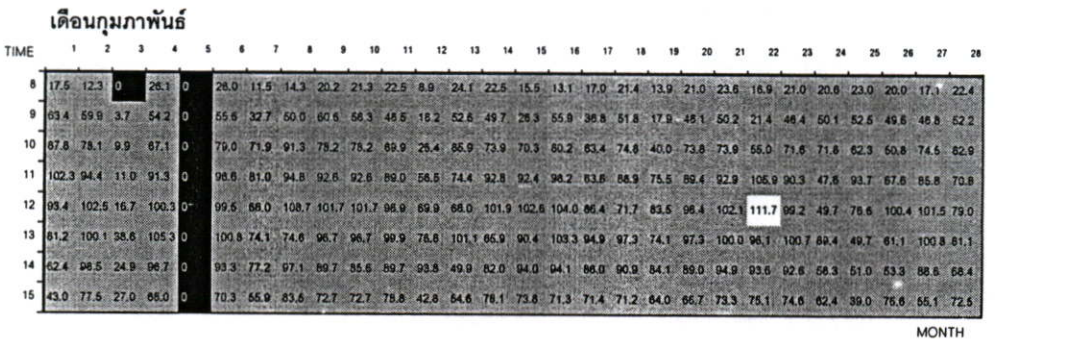
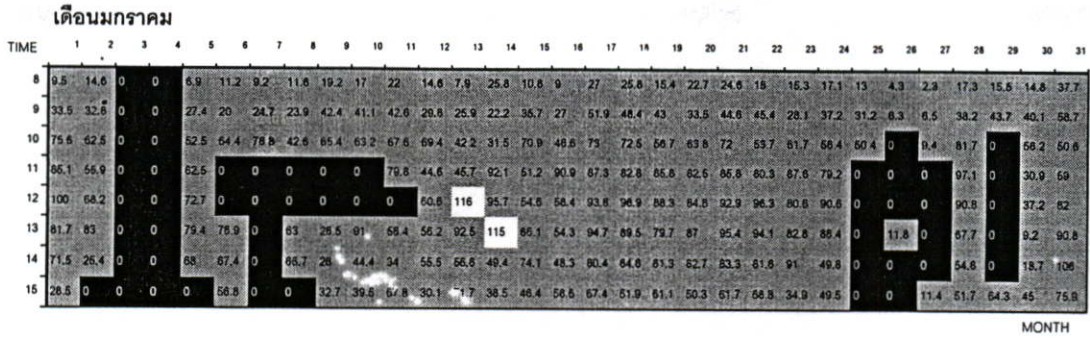
ตารางที่ 6.2 แสดงเปอร์เซ็นต์สำหรับห้องเรียน รร.นวมินทราชินูทิศ หอวัง ที่สามารถใช้แสงสว่างจากธรรมชาติได้ต่อช่วงเวลาใช้ห้องเรียนทั้งปี

เดือน	จำนวนเวลาทั้งหมด (ชั่วโมง)	จำนวนเวลาที่ใช้ไม่ได้ (ชั่วโมง)	จำนวนเวลาที่ใช้ได้ (ชั่วโมง)	จำนวนเปอร์เซ็นต์ (%)	กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์ที่สามารถใช้งานได้ / เดือน
1	248	194	54	21.77	
2	224	214	10	4.46	
3	-	-	-	-	
4	-	-	-	-	
5	128	104	24	18.75	
6	240	217	23	9.58	
7	248	212	36	14.52	
8	248	233	15	6.05	
9	240	220	20	8.33	
10	-	-	-	-	
11	240	124	116	48.33	
12	248	247	1	0.40	
<b>1ปี</b>	<b>2,064</b>	<b>1,765</b>	<b>299</b>	<b>14.69</b>	

ภายใน 1 ปี สามารถใช้แสงธรรมชาติแถวในสุดจากขอบหน้าต่างห้องเรียนของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวังได้เท่ากับ 14.69 % ของช่วงเวลาใช้ห้องเรียนทั้งปี หรือ 299 ชั่วโมงของช่วงเวลาใช้ห้องเรียนทั้งปี ซึ่งเป็นเปอร์เซ็นต์ที่น้อยมากสำหรับการให้ความส่องสว่างจากแสงธรรมชาติ ส่วน 85.31 % ที่เหลือต้องใช้แสงประดิษฐ์ กล่าวคือใน 1 วัน จำเป็นต้องใช้แสงประดิษฐ์ทั้งวันในห้องเรียน

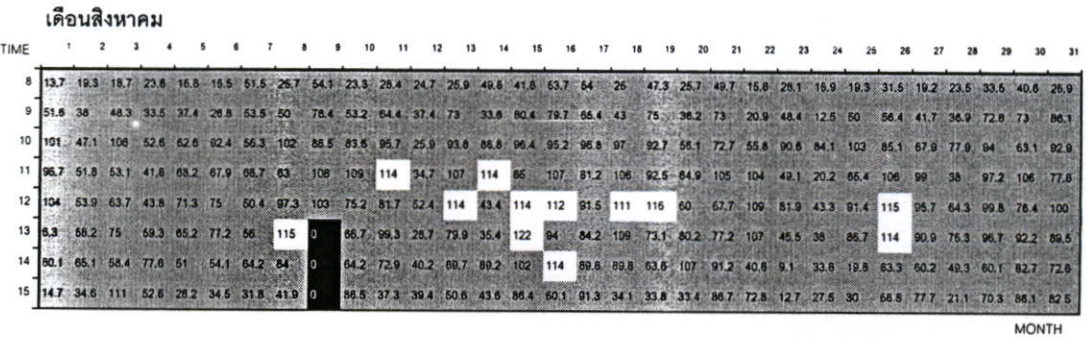
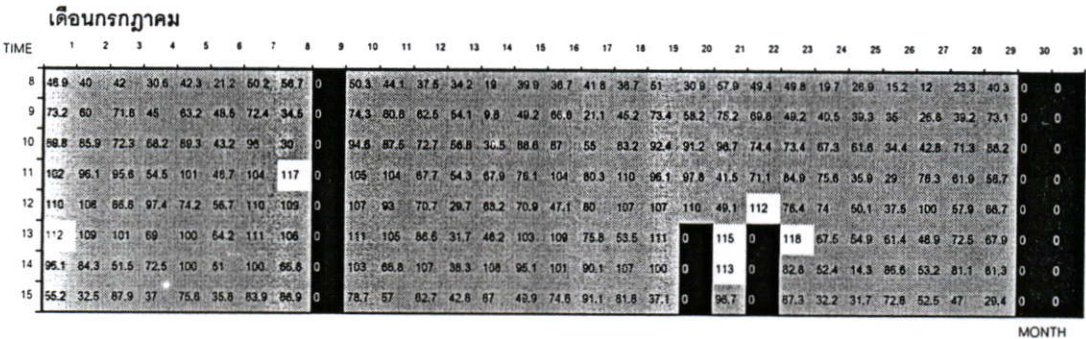
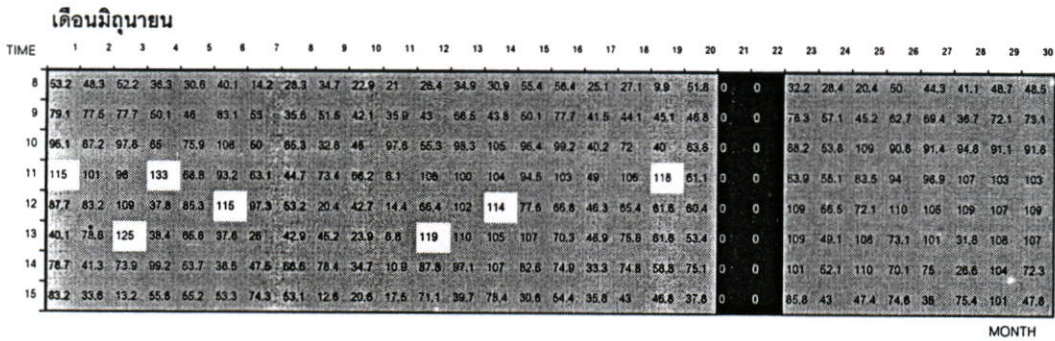
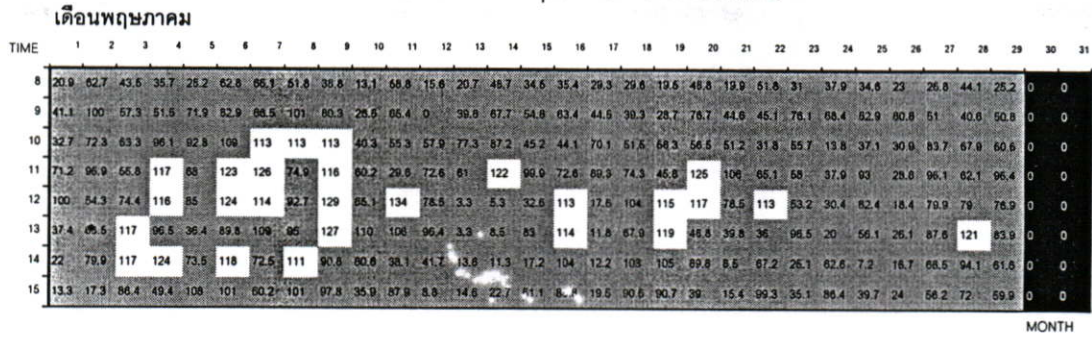
ดังนั้นจึงทำการศึกษาการนำแสงสว่างจากธรรมชาติให้แสงมีการกระจายเข้าไปได้ลึกถึงข้างในสุดของห้องโดยไม่จำเป็นต้องอาศัยแสงประดิษฐ์ สำหรับงานวิจัยนี้จึงได้ทำการศึกษา วิเคราะห์ ออกแบบ Light Shelve เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการนำแสงธรรมชาติมาใช้ส่วนลึกสุดจากขอบหน้าต่างของห้องเรียนให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุด ด้วยวิธีการสะท้อนแสงของ Light Shelve

**รูปที่ 6.2 แสดงปริมาณแสงสว่างภายนอกสำหรับห้องเรียน(ร.นมินทรราชินุทิศ หอวัง)  
ที่น้อยกว่า 111.111 Klux ในเดือนมกราคม - เมษายน**



- ค่าความส่องสว่างเท่ากับ 0
- ค่าความส่องสว่างไม่เพียงพอ <111.111
- ค่าความส่องสว่างเพียงพอ >111.111

รูปที่ 6.2 แสดงปริมาณแสงสว่างภายนอกสำหรับห้องเรียน(ร.ร.นวนิพนธ์ชินุทิศ หอวัง)  
ที่น้อยกว่า 111.111 Klux ในเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม (ต่อ)



- ค่าความส่องสว่างเท่ากับ 0
- ค่าความส่องสว่างไม่เพียงพอ <111.111
- ค่าความส่องสว่างเพียงพอ >111.111

**รูปที่ 6.2 แสดงปริมาณแสงสว่างภายนอกสำหรับห้องเรียน(ร.ร.นวมินทราชินูทิศ หอวัง)  
ที่น้อยกว่า 111.111 Klux ในเดือนกันยายน - ธันวาคม (ต่อ)**

**เดือนกันยายน**

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
8	45.9	19.4	46.5	47.6	44.4	36.4	31.8	28.2	49.4	28.6	26	17.9	33.2	50.6	50.1	61.2	36.7	41.9	27	30.5	14.6	23.4	43.5	43.5	11.6	63.8	35.4	3.4	47.8	45
9	60	57.6	75.3	73.7	71.1	69.5	48.9	52.2	43.1	33.9	55.6	29.8	105	75.5	70.5	73.9	58.6	72.9	78.4	31.6	23.3	34.9	72.3	48.2	47.9	77.4	88.8	9.3	33.5	59
10	95.8	69.3	94.3	93.9	79.9	84	65.9	70.6	108	92.5	56.1	37.7	82	95.4	56.1	82.4	57.5	86.1	94.4	75.9	32	76.5	77.8	86	52.2	34.9	82.7	20.2	98.2	79
11	64.2	123	105	105	104	105	66.1	91.1	101	59	48.9	42.8	77.6	106	118	112	57.3	63.3	111	67.5	48.4	66.8	116	94.2	54.6	107	29.3	16	50.2	70.2
12	113	55.7	65.6	103	110	106	89.8	83.2	107	120	86.1	75.4	127	84.1	122	89.8	51.7	112	108	77.2	125	62	119	47.9	47.8	86.9	55.8	124	80.3	40.1
13	109	53.3	116	45.2	104	64.4	82.9	114	112	93.7	68.9	51.6	118	109	79.8	53.4	69.7	113	63.1	96.7	107	17.6	110	52	120	87.5	27.9	121	99.6	107
14	40.4	101	117	97.8	110	32.6	97.7	91.9	102	81.5	96.6	60.1	105	106	102	69.3	89	93.1	69.6	81.2	65.4	16.2	48.5	30.6	58.3	16.5	91	58.5	108	54.2
15	84.2	44.4	37.4	53.6	37.9	18.2	78.2	92.6	84.7	68.2	56	52.9	84.9	56.7	77.0	75.6	70.9	67	98.2	40.5	82.3	16.7	47.1	12	6.9	6	29.5	39.8	22.1	79.3

MONTH

**เดือนตุลาคม**

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
8	30.7	56.1	45.5	0	47.9	48.9	56.8	31.5	48.1	28	27.7	47.4	25	15.5	51.9	35.7	24.5	44.2	45.2	45.6	10.1	18	18.1	33.7	30	17.6	18.5	16.3	0	0	0
9	36.8	50.8	62	0	73.9	72.8	37.5	81.2	35.7	81.1	29.5	72	74.7	26.1	73.6	56.6	52	69.2	68.7	69.3	18.2	5.1	19.6	50.2	39.1	31.6	44.1	22.5	0	0	0
10	43.8	78.8	105	0	66.3	90.6	52.3	104	103	91.9	59.8	93.8	62.6	64.4	73.9	85.5	90.9	36.1	87.2	87.4	26.2	20	26.7	94.9	93.6	96.4	31.4	42.7	0	0	0
11	48.2	52.1	110	0	82.3	21.2	84.5	88.3	67	104	108	62.3	48.2	124	101	53.4	67.8	106	98.8	61.8	53.3	8.5	22.1	56.7	72.6	106	44	93.3	0	0	0
12	110	52.3	67.2	0	64.6	31.6	88.7	109	81.2	76.3	102	42.8	105	56	81.1	81.3	86.8	34.6	102	95.6	73.3	8.1	53.7	42.3	86.6	101	41.7	78.2	0	0	0
13	124	66	50	0	23.7	107	91.9	93.7	92.3	14.9	71.5	85.3	44.9	113	96.3	94.8	73.7	81.5	97.2	62.7	54.9	12.4	52	106	54.4	83.8	31.1	98	0	0	0
14	19.8	43.8	38.4	0	84.4	78.6	59.8	36.4	78.5	4	87.5	34.5	23.5	82.3	93	83.9	64.7	27.6	88.6	39.8	36.2	12	86	78.1	54.7	37.2	34.8	72.8	0	0	0
15	32	40.2	52.8	0	15.3	42.8	75.3	39	61.2	16.2	56	55.3	30.7	7.2	16	89	46.8	29.6	70.3	15	29	11.3	19.2	33.4	65.6	40.9	64.3	34.7	0	0	0

MONTH

**เดือนพฤศจิกายน**

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
8	14.5	0	13.2	47.1	17.7	21.3	23.9	12.6	43.4	34	37.1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	28.5	20.3	38.6	35.9	37.6	14.6	34.9
9	55.4	0	30.8	50.5	29.1	81.6	21.7	80.9	87	36.3	38.9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	52	34	56.3	68.7	58.7	73.4	57.9
10	47.6	0	68.3	42.7	26.6	48.1	92.1	34.3	83.5	47.4	71.2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	36	70.1	49.5	55.6	78.3	75.5	83.9	74.4
11	61.8	0	81.2	57.6	71	94	72.5	81.7	95.4	85.3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	64	63.2	51.7	52.6	86.1	88.2	64.1	82.6
12	48.4	0	60.4	92.3	64.3	88.1	119	34.8	104	96.8	34.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	87.9	98.9	59.8	95.2	95.2	68.6	69.7	93.8
13	67.4	0	80	56	34	68.4	38.9	35.1	94.4	93	24.8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	41.3	28.4	23.5	92.9	80.8	67.5	90.4	89.3
14	53.5	0	50.9	85.6	96	33.4	33.8	59.4	88.4	77.4	3.9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	42.1	17.7	37.3	86.2	76.8	76	86.9	79.3
15	0	0	27.3	41.2	37.6	16.9	64.6	61.6	10.1	13.4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	27.6	58.1	38.7	58.2	58.1	58.6	43.2	61.8

MONTH

**เดือนธันวาคม**

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
8	35.6	36.7	14.6	10.6	33.1	12.9	36.8	91.6	30.6	36	11.4	13.9	6.1	18.6	28.6	29	28.3	30.9	23.9	24.3	28.2	11.8	30	30.3	29.3	27.3	28.1	27.2	6.9	26.9	26.6
9	59	58.4	57.4	19.2	22.8	18.7	35.4	59.8	57.2	55.3	21.9	34	22.3	25.5	51.1	53.9	52.7	54	50.9	53.5	49.7	48.1	50.2	51.8	50.2	49	49.4	50.1	51.1	48.3	49.5
10	77.1	77.3	83.8	21.4	73.1	32.7	59.5	78.7	73.7	67.5	34.5	47.5	79.7	36	69.5	71.5	69	73.9	89.6	73.6	67	71.6	70.2	71.4	69.7	68.9	67.7	69.9	64.5	68.4	65.6
11	68.7	68.3	99.9	55.5	45.3	59.9	64.7	90	87.2	72	44	74	73.9	99	83.1	82.6	76.8	82.3	67.7	77.7	80.5	82.6	82.3	63.4	61.6	79.5	80.2	80.2	75.1	80.7	80.3
12	92	90.7	95.3	58.5	120	67.5	59.7	92.9	90.9	79.1	70.4	63.8	90.4	40.2	90	88.3	85.5	54.1	83.2	86.9	86.5	86.8	87.2	88.2	86.6	86.4	53.1	87.5	85.6	87.7	83.2
13	89.5	88.8	65.1	74.7	105	32.1	70	88.2	75.7	86.3	63.4	57.7	80.1	91.2	85.5	85.6	85.7	84	85.3	83.8	85	82.9	85.1	85.8	80.2	80.9	84.4	71.7	83.2	80.8	81.2
14	77.6	77.7	52.5	36.1	71.6	48.4	83.8	73.2	78.8	74.9	63.9	68.4	78.3	38.8	76.8	76.7	72.1	75.1	75.2	73	74.5	72.3	75.3	75.5	73.3	71.3	74.4	78.5	73.9	70.3	71.8
15	60.6	60.4	22.9	29.2	10.9	46.7	56	57.7	58.3	58.4	69.4	47.3	34.4	57.3	60.3	58.3	54.8	37.4	60.3	67.1	58.2	67.1	66.1	56.1	56.4	54.8	58.8	36.4	67.7	54	59.8

MONTH

- ค่าความส่องสว่างเท่ากับ 0
- ค่าความส่องสว่างไม่เพียงพอ <111.111
- ค่าความส่องสว่างเพียงพอ >111.111

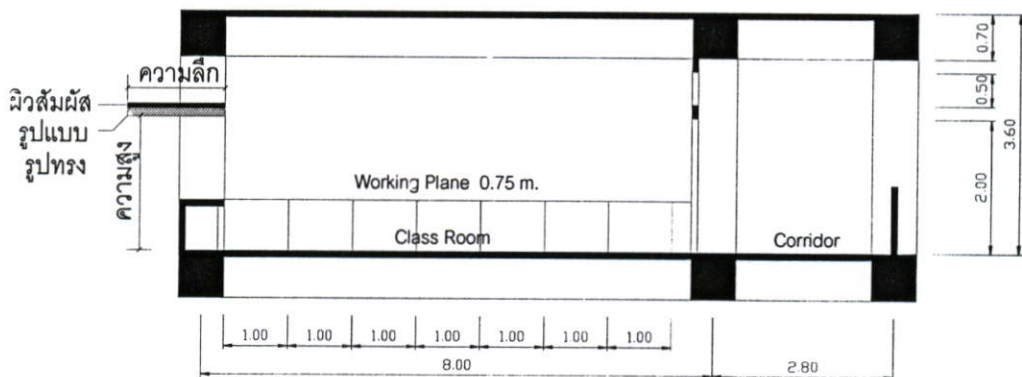
## 6.1 การวิเคราะห์ปัจจัยกายภาพทั่วไปของ Light Shelf

โดยการศึกษาปัจจัยหรือตัวแปรกายภาพที่มีแนวโน้มว่าจะมีผลต่อการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในอาคารเรียนโดย Light Shelf รูปแบบต่างๆ โดยมีปัจจัยดังต่อไปนี้ในการวิเคราะห์

- 1 รูปแบบของ Light Shelf
- 2 ความลึกของ Light Shelf
- 3 ระดับความสูงของ Light Shelf
- 4 รูปทรงของ Light Shelf
- 5 ลักษณะผิวสัมผัสและสีของ Light Shelf

ปัจจัยกายภาพข้างต้นถือเป็นตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยโดยการทดสอบแต่ละแบบจะใช้หุ่นจำลองเป็นเครื่องมือในการทดสอบกระบวนการนี้จะทำให้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพื้นฐานทางกายภาพ กับค่าแสดงแสงสว่างโดยได้ผลทดสอบเป็นตารางแสดงความสัมพันธ์และแผนภูมิเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ผลการทดสอบในขั้นต้น

เกณฑ์มาตรฐานในการทดสอบเพื่อหาระดับประสิทธิภาพของแสงสว่างที่ผ่านการสะท้อนของ Light Shelf จะพิจารณาจากปริมาณที่พอเพียง และคุณภาพที่ทำให้เกิดความสบายตาในการมอง โดยพิจารณาจากเกณฑ์มาตรฐานค่าการส่องสว่างจาก IES หรือ CFE เป็นหลัก

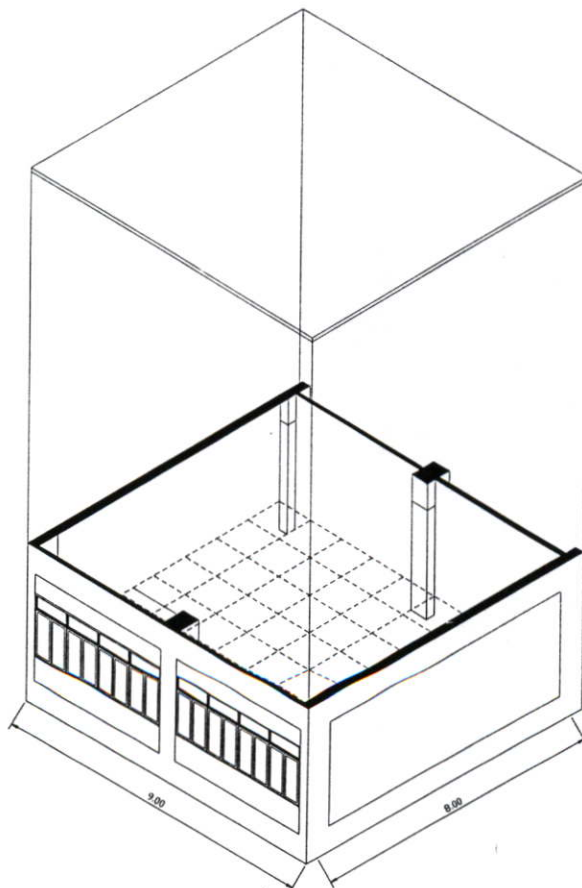


รูปที่ 6.3 แสดงปัจจัยกายภาพที่ใช้พิจารณาในการออกแบบ Light Shelf

## 6.2 การวิเคราะห์กำหนดตัวแปรควบคุมคงที่

การออกแบบ Light Shelf เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการนำแสงธรรมชาติมาใช้ในอาคารสถานศึกษาที่มีการกำหนดขอบเขตของตัวแปรควบคุมคงที่เพื่อให้เหมาะสมต่อการนำไปใช้ประโยชน์ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมของห้องเรียนเป็นพื้นที่โล่งโดยรอบอาคาร
2. ประเภทอาคารเป็นอาคารเรียน ประเภทห้องเรียนทั่วไป มีการใช้งานตั้งแต่เวลา 8.00 – 17.00 น.
3. ขนาดห้องเรียน ผู้วิจัยได้ออกแบบหุ่นจำลองห้องเรียนขนาด 8.00 x 9.00 x 2.90 เมตร (กว้าง x ยาว x สูง) ความสูงจากพื้นถึงฝ้าเพดาน 2.90 เมตร (ความสูงจากพื้นถึงพื้น 3.60 – คาน 0.70 = 2.90 เมตร)
4. รูปแบบช่องเปิดในด้านที่มีหน้าต่าง ขอบล่างของช่องเปิด (หน้าต่าง) อยู่ที่ระดับความสูงจากพื้น 0.75 เมตร
5. ขนาดของช่องแสง มีความกว้างของช่องแสงเท่ากับความกว้างของห้องเรียนเดิม
6. การวางตำแหน่งของช่องเปิดกำหนดช่องเปิดที่หันไปสู่ทิศเหนือ - ใต้ (วางตาม Orientation ของอาคาร)
7. ที่ตั้งของอาคาร กรุงเทพมหานคร พิกัดละติจูดที่ 14 องศาเหนือ
8. ทำการทดสอบวัดแสงธรรมชาติในสภาพท้องฟ้าแจ่มใส (Clear Sky)



รูปที่ 6.4 แสดงรูปแบบและขนาดของห้องเรียนที่ใช้ในการวิจัย

### 6.3 การวิเคราะห์ห้ออกแบบ Light Shelf ที่เหมาะสม

ทำการทดสอบเพื่อหาประสิทธิภาพในการนำแสงสว่างจากธรรมชาติเข้ามาใช้ในห้องเรียนและทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบและสรุปผลว่ารูปแบบของ Light Shelf รูปแบบใดมีความเหมาะสมที่สุด โดยพิจารณาการออกแบบ Light Shelf ดังนี้

ตารางที่ 6.3 แสดงคุณสมบัติต่างๆ เพื่อนำไปออกแบบ Light Shelf

ปัจจัยกายภาพของ Light Shelf	รายละเอียด
A รูปแบบของ Light Shelf	โดยการออกแบบทั้งแบบภายใน ภายนอก และแบบผสม
B ระดับความสูงของ Light Shelf	โดยคำนึงถึงระดับมุมมองทางด้านสายตา ดังนั้นการออกแบบจึงกำหนดให้อยู่ระหว่าง 1.30 – 1.70 ม. ซึ่งเป็นระดับที่ไม่เกิดการบังมุมมองของสายตา
C ความลึกของ Light Shelf	โดยการออกแบบที่คำนึงถึงค่ามุม Profile Angle ที่มีมุมที่ต่ำที่สุดที่สามารถป้องกันแสงแดดได้และยังคงมีประสิทธิภาพในการกระจายแสงได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด
D รูปทรงของ Light Shelf	โดยการออกแบบในหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นแบบตรง แบบเอียง แบบโค้ง เพื่อให้การนำแสงมาใช้ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด
E ลักษณะผิวสัมผัสและสีของ Light Shelf	โดยการออกแบบให้มีค่าการสะท้อนแสงที่ดีและเหมาะสมกับห้องเรียน

ดังนั้นการออกแบบทำการทดลองของ Light Shelf จึงแบ่งออกเป็น 5 ส่วนหลักดังนี้

1. การวิเคราะห์เลือกรูปแบบของ Light Shelf ที่เหมาะสม
2. การวิเคราะห์เลือกลักษณะสีและผิวสัมผัสของ Light Shelf ที่เหมาะสม
3. การวิเคราะห์เลือกความลึกและสีของ Light Shelf ที่เหมาะสม
4. การวิเคราะห์เลือกรูปทรงของ Light Shelf ที่เหมาะสม
5. การวิเคราะห์ควบคุมแสงบาดตา (Glare)

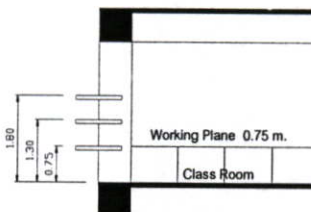
### 6.4 การวิเคราะห์เลือกรูปแบบของ Light Shelf ที่เหมาะสม

#### 6.4.1 การวิเคราะห์ความสูงความลึกและรูปแบบของ Light Shelf

การวิเคราะห์ออกแบบ Light Shelf เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการนำแสงธรรมชาติมาใช้ในห้องเรียน โดยการออกแบบเพื่อหารูปแบบของ Light Shelf ในเบื้องต้นจะพิจารณาตัวแปรกายภาพ 3 ตัวแปร เพื่อนำมาวิเคราะห์ในเบื้องต้นเมื่อได้ผลการวิเคราะห์ของตัวแปรแล้วจึงนำตัวแปรกายภาพที่เหลืออีก 4 ตัวแปร มาทำการทดลองวิเคราะห์ต่อไป การพิจารณาตัวแปรกายภาพในเบื้องต้นมีดังนี้

### A ระดับความสูงของ Light Shelve

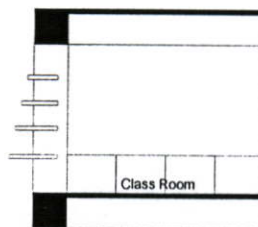
โดยคำนึงถึงสภาวะนำสบายทางด้านสายตา โดยการออกแบบความสูงของระดับ Light Shelve กำหนดไม่ให้เกิดการบังระดับสายตาของครูและนักเรียนที่อยู่ในช่วงระหว่าง 1.30 – 1.80 เมตร และไม่ต่ำกว่าระดับ Working Plane คือ 0.75 ม.



รูปที่ 6.5 แสดงระดับความสูงของ Light Shelve ที่ไม่บังสายตา

### B ความลึกของ Light Shelve

โดยการออกแบบความลึกที่แตกต่างกันและทำการทดลองว่าความลึกในรูปแบบใดมีการกระจายแสงที่ได้ประสิทธิภาพสูงสุดโดยพิจารณาความลึกที่น้อยที่สุดแต่ยังคงมีประสิทธิภาพในการกระจายแสงที่ดี



รูปที่ 6.6 แสดงความลึกของ Light Shelve

### C รูปแบบของ Light Shelve

รูปแบบทั่วไปของ Light Shelve แบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ ดังนี้

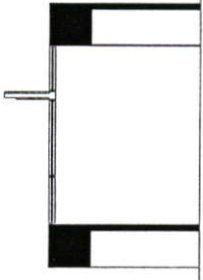

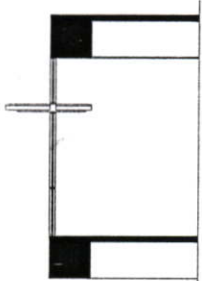

1. Light Shelve ภายนอกอาคาร (Exterior Light Shelve)
2. Light Shelve ภายในอาคาร (Interior Light Shelve)
3. Light Shelve แบบผสม (Combined Light Shelve)
4. Light Shelve แบบม่านสะท้อนแสง (Blind Light Shelve)

#### 6.4.2 การวิเคราะห์รูปแบบต่างๆ ของ Light Shelve

การวิเคราะห์รูปแบบต่างๆ ของ Light Shelve โดยการพิจารณาถึงข้อดีและข้อเสียต่างๆ ดังนี้

- A สามารถเพิ่มระยะความลึกของแสงธรรมชาติ
- B มีการกระจายแสงที่สม่ำเสมอ
- C ลดแสงบาดตา
- D มีมุมมองที่ดี

ตารางที่ 6.4 แสดงการวิเคราะห์รูปแบบต่างๆ ของ Light Shelf

รูปแบบ Light Shelf	รายละเอียด	คุณลักษณะ			
		A	B	C	D
<b>แบบที่ 1 แบบภายนอกอาคาร</b> (Exterior Light Shelf) 	<b>ข้อดี</b> สามารถเพิ่มระยะความลึกของแสงธรรมชาติ มีการกระจายแสงที่สม่ำเสมอลดแสงแดดตา ป้องกันแสงแดดตรง มีมุมมองที่ดี  <b>ข้อเสีย</b> แสงสามารถกระจายได้น้อยกว่า แบบที่ 4	■	■	■	■
<b>แบบที่ 2 แบบภายในอาคาร</b> (Interior Light Shelf) 	<b>ข้อดี</b> เหมาะสำหรับภูมิอากาศเมืองหนาว  <b>ข้อเสีย</b> การเพิ่มระยะความลึกของแสงธรรมชาติได้เพียงเล็กน้อยการกระจายแสงสามารถผ่านการสะท้อนจาก Light Shelf เพียงเล็กน้อยเพราะอยู่ภายในอาคาร ไม่มีความสม่ำเสมอของแสง ไม่สามารถป้องกันแสงแดดตรงได้				■
<b>แบบที่ 3 แบบผสม</b> (Combined Light Shelf) 	<b>ข้อดี</b> สามารถเพิ่มระยะความลึกของแสงธรรมชาติ มีการกระจายแสงที่สม่ำเสมอลดแสงแดดตา ป้องกันแสงแดดตรง ป้องกันฝนสาด มีมุมมองที่ดี  <b>ข้อเสีย</b> แสงสามารถกระจายได้น้อยกว่า แบบที่ 4 ส่วน Light Shelf ที่อยู่ภายในไม่สามารถใช้ประโยชน์จากการสะท้อนแสงได้เลย	■	■	■	■
<b>แบบที่ 4 แบบม่านสะท้อนแสง</b> (Blind Light Shelf) 	<b>ข้อดี</b> สามารถเพิ่มระยะความลึกของแสงธรรมชาติ มีการกระจายแสงที่สม่ำเสมอลดแสงแดดตา ป้องกันแสงแดดตรง มีมุมมองที่ดี	■	■	■	■

จากการวิเคราะห์รูปแบบของ Light Shelve จะพบว่าแบบที่ 2 คือแบบภายในอาคาร (Interior Light Shelve) และแบบที่ 3 คือแบบผสม (Combined Light Shelve) ไม่เหมาะสมที่จะนำมาออกแบบใช้ในประเทศไทยเนื่องจากแสงที่สะท้อนเข้ามาที่ Light Shelve จะเกิดการสะสมความร้อนและคลายความร้อนเข้าสู่ห้องเรียน ส่วนแบบที่ 1 คือแบบภายนอกอาคาร (Exterior Light Shelve) มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ แต่จะมีการกระจายแสงได้น้อยกว่าแบบที่ 4 คือแบบม่านสะท้อนแสง (Blind Light Shelve) เนื่องจากมี Light Shelve อยู่ทุกๆ ระดับที่ไม่ก่อให้เกิดการบังสายตาจึงทำให้เกิดการกระจายแสงได้มากขึ้น

จากการวิเคราะห์ในเบื้องต้นสามารถเป็นตัวกำหนดการออกแบบรูปแบบ Light Shelve เพื่อทำการทดลองวัดการกระจายแสงและนำมาวิเคราะห์สรุปผลว่ารูปแบบใดมีการกระจายแสงได้ดีและมีประสิทธิภาพสูงสุดสำหรับห้องเรียน

#### 6.4.3 ขั้นตอนในการทดสอบการกระจายแสงของห้องเรียนและการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้

1. ทำการทดลองวัดการกระจายแสงและเก็บข้อมูลของ Light Shelve
2. นำข้อมูลการกระจายแสงที่ได้มาทำการหาค่า Daylight Factor

$$D.F. (\%) = \frac{\text{ความสว่างภายใน}}{\text{ความสว่างภายนอก}} \times 100\%$$

3. นำค่า Daylight Factor มาลบกับค่าของกระจกที่เลือกใช้ (Transmittance) และค่าการทำความสะอาด (Dirty Factor) เมื่อใช้กระจกใสหนา 6 มม. และทำความสะอาดทุกๆ 1 เดือน

$$\text{Transmittance} = 0.88$$

$$\text{Dirty Factor} = 0.90$$

4. ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่า Daylight Factor ของ Light Shelve แบบต่างๆ โดยค่ามาตรฐานของ Daylight Factor เท่ากับ 2 % หรือคิดเป็นค่าความสว่างภายใน 500 Lux ส่วนค่าความสว่างภายนอก 25,000 Lux เพื่อเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยที่ได้ของแต่ละแบบ

$$500 \times 100 / 2 \% = 25,000 \text{ Lux}$$

เมื่อทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่า Daylight Factor 2% ไม่สามารถนำมาเป็นค่าเฉลี่ยเพื่อเปรียบเทียบได้เพราะว่าเป็นค่าเฉลี่ยที่น้อยไป จึงใช้ค่าเฉลี่ย 2.5 % เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์หาข้อสรุป

ตารางที่ 6.5 แสดงค่าความส่องสว่างภายนอกและค่า Daylight Factor

ค่าความส่องสว่างภายนอก (Lux)	DF (%)	ค่าความส่องสว่างภายนอก (Lux)	DF (%)	ค่าความส่องสว่างภายนอก (Lux)	DF (%)
0	0.00	45,000	1.11	90,000	0.56
5,000	10.00	50,000	1.00	95,000	5.26
10,000	5.00	55,000	0.91	100,000	0.50
15,000	3.33	60,000	0.83	105,000	0.48
20,000	2.50	65,000	0.77	110,000	0.45
25,000	2.00	70,000	0.71	115,000	0.43
30,000	1.67	75,000	0.67	120,000	0.42
35,000	1.43	80,000	0.63	125,000	0.40
40,000	1.25	85,000	0.59	130,000	0.38

5. เมื่อได้แบบ Light Shelf ที่ทำการวิเคราะห์แล้วจึงทำการคำนวณหาเปอร์เซ็นต์ที่สามารถใช้ได้ภายใน 1 ปี มีขั้นตอนดังนี้

A หาค่าเฉลี่ยของ Daylight Factor แกวในสุดจากขอบหน้าต่างมาโดยการคำนวณหาค่าความส่องสว่างภายนอกจากสูตรดังนี้

$$500 \times 100 / DF = \text{ค่าความส่องสว่างภายนอก (Lux)}$$

เมื่อ 500 คือ ค่ามาตรฐานความส่องสว่างภายใน (Lux)

DF คือ ค่า Daylight Factor (%)

B นำค่าความส่องสว่างภายนอกที่หาได้ มาทำการคำนวณหาเปอร์เซ็นต์โดยวิเคราะห์จากตารางของค่าเฉลี่ยความส่องสว่างรวมของท้องฟ้าทุก 1 ชั่วโมง (Klux) และสรุปผลว่าสามารถใช้ห้องเรียนจากแสงธรรมชาติโดยวิธี Light Shelf ได้กี่เปอร์เซ็นต์ของ 1 ปี และนำมาลบกับช่วงเวลาที่ปิดภาคเรียนดังนี้

- ช่วงปิดภาคเรียนที่หนึ่ง วันที่ 1 มีนาคม – 15 พฤษภาคม = 76 วัน

- ช่วงปิดภาคเรียนที่สอง วันที่ 1 ตุลาคม – 31 ตุลาคม = 31 วัน

รวมช่วงเวลาที่ปิดภาคเรียน = 107 วัน

ตารางที่ 6.6 แสดงจำนวนวันที่ใช้ห้องเรียนต่อเดือน

เดือน	จำนวนเวลาใช้ห้องเรียน (วัน)	จำนวนเวลาไม่ใช้ห้องเรียน (วัน)	เดือน	จำนวนเวลาใช้ห้องเรียน (วัน)	จำนวนเวลาไม่ใช้ห้องเรียน (วัน)
1. มกราคม	31	-	7. กรกฎาคม	31	-
2. กุมภาพันธ์	28	-	8. สิงหาคม	31	-
3. มีนาคม	-	31	9. กันยายน	30	-
4. เมษายน	-	30	10. ตุลาคม	-	31
5. พฤษภาคม	16	15	11. พฤศจิกายน	30	-
6. มิถุนายน	30	-	12. ธันวาคม	31	-

ดังนั้นภายใน 1 ปี ต้องใช้ห้องเรียนเป็นเวลา 258 วัน และไม่ได้ใช้ห้องเรียน 107 วัน

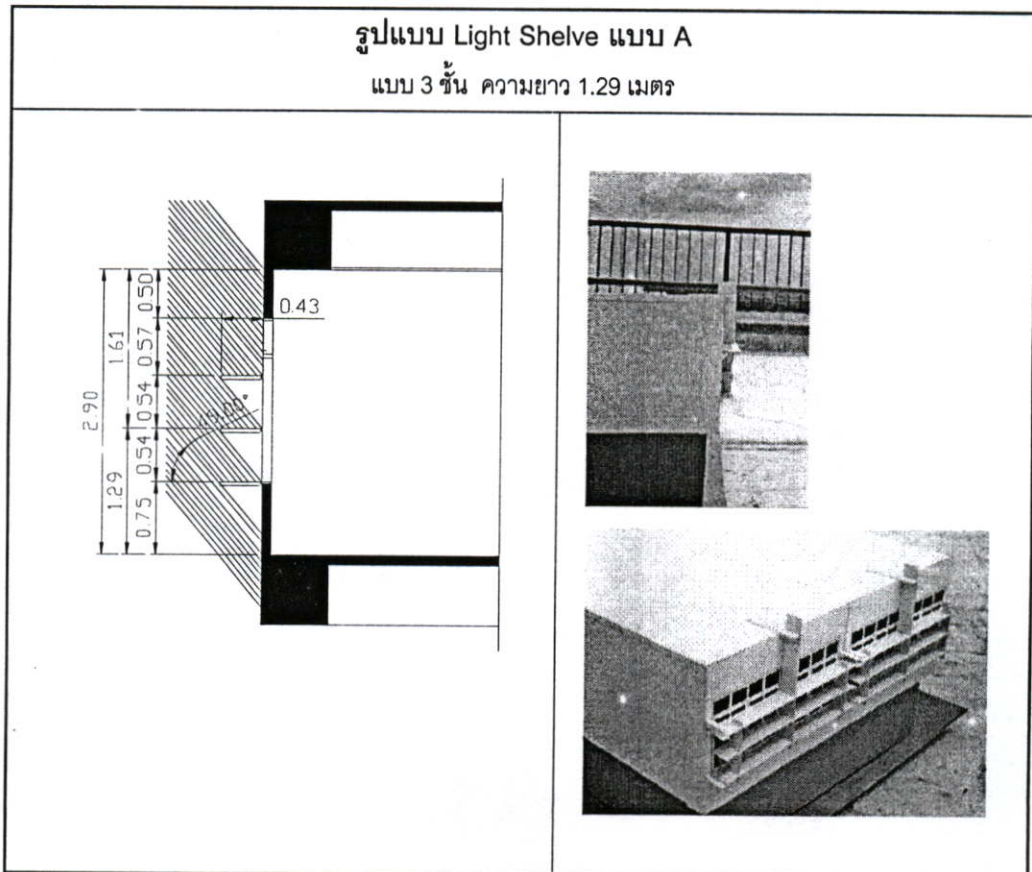
6. ทำการสรุปผลโดยเสนอรูปแบบกราฟทั้ง 12 เดือน ให้เห็นภาพรวมว่าแต่ละเดือนสามารถใช้แสงธรรมชาติจากการสะท้อนแสงของ Light Shelf ได้ในช่วงเวลาใด

#### 6.4.4 การวิเคราะห์ออกแบบ Light Shelf แบบม่านสะท้อนแสง

การวิเคราะห์ออกแบบ Light Shelf แบบม่านสะท้อนแสงเพื่อทำการทดลอง โดยพิจารณาถึงคุณสมบัติต่างๆ ดังต่อไปนี้

- สามารถเพิ่มระยะความลึกของแสงธรรมชาติได้ประสิทธิภาพสูงสุด
- มีการกระจายแสงที่สม่ำเสมอ
- ประหยัดค่าใช้จ่าย โดยมีความกว้างของ Light Shelf น้อยที่สุด

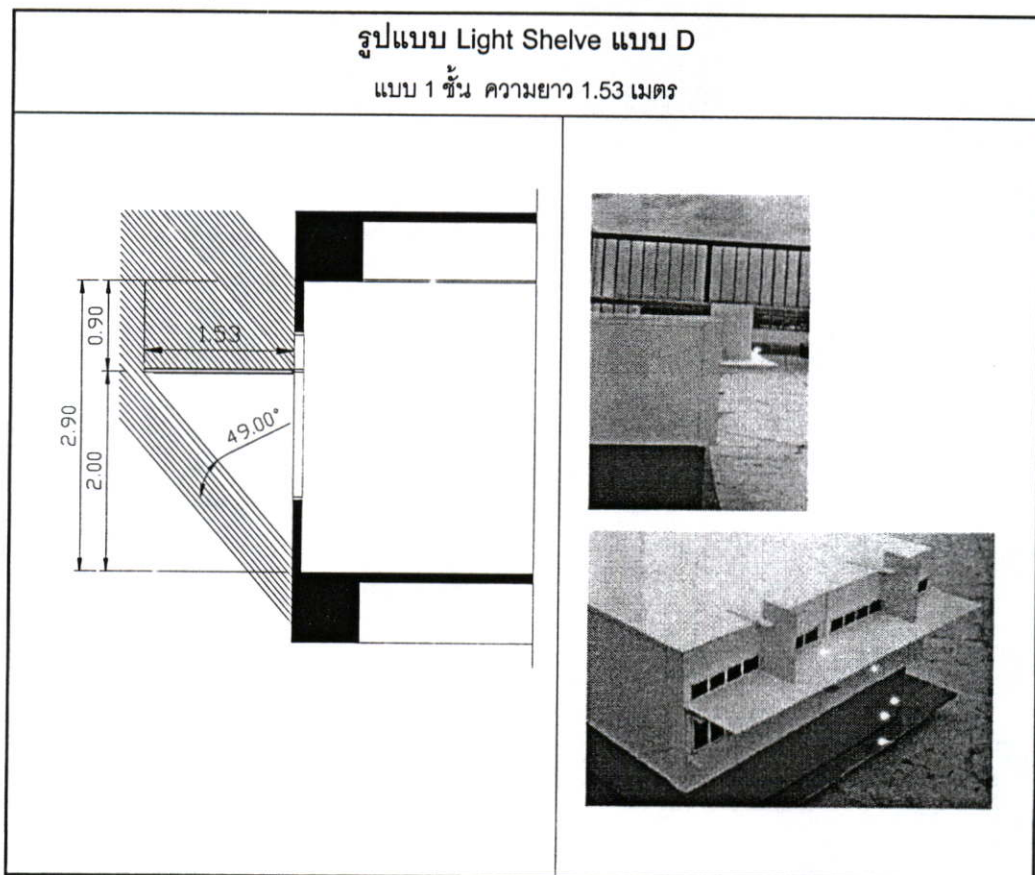
ตารางที่ 6.7 แสดงรูปแบบของ Light Shelf ที่ใช้ในการทดลองการกระจายแสง



ตารางที่ 6.7 แสดงรูปแบบของ Light Shelve แบบ B และ C ที่ใช้ในการทดลองการกระจายแสง (ต่อ)

<b>รูปแบบ Light Shelve แบบ B</b> แบบ 2 ชั้น ความยาว 1.55 เมตร	
<b>รูปแบบ Light Shelve แบบ C</b> แบบ 2 ชั้น ความยาว 1.45 เมตร	

ตารางที่ 6.7 แสดงรูปแบบของ Light Shelve แบบ D ที่ใช้ในการทดลองการกระจายแสง  
(ต่อ)



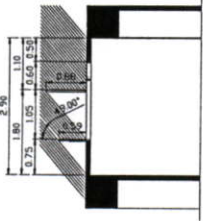
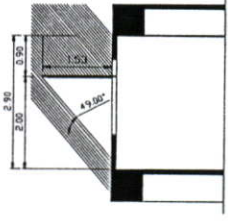
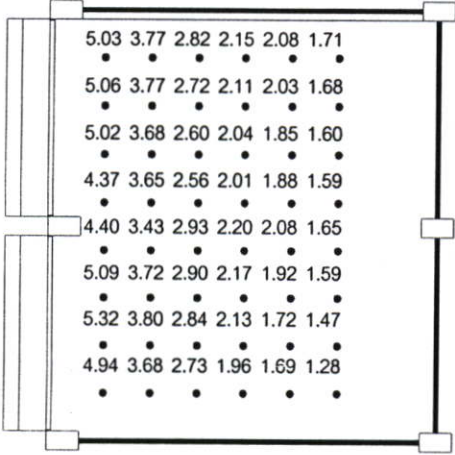
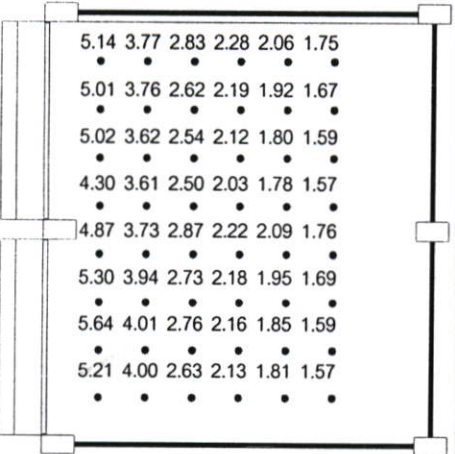
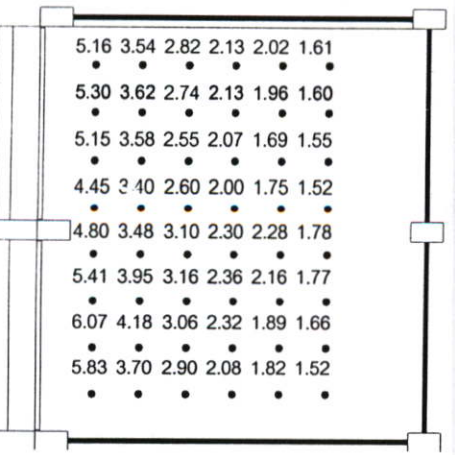
#### 6.4.5 การวิเคราะห์และทดลองวัดการกระจายแสงของรูปแบบ Light Shelve

จากผลการทดลองวัดการกระจายแสงของรูปแบบ Light Shelve ทั้ง 4 รูปแบบ ในห้องเรียนของวันที่ 21 – 23 มิถุนายน พ.ศ.2545 เวลา 13.00 น. ในสภาพท้องฟ้าแจ่มใส (Clear Sky) ซึ่งจะทำการทดลองตามข้อที่ 6.4.3 ในหัวข้อที่ 1 – 3 แล้วจึงวิเคราะห์ออกมาเป็นค่า Daylight Factor ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6.8 แสดงค่า Daylight Factor ของรูปแบบ Light Shelf แบบ A และ B

	รูปแบบ Light Shelf แบบ A แบบ 3 ชั้น ความยาว 1.29 เมตร	รูปแบบ Light Shelf แบบ B แบบ 2 ชั้น ความยาว 1.55 เมตร
เวลา 13.00 น.		
วันที่ 21 มิถุนายน 2545		
วันที่ 22 มิถุนายน 2545		
วันที่ 23 มิถุนายน 2545		

ตารางที่ 6.8 แสดงค่า Daylight Factor ของรูปแบบ Light Shelve แบบ C และ D (ต่อ)

เวลา 13.00 น.	<p>รูปแบบ Light Shelve แบบ C แบบ 2 ชั้น ความยาว 1.45 เมตร</p> 	<p>รูปแบบ Light Shelve แบบ D แบบ 1 ชั้น ความยาว 1.53 เมตร</p> 
	<p>วันที่ 21 มิถุนายน 2545</p> <p>วันที่ 22 มิถุนายน 2545</p> <p>วันที่ 23 มิถุนายน 2545</p>	  

จากการทดสอบวัดการกระจายแสงของ Light Shelve ทั้ง 4 รูปแบบ ได้ทำการวิเคราะห์ และเปรียบเทียบค่า Daylight Factor ในแต่ละแบบเพื่อหาข้อสรุปว่ารูปแบบใดมีประสิทธิภาพสูงสุดคือสามารถกระจายแสงได้ดีที่สุดและยังคงความสม่ำเสมอของแสงสว่างได้ โดยใช้ค่าเฉลี่ย Daylight Factor 2.5% (ค่าความส่องสว่างภายนอก = 20,000 Lux) เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบ

ตารางที่ 6.9 แสดงการเปรียบเทียบค่า Daylight Factor จากเกณฑ์ 2.5 % ของรูปแบบ Light Shelve แบบ A,B,C, และ D ของวันที่ 26 มิถุนายน

รูปแบบ A แบบ 3 ชั้น ความยาว 1.29 เมตร							รูปแบบ B แบบ 2 ชั้น ความยาว 1.55 เมตร												
ค่า Daylight Factor (%)			ตำแหน่ง				ค่า Daylight Factor (%)			ตำแหน่ง									
A	B	C	D	E	F	1	A	B	C	D	E	F							
4.02	3.04	2.57	2.08	1.92	1.62	2	4.53	3.34	2.93	2.29	2.03	1.74							
3.76	2.90	2.34	1.96	1.75	1.53	3	4.34	3.28	2.67	2.18	1.89	1.68							
3.75	2.74	2.20	1.84	1.60	1.43	4	4.32	3.14	2.55	2.07	1.83	1.64							
3.18	2.74	2.16	1.83	1.57	1.42	5	3.62	3.12	2.47	2.05	1.80	1.62							
3.36	2.74	2.45	1.90	1.88	1.53	6	4.68	3.56	2.81	2.23	2.00	1.71							
3.68	2.84	2.29	1.84	1.65	1.45	7	5.06	3.70	2.68	2.18	1.85	1.65							
3.91	2.84	2.22	1.76	1.51	1.33	8	5.30	3.72	2.71	2.15	1.79	1.58							
3.77	2.82	2.09	1.75	1.45	1.31	ค่าเฉลี่ย / แถว						4.59	3.45	2.67	2.16	1.87	1.65		
3.68	2.83	2.29	1.87	1.67	1.45	ค่าเฉลี่ย Daylight Factor (%)						2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50		
2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	ค่าความส่องสว่างภายนอก (Lux) / 20,000						8	7	7	0	0	0		
8	8	1	0	0	0	17							22	8	7	7	0	0	0
รูปแบบ C แบบ 2 ชั้น ความยาว 1.45 เมตร							รูปแบบ D แบบ 1 ชั้น ความยาว 1.53 เมตร												
ค่า Daylight Factor (%)			ตำแหน่ง				ค่า Daylight Factor (%)			ตำแหน่ง									
A	B	C	D	E	F	1	A	B	C	D	E	F							
5.14	3.77	2.83	2.28	2.06	1.75	2	5.34	4.09	3.25	2.54	2.15	1.86							
5.01	3.76	2.62	2.19	1.92	1.67	3	5.19	4.06	3.02	2.46	2.04	1.80							
5.02	3.62	2.54	2.12	1.80	1.59	4	5.29	4.01	2.89	2.34	1.97	1.75							
4.30	3.61	2.50	2.03	1.78	1.57	5	4.72	3.99	2.83	2.32	1.97	1.71							
4.87	3.73	2.87	2.22	2.09	1.76	6	5.33	4.21	3.22	2.58	2.22	1.83							
5.30	3.94	2.73	2.18	1.95	1.69	7	5.74	4.48	3.08	2.50	2.03	1.76							
5.64	4.01	2.76	2.16	1.85	1.59	8	6.06	4.53	3.11	2.48	1.89	1.66							
5.21	4.00	2.63	2.13	1.81	1.57	ค่าเฉลี่ย / แถว						5.84	4.51	2.96	2.47	1.84	1.64		
5.06	3.81	2.68	2.16	1.91	1.65	ค่าเฉลี่ย Daylight Factor (%)						5.44	4.23	3.05	2.46	2.01	1.74		
2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	ค่าความส่องสว่างภายนอก (Lux) / 20,000						2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50		
8	8	8	0	0	0	24							27	8	8	8	0	0	0

ตารางที่ 6.10 แสดงการเปรียบเทียบการกระจายแสงธรรมชาติของรูปแบบ Light Shelf แบบ A,B,C,D เข้าสู่ห้อง

Light Shelf	ระยะจากหน้าต่าง (เมตร)						รวม
	1.00	2.00	3.00	4.00	5.00	6.00	
รูปแบบ A แบบ 3 ชั้น ความยาว 1.29 เมตร	8	8	1	0	0	0	17
รูปแบบ B แบบ 2 ชั้น ความยาว 1.55 เมตร	8	7	7	0	0	0	22
รูปแบบ C แบบ 2 ชั้น ความยาว 1.45 เมตร	8	8	8	0	0	0	24
รูปแบบ D แบบ 1 ชั้น ความยาว 1.53 เมตร	8	8	8	3	0	0	27

จากตารางด้านบนจะพบว่าการกระจายแสงธรรมชาติของรูปแบบ Light Shelf ทั้ง 4 รูปแบบ การกระจายแสงธรรมชาติในช่วง 1.00 เมตรแรก มีการกระจายแสงค่อนข้างใกล้เคียงกัน ในส่วนที่ลึกเข้ามาจะมีการกระจายแสงได้น้อย แต่ Light Shelf แบบ D มีการกระจายแสงได้มากกว่ารูปแบบอื่นๆ และรูปแบบ B กับ C การกระจายแสงใกล้เคียงกัน ส่วนรูปแบบที่ A มีการกระจายแสงได้น้อยที่สุด ดังนั้นจึงเลือกรูปแบบ Light Shelf แบบที่ D มาใช้เพื่อทำการทดสอบและพัฒนาต่อไป

#### 6.4.6 การวิเคราะห์สรุปผลรูปแบบ Light Shelf แบบ D ขนาด 1.53 เมตร

การคำนวณหาเปอร์เซ็นต์ที่สามารถใช้รูปแบบ Light Shelf แบบ D ขนาด 1.53 เมตร ได้ต่อปีโดยนำมาลบกับจำนวนช่วงเวลาที่ปิดภาคเรียนดังนี้

- ช่วงปิดภาคเรียนที่หนึ่ง วันที่ 1 มีนาคม - 15 พฤษภาคม = 76 วัน
- ช่วงปิดภาคเรียนที่สอง วันที่ 1 ตุลาคม - 31 ตุลาคม = 31 วัน
- รวมช่วงเวลาที่ปิดภาคเรียน = 107 วัน

การใช้แสงสว่างธรรมชาติในห้องเรียนทั่วไปเริ่มตั้งแต่เวลา 8.00 - 15.00 น.

ใน 1 วัน ต้องใช้แสงสว่างจากธรรมชาติ = 8 ชั่วโมง

ใน 1 ปี (365 วัน) ต้องใช้แสงสว่างจากธรรมชาติ = 2,920 ชั่วโมง

นำมาลบกับช่วงเวลาที่ปิดภาคเรียน 856 ชั่วโมง = 2,064 ชั่วโมง

(107 วัน × 8 ชั่วโมง = 749 ชั่วโมง)

จากตารางปริมาณแสงสว่างของดวงอาทิตย์ในเขตกรุงเทพมหานคร เฉลี่ยรายวัน ปี พ.ศ.2542-2543 (Solar Time) พบว่ามีความไม่สมบูรณ์ในการเก็บข้อมูลของค่าปริมาณแสงสว่างภายนอกเป็นจำนวนมากในบางเดือน ซึ่งแสดงออกมาเป็นจำนวนตัวเลขศูนย์ และจากการวิเคราะห์ค่าความสว่างภายนอกเฉลี่ยเวลา 08.00 - 15.00 น. พบว่ามีค่าเฉลี่ยที่สามารถนำแสงธรรมชาติมาใช้ในห้องเรียนได้โดยผ่านการสะท้อนจาก Light Shelf คือมากกว่าเกณฑ์มาตรฐานกำหนดของการส่องสว่างภายในห้องเรียนคือ 500 Lux หรือค่าความส่องสว่างภายนอก 22,728 Lux

$$DF\ 2.20 * 22,728 / 100 = 500\ Lux\ (\text{เกณฑ์มาตรฐานกำหนด})$$

ดังนั้นจึงทำการประมวลผลโดยพิจารณาข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์เป็นค่าระดับที่มากกว่า 22,728 Lux และทำการวิเคราะห์สรุปผลหาเปอร์เซ็นต์ที่สามารถใช้แสงธรรมชาติโดยการสะท้อนผ่าน Light Shelf พิจารณาว่าใช้ได้กี่เปอร์เซ็นต์ภายใน 1 ปี

ตารางที่ 6.11 แสดงจำนวนข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ที่แสดงออกมาเป็นเลขศูนย์ของ ปริมาณแสงสว่างภายนอกในเขตกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ.2542-2543 (Solar Time)

เดือน	จำนวนเลขศูนย์	เดือน	จำนวนเลขศูนย์
1 มกราคม	52	7 กรกฎาคม	30
2 กุมภาพันธ์	9	8 สิงหาคม	3
3 มีนาคม	3	9 กันยายน	0
4 เมษายน	93	10 ตุลาคม	32
5 พฤษภาคม	16	11 พฤศจิกายน	115
6 มิถุนายน	16	12 ธันวาคม	0

ทำการวิเคราะห์สรุปผลหาค่าความส่องสว่างภายนอกและหาเปอร์เซ็นต์ของ รูปแบบ Light Shelf แบบ D ที่สามารถนำมาใช้ได้ในช่วงเวลาใช้ห้องเรียนทั้งปี โดยเลือกแถวในสุด คือระยะห่างจากขอบหน้าต่าง 6.00 เมตร เป็นเกณฑ์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

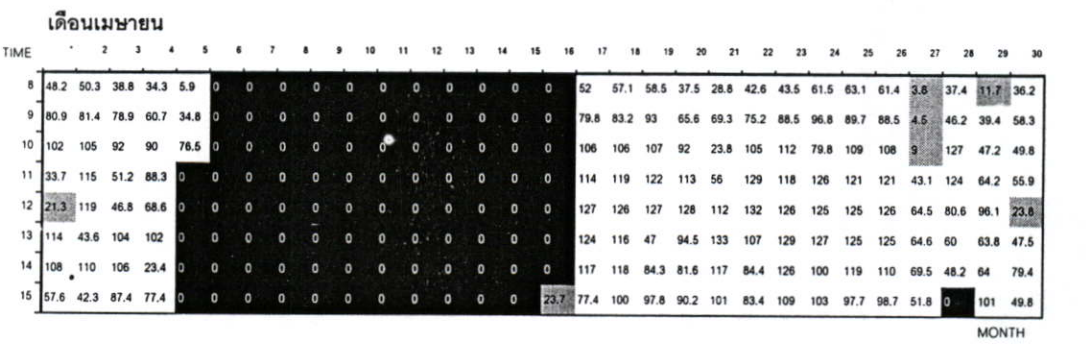
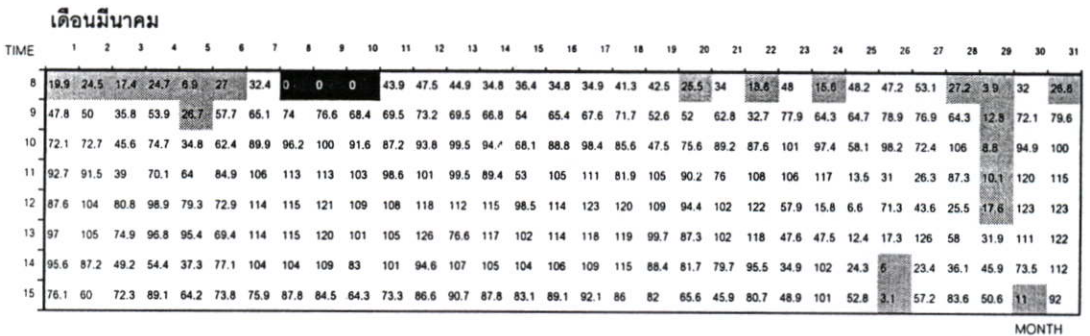
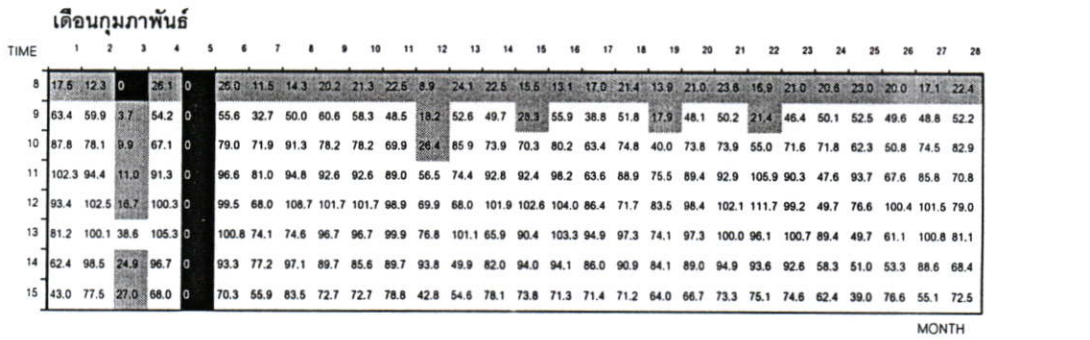
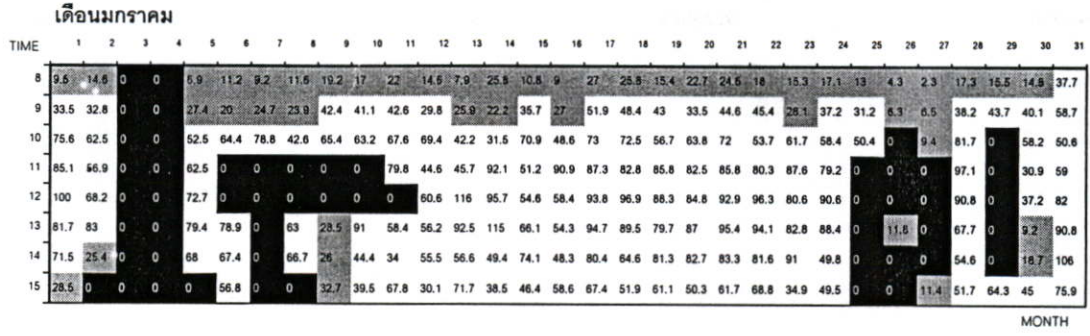
$$\begin{aligned} \text{มีค่า Daylight Factor} &= 1.74 \% \\ \text{มีค่าความส่องสว่างภายนอก} &= 28,735\ Lux \\ (500 * 100) / 1.74 &= 28,735\ Lux \end{aligned}$$

ตารางที่ 6.12 แสดงเปอร์เซ็นต์ของรูปแบบ Light Shelf แบบ D ขนาด 1.53 เมตร ที่สามารถนำมาใช้ได้ต่อช่วงเวลาใช้ห้องเรียนทั้งปี

เดือน	จำนวนเวลาทั้งหมด (ชั่วโมง)	จำนวนเวลาที่ใช้ไม่ได้ (ชั่วโมง)	จำนวนเวลาที่ใช้ได้ (ชั่วโมง)	จำนวนเปอร์เซ็นต์ (%)	กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์ที่สามารถใช้งานได้ / เดือน
1	248	47	201	81.05	
2	224	37	187	83.48	
3	-	-	-	-	
4	-	-	-	-	
5	128	20	108	84.38	
6	240	22	218	90.83	
7	248	10	238	95.97	
8	248	34	214	86.29	
9	240	24	216	90.00	
10	-	-	-	-	
11	240	7	233	97.08	
12	248	27	221	89.11	
1ปี	2,064	228	1,836	88.69	

จากการวิเคราะห์และคำนวณผลโดยเปรียบเทียบกับสถิติปริมาณแสงสว่างของดวงอาทิตย์ในเขตกรุงเทพมหานครเฉลี่ยรายวัน ปี พ.ศ.2542-2543 (Solar Time) พบว่าภายใน 1 ปี สามารถให้แสงสว่างจากธรรมชาติโดยวิธีการสะท้อนแสงจากรูปแบบ Light Shelf แบบ D ขนาด 1.53 เมตร ได้ 88.69 % ของช่วงเวลาใช้ห้องเรียนทั้งปี หรือ 1,836 ชั่วโมงของช่วงเวลาใช้ห้องเรียนทั้งปี

รูปที่ 6.7 แสดงปริมาณแสงสว่างภายนอกสำหรับห้องเรียนของรูปแบบ Light Shelve ขนาด 1.53 ม. น้อยกว่า 28.735 Klux ในเดือนมกราคม - เมษายน



- ค่าความส่องสว่างเท่ากับ 0
- ค่าความส่องสว่างไม่เพียงพอ <28.735
- ค่าความส่องสว่างเพียงพอ >28.735

รูปที่ 6.7 แสดงปริมาณแสงสว่างภายนอกสำหรับห้องเรียนของรูปแบบ Light Shelve ขนาด 1.53 ม. ที่น้อยกว่า 28.735 Klux ในเดือนพฤษภาคม-สิงหาคม (ต่อ)

เดือนพฤษภาคม

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
8	20.9	62.7	43.5	35.7	28.2	62.8	66.1	51.8	38.8	13.1	58.8	15.6	20.7	48.7	34.5	35.4	29.3	29.6	19.5	48.8	10.9	51.8	31	37.9	34.6	23	26.5	44.1	25.2	0	0
9	41.1	100	57.3	51.5	71.9	82.9	86.5	101	80.3	26.5	65.4	0	39.8	67.7	54.8	63.4	44.5	39.3	28.7	78.7	44.6	45.1	76.1	68.4	52.9	80.8	51	40.6	50.8	0	0
10	32.7	72.3	63.3	96.1	92.8	109	113	113	113	40.3	55.3	57.9	77.3	87.2	45.2	44.1	70.1	51.5	68.3	56.5	51.2	31.8	55.7	13.6	37.1	30.9	83.7	67.9	60.6	0	0
11	71.2	96.9	56.8	117	68	123	126	74.9	116	60.2	29.6	72.6	61	122	99.9	72.6	89.3	74.3	45.8	125	106	65.1	58	37.9	93	28.8	96.1	62.1	96.4	0	0
12	100	54.3	74.4	116	85	124	114	92.7	129	65.1	134	78.5	3.3	5.3	32.6	113	17.6	104	115	117	78.5	113	53.2	30.4	82.4	16.4	79.9	79	76.9	0	0
13	37.4	63.5	117	96.5	36.4	89.8	109	95	127	110	106	96.4	3.3	5.5	83	114	11.6	67.9	119	48.8	39.8	36	98.5	20	56.1	26.1	87.6	121	83.9	0	0
14	22	79.9	117	124	73.5	118	72.5	111	90.8	80.6	38.1	41.7	13.6	11.3	17.2	104	12.2	103	105	89.8	8.5	67.2	25.1	62.6	7.2	16.7	66.5	94.1	61.6	0	0
15	13.3	17.3	86.4	49.4	108	101	60.2	101	97.8	35.9	87.9	8.8	14.8	22.7	61.1	85.8	19.5	90.6	90.7	39	15.4	99.3	35.1	86.4	39.7	24	56.2	72	59.9	0	0

MONTH

เดือนมิถุนายน

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
8	53.2	48.3	52.2	36.3	30.6	40.1	14.2	28.3	34.7	22.9	21	26.4	34.9	30.9	55.4	56.4	25.1	27.1	9.9	51.8	0	0	32.2	28.4	20.4	50	44.3	41.1	48.7	48.5
9	79.1	77.5	77.7	50.1	46	83.1	53	35.6	51.5	42.1	35.9	43	66.5	43.8	50.1	77.7	41.5	44.1	45.1	46.8	0	0	78.3	57.1	45.2	62.7	69.4	36.7	72.1	73.1
10	96.1	87.2	97.8	65	75.9	108	50	85.3	32.8	46	97.6	55.3	98.3	105	96.4	99.2	40.2	72	40	63.8	0	0	88.2	53.8	109	90.6	91.4	94.8	91.1	91.8
11	115	*101	96	133	68.8	93.2	63.1	44.7	73.4	66.2	8.1	108	100	104	94.5	103	49	106	118	61.1	0	0	83.9	55.1	83.5	94	98.9	107	103	103
12	87.7	83.2	109	37.8	85.3	115	97.3	53.2	20.4	42.7	14.4	66.4	102	114	77.6	66.8	46.3	65.4	61.6	60.4	0	0	109	56.5	72.1	110	105	109	107	109
13	40.1	78.8	125	38.4	65.8	37.6	26	42.9	45.2	23.9	8.8	119	110	105	107	70.3	46.9	75.8	61.6	53.4	0	0	109	49.1	108	73.1	101	31.8	108	107
14	78.7	41.3	73.9	99.2	53.7	38.6	47.5	66.6	78.4	34.7	10.9	87.8	97.1	107	82.6	74.9	33.3	74.8	58.8	75.1	0	0	101	52.1	110	70.1	75	26.6	104	72.3
15	83.2	33.6	13.2	55.6	55.2	53.3	74.3	53.1	12.5	20.5	17.5	71.1	39.7	78.4	30.6	54.4	35.8	43	46.8	37.8	0	0	85.8	43	47.4	74.6	38	75.4	101	47.8

MONTH

เดือนกรกฎาคม

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
8	48.9	40	42	30.6	42.3	21.2	50.2	56.7	0	50.3	44.1	37.5	34.2	19	39.9	38.7	41.8	38.7	51	30.9	57.9	49.4	49.8	19.7	28.9	15.2	12	23.3	40.3	0	0
9	73.2	60	71.8	45	63.2	48.5	72.4	34.5	0	74.3	80.8	62.5	54.1	9.5	49.2	66.6	21.1	45.2	73.4	58.2	75.2	69.8	49.2	40.5	39.3	35	26.8	39.2	73.1	0	0
10	89.8	85.9	72.3	68.2	89.3	43.2	96	30	0	94.6	87.5	72.7	56.8	38.5	88.6	87	55	*3.2	92.4	91.2	98.7	74.4	73.4	67.3	61.6	34.4	42.8	71.3	86.2	0	0
11	102	96.1	95.6	54.5	101	48.7	104	117	0	105	104	67.7	54.3	67.9	76.1	104	80.3	110	96.1	97.8	41.5	71.1	84.9	75.6	35.9	29	76.3	61.9	58.7	0	0
12	110	108	86.8	97.4	74.2	56.7	110	109	0	107	93	70.7	29.7	68.2	70.9	47.1	80	107	107	110	49.1	112	76.4	74	50.1	37.5	100	57.9	86.7	0	0
13	112	109	101	69	100	64.2	111	106	0	111	105	86.6	31.7	46.2	103	109	75.8	53.5	111	0	115	0	118	67.5	54.9	61.4	48.9	72.5	67.9	0	0
14	96.1	84.3	51.5	72.5	100	51	100	66.8	0	103	68.8	107	38.3	108	95.1	101	90.1	107	100	0	113	0	82.8	52.4	14.3	86.6	53.2	81.1	61.3	0	0
15	55.2	32.5	87.9	37	75.6	35.8	83.9	86.9	0	78.7	57	62.7	42.8	87	49.9	74.6	91.1	81.8	37.1	0	96.7	0	87.3	32.2	31.7	72.8	52.5	47	29.4	0	0

MONTH

เดือนสิงหาคม

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
8	13.7	19.3	18.7	23.6	16.8	16.5	51.5	26.7	54.1	23.3	28.4	24.7	25.9	49.8	41.8	53.7	54	26	47.3	25.7	49.7	15.5	26.1	16.9	19.3	31.5	19.2	23.5	33.5	40.6	26.9
9	51.6	38	48.3	33.5	37.4	25.8	53.5	50	76.4	53.2	64.4	37.4	73	33.6	80.4	79.7	65.4	43	75	36.2	73	20.9	48.4	12.5	50	56.4	41.7	36.9	72.8	73	86.1
10	101	71.1	106	52.6	62.6	92.4	56.3	102	88.5	83.6	95.7	25.9	93.8	88.8	96.4	95.2	98.8	97	92.7	58.1	72.7	55.8	90.6	84.1	103	85.1	67.9	77.9	94	63.1	92.9
11	96.7	51.8	53.1	41.8	68.2	67.9	66.7	63	108	109	114	34.7	107	114	85	107	81.2	106	92.5	64.9	105	104	49.1	20.2	65.4	106	99	38	97.2	106	77.8
12	104	53.9	63.7	43.8	71.3	75	50.4	97.3	103	75.2	81.7	52.4	114	43.4	114	112	91.5	111	116	60	67.7	109	81.9	43.3	91.4	115	95.7	64.3	99.8	76.4	100
13	6.3	58.2	75	59.3	65.2	77.2	56	115	0	66.7	99.3	26.7	79.9	35.4	122	94	84.2	109	73.1	80.2	77.2	107	46.5	38	86.7	114	90.9	76.3	96.7	92.2	89.5
14	80.1	65.1	58.4	77.6	51	54.1	64.2	84	0	64.2	72.9	40.2	69.7	89.2	102	114	89.8	89.8	63.6	107	91.2	40.8	8.1	33.8	13.6	83.3	60.2	49.3	60.1	82.7	72.6
15	14.7	34.6	111	52.6	28.2	34.5	31.8	41.9	0	88.5	37.3	39.4	50.6	43.6	86.4	60.1	91.3	34.1	33.8	33.4	86.7	72.8	12.7	27.5	30	68.5	77.7	21.1	70.3	88.1	82.5

MONTH

- ค่าความส่องสว่างเท่ากับ 0
- ค่าความส่องสว่างไม่เพียงพอ <28.735
- ค่าความส่องสว่างเพียงพอ >28.735

รูปที่ 6.7 แสดงปริมาณแสงสว่างภายนอกสำหรับห้องเรียนของรูปแบบ Light Shelve ขนาด 1.53 ม. ที่น้อยกว่า 28.735 Klux ในเดือนกันยายน - ธันวาคม (ต่อ)

เดือนกันยายน

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
8	45.9	19.4	46.5	47.6	44.4	36.4	31.8	28.2	49.4	28.5	28	17.9	33.2	50.6	50.1	61.2	36.7	41.9	27	30.5	14.8	23.4	42.5	43.5	11.5	53.8	35.4	3.4	47.8	45
9	60	57.6	75.3	73.7	71.1	69.5	46.8	52.2	43.1	33.9	55.6	29.6	103	75.5	70.5	73.9	58.8	72.9	76.4	31.5	23.3	34.6	72.3	48.2	47.9	77.4	69.8	8.3	33.5	59
10	93.8	69.3	94.3	93.9	79.9	84	65.9	70.6	108	92.5	56.1	37.7	82	95.4	66.1	82.4	57.5	86.1	94.4	75.9	32	76.5	77.8	86	52.2	34.9	82.7	20.2	98.2	79
11	64.2	129	105	105	104	105	85.1	91.1	101	59	48.9	42.6	77.8	108	118	112	57.3	63.3	111	67.5	48.4	66.6	116	94.2	54.6	107	29.3	16	50.2	70.2
12	113	55.7	65.6	103	110	106	89.8	83.2	107	120	66.1	75.4	127	98.1	122	89.6	51.7	112	108	77.2	125	62	119	47.9	47.8	86.9	55.8	124	60.3	40.1
13	109	53.3	116	48.2	104	64.4	82.9	114	112	93.7	68.9	51.6	118	109	78.8	53.4	69.7	113	63.1	96.7	107	17.6	110	52	120	87.5	27.9	121	89.6	107
14	40.4	101	117	97.6	110	32.8	97.7	91.9	102	81.5	96.8	80.1	105	106	102	69.3	89	93.1	69.6	81.2	65.4	16.2	48.5	30.8	58.3	15.6	31	58.5	108	54.2
15	84.2	44.4	37.4	53.6	37.9	16.2	76.2	92.6	84.7	68.2	56	52.9	84.9	56.7	77.9	75.8	70.9	67	38.2	40.5	82.3	18.7	47.1	12	6.9	0	29.5	39.8	22.1	79.3

MONTH

เดือนตุลาคม

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
8	30.7	56.1	45.3	0	47.9	46.9	56.8	31.5	46.1	29	27.7	47.4	25	15.5	51.9	35.7	24.5	44.2	45.2	45.6	10.1	18	16.1	33.7	30	17.5	15.5	16.3	0	0	0
9	38.6	50.8	62	0	73.9	72.8	37.5	61.2	35.7	81.1	29.5	72	74.7	26.1	73.6	56.6	52	69.2	68.7	68.3	18.2	5.1	19.6	50.2	39.1	31.6	44.1	22.5	0	0	0
10	43.9	79.8	105	0	66.3	90.6	52.3	104	103	91.9	59.6	93.8	62.6	54.4	73.9	85.5	90.9	36.1	87.2	87.4	26.2	20	28.7	94.9	93.6	95.4	31.4	42.7	0	0	0
11	48.2	52.1	110	0	82.3	21.2	84.5	88.3	57	104	108	62.3	46.2	124	101	53.4	67.8	108	98.8	61.8	53.3	8.5	22.1	56.7	72.6	106	44	93.3	0	0	0
12	110	52.3	67.2	0	64.6	31.8	88.7	109	81.2	76.3	102	42.6	105	56	81.1	81.3	86.8	34.8	102	95.6	73.3	6.1	53.7	42.3	86.8	101	41.7	78.2	0	0	0
13	124	86	50	0	23.7	107	91.9	93.7	92.3	14.9	71.5	65.3	44.9	113	36.3	94.6	73.7	61.5	97.2	62.7	54.9	12.4	52	106	54.4	88.8	31.1	96	0	0	0
14	19.8	43.8	38.4	0	84.4	78.6	59.8	36.4	76.6	4	87.5	34.5	23.5	82.3	33	83.9	54.7	27.6	88.6	39.6	38.2	12	86	78.1	54.7	37.2	34.8	72.8	0	0	0
15	32	40.2	52.8	0	15.3	42.8	75.3	39	61.2	16.2	56	55.3	30.7	7.2	16	69	46.6	29.8	70.3	15	29	11.3	19.2	33.4	68.6	40.9	54.3	34.7	0	0	0

MONTH

เดือนพฤศจิกายน

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
8	14.5	0	11.2	47.1	17.7	21.3	23.9	12.6	43.4	34	37.1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	28.5	20.3	36.6	35.9	37.6	14.6	34.9
9	55.4	0	30.8	50.5	29.1	81.5	21.7	60.9	67	35.3	39.9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	52	34	56.3	58.7	58.7	73.4	57.9
10	47.8	0	65.3	42.7	28.6	48.1	92.1	34.3	83.5	47.4	71.2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	36	79.1	49.5	55.6	76.3	75.5	83.9	74.4
11	61.8	0	81.2	57.6	71	94	72.5	81.7	95.4	86.3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	64	63.2	51.7	52.6	88.1	88.2	64.1	82.6
12	49.4	0	60.4	92.3	64.3	68.1	119	34.8	104	96.6	34.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	87.9	98.9	59.6	95.2	95.2	88.6	69.7	93.8
13	67.4	0	80	56	34	66.4	36.9	35.1	94.4	93	24.8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	41.3	28.4	23.5	92.9	80.8	87.6	90.4	89.3
14	53.5	0	50.9	85.6	96	33.4	33.8	59.4	88.4	77.4	3.9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	42.1	17.7	37.3	86.2	76.8	78	86.9	79.3
15	0	0	27.3	41.2	37.6	16.9	64.6	61.8	10.1	19.4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	27.6	58.1	38.7	58.2	58.1	59.6	43.2	61.8

MONTH

เดือนธันวาคม

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
8	35.6	36.7	14.6	10.6	33.1	12.9	36.8	31.6	30.6	36	11.4	13.9	5.1	14.6	29.8	29	28.3	30.9	23.9	24.3	26.2	11.8	30	30.3	29.3	27.3	28.1	27.2	5.9	25.9	26.5
9	59	59.4	57.4	19.2	22.8	16.7	35.4	59.8	57.2	55.3	21.9	34	22.3	25.5	51.1	53.9	52.7	54	50.9	53.5	49.7	46.1	50.2	51.8	50.2	49	49.4	50.1	51.1	48.3	49.5
10	77.1	77.3	83.8	21.4	73.1	32.7	59.5	78.7	73.7	67.5	34.5	47.5	79.7	36	69.5	71.5	69	73.9	69.6	73.6	67	71.6	70.2	71.4	69.7	68.9	67.7	69.9	64.5	68.4	65.6
11	88.7	88.3	99.9	55.5	45.3	59.9	64.7	90	87.2	72	44	74	73.9	99	83.1	82.6	75.8	62.3	87.7	77.7	0.5	82.6	82.3	83.4	81.6	79.5	80.2	80.2	78.1	80.7	80.3
12	92	90.7	95.3	58.5	120	67.5	59.7	92.9	90.9	79.1	70.4	63.6	90.4	40.2	90	86.3	85.5	54.1	83.2	86.9	86.5	86.8	87.2	88.2	86.6	86.4	83.1	87.5	85.6	87.7	83.2
13	89.5	88.8	65.1	74.7	105	32.1	70	88.2	75.7	86.3	53.4	57.7	80.1	91.2	85.5	85.5	85.7	64	85.3	83.8	85	82.5	85.1	85.8	80.2	80.9	84.4	71.7	83.2	80.8	81.2
14	77.6	77.7	52.5	36.1	71.6	48.4	83.8	73.2	78.8	74.9	63.9	56.4	78.3	38.8	75.8	75.7	72.1	75.1	75.2	73	74.5	72.3	75.3	75.5	73.3	71.3	74.4	76.5	73.9	70.3	71.6
15	60.6	60.4	22.9	29.2	10.9	46.7	56	57.7	56.3	58.4	59.4	47.3	34.4	57.3	60.3	56.3	54.9	37.4	60.3	57.1	58.2	57.1	58.1	58.1	56.4	54.8	58.8	38.4	57.7	54	59.6

MONTH

- ค่าความส่องสว่างเท่ากับ 0
- ค่าความส่องสว่างไม่เพียงพอ <28.735
- ค่าความส่องสว่างเพียงพอ >28.735

## 6.5 การวิเคราะห์เลือกลักษณะสีและผิวสัมผัสของของวัสดุที่เหมาะสม

โดยนำรูปแบบ B (ความยาว 1.53 เมตร) ที่ได้จากการทดลองที่ผ่านมา ทำการศึกษาและทดลองเพื่อหาลักษณะผิวสัมผัสและสีของ Light Shelve ดูได้จากตารางที่ 3.7 ที่แสดงค่าการสะท้อนแสงของวัสดุ และทำการศึกษาหาลักษณะสีและผิวสัมผัสที่มีการกระจายแสงได้มากกว่าผิวสัมผัสเดิม แล้วทำการทดลองเปรียบเทียบวัสดุชนิดต่างๆ กัน

### การเปรียบเทียบค่าการกระจายแสงของวัสดุ

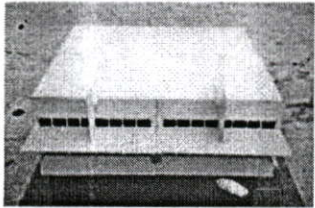
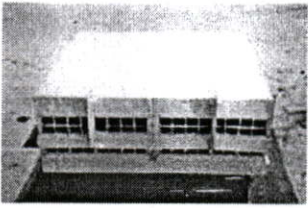
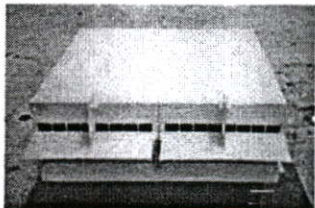
ตารางที่ 6.13 แสดงค่าตัวประกอบการสะท้อนแสงของสีและวัสดุ

Material	Reflectance (%)	Material	Reflectance (%)
1 สีขาวขานอ้อย	65	20 สีเงินด้าน+พื้นผิวลายตารางนูนเว้า (pp 8008)	67
2 สีขาวธรรมดา	75	21 สีเงินด้าน+พื้นผิวลายตารางเว้า (pp 8010)	60
3 สีขาวเคลือบเงา	85	22 สีเงินด้าน+พื้นผิวลายตารางนูน (pp 8009)	70
4 Alucobond (สีขาว)	76	23 สีเงินด้าน+พื้นผิวลายจุดนูนห่างกัน (pp 8000)	68
5 Alucobond (สีเงินสะท้อนแสง)	50	24 สีเงินด้าน+พื้นผิวเจาะรู (pp 8013)	50
6 Aluminium (สีธรรมดา)	48	25 สีเงินด้าน+พื้นผิวลายจุดนูนถี่ (pp 8011)	62
7 Aluminium (สีเทา)	45	26 สีเงินด้าน+พื้นผิวลายวงรีนูน (pp 8012)	49
8 Stainless (Mirror)	36	27 สีเงินสะท้อนแสง (pp 8003)	92
9 Stainless (Hairline)	46		
10 Metal Sheet (แผ่นเรียบ)	53		
11 สีเงินเรียบ (pp 8002)	68	28 สีทองขัดเป็นเส้น (pp 8952 MB)	64
12 สีเงินเรียบมัน (6253T-G Alu Silver)	67	29 สีทองด้าน (6254)	46
13 สีเงินขัดเป็นเส้น(pp 8951 MB)	72	30 สีทองสะท้อนแสง (pp 8004)	87
13 สีเงินด้านมีลายเล็ก (S6501)	46	31 สีแดงอ่อนเรียบมัน (6254T-G Alu Rosen)	60
14 สีเงินวาวลายวงกลมเล็ก (pp 8005)	61	32 สีแดงอ่อนเรียบ (6254T-S Satin Alu Rosen)	73
15 สีเงินวาวลายเส้น (pp 8006)	70	33 สีเขียวอ่อนเรียบมัน (6255T-G Alu Turkis)	62
16 สีเงินวาวลายวงกลมใหญ่ (pp 8007)	77	34 สีเขียวอ่อนเรียบ (6255T-S Satin Alu Turkis)	69
17 สีทองแดงสะท้อนแสง (6285)	60		
18 สีทองทองแดงสะท้อนแสง + พื้นผิวลายขรุขระ (6287)	53		
19 สีทองแดงด้าน (6284)	52		

- = Perstorp Surface Materials
- = Wilsonart Laminate

วัสดุที่ใช้ทำการทดลองที่ผ่านมามีคือ วัสดุสีขาว (กระดาษชานอ้อย) มีค่า Daylight Factor เท่ากับ 65 % ซึ่งสามารถสะท้อนแสงโดยวิธี Light Shelf เข้ามาในห้องเรียนได้เพียง 4.00 เมตร แต่ความต้องการใช้แสงสว่างจากธรรมชาติ ต้องการให้สะท้อนเข้ามาในส่วนลึกที่สุดคือ 6.00 เมตร ดังนั้นจึงเลือกสีและวัสดุที่มีค่าการสะท้อนแสงที่เพิ่มขึ้น โดยนำค่าจากตารางที่ 6.13 ที่ได้ทำการทดลองวัดการสะท้อนแสง และพบว่าค่าการสะท้อนแสงของวัสดุที่มากที่สุดได้แก่ สีเงินสะท้อนแสง รองลงมาคือสีทองสะท้อนแสง และสีขาวเคลือบเงา ซึ่งมีค่าการสะท้อนเท่ากับ 92% , 87% , และ 85% ตามลำดับ ดังนั้นจึงเลือกวัสดุสีเงินสะท้อนแสงและสีขาวเคลือบเงามาใช้เพื่อทำการทดลองต่อไป

ตารางที่ 6.14 แสดงการเปรียบเทียบสีของ Light Shelf

สีขาวชานอ้อย Reflectance : 65 %	สีเงินสะท้อนแสง Reflectance : 92 %	สีขาวเคลือบเงา Reflectance : 85 %
		

## 6.6 การวิเคราะห์ขนาดความลึกและสีของ Light Shelf ที่เหมาะสม

โดยนำรูปแบบ B ที่ได้จากการทดลองที่ผ่านมา ทำการศึกษาและทดลองเพื่อหาความลึกและรูปทรงต่อไป โดยขั้นแรกทำการศึกษาหาขนาดความลึกของ Light Shelf และทำการวิเคราะห์ว่าขนาดความลึกแบบใดมีการกระจายแสงได้ดีที่สุด หากความลึกที่ได้มีแสงสะท้อนเข้ามาในห้องเรียนไม่เพียงพอจึงทำการทดลองขั้นต่อไป โดยนำขนาดความลึกที่วิเคราะห์ได้มาทำการทดลองหารูปทรงของ Light Shelf ต่อไป

### 6.6.1 การวิเคราะห์ออกแบบขนาดความลึกและสีของ Light Shelf

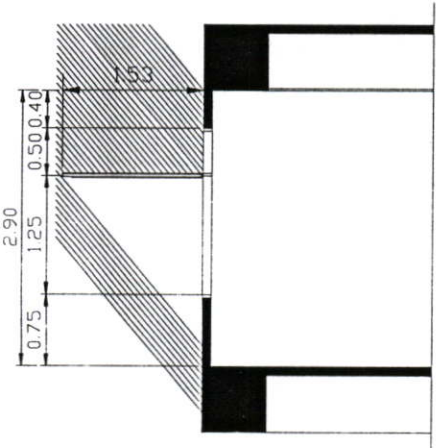
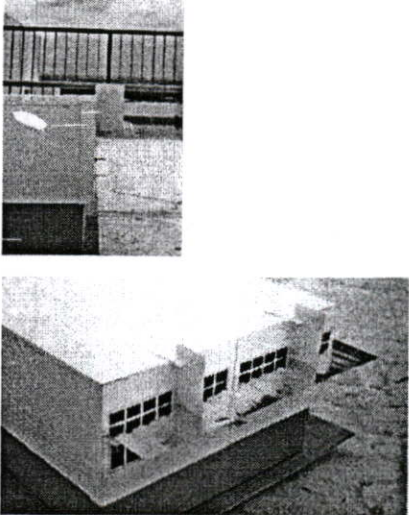
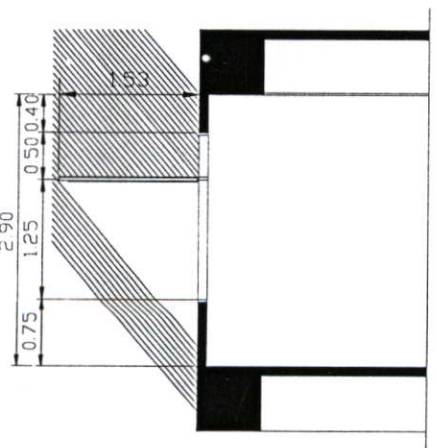
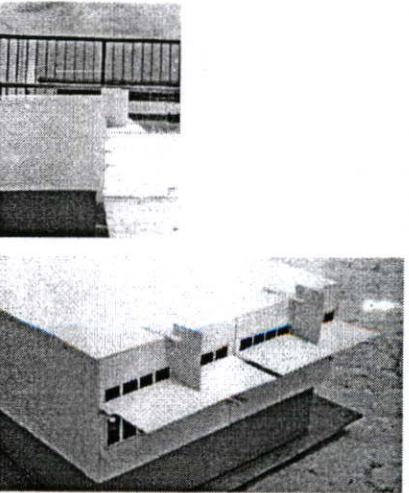
การวิเคราะห์ออกแบบขนาดความลึกและสีของ Light Shelf เพื่อทำการทดลอง โดยคำนึงถึงคุณสมบัติต่างๆ ดังต่อไปนี้

- สามารถเพิ่มระยะความลึกของแสงธรรมชาติได้ดีถึงข้างในสุดของห้องเรียน
- มีขนาดความลึกของ Light Shelf น้อยที่สุดแต่ยังคงมีประสิทธิภาพในการกระจายแสง
- มีความแข็งแรงทนทานและมีอายุการใช้งานได้นาน
- กันน้ำและกันความชื้นได้ดี
- หาซื้อได้ง่าย และราคาประหยัด
- ค่านำร่องรักษาต่ำ

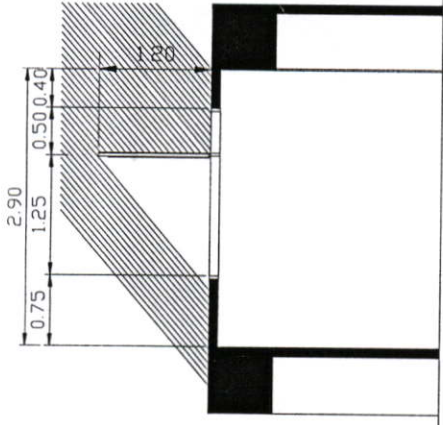
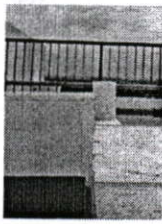
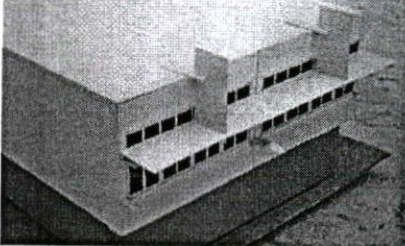
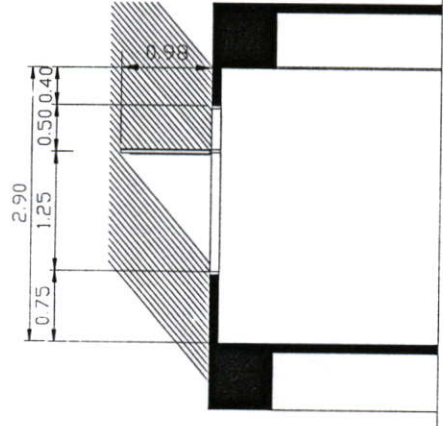
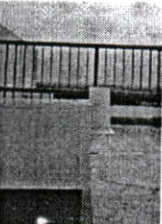
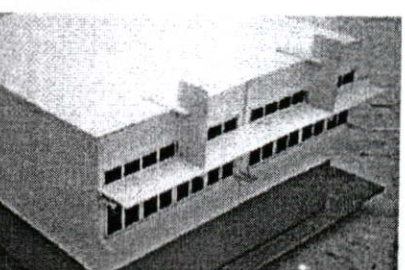
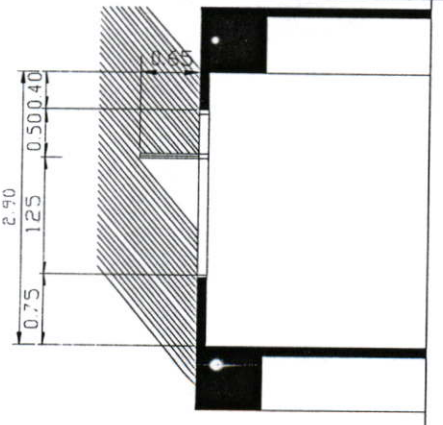
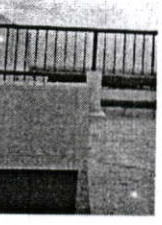
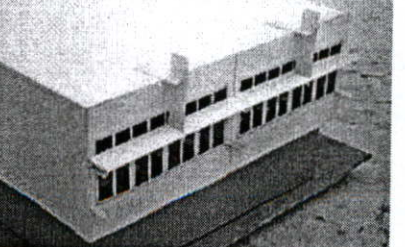
ทำการทดลองเพื่อนำมาเปรียบเทียบขนาดความลึกและสีเงินสะท้อนแสงกับสีขาวยเคลือบเงา ว่าแบบใดเหมาะสมที่สุดโดยพิจารณาจากความลึกที่น้อยที่สุดแต่มีการกระจายแสงได้ดีที่สุด เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายซึ่งทำการทดลองขนาดความลึกแบบต่างๆ ดังนี้

- A ความลึกของ Light Shelve แบบแรก (สีเงินสะท้อนแสง) = 1.53 เมตร  
 B ความลึกของ Light Shelve แบบแรก (สีขาวยเคลือบเงา) = 1.53 เมตร  
 C ความลึกของ Light Shelve สั้นกว่าแบบแรก 11/14 (สีขาวยเคลือบเงา) = 1.20 เมตร  
 D ความลึกของ Light Shelve สั้นกว่าแบบแรก 9/14 (สีขาวยเคลือบเงา) = 0.98 เมตร  
 E ความลึกของ Light Shelve สั้นกว่าแบบแรก 6/14 (สีขาวยเคลือบเงา) = 0.65 เมตร

ตารางที่ 6.15 แสดงรูปแบบต่างๆ ของ Light Shelve ที่ใช้ในการทดสอบการกระจายแสง

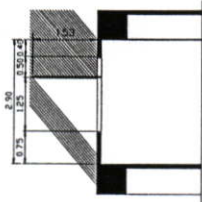
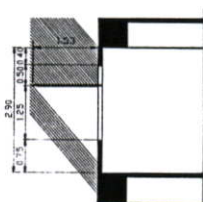
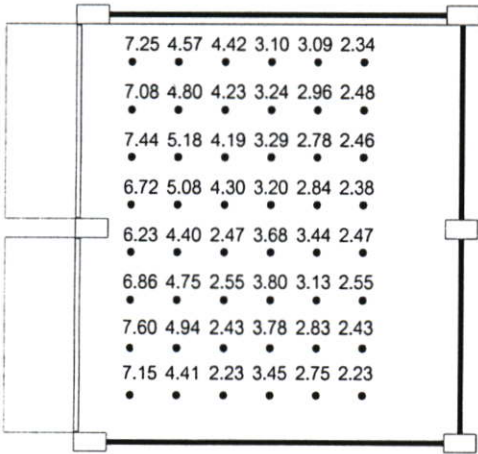
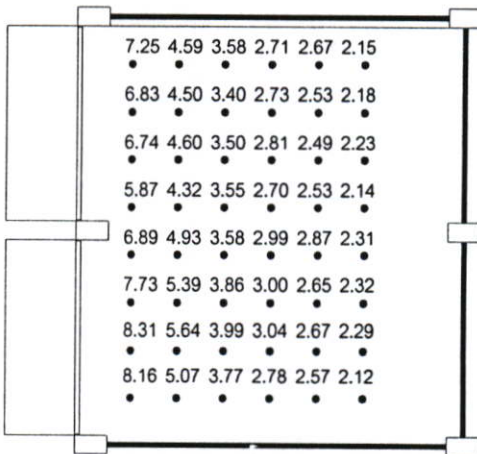
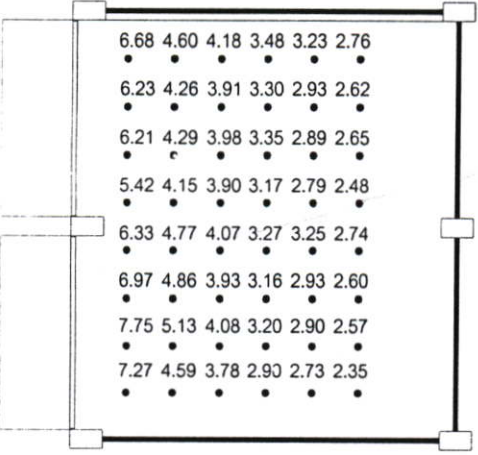
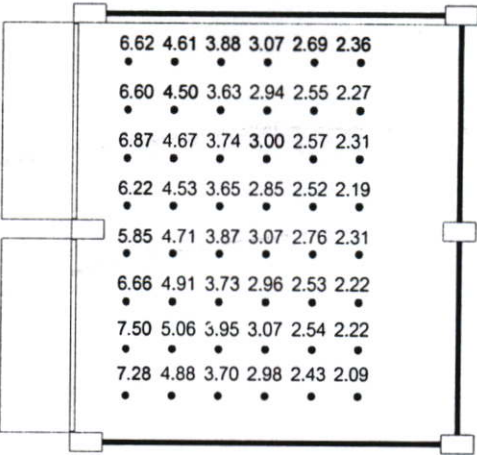
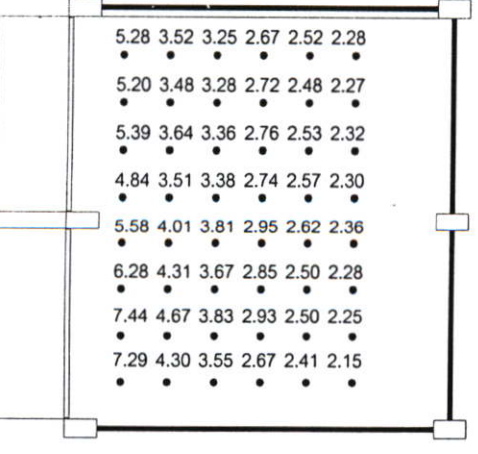
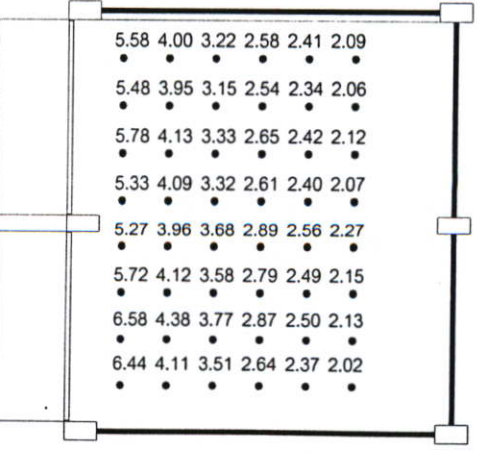
<p>ความลึกของ Light Shelve แบบ A ขนาด 1.53 เมตร (สีเงินสะท้อนแสง)</p> 	
<p>ความลึกของ Light Shelve แบบ B ขนาด 1.53 เมตร (สีขาวยเคลือบเงา)</p> 	

ตารางที่ 6.15 แสดงรูปแบบต่างๆ ของ Light Shelve ที่ใช้ในการทดสอบการกระจายแสง (ต่อ)

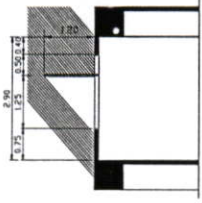
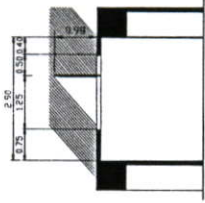
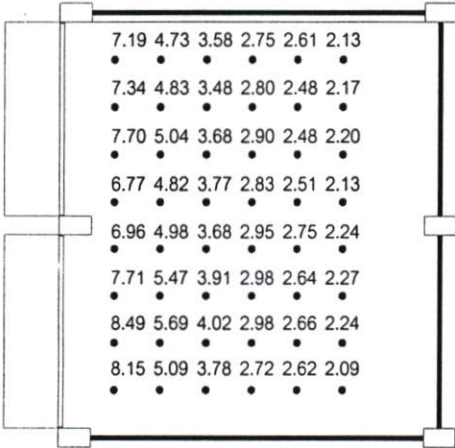
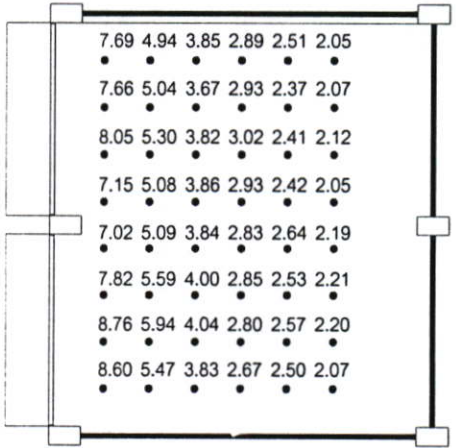
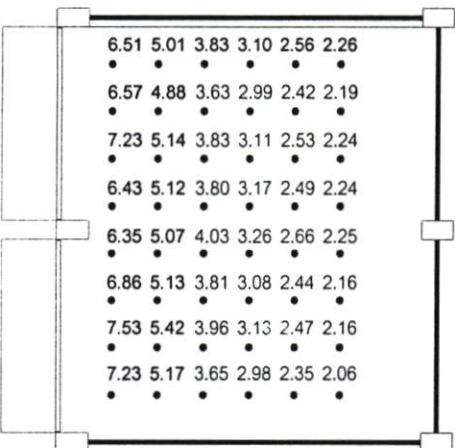
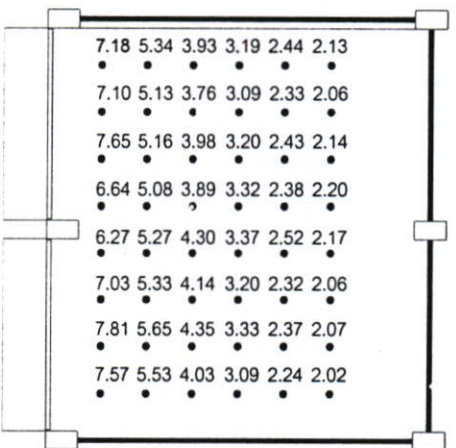
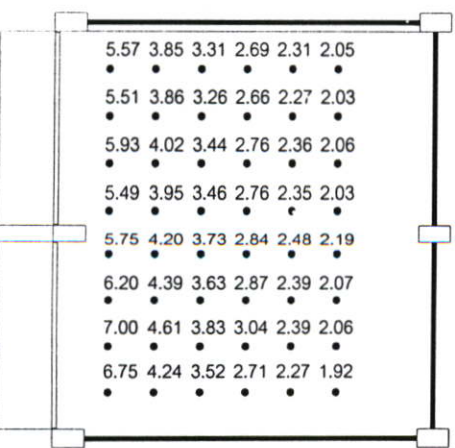
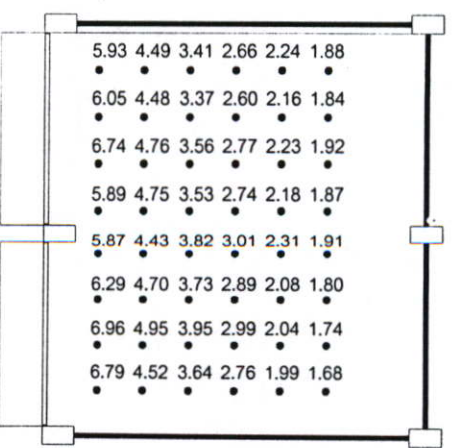
<p>ความลึกของ Light Shelve แบบ C ขนาด 1.20 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)</p> 	 
<p>ความลึกของ Light Shelve แบบ D ขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)</p> 	 
<p>ความลึกของ Light Shelve แบบ E ขนาด 0.65 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)</p> 	 

6.6.2 การวิเคราะห์และทดลองวัดการกระจายแสงของความลึกและสีของ Light Shelve จากผลการทดลองวัดการกระจายและทำการหาค่า Transmittance และค่า Dirty Factor ทั้ง 5 แบบ ในห้องเรียนของวันที่ 25 - 27 กรกฎาคม 2545 เวลา 10.00 น. มีดังนี้

ตารางที่ 6.16 แสดงค่า Daylight Factor ของความลึกและสีของ Light Shelve แบบ A และ B

	ความลึกของ Light Shelve แบบ A ขนาด 1.53 เมตร (สีเงินสะท้อนแสง)	ความลึกของ Light Shelve แบบ B ขนาด 1.53 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)																																																																																																
เวลา 10.00 น.																																																																																																		
วันที่ 25 กรกฎาคม 2545	 <table border="1"> <tr><td>7.25</td><td>4.57</td><td>4.42</td><td>3.10</td><td>3.09</td><td>2.34</td></tr> <tr><td>7.08</td><td>4.80</td><td>4.23</td><td>3.24</td><td>2.96</td><td>2.48</td></tr> <tr><td>7.44</td><td>5.18</td><td>4.19</td><td>3.29</td><td>2.78</td><td>2.46</td></tr> <tr><td>6.72</td><td>5.08</td><td>4.30</td><td>3.20</td><td>2.84</td><td>2.38</td></tr> <tr><td>6.23</td><td>4.40</td><td>2.47</td><td>3.68</td><td>3.44</td><td>2.47</td></tr> <tr><td>6.86</td><td>4.75</td><td>2.55</td><td>3.80</td><td>3.13</td><td>2.55</td></tr> <tr><td>7.60</td><td>4.94</td><td>2.43</td><td>3.78</td><td>2.83</td><td>2.43</td></tr> <tr><td>7.15</td><td>4.41</td><td>2.23</td><td>3.45</td><td>2.75</td><td>2.23</td></tr> </table>	7.25	4.57	4.42	3.10	3.09	2.34	7.08	4.80	4.23	3.24	2.96	2.48	7.44	5.18	4.19	3.29	2.78	2.46	6.72	5.08	4.30	3.20	2.84	2.38	6.23	4.40	2.47	3.68	3.44	2.47	6.86	4.75	2.55	3.80	3.13	2.55	7.60	4.94	2.43	3.78	2.83	2.43	7.15	4.41	2.23	3.45	2.75	2.23	 <table border="1"> <tr><td>7.25</td><td>4.59</td><td>3.58</td><td>2.71</td><td>2.67</td><td>2.15</td></tr> <tr><td>6.83</td><td>4.50</td><td>3.40</td><td>2.73</td><td>2.53</td><td>2.18</td></tr> <tr><td>6.74</td><td>4.60</td><td>3.50</td><td>2.81</td><td>2.49</td><td>2.23</td></tr> <tr><td>5.87</td><td>4.32</td><td>3.55</td><td>2.70</td><td>2.53</td><td>2.14</td></tr> <tr><td>6.89</td><td>4.93</td><td>3.58</td><td>2.99</td><td>2.87</td><td>2.31</td></tr> <tr><td>7.73</td><td>5.39</td><td>3.86</td><td>3.00</td><td>2.65</td><td>2.32</td></tr> <tr><td>8.31</td><td>5.64</td><td>3.99</td><td>3.04</td><td>2.67</td><td>2.29</td></tr> <tr><td>8.16</td><td>5.07</td><td>3.77</td><td>2.78</td><td>2.57</td><td>2.12</td></tr> </table>	7.25	4.59	3.58	2.71	2.67	2.15	6.83	4.50	3.40	2.73	2.53	2.18	6.74	4.60	3.50	2.81	2.49	2.23	5.87	4.32	3.55	2.70	2.53	2.14	6.89	4.93	3.58	2.99	2.87	2.31	7.73	5.39	3.86	3.00	2.65	2.32	8.31	5.64	3.99	3.04	2.67	2.29	8.16	5.07	3.77	2.78	2.57	2.12
	7.25	4.57	4.42	3.10	3.09	2.34																																																																																												
	7.08	4.80	4.23	3.24	2.96	2.48																																																																																												
7.44	5.18	4.19	3.29	2.78	2.46																																																																																													
6.72	5.08	4.30	3.20	2.84	2.38																																																																																													
6.23	4.40	2.47	3.68	3.44	2.47																																																																																													
6.86	4.75	2.55	3.80	3.13	2.55																																																																																													
7.60	4.94	2.43	3.78	2.83	2.43																																																																																													
7.15	4.41	2.23	3.45	2.75	2.23																																																																																													
7.25	4.59	3.58	2.71	2.67	2.15																																																																																													
6.83	4.50	3.40	2.73	2.53	2.18																																																																																													
6.74	4.60	3.50	2.81	2.49	2.23																																																																																													
5.87	4.32	3.55	2.70	2.53	2.14																																																																																													
6.89	4.93	3.58	2.99	2.87	2.31																																																																																													
7.73	5.39	3.86	3.00	2.65	2.32																																																																																													
8.31	5.64	3.99	3.04	2.67	2.29																																																																																													
8.16	5.07	3.77	2.78	2.57	2.12																																																																																													
วันที่ 26 กรกฎาคม 2545	 <table border="1"> <tr><td>6.68</td><td>4.60</td><td>4.18</td><td>3.48</td><td>3.23</td><td>2.76</td></tr> <tr><td>6.23</td><td>4.26</td><td>3.91</td><td>3.30</td><td>2.93</td><td>2.62</td></tr> <tr><td>6.21</td><td>4.29</td><td>3.98</td><td>3.35</td><td>2.89</td><td>2.65</td></tr> <tr><td>5.42</td><td>4.15</td><td>3.90</td><td>3.17</td><td>2.79</td><td>2.48</td></tr> <tr><td>6.33</td><td>4.77</td><td>4.07</td><td>3.27</td><td>3.25</td><td>2.74</td></tr> <tr><td>6.97</td><td>4.86</td><td>3.93</td><td>3.16</td><td>2.93</td><td>2.60</td></tr> <tr><td>7.75</td><td>5.13</td><td>4.08</td><td>3.20</td><td>2.90</td><td>2.57</td></tr> <tr><td>7.27</td><td>4.59</td><td>3.78</td><td>2.90</td><td>2.73</td><td>2.35</td></tr> </table>	6.68	4.60	4.18	3.48	3.23	2.76	6.23	4.26	3.91	3.30	2.93	2.62	6.21	4.29	3.98	3.35	2.89	2.65	5.42	4.15	3.90	3.17	2.79	2.48	6.33	4.77	4.07	3.27	3.25	2.74	6.97	4.86	3.93	3.16	2.93	2.60	7.75	5.13	4.08	3.20	2.90	2.57	7.27	4.59	3.78	2.90	2.73	2.35	 <table border="1"> <tr><td>6.62</td><td>4.61</td><td>3.88</td><td>3.07</td><td>2.69</td><td>2.36</td></tr> <tr><td>6.60</td><td>4.50</td><td>3.63</td><td>2.94</td><td>2.55</td><td>2.27</td></tr> <tr><td>6.87</td><td>4.67</td><td>3.74</td><td>3.00</td><td>2.57</td><td>2.31</td></tr> <tr><td>6.22</td><td>4.53</td><td>3.65</td><td>2.85</td><td>2.52</td><td>2.19</td></tr> <tr><td>5.85</td><td>4.71</td><td>3.87</td><td>3.07</td><td>2.76</td><td>2.31</td></tr> <tr><td>6.66</td><td>4.91</td><td>3.73</td><td>2.96</td><td>2.53</td><td>2.22</td></tr> <tr><td>7.50</td><td>5.06</td><td>3.95</td><td>3.07</td><td>2.54</td><td>2.22</td></tr> <tr><td>7.28</td><td>4.88</td><td>3.70</td><td>2.98</td><td>2.43</td><td>2.09</td></tr> </table>	6.62	4.61	3.88	3.07	2.69	2.36	6.60	4.50	3.63	2.94	2.55	2.27	6.87	4.67	3.74	3.00	2.57	2.31	6.22	4.53	3.65	2.85	2.52	2.19	5.85	4.71	3.87	3.07	2.76	2.31	6.66	4.91	3.73	2.96	2.53	2.22	7.50	5.06	3.95	3.07	2.54	2.22	7.28	4.88	3.70	2.98	2.43	2.09
	6.68	4.60	4.18	3.48	3.23	2.76																																																																																												
	6.23	4.26	3.91	3.30	2.93	2.62																																																																																												
6.21	4.29	3.98	3.35	2.89	2.65																																																																																													
5.42	4.15	3.90	3.17	2.79	2.48																																																																																													
6.33	4.77	4.07	3.27	3.25	2.74																																																																																													
6.97	4.86	3.93	3.16	2.93	2.60																																																																																													
7.75	5.13	4.08	3.20	2.90	2.57																																																																																													
7.27	4.59	3.78	2.90	2.73	2.35																																																																																													
6.62	4.61	3.88	3.07	2.69	2.36																																																																																													
6.60	4.50	3.63	2.94	2.55	2.27																																																																																													
6.87	4.67	3.74	3.00	2.57	2.31																																																																																													
6.22	4.53	3.65	2.85	2.52	2.19																																																																																													
5.85	4.71	3.87	3.07	2.76	2.31																																																																																													
6.66	4.91	3.73	2.96	2.53	2.22																																																																																													
7.50	5.06	3.95	3.07	2.54	2.22																																																																																													
7.28	4.88	3.70	2.98	2.43	2.09																																																																																													
วันที่ 27 กรกฎาคม 2545	 <table border="1"> <tr><td>5.28</td><td>3.52</td><td>3.25</td><td>2.67</td><td>2.52</td><td>2.28</td></tr> <tr><td>5.20</td><td>3.48</td><td>3.28</td><td>2.72</td><td>2.48</td><td>2.27</td></tr> <tr><td>5.39</td><td>3.64</td><td>3.36</td><td>2.76</td><td>2.53</td><td>2.32</td></tr> <tr><td>4.84</td><td>3.51</td><td>3.38</td><td>2.74</td><td>2.57</td><td>2.30</td></tr> <tr><td>5.58</td><td>4.01</td><td>3.81</td><td>2.95</td><td>2.62</td><td>2.36</td></tr> <tr><td>6.28</td><td>4.31</td><td>3.67</td><td>2.85</td><td>2.50</td><td>2.28</td></tr> <tr><td>7.44</td><td>4.67</td><td>3.83</td><td>2.93</td><td>2.50</td><td>2.25</td></tr> <tr><td>7.29</td><td>4.30</td><td>3.55</td><td>2.67</td><td>2.41</td><td>2.15</td></tr> </table>	5.28	3.52	3.25	2.67	2.52	2.28	5.20	3.48	3.28	2.72	2.48	2.27	5.39	3.64	3.36	2.76	2.53	2.32	4.84	3.51	3.38	2.74	2.57	2.30	5.58	4.01	3.81	2.95	2.62	2.36	6.28	4.31	3.67	2.85	2.50	2.28	7.44	4.67	3.83	2.93	2.50	2.25	7.29	4.30	3.55	2.67	2.41	2.15	 <table border="1"> <tr><td>5.58</td><td>4.00</td><td>3.22</td><td>2.58</td><td>2.41</td><td>2.09</td></tr> <tr><td>5.48</td><td>3.95</td><td>3.15</td><td>2.54</td><td>2.34</td><td>2.06</td></tr> <tr><td>5.78</td><td>4.13</td><td>3.33</td><td>2.65</td><td>2.42</td><td>2.12</td></tr> <tr><td>5.33</td><td>4.09</td><td>3.32</td><td>2.61</td><td>2.40</td><td>2.07</td></tr> <tr><td>5.27</td><td>3.96</td><td>3.68</td><td>2.89</td><td>2.56</td><td>2.27</td></tr> <tr><td>5.72</td><td>4.12</td><td>3.58</td><td>2.79</td><td>2.49</td><td>2.15</td></tr> <tr><td>6.58</td><td>4.38</td><td>3.77</td><td>2.87</td><td>2.50</td><td>2.13</td></tr> <tr><td>6.44</td><td>4.11</td><td>3.51</td><td>2.64</td><td>2.37</td><td>2.02</td></tr> </table>	5.58	4.00	3.22	2.58	2.41	2.09	5.48	3.95	3.15	2.54	2.34	2.06	5.78	4.13	3.33	2.65	2.42	2.12	5.33	4.09	3.32	2.61	2.40	2.07	5.27	3.96	3.68	2.89	2.56	2.27	5.72	4.12	3.58	2.79	2.49	2.15	6.58	4.38	3.77	2.87	2.50	2.13	6.44	4.11	3.51	2.64	2.37	2.02
5.28	3.52	3.25	2.67	2.52	2.28																																																																																													
5.20	3.48	3.28	2.72	2.48	2.27																																																																																													
5.39	3.64	3.36	2.76	2.53	2.32																																																																																													
4.84	3.51	3.38	2.74	2.57	2.30																																																																																													
5.58	4.01	3.81	2.95	2.62	2.36																																																																																													
6.28	4.31	3.67	2.85	2.50	2.28																																																																																													
7.44	4.67	3.83	2.93	2.50	2.25																																																																																													
7.29	4.30	3.55	2.67	2.41	2.15																																																																																													
5.58	4.00	3.22	2.58	2.41	2.09																																																																																													
5.48	3.95	3.15	2.54	2.34	2.06																																																																																													
5.78	4.13	3.33	2.65	2.42	2.12																																																																																													
5.33	4.09	3.32	2.61	2.40	2.07																																																																																													
5.27	3.96	3.68	2.89	2.56	2.27																																																																																													
5.72	4.12	3.58	2.79	2.49	2.15																																																																																													
6.58	4.38	3.77	2.87	2.50	2.13																																																																																													
6.44	4.11	3.51	2.64	2.37	2.02																																																																																													

ตารางที่ 6.16 แสดงค่า Daylight Factor ของความลึกและสีของ Light Shelve แบบ C และ D (ต่อ)

	ความลึกของ Light Shelve แบบ C ขนาด 1.20 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)	ความลึกของ Light Shelve แบบ D ขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)																																																																																																
เวลา 10.00 น.																																																																																																		
วันที่ 25 กรกฎาคม 2545	 <table border="1"> <tr><td>7.19</td><td>4.73</td><td>3.58</td><td>2.75</td><td>2.61</td><td>2.13</td></tr> <tr><td>7.34</td><td>4.83</td><td>3.48</td><td>2.80</td><td>2.48</td><td>2.17</td></tr> <tr><td>7.70</td><td>5.04</td><td>3.68</td><td>2.90</td><td>2.48</td><td>2.20</td></tr> <tr><td>6.77</td><td>4.82</td><td>3.77</td><td>2.83</td><td>2.51</td><td>2.13</td></tr> <tr><td>6.96</td><td>4.98</td><td>3.68</td><td>2.95</td><td>2.75</td><td>2.24</td></tr> <tr><td>7.71</td><td>5.47</td><td>3.91</td><td>2.98</td><td>2.64</td><td>2.27</td></tr> <tr><td>8.49</td><td>5.69</td><td>4.02</td><td>2.98</td><td>2.66</td><td>2.24</td></tr> <tr><td>8.15</td><td>5.09</td><td>3.78</td><td>2.72</td><td>2.62</td><td>2.09</td></tr> </table>	7.19	4.73	3.58	2.75	2.61	2.13	7.34	4.83	3.48	2.80	2.48	2.17	7.70	5.04	3.68	2.90	2.48	2.20	6.77	4.82	3.77	2.83	2.51	2.13	6.96	4.98	3.68	2.95	2.75	2.24	7.71	5.47	3.91	2.98	2.64	2.27	8.49	5.69	4.02	2.98	2.66	2.24	8.15	5.09	3.78	2.72	2.62	2.09	 <table border="1"> <tr><td>7.69</td><td>4.94</td><td>3.85</td><td>2.89</td><td>2.51</td><td>2.05</td></tr> <tr><td>7.66</td><td>5.04</td><td>3.67</td><td>2.93</td><td>2.37</td><td>2.07</td></tr> <tr><td>8.05</td><td>5.30</td><td>3.82</td><td>3.02</td><td>2.41</td><td>2.12</td></tr> <tr><td>7.15</td><td>5.08</td><td>3.86</td><td>2.93</td><td>2.42</td><td>2.05</td></tr> <tr><td>7.02</td><td>5.09</td><td>3.84</td><td>2.83</td><td>2.64</td><td>2.19</td></tr> <tr><td>7.82</td><td>5.59</td><td>4.00</td><td>2.85</td><td>2.53</td><td>2.21</td></tr> <tr><td>8.76</td><td>5.94</td><td>4.04</td><td>2.80</td><td>2.57</td><td>2.20</td></tr> <tr><td>8.60</td><td>5.47</td><td>3.83</td><td>2.67</td><td>2.50</td><td>2.07</td></tr> </table>	7.69	4.94	3.85	2.89	2.51	2.05	7.66	5.04	3.67	2.93	2.37	2.07	8.05	5.30	3.82	3.02	2.41	2.12	7.15	5.08	3.86	2.93	2.42	2.05	7.02	5.09	3.84	2.83	2.64	2.19	7.82	5.59	4.00	2.85	2.53	2.21	8.76	5.94	4.04	2.80	2.57	2.20	8.60	5.47	3.83	2.67	2.50	2.07
	7.19	4.73	3.58	2.75	2.61	2.13																																																																																												
	7.34	4.83	3.48	2.80	2.48	2.17																																																																																												
7.70	5.04	3.68	2.90	2.48	2.20																																																																																													
6.77	4.82	3.77	2.83	2.51	2.13																																																																																													
6.96	4.98	3.68	2.95	2.75	2.24																																																																																													
7.71	5.47	3.91	2.98	2.64	2.27																																																																																													
8.49	5.69	4.02	2.98	2.66	2.24																																																																																													
8.15	5.09	3.78	2.72	2.62	2.09																																																																																													
7.69	4.94	3.85	2.89	2.51	2.05																																																																																													
7.66	5.04	3.67	2.93	2.37	2.07																																																																																													
8.05	5.30	3.82	3.02	2.41	2.12																																																																																													
7.15	5.08	3.86	2.93	2.42	2.05																																																																																													
7.02	5.09	3.84	2.83	2.64	2.19																																																																																													
7.82	5.59	4.00	2.85	2.53	2.21																																																																																													
8.76	5.94	4.04	2.80	2.57	2.20																																																																																													
8.60	5.47	3.83	2.67	2.50	2.07																																																																																													
วันที่ 26 กรกฎาคม 2545	 <table border="1"> <tr><td>6.51</td><td>5.01</td><td>3.83</td><td>3.10</td><td>2.56</td><td>2.26</td></tr> <tr><td>6.57</td><td>4.88</td><td>3.63</td><td>2.99</td><td>2.42</td><td>2.19</td></tr> <tr><td>7.23</td><td>5.14</td><td>3.83</td><td>3.11</td><td>2.53</td><td>2.24</td></tr> <tr><td>6.43</td><td>5.12</td><td>3.80</td><td>3.17</td><td>2.49</td><td>2.24</td></tr> <tr><td>6.35</td><td>5.07</td><td>4.03</td><td>3.26</td><td>2.66</td><td>2.25</td></tr> <tr><td>6.86</td><td>5.13</td><td>3.81</td><td>3.08</td><td>2.44</td><td>2.16</td></tr> <tr><td>7.53</td><td>5.42</td><td>3.96</td><td>3.13</td><td>2.47</td><td>2.16</td></tr> <tr><td>7.23</td><td>5.17</td><td>3.65</td><td>2.98</td><td>2.35</td><td>2.06</td></tr> </table>	6.51	5.01	3.83	3.10	2.56	2.26	6.57	4.88	3.63	2.99	2.42	2.19	7.23	5.14	3.83	3.11	2.53	2.24	6.43	5.12	3.80	3.17	2.49	2.24	6.35	5.07	4.03	3.26	2.66	2.25	6.86	5.13	3.81	3.08	2.44	2.16	7.53	5.42	3.96	3.13	2.47	2.16	7.23	5.17	3.65	2.98	2.35	2.06	 <table border="1"> <tr><td>7.18</td><td>5.34</td><td>3.93</td><td>3.19</td><td>2.44</td><td>2.13</td></tr> <tr><td>7.10</td><td>5.13</td><td>3.76</td><td>3.09</td><td>2.33</td><td>2.06</td></tr> <tr><td>7.65</td><td>5.16</td><td>3.98</td><td>3.20</td><td>2.43</td><td>2.14</td></tr> <tr><td>6.64</td><td>5.08</td><td>3.89</td><td>3.32</td><td>2.38</td><td>2.20</td></tr> <tr><td>6.27</td><td>5.27</td><td>4.30</td><td>3.37</td><td>2.52</td><td>2.17</td></tr> <tr><td>7.03</td><td>5.33</td><td>4.14</td><td>3.20</td><td>2.32</td><td>2.06</td></tr> <tr><td>7.81</td><td>5.65</td><td>4.35</td><td>3.33</td><td>2.37</td><td>2.07</td></tr> <tr><td>7.57</td><td>5.53</td><td>4.03</td><td>3.09</td><td>2.24</td><td>2.02</td></tr> </table>	7.18	5.34	3.93	3.19	2.44	2.13	7.10	5.13	3.76	3.09	2.33	2.06	7.65	5.16	3.98	3.20	2.43	2.14	6.64	5.08	3.89	3.32	2.38	2.20	6.27	5.27	4.30	3.37	2.52	2.17	7.03	5.33	4.14	3.20	2.32	2.06	7.81	5.65	4.35	3.33	2.37	2.07	7.57	5.53	4.03	3.09	2.24	2.02
	6.51	5.01	3.83	3.10	2.56	2.26																																																																																												
	6.57	4.88	3.63	2.99	2.42	2.19																																																																																												
7.23	5.14	3.83	3.11	2.53	2.24																																																																																													
6.43	5.12	3.80	3.17	2.49	2.24																																																																																													
6.35	5.07	4.03	3.26	2.66	2.25																																																																																													
6.86	5.13	3.81	3.08	2.44	2.16																																																																																													
7.53	5.42	3.96	3.13	2.47	2.16																																																																																													
7.23	5.17	3.65	2.98	2.35	2.06																																																																																													
7.18	5.34	3.93	3.19	2.44	2.13																																																																																													
7.10	5.13	3.76	3.09	2.33	2.06																																																																																													
7.65	5.16	3.98	3.20	2.43	2.14																																																																																													
6.64	5.08	3.89	3.32	2.38	2.20																																																																																													
6.27	5.27	4.30	3.37	2.52	2.17																																																																																													
7.03	5.33	4.14	3.20	2.32	2.06																																																																																													
7.81	5.65	4.35	3.33	2.37	2.07																																																																																													
7.57	5.53	4.03	3.09	2.24	2.02																																																																																													
วันที่ 27 กรกฎาคม 2545	 <table border="1"> <tr><td>5.57</td><td>3.85</td><td>3.31</td><td>2.69</td><td>2.31</td><td>2.05</td></tr> <tr><td>5.51</td><td>3.86</td><td>3.26</td><td>2.66</td><td>2.27</td><td>2.03</td></tr> <tr><td>5.93</td><td>4.02</td><td>3.44</td><td>2.76</td><td>2.36</td><td>2.06</td></tr> <tr><td>5.49</td><td>3.95</td><td>3.46</td><td>2.76</td><td>2.35</td><td>2.03</td></tr> <tr><td>5.75</td><td>4.20</td><td>3.73</td><td>2.84</td><td>2.48</td><td>2.19</td></tr> <tr><td>6.20</td><td>4.39</td><td>3.63</td><td>2.87</td><td>2.39</td><td>2.07</td></tr> <tr><td>7.00</td><td>4.61</td><td>3.83</td><td>3.04</td><td>2.39</td><td>2.06</td></tr> <tr><td>6.75</td><td>4.24</td><td>3.52</td><td>2.71</td><td>2.27</td><td>1.92</td></tr> </table>	5.57	3.85	3.31	2.69	2.31	2.05	5.51	3.86	3.26	2.66	2.27	2.03	5.93	4.02	3.44	2.76	2.36	2.06	5.49	3.95	3.46	2.76	2.35	2.03	5.75	4.20	3.73	2.84	2.48	2.19	6.20	4.39	3.63	2.87	2.39	2.07	7.00	4.61	3.83	3.04	2.39	2.06	6.75	4.24	3.52	2.71	2.27	1.92	 <table border="1"> <tr><td>5.93</td><td>4.49</td><td>3.41</td><td>2.66</td><td>2.24</td><td>1.88</td></tr> <tr><td>6.05</td><td>4.48</td><td>3.37</td><td>2.60</td><td>2.16</td><td>1.84</td></tr> <tr><td>6.74</td><td>4.76</td><td>3.56</td><td>2.77</td><td>2.23</td><td>1.92</td></tr> <tr><td>5.89</td><td>4.75</td><td>3.53</td><td>2.74</td><td>2.18</td><td>1.87</td></tr> <tr><td>5.87</td><td>4.43</td><td>3.82</td><td>3.01</td><td>2.31</td><td>1.91</td></tr> <tr><td>6.29</td><td>4.70</td><td>3.73</td><td>2.89</td><td>2.08</td><td>1.80</td></tr> <tr><td>6.96</td><td>4.95</td><td>3.95</td><td>2.99</td><td>2.04</td><td>1.74</td></tr> <tr><td>6.79</td><td>4.52</td><td>3.64</td><td>2.76</td><td>1.99</td><td>1.68</td></tr> </table>	5.93	4.49	3.41	2.66	2.24	1.88	6.05	4.48	3.37	2.60	2.16	1.84	6.74	4.76	3.56	2.77	2.23	1.92	5.89	4.75	3.53	2.74	2.18	1.87	5.87	4.43	3.82	3.01	2.31	1.91	6.29	4.70	3.73	2.89	2.08	1.80	6.96	4.95	3.95	2.99	2.04	1.74	6.79	4.52	3.64	2.76	1.99	1.68
5.57	3.85	3.31	2.69	2.31	2.05																																																																																													
5.51	3.86	3.26	2.66	2.27	2.03																																																																																													
5.93	4.02	3.44	2.76	2.36	2.06																																																																																													
5.49	3.95	3.46	2.76	2.35	2.03																																																																																													
5.75	4.20	3.73	2.84	2.48	2.19																																																																																													
6.20	4.39	3.63	2.87	2.39	2.07																																																																																													
7.00	4.61	3.83	3.04	2.39	2.06																																																																																													
6.75	4.24	3.52	2.71	2.27	1.92																																																																																													
5.93	4.49	3.41	2.66	2.24	1.88																																																																																													
6.05	4.48	3.37	2.60	2.16	1.84																																																																																													
6.74	4.76	3.56	2.77	2.23	1.92																																																																																													
5.89	4.75	3.53	2.74	2.18	1.87																																																																																													
5.87	4.43	3.82	3.01	2.31	1.91																																																																																													
6.29	4.70	3.73	2.89	2.08	1.80																																																																																													
6.96	4.95	3.95	2.99	2.04	1.74																																																																																													
6.79	4.52	3.64	2.76	1.99	1.68																																																																																													



ตารางที่ 6.17 แสดงการเปรียบเทียบค่า Daylight Factor จากเกณฑ์ 2.5 % ของความลึกกับสีของ Light Shelf แบบ A,B,C,D และ E ของวันที่ 25 กค. 45

ความลึกแบบ A ขนาด 1.53 เมตร (สีเงินสะท้อนแสง)							ความลึกแบบ B ขนาด 1.53 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)												
ค่า Daylight Factor (%)						ตำแหน่ง	ค่า Daylight Factor (%)												
A	B	C	D	E	F		A	B	C	D	E	F							
7.25	4.57	4.42	3.10	3.09	2.34	1	7.25	4.59	3.58	2.71	2.67	2.15							
7.08	4.80	4.23	3.24	2.96	2.48	2	6.83	4.50	3.40	2.73	2.53	2.18							
7.44	5.18	4.19	3.29	2.78	2.46	3	6.74	4.60	3.50	2.81	2.49	2.23							
6.72	5.08	4.30	3.20	2.84	2.38	4	5.87	4.32	3.55	2.70	2.53	2.14							
6.23	4.40	2.47	3.68	3.44	2.47	5	6.89	4.93	3.58	2.99	2.87	2.31							
6.86	4.75	2.55	3.80	3.13	2.55	6	7.73	5.39	3.86	3.00	2.65	2.32							
7.60	4.94	2.43	3.78	2.83	2.43	7	8.31	5.64	3.99	3.04	2.67	2.29							
7.15	4.41	2.23	3.45	2.75	2.23	8	8.16	5.07	3.77	2.78	2.57	2.12							
7.04	4.77	3.35	3.44	2.98	2.42	ค่าเฉลี่ย / แถว						7.22	4.88	3.65	2.85	2.62	2.22		
2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	ค่าเฉลี่ย Daylight Factor (%)						2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50		
8	8	8	8	8	0	40	ค่าความส่องสว่างภายนอก (Lux) / 20,000(Lux) / 40						8	8	8	8	8	0	
ความลึกแบบ C ขนาด 1.20 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)						ความลึกแบบ D ขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)													
ค่า Daylight Factor (%)						ตำแหน่ง	ค่า Daylight Factor (%)												
A	B	C	D	E	F		A	B	C	D	E	F							
7.19	4.73	3.58	2.75	2.61	2.13	1	7.69	4.94	3.85	2.89	2.51	2.05							
7.34	4.83	3.48	2.80	2.48	2.17	2	7.66	5.04	3.67	2.93	2.37	2.07							
7.70	5.04	3.68	2.90	2.48	2.20	3	8.05	5.30	3.82	3.02	2.41	2.12							
6.77	4.82	3.77	2.83	2.51	2.13	4	7.15	5.08	3.86	2.93	2.42	2.05							
6.96	4.98	3.68	2.95	2.75	2.24	5	7.02	5.09	3.84	2.83	2.64	2.19							
7.71	5.47	3.91	2.98	2.64	2.27	6	7.82	5.59	4.00	2.85	2.53	2.21							
8.49	5.69	4.02	2.98	2.66	2.24	7	8.76	5.94	4.04	2.80	2.57	2.20							
8.15	5.09	3.78	2.72	2.62	2.09	8	8.60	5.47	3.83	2.67	2.50	2.07							
7.54	5.08	3.74	2.86	2.59	2.18	ค่าเฉลี่ย / แถว						7.84	5.30	3.86	2.87	2.49	2.12		
2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	ค่าเฉลี่ย Daylight Factor (%)						2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50		
8	8	8	8	6	0	38	ค่าความส่องสว่างภายนอก (Lux) / 20,000						37	8	8	8	8	0	0
ความลึกแบบ E ขนาด 0.65 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)																			
ตำแหน่ง						ค่า Daylight Factor (%)													
						A	B	C	D	E	F								
1						7.77	5.54	3.62	2.83	2.21	1.86								
2						7.78	5.67	3.52	2.85	2.09	1.86								
3						8.54	5.87	3.72	2.93	2.14	1.90								
4						7.85	5.69	3.81	2.89	2.16	1.84								
5						7.17	4.78	4.30	2.74	2.33	1.89								
6						7.99	5.59	4.06	2.71	2.17	1.89								
7						8.92	5.67	4.12	2.77	2.20	1.88								
8						8.67	5.17	3.85	2.58	2.16	1.76								
ค่าเฉลี่ย / แถว						8.09	5.50	3.88	2.79	2.18	1.86								
ค่าเฉลี่ย Daylight Factor (%)						2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50								
ค่าความส่องสว่างภายนอก (Lux) / 20,000						32	8	8	8	8	0	0							

ตารางที่ 6.18 แสดงการเปรียบเทียบการกระจายแสงธรรมชาติของความลึกกับสีของ Light Shelve แบบ A,B,C,D และ E เข้าสู่หุ่นจำลอง

Light Shelve	ระยะจากหน้าต่าง (เมตร)						รวม
	1.00	2.00	3.00	4.00	5.00	6.00	
ความลึกแบบ A ขนาด 1.53 เมตร (สีเงินสะท้อนแสง)	8	8	8	8	8	0	40
ความลึกแบบ B ขนาด 1.53 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)	8	8	8	8	8	0	40
ความลึกแบบ C ขนาด 1.20 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)	8	8	8	8	6	0	38
ความลึกแบบ D ขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)	8	8	8	8	5	0	37
ความลึกแบบ E ขนาด 0.65 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)	8	8	8	8	0	0	32

จากตารางที่ 6.12 การกระจายแสงธรรมชาติของความลึกกับสีของ Light Shelve ทั้ง 5 แบบพบว่าแบบที่กระจายแสงเข้ามาได้มากและลึกที่สุด คือความลึกแบบ A ขนาด 1.53 เมตร (ผิวสะท้อนแสง) รองลงมาคือแบบ B , D , และ E ตามลำดับ จากค่ามาตรฐานของ Daylight Factor ที่ใช้ในห้องเรียนคือ 2 % จากการทดลองพบว่าแสงที่สามารถกระจายได้ลึกถึงข้างในสุดของห้องเรียนคือ 6.00 เมตร ได้แก่ความลึกของ Light Shelve ทุกแบบยกเว้นแบบ E ที่กระจายแสงเฉลี่ยในความลึกที่ 6.00 เมตร จากขอบหน้าต่างได้เพียง 1.86 % ดังนั้นจึงเลือกความลึกแบบ D ขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา) มาใช้ทำการทดลองต่อไปเนื่องจากมีขนาดที่สั้นที่สุดแต่มีการกระจายแสงได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

### 6.6.3 การวิเคราะห์สรุปผลขนาดความลึกของ Light Shelve แบบ D ขนาด 0.98 เมตร

ทำการวิเคราะห์สรุปผลหาค่าความส่องสว่างภายนอก และหาเปอร์เซ็นต์ขนาดความลึกของ Light Shelve แบบ D ขนาด 0.98 เมตร ทาสีขาวเคลือบเงา ที่สามารถนำมาใช้ได้ในช่วงเวลาใช้ห้องเรียนทั้งปี โดยเลือกแถวในสุดคือระยะห่างจากขอบหน้าต่าง 6.00 เมตร เป็นเกณฑ์ มีรายละเอียดดังนี้

มีค่า Daylight Factor	=	2.12 %
มีค่าความส่องสว่างภายนอก	=	23,585 Lux
$(500 \cdot 100) / 2.12$	=	23,585 Lux

ตารางที่ 6.19 แสดงเปอร์เซ็นต์ขนาดความลึกของ Light Shelve แบบ D ขนาด 0.98 เมตร  
ทาสีขาวเคลือบเงา ที่สามารถนำมาใช้ได้ต่อช่วงเวลาใช้ห้องเรียนทั้งปี

เดือน	จำนวนเวลาทั้งหมด (ชั่วโมง)	จำนวนเวลาที่ใช้ไม่ได้ (ชั่วโมง)	จำนวนเวลาที่ใช้ได้ (ชั่วโมง)	จำนวนเปอร์เซ็นต์ (%)	กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์ที่สามารถใช้งานได้ / เดือน
1	248	33	215	86.69	
2	224	29	195	87.05	
3	-	-	-	-	
4	-	-	-	-	
5	128	14	114	89.06	
6	240	14	226	94.17	
7	248	9	239	96.37	
8	248	20	228	91.94	
9	240	19	221	92.08	
10	-	-	-	-	
11	240	0	240	100.00	
12	248	17	231	93.15	
1ปี	2,064	155	1909	92.28	

จากการวิเคราะห์และคำนวณผลโดยเปรียบเทียบกับสถิติปริมาณแสงสว่างของดวงอาทิตย์ในเขตกรุงเทพมหานครเฉลี่ยรายวัน ปี พ.ศ.2542-2543 (Solar Time) พบว่าภายใน 1 ปี สามารถใช้แสงสว่างจากธรรมชาติโดยวิธีการสะท้อนแสงจากขนาดความลึกของ Light Shelve แบบ D ขนาด 0.98 เมตร ทาสีขาวเคลือบเงา ได้ 92.28 % ของช่วงเวลาใช้ห้องเรียนทั้งปี หรือ 1,909 ชั่วโมงของช่วงเวลาใช้ห้องเรียนทั้งปี

รูปที่ 6.8 แสดงปริมาณแสงสว่างภายนอกสำหรับห้องเรียนของควมลึก Light Shelve ขนาด0.98 ม. ที่น้อยกว่า 23.585 Klux ในเดือนมกราคม - เมษายน

เดือนมกราคม

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
8	19.5	14.6	0	0	6.9	11.2	9.2	11.6	19.2	17	22	14.5	7.9	25.8	10.8	9	27	25.8	15.4	22.7	24.6	18	15.3	17.1	13	4.3	2.3	17.5	15.5	14.9	37.7	
9	33.5	32.8	0	0	27.4	20	24.7	23.9	42.4	41.1	42.6	29.8	25.9	22.2	35.7	27	51.9	48.4	43	33.5	44.6	45.4	28.1	37.2	31.2	3.3	6.5	38.2	43.7	40.1	58.7	
10	75.6	62.5	0	0	52.5	64.4	78.8	42.6	65.4	63.2	67.6	69.4	42.2	31.5	70.9	48.6	73	72.5	56.7	63.8	72	53.7	61.7	58.4	50.4	0	9.4	81.7	0	58.2	50.6	
11	85.1	56.9	0	0	62.5	0	0	0	0	0	79.8	44.6	45.7	92.1	51.2	90.9	87.3	82.8	85.8	82.5	85.8	80.3	87.6	79.2	0	0	0	0	97.1	0	30.9	59
12	100	68.2	0	0	72.7	0	0	0	0	0	60.6	116	95.7	54.6	58.4	93.8	96.9	88.3	84.8	92.9	96.3	80.6	90.6	0	0	0	0	90.8	0	37.2	82	
13	81.7	83	0	0	79.4	78.9	0	63	28.5	91	58.4	56.2	92.5	115	66.1	54.3	94.7	89.5	79.7	87	95.4	94.1	82.8	88.4	0	11.6	0	67.7	0	9.2	90.8	
14	71.5	25.4	0	0	68	67.4	0	66.7	26	44.4	34	55.5	56.6	49.4	74.1	48.3	80.4	64.6	81.3	82.7	83.3	81.6	91	49.8	0	0	0	54.6	0	18.7	106	
15	28.5	0	0	0	56.8	0	0	32.7	39.5	67.8	30.1	71.7	38.5	46.4	58.6	67.4	51.9	61.1	50.3	61.7	68.8	34.9	49.5	0	0	11.4	51.7	64.3	45	75.9		

MONTH

เดือนกุมภาพันธ์

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
8	17.5	12.3	0	26.1	0	26.0	11.5	14.3	20.2	21.3	22.5	8.9	24.1	22.5	15.5	13.1	17.0	21.4	13.9	21.0	23.6	16.9	21.0	20.8	23.0	20.0	17.1	22.4
9	63.4	59.9	5.7	54.2	0	55.6	32.7	50.0	60.6	58.3	48.5	18.2	52.6	49.7	28.3	55.9	38.8	51.8	17.9	48.1	50.2	21.4	46.4	50.1	52.5	49.6	48.8	52.2
10	87.8	78.1	9.0	67.1	0	79.0	71.9	91.3	78.2	78.2	69.9	26.4	85.9	73.9	70.3	80.2	63.4	74.8	40.0	73.8	73.9	55.0	71.6	71.8	62.3	50.8	74.5	82.9
11	102.3	94.4	11.0	91.3	0	96.6	81.0	94.8	92.6	92.6	89.0	56.5	74.4	92.8	92.4	98.2	63.6	88.9	75.5	89.4	92.9	105.9	90.3	47.6	93.7	67.6	85.8	70.8
12	93.4	102.5	16.7	100.3	0	99.5	68.0	108.7	101.7	101.7	98.9	69.9	68.0	101.9	102.6	104.0	86.4	71.7	83.5	98.4	102.1	111.7	99.2	49.7	76.6	100.4	101.5	79.0
13	81.2	100.1	38.6	105.3	0	100.8	74.1	74.6	96.7	96.7	99.9	76.8	101.1	65.9	90.4	103.3	94.9	97.3	74.1	97.3	100.0	96.1	100.7	89.4	49.7	61.1	100.8	81.1
14	62.4	98.5	24.9	96.7	0	93.3	77.2	97.1	89.7	85.6	89.7	93.8	49.9	82.0	94.0	94.1	86.0	90.9	84.1	89.0	94.9	93.6	92.6	58.3	51.0	53.3	88.6	68.4
15	43.0	77.5	27.0	68.0	0	70.3	55.9	83.5	72.7	72.7	78.8	42.8	54.6	78.1	73.8	71.3	71.4	71.2	64.0	66.7	73.3	75.1	74.6	62.4	39.0	76.6	55.1	72.5

MONTH

เดือนมีนาคม

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
8	19.9	24.5	17.4	24.7	8.9	27	32.4	0	0	0	43.9	47.5	44.9	34.8	36.4	34.8	34.9	41.3	42.5	25.5	34	19.6	48	15.6	48.2	47.2	53.1	27.2	3.9	32	26.8
9	47.8	50	35.8	53.9	26.7	57.7	65.1	74	76.6	68.4	69.5	73.2	69.5	65.6	54	65.4	67.6	71.7	52.6	52	62.8	32.7	77.9	64.3	64.7	78.9	76.9	64.3	12.9	72.1	79.6
10	72.1	72.7	45.6	74.7	34.8	62.4	89.9	96.2	100	91.6	87.2	93.8	99.5	94.4	68.1	88.8	98.4	85.6	47.5	75.6	89.2	87.6	101	97.4	58.1	98.2	72.4	106	8.8	94.9	100
11	92.7	91.5	39	70.1	64	84.9	106	113	113	103	98.6	101	99.5	89.4	53	105	111	81.9	105	90.2	76	106	106	117	13.5	31	26.3	87.3	10.1	120	115
12	87.6	104	80.8	98.9	79.3	72.9	114	115	121	109	108	118	112	115	96.5	114	123	120	109	94.4	102	122	57.9	15.8	6.6	71.3	43.6	25.5	17.6	123	123
13	97	105	74.9	96.8	95.4	89.4	114	115	120	101	105	126	76.6	117	102	114	118	119	99.7	87.3	102	118	47.6	47.5	12.4	17.3	126	58	31.9	111	122
14	95.6	87.2	49.2	54.4	37.3	77.1	104	104	109	83	101	94.6	107	105	104	106	109	115	88.4	81.7	79.7	95.5	34.9	102	24.3	6	23.4	36.1	45.9	73.5	112
15	76.1	60	72.3	89.1	64.2	73.8	75.9	87.8	84.5	64.3	73.3	86.6	90.7	87.8	83.1	89.1	92.1	86	82	65.6	45.9	80.7	48.9	101	52.8	3.1	57.2	83.6	50.6	11	92

MONTH

เดือนเมษายน

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
8	48.2	50.3	38.8	34.3	5.9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	52	57.1	58.5	37.5	28.8	42.6	43.5	61.5	63.1	61.4	3.6	37.4	11.7	36.2	
9	80.9	81.4	78.9	60.7	34.8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	79.8	83.2	93	65.6	69.3	75.2	88.5	96.8	89.7	88.5	4.5	46.2	39.4	58.3	
10	102	105	92	90	76.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	106	106	107	92	23.8	105	112	79.8	109	108	9	127	47.2	49.8	
11	33.7	115	51.2	88.3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	114	119	122	113	56	129	118	126	121	121	43.1	124	64.2	55.9	
12	21.3	119	46.8	68.6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	127	126	127	128	112	132	126	125	125	126	64.5	80.6	96.1	23.8	
13	114	43.6	104	102	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	124	116	47	94.5	133	107	129	127	125	125	64.6	60	63.8	47.5	
14	108	110	106	23.4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	117	118	84.3	81.6	117	84.4	126	100	119	110	69.5	48.2	64	79.4	
15	57.6	42.3	87.4	77.4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23.7	77.4	100	97.8	90.2	101	83.4	109	103	97.7	98.7	51.8	0	101	49.8

MONTH

ค่าความส่องสว่างเท่ากับ 0  
 ค่าความส่องสว่างไม่เพียงพอ <23.585  
 ค่าความส่องสว่างเพียงพอ >23.585

รูปที่ 6.8 แสดงปริมาณแสงภายนอกสำหรับห้องเรียนของความลึก Light Shelve (0.98 ม.) ที่น้อยกว่า 23.585 Klux ในเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม (ต่อ)

เดือนพฤษภาคม

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
8	20.9	62.7	43.5	35.7	28.2	62.8	66.1	51.8	38.8	13.1	58.8	15.5	20.7	48.7	34.5	35.4	29.3	29.6	19.5	48.8	19.9	51.8	31	37.9	34.6	23	26.8	44.1	25.2	0	0
9	41.1	100	57.3	51.5	71.9	82.9	86.5	101	80.3	26.5	65.4	0	39.8	67.7	54.8	63.4	44.5	39.3	28.7	76.7	44.8	45.1	76.1	68.4	52.9	80.8	51	40.6	50.8	0	0
10	32.7	72.3	63.3	96.1	92.8	109	113	113	40.3	55.3	57.9	77.3	87.2	45.2	44.1	70.1	51.5	68.3	56.5	51.2	31.8	55.7	13.8	37.1	30.9	83.7	67.9	60.6	0	0	
11	71.2	96.9	56.8	117	68	123	126	74.9	116	60.2	29.6	72.6	61	122	99.9	72.6	89.3	74.3	45.8	126	106	65.1	58	37.9	93	28.8	96.1	62.1	96.4	0	0
12	100	54.3	74.4	116	85	124	114	92.7	129	65.1	134	78.5	3.3	5.3	32.6	113	17.6	104	115	117	78.5	113	53.2	30.4	82.4	18.4	79.9	79	76.9	0	0
13	37.4	63.5	117	96.5	36.4	89.8	109	95	127	110	106	96.4	3.3	6.5	83	114	11.8	67.9	119	48.8	39.8	36	98.5	20	56.1	26.1	87.6	121	83.9	0	0
14	22	79.9	117	124	73.5	118	72.5	111	90.8	80.6	38.1	41.7	13.8	11.3	17.2	104	12.2	103	105	89.8	8.5	67.2	25.1	62.6	7.2	16.7	66.5	94.1	61.6	0	0
15	13.3	17.3	86.4	49.4	108	101	60.2	101	97.8	35.9	87.9	8.8	14.8	22.7	61.1	85.8	19.5	90.6	90.7	39	15.4	99.3	35.1	86.4	39.7	24	56.2	72	59.9	0	0

เดือนมิถุนายน

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
8	53.2	48.3	52.2	36.3	30.6	40.1	14.2	28.3	34.7	22.9	21	26.4	34.9	30.9	55.4	56.4	25.1	27.1	8.9	51.8	0	0	32.2	26.4	20.4	50	44.3	41.1	48.7	48.5
9	79.1	77.5	77.7	50.1	46	83.1	53	35.6	51.5	42.1	35.9	43	66.5	43.8	50.1	77.7	41.5	44.1	45.1	46.8	0	0	78.3	57.1	45.2	62.7	69.4	36.7	72.1	73.1
10	96.1	87.2	97.8	65	75.9	108	50	85.3	32.8	46	97.6	55.3	98.3	75	96.4	99.2	40.2	72	40	63.8	0	0	88.2	53.8	109	90.6	91.4	94.8	91.1	91.8
11	115	101	96	133	88.8	93.2	63.1	44.7	73.4	66.2	8.1	108	100	104	94.5	103	49	106	118	61.1	0	0	83.9	55.1	83.5	94	98.9	107	103	103
12	87.7	83.2	109	37.8	85.3	115	97.3	53.2	20.4	42.7	14.4	66.4	102	114	77.6	66.8	46.3	65.4	61.6	60.4	0	0	109	56.5	72.1	110	105	109	107	109
13	40.1	78.8	125	38.4	65.8	37.6	26	42.9	45.2	23.9	8.8	119	110	105	107	70.3	46.9	75.8	61.6	53.4	0	0	109	49.1	108	73.1	101	31.8	108	107
14	78.7	41.3	73.9	99.2	53.7	38.6	47.5	66.6	78.4	34.7	10.9	87.8	97.1	107	82.6	74.9	33.3	74.8	58.8	75.1	0	0	101	52.1	110	70.1	75	26.6	104	72.3
15	83.2	33.6	13.2	55.6	55.2	53.3	74.3	53.1	12.9	20.5	17.5	71.1	39.7	78.4	30.6	54.4	35.8	43	46.8	37.8	0	0	85.8	43	47.4	74.6	38	75.4	101	47.8

เดือนกรกฎาคม

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
8	48.9	40	42	30.6	42.3	21.2	50.2	56.7	0	50.3	44.1	37.5	34.2	19	39.9	38.7	41.8	38.7	51	30.9	57.9	49.4	49.8	18.7	28.9	15.2	12	23.3	40.3	0	0
9	73.2	60	71.8	45	63.2	48.5	72.4	34.5	0	74.3	80.8	62.5	54.1	9.8	49.2	66.6	21.1	45.2	73.4	58.2	75.2	69.8	49.2	40.5	39.3	35	26.8	39.2	73.1	0	0
10	89.8	85.9	72.3	68.2	89.3	43.2	96	30	0	94.6	87.5	72.7	56.8	38.5	86.6	87	55	83.2	92.4	91.2	98.7	74.4	73.4	67.3	61.6	34.4	42.8	71.3	86.2	0	0
11	102	96.1	95.6	54.5	101	48.7	104	117	0	105	104	67.7	54.3	67.9	76.1	104	80.3	110	96.1	97.8	41.5	71.1	84.9	75.6	35.9	29	76.3	61.9	58.7	0	0
12	110	108	86.8	97.4	74.2	56.7	110	109	0	107	93	70.7	29.7	68.2	70.9	47.1	80	107	107	110	49.1	112	76.4	74	50.1	37.5	100	57.9	86.7	0	0
13	112	109	101	69	100	64.2	111	106	0	111	105	86.6	31.7	46.2	103	109	75.8	53.5	111	0	115	0	118	67.5	54.9	61.4	48.9	72.5	67.9	0	0
14	96.1	84.3	51.5	72.5	100	51	100	66.8	0	103	68.8	107	38.3	108	95.1	101	90.1	107	100	0	113	0	82.8	52.4	14.3	86.6	53.2	81.1	61.3	0	0
15	55.2	32.5	87.9	37	75.6	35.8	83.9	86.9	0	78.7	57	62.7	42.8	87	49.9	74.6	91.1	81.8	37.1	0	96.7	0	87.3	32.2	31.7	72.8	52.5	47	29.4	0	0

เดือนสิงหาคม

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
8	13.7	19.3	16.7	23.6	16.5	16.5	51.5	26.7	54.1	23.3	28.4	24.7	25.9	49.8	41.8	53.7	54	26	47.3	25.7	49.7	15.9	28.1	16.9	19.3	31.5	19.2	23.5	33.5	40.6	26.9
9	51.6	38	48.3	33.5	37.4	26.8	53.5	50	76.4	53.2	64.4	37.4	73	33.6	80.4	79.7	65.4	43	75	36.2	73	20.9	48.4	12.5	50	56.4	41.7	36.9	72.8	73	86.1
10	101	47.1	106	52.6	62.6	92.4	56.3	102	88.5	83.6	95.7	25.9	93.8	88.8	96.4	95.2	98.8	97	92.7	58.1	72.7	55.8	90.6	84.1	103	85.1	67.9	77.9	94	63.1	92.9
11	96.7	51.8	53.1	41.8	68.2	67.9	66.7	63	108	109	114	34.7	107	114	85	107	81.2	106	92.5	64.9	105	104	49.1	20.2	65.4	106	99	38	97.2	106	77.8
12	104	53.9	63.7	43.8	71.3	75	50.4	97.3	103	75.2	81.7	52.4	114	43.4	114	112	91.5	111	116	60	67.7	109	81.9	43.3	91.4	115	95.7	64.3	99.8	76.4	100
13	6.3	58.2	75	59.3	65.2	77.2	56	115	0	66.7	99.3	28.7	79.9	35.4	122	94	84.2	109	73.1	80.2	77.2	107	46.5	38	86.7	114	90.9	76.3	96.7	92.2	89.5
14	80.1	65.1	58.4	77.6	51	54.1	64.2	84	0	64.2	72.9	40.2	69.7	89.2	102	114	89.8	89.8	63.6	107	91.2	40.8	6.1	33.8	19.8	83.3	60.2	49.3	60.1	82.7	72.6
15	14.7	34.6	111	52.6	28.2	34.5	31.8	41.9	0	88.5	37.3	39.4	50.6	43.6	86.4	80.1	91.3	34.1	33.8	33.4	86.7	72.8	12.7	27.5	30	68.5	77.7	21.1	70.3	88.1	82.5

■ ค่าความส่องสว่างเท่ากับ 0  
 ■ ค่าความส่องสว่างไม่เพียงพอ <23.585  
 □ ค่าความส่องสว่างเพียงพอ >23.585

รูปที่ 6.8 แสดงปริมาณแสงสว่างภายนอกสำหรับห้องเรียนของวิทยาลัย Light Shelve ขนาด 0.98 ม. ที่น้อยกว่า 23.585 Klux ในเดือนกันยายน - ธันวาคม (ต่อ)

เดือนกันยายน

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
8	45.9	19.4	46.5	47.6	44.4	36.4	31.8	28.2	49.4	28.6	28	17.9	33.2	50.6	50.1	61.2	36.7	41.9	27	30.5	14.8	23.4	43.5	43.5	11.8	53.8	35.4	3.4	47.8	45
9	60	57.6	75.3	73.7	71.1	69.5	46.8	52.2	43.1	33.9	55.6	29.6	103	75.5	70.5	73.9	58.8	72.9	76.4	31.5	23.3	34.6	72.3	48.2	47.9	77.4	69.8	5.3	33.5	59
10	93.8	69.3	94.3	93.9	79.9	84	65.9	70.6	108	92.5	66.1	37.7	82	95.4	56.1	82.4	57.5	86.1	94.4	75.9	32	76.5	77.8	86	52.2	34.9	82.7	20.2	98.2	79
11	64.2	123	105	105	104	105	85.1	91.1	101	59	48.9	42.6	77.8	108	118	112	57.3	63.3	111	67.5	48.4	66.6	116	94.2	54.6	107	29.3	18	50.2	70.2
12	113	55.7	65.6	103	110	106	89.8	83.2	107	120	66.1	75.4	127	98.1	122	89.6	51.7	112	108	77.2	125	62	119	47.9	47.8	86.9	55.8	124	60.3	40.1
13	109	53.3	116	48.2	104	64.4	82.9	114	112	93.7	68.9	51.6	118	109	78.8	53.4	69.7	113	63.1	96.7	107	17.6	110	52	120	87.5	27.9	121	89.6	107
14	40.4	101	117	97.6	110	32.8	97.7	91.9	102	81.5	96.6	80.1	105	106	102	69.3	89	93.1	69.6	81.2	65.4	16.2	48.5	30.8	58.3	15.6	31	58.5	108	54.2
15	84.2	44.4	37.4	53.6	37.9	16.2	78.2	92.6	84.7	68.2	56	52.9	84.9	56.7	77.9	75.8	70.9	67	38.2	40.5	82.3	18.7	47.1	12	6.8	6	29.5	39.8	22.1	79.3

MONTH

เดือนตุลาคม

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
8	30.7	56.1	45.3	0	47.9	46.9	56.8	31.5	46.1	29	27.7	47.4	25	15.5	51.9	35.7	24.5	44.2	45.2	45.6	10.1	18	16.1	33.7	30	17.6	16.5	16.3	0	0	0
9	38.6	50.8	62	0	73.9	72.8	37.5	81.2	35.7	81.1	29.5	72	74.7	26.1	73.6	56.6	52	69.2	68.7	68.3	19.2	5.1	19.8	50.2	39.1	31.6	44.1	22.5	0	0	0
10	43.9	79.8	105	0	66.3	90.6	52.3	104	103	91.9	59.6	93.8	62.6	54.4	73.9	85.5	90.9	36.1	87.2	87.4	26.2	20	28.7	94.9	93.6	95.4	31.4	42.7	0	0	0
11	48.2	52.1	110	0	82.3	21.2	84.5	88.3	57	104	108	62.3	46.2	124	101	53.4	67.8	108	98.8	61.8	53.3	8.5	22.1	56.7	72.6	106	44	93.3	0	0	0
12	110	52.3	67.2	0	64.6	31.8	88.7	109	81.2	76.3	102	42.6	105	56	81.1	81.3	86.8	34.8	102	95.6	73.3	5.1	53.7	42.3	86.8	101	41.7	78.2	0	0	0
13	124	86	50	0	23.7	107	91.9	93.7	92.3	14.9	71.5	65.3	44.9	113	36.3	94.6	73.7	61.5	97.2	62.7	54.9	12.4	52	106	54.4	88.8	31.1	96	0	0	0
14	19.8	43.8	38.4	0	84.4	78.6	59.8	36.4	76.6	4	87.5	34.5	23.5	82.3	33	83.9	54.7	27.6	88.6	39.6	38.2	12	86	78.1	54.7	37.2	34.8	72.8	0	0	0
15	32	40.2	52.8	0	15.3	42.8	75.3	39	61.2	16.2	56	55.3	30.7	7.2	16	69	46.6	29.8	70.3	15	29	11.3	19.2	33.4	68.6	40.9	54.3	34.7	0	0	0

MONTH

เดือนพฤศจิกายน

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
8	14.5	0	11.2	47.1	17.7	21.3	23.9	12.6	43.4	34	37.1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	26.5	20.3	36.6	35.9	37.6	14.6	34.9
9	55.4	0	30.8	50.5	29.1	81.5	21.7	60.9	67	35.3	39.9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	52	34	56.3	58.7	58.7	73.4	57.9
10	47.8	0	65.3	42.7	28.6	48.1	92.1	34.3	83.5	47.4	71.2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	36	79.1	49.5	55.6	76.3	75.5	83.9	74.4
11	61.8	0	81.2	57.6	71	94	72.5	81.7	95.4	86.3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	64	63.2	51.7	52.6	88.1	88.2	64.1	82.6
12	49.4	0	60.4	92.3	64.3	68.1	119	34.8	104	96.6	34.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	87.9	98.9	59.6	95.2	95.2	88.6	69.7	93.8
13	67.4	0	80	56	34	66.4	36.9	35.1	94.4	93	24.8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	41.3	28.4	23.5	92.9	80.8	87.6	90.4	89.3
14	53.5	0	50.9	85.6	96	33.4	33.8	59.4	88.4	77.4	3.9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	42.1	17.7	37.3	86.2	76.8	76	86.9	79.3
15	0	0	27.3	41.2	37.6	16.9	64.6	61.8	10.1	19.4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	27.6	58.1	38.7	58.2	58.1	59.6	43.2	61.8

MONTH

เดือนธันวาคม

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
8	35.6	36.7	14.6	10.6	33.1	12.9	36.8	31.6	30.6	36	11.4	13.9	8.1	18.5	29.8	29	28.3	30.9	23.9	24.3	28.2	11.5	30	30.3	29.3	27.3	28.1	27.2	5.9	25.9	26.5
9	59	59.4	57.4	19.2	22.6	18.7	35.4	59.8	57.2	55.3	21.9	34	22.3	25.5	51.1	53.9	52.7	54	50.9	53.5	49.7	46.1	50.2	51.8	50.2	49	49.4	50.1	51.1	48.3	49.5
10	77.1	77.3	83.8	21.4	73.1	32.7	59.5	78.7	73.7	67.5	34.5	47.5	79.7	36	69.5	71.5	69	73.9	69.6	73.6	67	71.6	70.2	71.4	69.7	68.9	67.7	69.9	64.5	68.4	65.6
11	88.7	88.3	99.9	55.5	45.3	59.9	64.7	90	87.2	72	44	74	73.9	99	83.1	82.6	75.8	62.3	87.7	77.7	80.5	82.6	82.3	83.4	81.6	79.5	80.2	80.2	78.1	80.7	80.3
12	92	90.7	95.3	58.5	120	67.5	59.7	92.9	90.9	79.1	70.4	63.6	90.4	40.2	90	86.3	85.5	54.1	83.2	86.9	86.5	86.8	87.2	88.2	86.6	86.4	83.1	87.5	85.6	87.7	83.2
13	89.5	88.8	65.1	74.7	105	32.1	70	88.2	75.7	86.3	53.4	57.7	80.1	91.2	85.5	85.5	85.7	64	85.3	83.8	85	82.9	85.1	85.8	80.2	80.9	84.4	71.7	83.2	80.8	81.2
14	77.6	77.7	52.5	36.1	71.6	48.4	83.8	73.2	78.8	74.9	63.9	56.4	78.3	38.8	75.8	75.7	72.1	75.1	75.2	73	74.5	72.3	75.3	75.5	73.3	71.3	74.4	76.5	73.9	70.3	71.6
15	60.6	60.4	22.9	29.2	10.9	46.7	56	57.7	56.3	58.4	59.4	47.3	34.4	57.3	60.3	56.3	54.9	37.4	60.3	57.1	58.2	57.1	58.1	58.1	58.4	54.8	58.8	38.4	57.7	54	59.6

MONTH

- ค่าความส่องสว่างเท่ากับ 0
- ค่าความส่องสว่างไม่เพียงพอ <23.585
- ค่าความส่องสว่างเพียงพอ >23.585

### 6.7 การวิเคราะห์รูปทรงของ Light Shelve ที่เหมาะสม

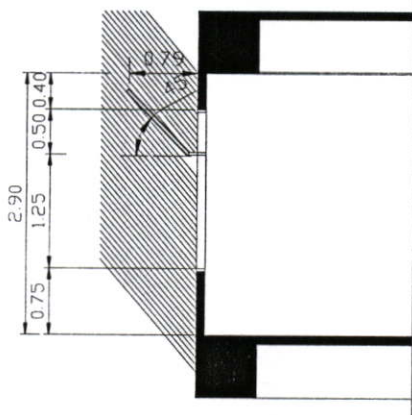
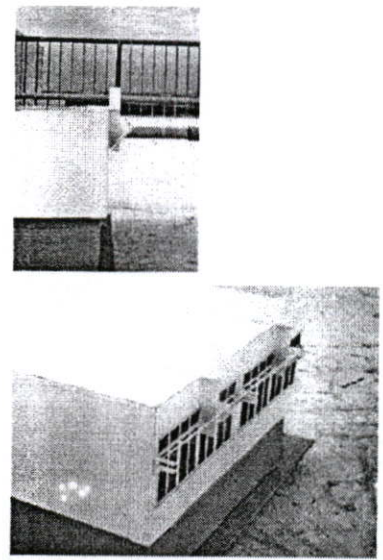
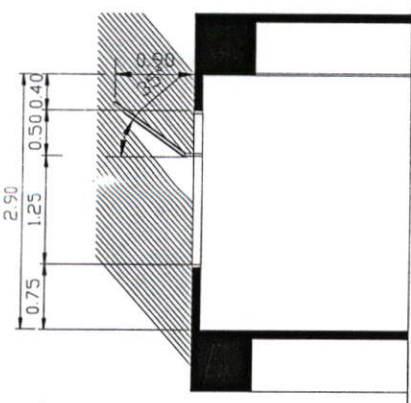
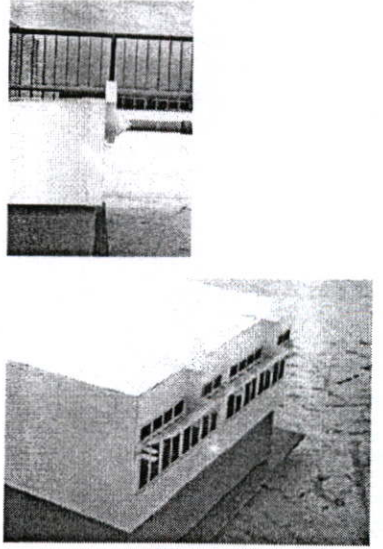
โดยนำความลึกของ Light Shelve แบบ D ที่มีขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา) ที่ได้จากการทดลองที่ผ่านมา ทำการศึกษาและทดลองเพื่อหารูปทรงต่อไป

#### 6.7.1 การวิเคราะห์ห้ออกแบบรูปทรงของ Light Shelve

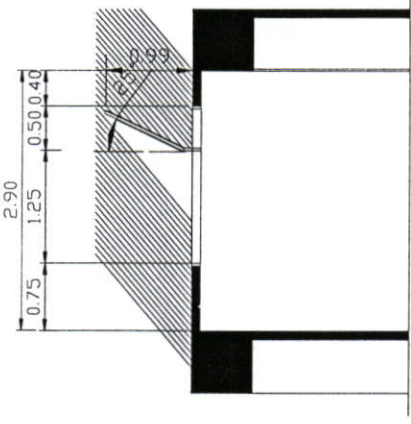
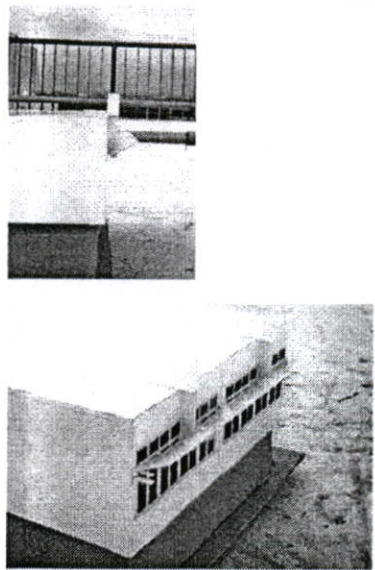
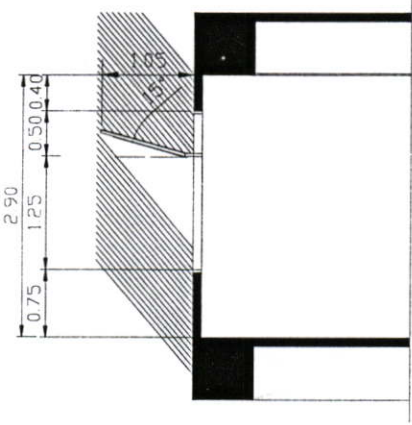
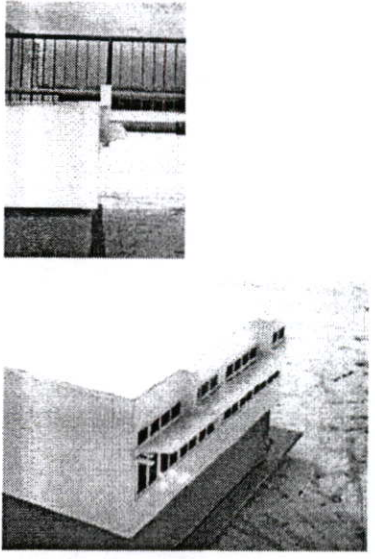
การวิเคราะห์ห้ออกแบบรูปทรงของ Light Shelve เพื่อทำการทดลองโดยพิจารณาถึงความเอียงของมุมองศาที่แตกต่างกันและทำการทดลองว่ามุมขององศาใดมีประสิทธิภาพในการกระจายแสงได้ดีที่สุด

- A รูปทรงของ Light Shelve ขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา) = มุม 45 องศา
- B รูปทรงของ Light Shelve ขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา) = มุม 35 องศา
- C รูปทรงของ Light Shelve ขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา) = มุม 25 องศา
- D รูปทรงของ Light Shelve ขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา) = มุม 15 องศา

ตารางที่ 6.20 แสดงรูปแบบต่างๆ ของ Light Shelve ที่ใช้ในการทดสอบการกระจายแสง

<p><b>แบบ A รูปทรง Light Shelve มุม 45 องศา</b> ขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)</p> 	
<p><b>แบบ B รูปทรง Light Shelve มุม 35 องศา</b> ขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)</p> 	

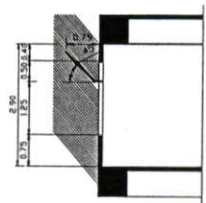
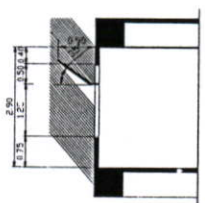
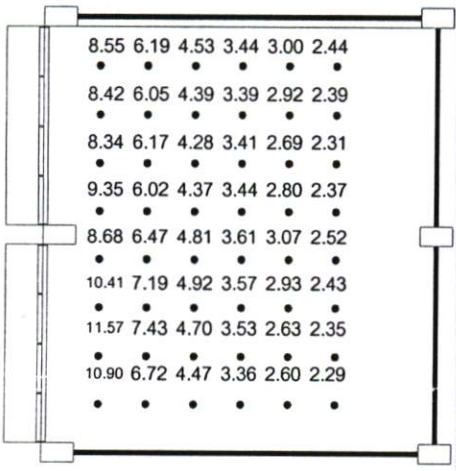
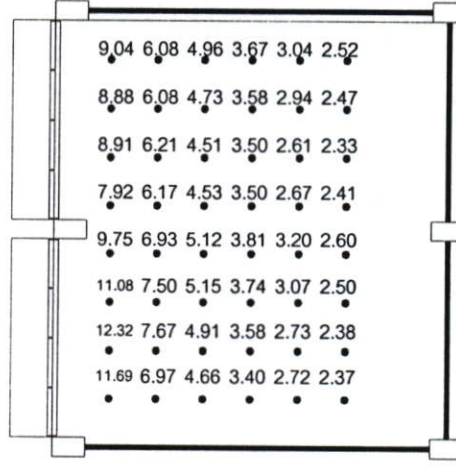
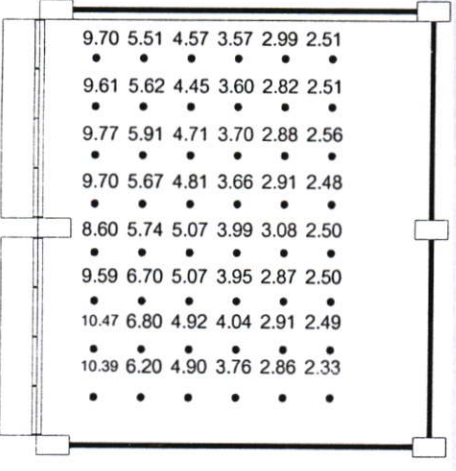
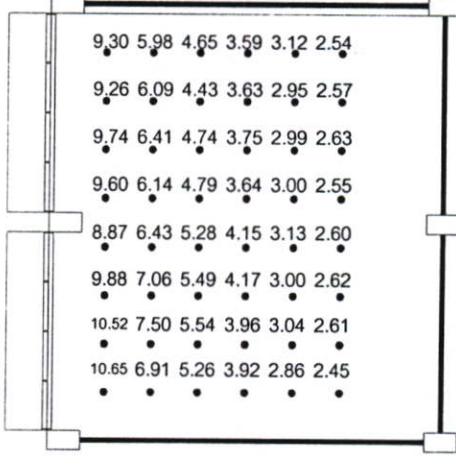
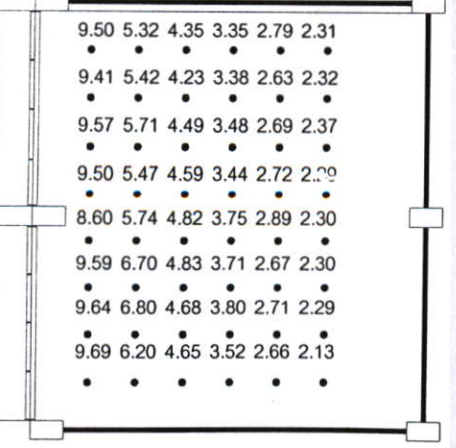
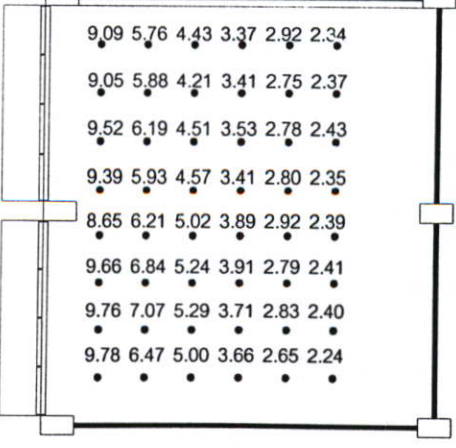
ตารางที่ 6.20 แสดงรูปแบบต่างๆ ของ Light Shelve ที่ใช้ในการทดสอบการกระจายแสง (ต่อ)

<p><b>แบบ C รูปทรง Light Shelve มุม 25 องศา</b> ขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)</p> 	
<p><b>แบบ D รูปทรง Light Shelve มุม 15 องศา</b> ขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)</p> 	

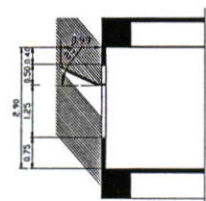
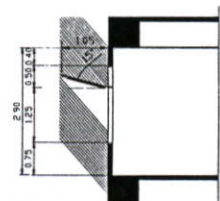
### 6.7.2 การวิเคราะห์และทดลองวัดการกระจายแสงของรูปทรงของ Light Shelve

จากผลการทดลองวัดการกระจายแสงและทำการหาค่า Transmittance และค่า Dirty Factor ทั้ง 4 แบบ ในห้องเรียนของวันที่ 9-11 สิงหาคม 2545 เวลา 10.00 น. มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6.21 แสดงค่า Daylight Factor ของรูปทรง Light Shelve แบบ A และ B

	แบบ A รูปทรง Light Shelve มุม 45 องศา ขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)	แบบ B รูปทรง Light Shelve มุม 35 องศา ขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)																																																																																																
เวลา 10.00 น.																																																																																																		
วันที่ 9 สิงหาคม 2545	 <table border="1"> <tr><td>8.55</td><td>6.19</td><td>4.53</td><td>3.44</td><td>3.00</td><td>2.44</td></tr> <tr><td>8.42</td><td>6.05</td><td>4.39</td><td>3.39</td><td>2.92</td><td>2.39</td></tr> <tr><td>8.34</td><td>6.17</td><td>4.28</td><td>3.41</td><td>2.69</td><td>2.31</td></tr> <tr><td>9.35</td><td>6.02</td><td>4.37</td><td>3.44</td><td>2.80</td><td>2.37</td></tr> <tr><td>8.68</td><td>6.47</td><td>4.81</td><td>3.61</td><td>3.07</td><td>2.52</td></tr> <tr><td>10.41</td><td>7.19</td><td>4.92</td><td>3.57</td><td>2.93</td><td>2.43</td></tr> <tr><td>11.57</td><td>7.43</td><td>4.70</td><td>3.53</td><td>2.63</td><td>2.35</td></tr> <tr><td>10.90</td><td>6.72</td><td>4.47</td><td>3.36</td><td>2.60</td><td>2.29</td></tr> </table>	8.55	6.19	4.53	3.44	3.00	2.44	8.42	6.05	4.39	3.39	2.92	2.39	8.34	6.17	4.28	3.41	2.69	2.31	9.35	6.02	4.37	3.44	2.80	2.37	8.68	6.47	4.81	3.61	3.07	2.52	10.41	7.19	4.92	3.57	2.93	2.43	11.57	7.43	4.70	3.53	2.63	2.35	10.90	6.72	4.47	3.36	2.60	2.29	 <table border="1"> <tr><td>9.04</td><td>6.08</td><td>4.96</td><td>3.67</td><td>3.04</td><td>2.52</td></tr> <tr><td>8.88</td><td>6.08</td><td>4.73</td><td>3.58</td><td>2.94</td><td>2.47</td></tr> <tr><td>8.91</td><td>6.21</td><td>4.51</td><td>3.50</td><td>2.61</td><td>2.33</td></tr> <tr><td>7.92</td><td>6.17</td><td>4.53</td><td>3.50</td><td>2.67</td><td>2.41</td></tr> <tr><td>9.75</td><td>6.93</td><td>5.12</td><td>3.81</td><td>3.20</td><td>2.60</td></tr> <tr><td>11.08</td><td>7.50</td><td>5.15</td><td>3.74</td><td>3.07</td><td>2.50</td></tr> <tr><td>12.32</td><td>7.67</td><td>4.91</td><td>3.58</td><td>2.73</td><td>2.38</td></tr> <tr><td>11.69</td><td>6.97</td><td>4.66</td><td>3.40</td><td>2.72</td><td>2.37</td></tr> </table>	9.04	6.08	4.96	3.67	3.04	2.52	8.88	6.08	4.73	3.58	2.94	2.47	8.91	6.21	4.51	3.50	2.61	2.33	7.92	6.17	4.53	3.50	2.67	2.41	9.75	6.93	5.12	3.81	3.20	2.60	11.08	7.50	5.15	3.74	3.07	2.50	12.32	7.67	4.91	3.58	2.73	2.38	11.69	6.97	4.66	3.40	2.72	2.37
	8.55	6.19	4.53	3.44	3.00	2.44																																																																																												
	8.42	6.05	4.39	3.39	2.92	2.39																																																																																												
8.34	6.17	4.28	3.41	2.69	2.31																																																																																													
9.35	6.02	4.37	3.44	2.80	2.37																																																																																													
8.68	6.47	4.81	3.61	3.07	2.52																																																																																													
10.41	7.19	4.92	3.57	2.93	2.43																																																																																													
11.57	7.43	4.70	3.53	2.63	2.35																																																																																													
10.90	6.72	4.47	3.36	2.60	2.29																																																																																													
9.04	6.08	4.96	3.67	3.04	2.52																																																																																													
8.88	6.08	4.73	3.58	2.94	2.47																																																																																													
8.91	6.21	4.51	3.50	2.61	2.33																																																																																													
7.92	6.17	4.53	3.50	2.67	2.41																																																																																													
9.75	6.93	5.12	3.81	3.20	2.60																																																																																													
11.08	7.50	5.15	3.74	3.07	2.50																																																																																													
12.32	7.67	4.91	3.58	2.73	2.38																																																																																													
11.69	6.97	4.66	3.40	2.72	2.37																																																																																													
วันที่ 10 สิงหาคม 2545	 <table border="1"> <tr><td>9.70</td><td>5.51</td><td>4.57</td><td>3.57</td><td>2.99</td><td>2.51</td></tr> <tr><td>9.61</td><td>5.62</td><td>4.45</td><td>3.60</td><td>2.82</td><td>2.51</td></tr> <tr><td>9.77</td><td>5.91</td><td>4.71</td><td>3.70</td><td>2.88</td><td>2.56</td></tr> <tr><td>9.70</td><td>5.67</td><td>4.81</td><td>3.66</td><td>2.91</td><td>2.48</td></tr> <tr><td>8.60</td><td>5.74</td><td>5.07</td><td>3.99</td><td>3.08</td><td>2.50</td></tr> <tr><td>9.59</td><td>6.70</td><td>5.07</td><td>3.95</td><td>2.87</td><td>2.50</td></tr> <tr><td>10.47</td><td>6.80</td><td>4.92</td><td>4.04</td><td>2.91</td><td>2.49</td></tr> <tr><td>10.39</td><td>6.20</td><td>4.90</td><td>3.76</td><td>2.86</td><td>2.33</td></tr> </table>	9.70	5.51	4.57	3.57	2.99	2.51	9.61	5.62	4.45	3.60	2.82	2.51	9.77	5.91	4.71	3.70	2.88	2.56	9.70	5.67	4.81	3.66	2.91	2.48	8.60	5.74	5.07	3.99	3.08	2.50	9.59	6.70	5.07	3.95	2.87	2.50	10.47	6.80	4.92	4.04	2.91	2.49	10.39	6.20	4.90	3.76	2.86	2.33	 <table border="1"> <tr><td>9.30</td><td>5.98</td><td>4.65</td><td>3.59</td><td>3.12</td><td>2.54</td></tr> <tr><td>9.26</td><td>6.09</td><td>4.43</td><td>3.63</td><td>2.95</td><td>2.57</td></tr> <tr><td>9.74</td><td>6.41</td><td>4.74</td><td>3.75</td><td>2.99</td><td>2.63</td></tr> <tr><td>9.60</td><td>6.14</td><td>4.79</td><td>3.64</td><td>3.00</td><td>2.55</td></tr> <tr><td>8.87</td><td>6.43</td><td>5.28</td><td>4.15</td><td>3.13</td><td>2.60</td></tr> <tr><td>9.88</td><td>7.06</td><td>5.49</td><td>4.17</td><td>3.00</td><td>2.62</td></tr> <tr><td>10.52</td><td>7.50</td><td>5.54</td><td>3.96</td><td>3.04</td><td>2.61</td></tr> <tr><td>10.65</td><td>6.91</td><td>5.26</td><td>3.92</td><td>2.86</td><td>2.45</td></tr> </table>	9.30	5.98	4.65	3.59	3.12	2.54	9.26	6.09	4.43	3.63	2.95	2.57	9.74	6.41	4.74	3.75	2.99	2.63	9.60	6.14	4.79	3.64	3.00	2.55	8.87	6.43	5.28	4.15	3.13	2.60	9.88	7.06	5.49	4.17	3.00	2.62	10.52	7.50	5.54	3.96	3.04	2.61	10.65	6.91	5.26	3.92	2.86	2.45
	9.70	5.51	4.57	3.57	2.99	2.51																																																																																												
	9.61	5.62	4.45	3.60	2.82	2.51																																																																																												
9.77	5.91	4.71	3.70	2.88	2.56																																																																																													
9.70	5.67	4.81	3.66	2.91	2.48																																																																																													
8.60	5.74	5.07	3.99	3.08	2.50																																																																																													
9.59	6.70	5.07	3.95	2.87	2.50																																																																																													
10.47	6.80	4.92	4.04	2.91	2.49																																																																																													
10.39	6.20	4.90	3.76	2.86	2.33																																																																																													
9.30	5.98	4.65	3.59	3.12	2.54																																																																																													
9.26	6.09	4.43	3.63	2.95	2.57																																																																																													
9.74	6.41	4.74	3.75	2.99	2.63																																																																																													
9.60	6.14	4.79	3.64	3.00	2.55																																																																																													
8.87	6.43	5.28	4.15	3.13	2.60																																																																																													
9.88	7.06	5.49	4.17	3.00	2.62																																																																																													
10.52	7.50	5.54	3.96	3.04	2.61																																																																																													
10.65	6.91	5.26	3.92	2.86	2.45																																																																																													
วันที่ 11 สิงหาคม 2545	 <table border="1"> <tr><td>9.50</td><td>5.32</td><td>4.35</td><td>3.35</td><td>2.79</td><td>2.31</td></tr> <tr><td>9.41</td><td>5.42</td><td>4.23</td><td>3.38</td><td>2.63</td><td>2.32</td></tr> <tr><td>9.57</td><td>5.71</td><td>4.49</td><td>3.48</td><td>2.69</td><td>2.37</td></tr> <tr><td>9.50</td><td>5.47</td><td>4.59</td><td>3.44</td><td>2.72</td><td>2.29</td></tr> <tr><td>8.60</td><td>5.74</td><td>4.82</td><td>3.75</td><td>2.89</td><td>2.30</td></tr> <tr><td>9.59</td><td>6.70</td><td>4.83</td><td>3.71</td><td>2.67</td><td>2.30</td></tr> <tr><td>9.64</td><td>6.80</td><td>4.68</td><td>3.80</td><td>2.71</td><td>2.29</td></tr> <tr><td>9.69</td><td>6.20</td><td>4.65</td><td>3.52</td><td>2.66</td><td>2.13</td></tr> </table>	9.50	5.32	4.35	3.35	2.79	2.31	9.41	5.42	4.23	3.38	2.63	2.32	9.57	5.71	4.49	3.48	2.69	2.37	9.50	5.47	4.59	3.44	2.72	2.29	8.60	5.74	4.82	3.75	2.89	2.30	9.59	6.70	4.83	3.71	2.67	2.30	9.64	6.80	4.68	3.80	2.71	2.29	9.69	6.20	4.65	3.52	2.66	2.13	 <table border="1"> <tr><td>9.09</td><td>5.76</td><td>4.43</td><td>3.37</td><td>2.92</td><td>2.34</td></tr> <tr><td>9.05</td><td>5.88</td><td>4.21</td><td>3.41</td><td>2.75</td><td>2.37</td></tr> <tr><td>9.52</td><td>6.19</td><td>4.51</td><td>3.53</td><td>2.78</td><td>2.43</td></tr> <tr><td>9.39</td><td>5.93</td><td>4.57</td><td>3.41</td><td>2.80</td><td>2.35</td></tr> <tr><td>8.65</td><td>6.21</td><td>5.02</td><td>3.89</td><td>2.92</td><td>2.39</td></tr> <tr><td>9.66</td><td>6.84</td><td>5.24</td><td>3.91</td><td>2.79</td><td>2.41</td></tr> <tr><td>9.76</td><td>7.07</td><td>5.29</td><td>3.71</td><td>2.83</td><td>2.40</td></tr> <tr><td>9.78</td><td>6.47</td><td>5.00</td><td>3.66</td><td>2.65</td><td>2.24</td></tr> </table>	9.09	5.76	4.43	3.37	2.92	2.34	9.05	5.88	4.21	3.41	2.75	2.37	9.52	6.19	4.51	3.53	2.78	2.43	9.39	5.93	4.57	3.41	2.80	2.35	8.65	6.21	5.02	3.89	2.92	2.39	9.66	6.84	5.24	3.91	2.79	2.41	9.76	7.07	5.29	3.71	2.83	2.40	9.78	6.47	5.00	3.66	2.65	2.24
	9.50	5.32	4.35	3.35	2.79	2.31																																																																																												
	9.41	5.42	4.23	3.38	2.63	2.32																																																																																												
9.57	5.71	4.49	3.48	2.69	2.37																																																																																													
9.50	5.47	4.59	3.44	2.72	2.29																																																																																													
8.60	5.74	4.82	3.75	2.89	2.30																																																																																													
9.59	6.70	4.83	3.71	2.67	2.30																																																																																													
9.64	6.80	4.68	3.80	2.71	2.29																																																																																													
9.69	6.20	4.65	3.52	2.66	2.13																																																																																													
9.09	5.76	4.43	3.37	2.92	2.34																																																																																													
9.05	5.88	4.21	3.41	2.75	2.37																																																																																													
9.52	6.19	4.51	3.53	2.78	2.43																																																																																													
9.39	5.93	4.57	3.41	2.80	2.35																																																																																													
8.65	6.21	5.02	3.89	2.92	2.39																																																																																													
9.66	6.84	5.24	3.91	2.79	2.41																																																																																													
9.76	7.07	5.29	3.71	2.83	2.40																																																																																													
9.78	6.47	5.00	3.66	2.65	2.24																																																																																													

ตารางที่ 6.21 แสดงค่า Daylight Factor ของรูปทรง Light Shelve แบบ C และ D (ต่อ)

	แบบ C รูปทรง Light Shelve มุม 25 องศา ขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)	แบบ D รูปทรง Light Shelve มุม 15 องศา ขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)																																																																																																
เวลา 10.00 น.																																																																																																		
วันที่ 9 สิงหาคม 2545	<table border="1"> <tr><td>9.36</td><td>6.07</td><td>4.72</td><td>3.60</td><td>3.07</td><td>2.79</td></tr> <tr><td>9.06</td><td>6.12</td><td>4.65</td><td>3.57</td><td>3.04</td><td>2.78</td></tr> <tr><td>9.12</td><td>6.20</td><td>4.48</td><td>3.51</td><td>2.98</td><td>2.91</td></tr> <tr><td>7.64</td><td>6.17</td><td>4.61</td><td>3.57</td><td>2.88</td><td>2.76</td></tr> <tr><td>10.07</td><td>6.93</td><td>5.32</td><td>3.87</td><td>3.36</td><td>2.86</td></tr> <tr><td>11.07</td><td>7.42</td><td>5.20</td><td>3.75</td><td>3.27</td><td>2.88</td></tr> <tr><td>12.24</td><td>7.56</td><td>4.79</td><td>3.51</td><td>2.90</td><td>2.83</td></tr> <tr><td>11.78</td><td>6.95</td><td>4.52</td><td>3.35</td><td>2.95</td><td>2.85</td></tr> </table>	9.36	6.07	4.72	3.60	3.07	2.79	9.06	6.12	4.65	3.57	3.04	2.78	9.12	6.20	4.48	3.51	2.98	2.91	7.64	6.17	4.61	3.57	2.88	2.76	10.07	6.93	5.32	3.87	3.36	2.86	11.07	7.42	5.20	3.75	3.27	2.88	12.24	7.56	4.79	3.51	2.90	2.83	11.78	6.95	4.52	3.35	2.95	2.85	<table border="1"> <tr><td>9.76</td><td>6.09</td><td>4.54</td><td>3.51</td><td>3.04</td><td>2.65</td></tr> <tr><td>9.50</td><td>6.02</td><td>4.49</td><td>3.49</td><td>2.98</td><td>2.60</td></tr> <tr><td>9.37</td><td>6.10</td><td>4.42</td><td>3.51</td><td>2.75</td><td>2.64</td></tr> <tr><td>7.97</td><td>5.98</td><td>4.59</td><td>3.58</td><td>2.84</td><td>2.60</td></tr> <tr><td>10.40</td><td>6.72</td><td>5.19</td><td>3.77</td><td>3.39</td><td>2.75</td></tr> <tr><td>11.29</td><td>7.20</td><td>5.00</td><td>3.67</td><td>3.21</td><td>2.61</td></tr> <tr><td>12.45</td><td>7.30</td><td>4.75</td><td>3.50</td><td>2.91</td><td>2.59</td></tr> <tr><td>11.81</td><td>6.72</td><td>4.50</td><td>3.33</td><td>2.90</td><td>2.60</td></tr> </table>	9.76	6.09	4.54	3.51	3.04	2.65	9.50	6.02	4.49	3.49	2.98	2.60	9.37	6.10	4.42	3.51	2.75	2.64	7.97	5.98	4.59	3.58	2.84	2.60	10.40	6.72	5.19	3.77	3.39	2.75	11.29	7.20	5.00	3.67	3.21	2.61	12.45	7.30	4.75	3.50	2.91	2.59	11.81	6.72	4.50	3.33	2.90	2.60
	9.36	6.07	4.72	3.60	3.07	2.79																																																																																												
	9.06	6.12	4.65	3.57	3.04	2.78																																																																																												
9.12	6.20	4.48	3.51	2.98	2.91																																																																																													
7.64	6.17	4.61	3.57	2.88	2.76																																																																																													
10.07	6.93	5.32	3.87	3.36	2.86																																																																																													
11.07	7.42	5.20	3.75	3.27	2.88																																																																																													
12.24	7.56	4.79	3.51	2.90	2.83																																																																																													
11.78	6.95	4.52	3.35	2.95	2.85																																																																																													
9.76	6.09	4.54	3.51	3.04	2.65																																																																																													
9.50	6.02	4.49	3.49	2.98	2.60																																																																																													
9.37	6.10	4.42	3.51	2.75	2.64																																																																																													
7.97	5.98	4.59	3.58	2.84	2.60																																																																																													
10.40	6.72	5.19	3.77	3.39	2.75																																																																																													
11.29	7.20	5.00	3.67	3.21	2.61																																																																																													
12.45	7.30	4.75	3.50	2.91	2.59																																																																																													
11.81	6.72	4.50	3.33	2.90	2.60																																																																																													
วันที่ 10 สิงหาคม 2545	<table border="1"> <tr><td>9.52</td><td>6.11</td><td>4.54</td><td>3.49</td><td>3.33</td><td>2.76</td></tr> <tr><td>9.49</td><td>6.24</td><td>4.42</td><td>3.56</td><td>3.16</td><td>2.80</td></tr> <tr><td>9.06</td><td>6.51</td><td>4.67</td><td>3.67</td><td>3.17</td><td>2.81</td></tr> <tr><td>8.76</td><td>6.23</td><td>4.78</td><td>3.59</td><td>3.21</td><td>2.72</td></tr> <tr><td>9.17</td><td>6.56</td><td>5.18</td><td>4.27</td><td>3.37</td><td>2.74</td></tr> <tr><td>10.16</td><td>7.20</td><td>5.49</td><td>4.30</td><td>3.23</td><td>2.78</td></tr> <tr><td>11.19</td><td>7.49</td><td>5.65</td><td>4.31</td><td>3.26</td><td>2.75</td></tr> <tr><td>10.73</td><td>6.71</td><td>5.32</td><td>3.94</td><td>3.22</td><td>2.57</td></tr> </table>	9.52	6.11	4.54	3.49	3.33	2.76	9.49	6.24	4.42	3.56	3.16	2.80	9.06	6.51	4.67	3.67	3.17	2.81	8.76	6.23	4.78	3.59	3.21	2.72	9.17	6.56	5.18	4.27	3.37	2.74	10.16	7.20	5.49	4.30	3.23	2.78	11.19	7.49	5.65	4.31	3.26	2.75	10.73	6.71	5.32	3.94	3.22	2.57	<table border="1"> <tr><td>9.94</td><td>6.29</td><td>4.46</td><td>3.38</td><td>3.21</td><td>2.59</td></tr> <tr><td>9.67</td><td>6.17</td><td>4.24</td><td>3.40</td><td>3.05</td><td>2.63</td></tr> <tr><td>9.55</td><td>6.30</td><td>4.35</td><td>3.50</td><td>2.99</td><td>2.68</td></tr> <tr><td>9.10</td><td>5.93</td><td>4.42</td><td>3.36</td><td>3.05</td><td>2.58</td></tr> <tr><td>9.24</td><td>6.41</td><td>5.00</td><td>4.18</td><td>3.28</td><td>2.64</td></tr> <tr><td>10.37</td><td>7.02</td><td>5.39</td><td>4.19</td><td>3.03</td><td>2.65</td></tr> <tr><td>11.16</td><td>7.36</td><td>5.57</td><td>4.24</td><td>3.05</td><td>2.62</td></tr> <tr><td>10.95</td><td>6.60</td><td>5.27</td><td>3.88</td><td>2.94</td><td>2.42</td></tr> </table>	9.94	6.29	4.46	3.38	3.21	2.59	9.67	6.17	4.24	3.40	3.05	2.63	9.55	6.30	4.35	3.50	2.99	2.68	9.10	5.93	4.42	3.36	3.05	2.58	9.24	6.41	5.00	4.18	3.28	2.64	10.37	7.02	5.39	4.19	3.03	2.65	11.16	7.36	5.57	4.24	3.05	2.62	10.95	6.60	5.27	3.88	2.94	2.42
	9.52	6.11	4.54	3.49	3.33	2.76																																																																																												
	9.49	6.24	4.42	3.56	3.16	2.80																																																																																												
9.06	6.51	4.67	3.67	3.17	2.81																																																																																													
8.76	6.23	4.78	3.59	3.21	2.72																																																																																													
9.17	6.56	5.18	4.27	3.37	2.74																																																																																													
10.16	7.20	5.49	4.30	3.23	2.78																																																																																													
11.19	7.49	5.65	4.31	3.26	2.75																																																																																													
10.73	6.71	5.32	3.94	3.22	2.57																																																																																													
9.94	6.29	4.46	3.38	3.21	2.59																																																																																													
9.67	6.17	4.24	3.40	3.05	2.63																																																																																													
9.55	6.30	4.35	3.50	2.99	2.68																																																																																													
9.10	5.93	4.42	3.36	3.05	2.58																																																																																													
9.24	6.41	5.00	4.18	3.28	2.64																																																																																													
10.37	7.02	5.39	4.19	3.03	2.65																																																																																													
11.16	7.36	5.57	4.24	3.05	2.62																																																																																													
10.95	6.60	5.27	3.88	2.94	2.42																																																																																													
วันที่ 11 สิงหาคม 2545	<table border="1"> <tr><td>9.30</td><td>5.89</td><td>4.33</td><td>3.28</td><td>3.11</td><td>2.54</td></tr> <tr><td>9.27</td><td>6.02</td><td>4.21</td><td>3.35</td><td>2.94</td><td>2.58</td></tr> <tr><td>9.96</td><td>6.29</td><td>4.46</td><td>3.47</td><td>2.95</td><td>2.59</td></tr> <tr><td>8.53</td><td>6.00</td><td>4.58</td><td>3.39</td><td>2.99</td><td>2.50</td></tr> <tr><td>8.96</td><td>6.35</td><td>4.94</td><td>4.03</td><td>3.16</td><td>2.53</td></tr> <tr><td>9.96</td><td>7.00</td><td>5.25</td><td>4.06</td><td>3.02</td><td>2.57</td></tr> <tr><td>9.94</td><td>7.29</td><td>5.42</td><td>4.07</td><td>3.05</td><td>2.64</td></tr> <tr><td>10.01</td><td>6.51</td><td>5.08</td><td>3.70</td><td>3.01</td><td>2.46</td></tr> </table>	9.30	5.89	4.33	3.28	3.11	2.54	9.27	6.02	4.21	3.35	2.94	2.58	9.96	6.29	4.46	3.47	2.95	2.59	8.53	6.00	4.58	3.39	2.99	2.50	8.96	6.35	4.94	4.03	3.16	2.53	9.96	7.00	5.25	4.06	3.02	2.57	9.94	7.29	5.42	4.07	3.05	2.64	10.01	6.51	5.08	3.70	3.01	2.46	<table border="1"> <tr><td>9.73</td><td>6.08</td><td>4.27</td><td>3.19</td><td>3.01</td><td>2.39</td></tr> <tr><td>9.46</td><td>6.07</td><td>4.05</td><td>3.22</td><td>2.85</td><td>2.43</td></tr> <tr><td>9.34</td><td>6.09</td><td>4.16</td><td>3.31</td><td>2.79</td><td>2.48</td></tr> <tr><td>8.78</td><td>5.72</td><td>4.23</td><td>3.18</td><td>2.85</td><td>2.37</td></tr> <tr><td>9.03</td><td>6.21</td><td>4.77</td><td>3.96</td><td>3.10</td><td>2.45</td></tr> <tr><td>10.06</td><td>6.82</td><td>5.17</td><td>3.96</td><td>2.84</td><td>2.46</td></tr> <tr><td>10.13</td><td>7.16</td><td>5.34</td><td>4.02</td><td>2.86</td><td>2.43</td></tr> <tr><td>10.13</td><td>6.39</td><td>5.04</td><td>3.65</td><td>2.75</td><td>2.23</td></tr> </table>	9.73	6.08	4.27	3.19	3.01	2.39	9.46	6.07	4.05	3.22	2.85	2.43	9.34	6.09	4.16	3.31	2.79	2.48	8.78	5.72	4.23	3.18	2.85	2.37	9.03	6.21	4.77	3.96	3.10	2.45	10.06	6.82	5.17	3.96	2.84	2.46	10.13	7.16	5.34	4.02	2.86	2.43	10.13	6.39	5.04	3.65	2.75	2.23
9.30	5.89	4.33	3.28	3.11	2.54																																																																																													
9.27	6.02	4.21	3.35	2.94	2.58																																																																																													
9.96	6.29	4.46	3.47	2.95	2.59																																																																																													
8.53	6.00	4.58	3.39	2.99	2.50																																																																																													
8.96	6.35	4.94	4.03	3.16	2.53																																																																																													
9.96	7.00	5.25	4.06	3.02	2.57																																																																																													
9.94	7.29	5.42	4.07	3.05	2.64																																																																																													
10.01	6.51	5.08	3.70	3.01	2.46																																																																																													
9.73	6.08	4.27	3.19	3.01	2.39																																																																																													
9.46	6.07	4.05	3.22	2.85	2.43																																																																																													
9.34	6.09	4.16	3.31	2.79	2.48																																																																																													
8.78	5.72	4.23	3.18	2.85	2.37																																																																																													
9.03	6.21	4.77	3.96	3.10	2.45																																																																																													
10.06	6.82	5.17	3.96	2.84	2.46																																																																																													
10.13	7.16	5.34	4.02	2.86	2.43																																																																																													
10.13	6.39	5.04	3.65	2.75	2.23																																																																																													



ตารางที่ 6.23 แสดงการเปรียบเทียบการกระจายแสงธรรมชาติของความลึกกับสีของ Light Shelve แบบ A,B,C,D และ E เข้าสู่ชั้นจำลอง

Light Shelve	ระยะจากหน้าต่าง (เมตร)						รวม
	1.00	2.00	3.00	4.00	5.00	6.00	
แบบ A รูปทรง มุม 45 องศา (ขนาด 0.98 เมตร สีขาวเคลือบเงา)	8	8	8	8	8	7	47
แบบ B รูปทรง มุม 35 องศา (ขนาด 0.98 เมตร สีขาวเคลือบเงา)	8	8	8	8	8	8	48
แบบ C รูปทรง มุม 25 องศา (ขนาด 0.98 เมตร สีขาวเคลือบเงา)	8	8	8	8	8	7	47
แบบ D รูปทรง มุม 15 องศา (ขนาด 0.98 เมตร สีขาวเคลือบเงา)	8	8	8	8	8	5	45

การกระจายแสงธรรมชาติของรูปทรง Light Shelve ทั้ง 4 รูปทรงพบว่ารูปทรงที่กระจายแสงเข้ามาได้มากและลึกที่สุด คือรูปทรงแบบ B รองลงมาคือแบบ A , C , และ D ตามลำดับ ดังนั้นจึงเลือกรูปทรงแบบ B ซึ่งมีมุม 35 องศา มีขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา) มาใช้ทำการทดลองต่อไป

### 6.7.3 การวิเคราะห์สรุปผลของรูปทรงของ Light Shelve แบบ B มุม 35 องศา ขนาด 0.98 เมตร สีขาวเคลือบเงา

ทำการวิเคราะห์สรุปผลหาค่าความส่องสว่างภายนอก และหาเปอร์เซ็นต์ของรูปทรงของ Light Shelve แบบ B มุม 35 องศา ขนาด 0.98 เมตร สีขาวเคลือบเงา ที่สามารถนำมาใช้ได้ในช่วงเวลาใช้ห้องเรียนทั้งปี โดยเลือกแถวในสุดคือระยะห่างจากขอบหน้าต่าง 6.00 เมตร เป็นเกณฑ์ มีรายละเอียดดังนี้

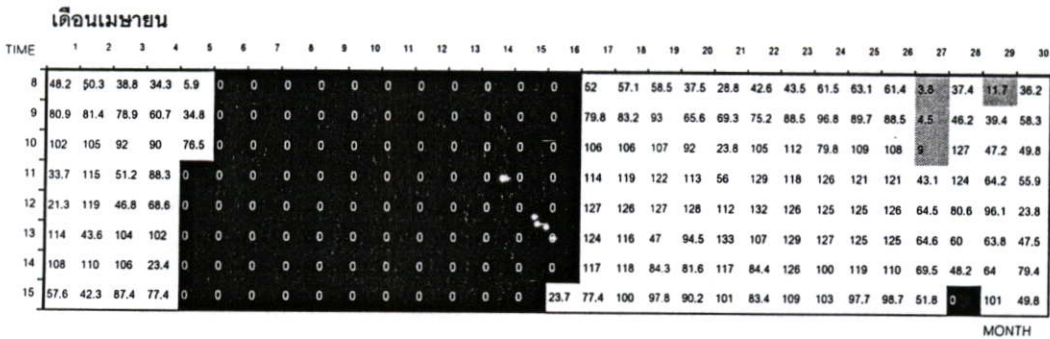
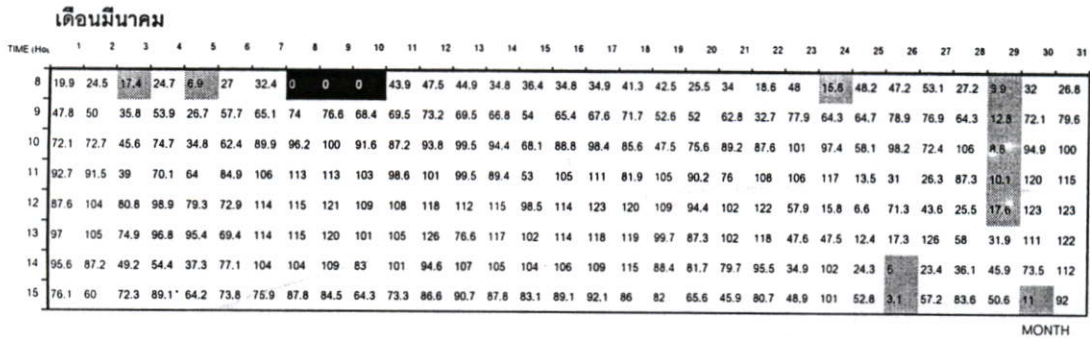
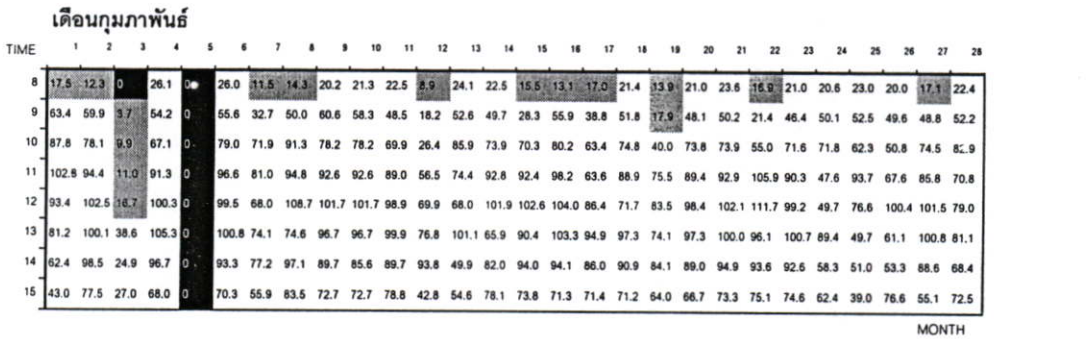
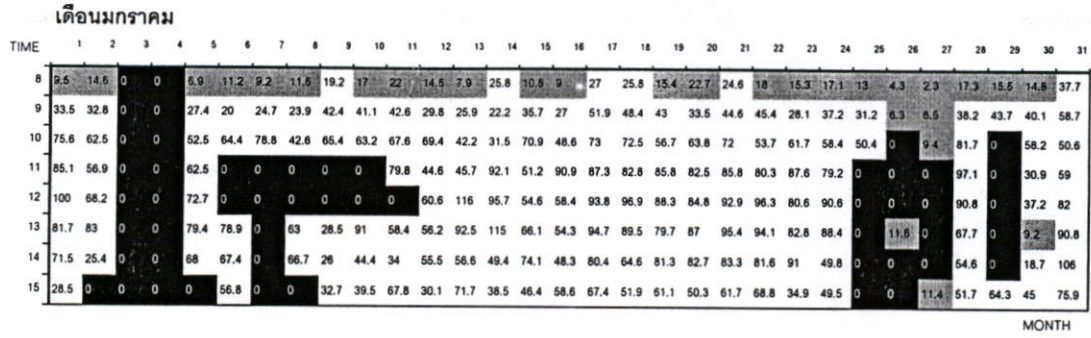
$$\begin{aligned}
 \text{มีค่า Daylight Factor} &= 2.74 \% \\
 \text{มีค่าความส่องสว่างภายนอก} &= 18,248 \text{ Lux} \\
 (500 \times 100) / 2.74 &= 18,248 \text{ Lux}
 \end{aligned}$$

ตารางที่ 6.24 แสดงเปอร์เซ็นต์ของ รูปทรง Light Shelve แบบ B มุม 35 องศา ขนาด 0.98 เมตร ทาสีขาวเคลือบเงา ที่สามารถนำมาใช้ได้ต่อช่วงเวลาใช้ห้องเรียนทั้งปี

เดือน	จำนวนเวลาทั้งหมด (ชั่วโมง)	จำนวนเวลาที่ใช้ไม่ได้ (ชั่วโมง)	จำนวนเวลาที่ใช้ได้ (ชั่วโมง)	จำนวนเปอร์เซ็นต์ (%)	กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์ที่สามารถใช้งานได้ / เดือน
1	248	27	221	89.11	
2	224	17	207	92.41	
3	-	-	-	-	
4	-	-	-	-	
5	128	8	120	93.75	
6	240	9	231	96.25	
7	248	4	244	98.39	
8	248	10	238	95.97	
9	240	13	227	94.58	
10	-	-	-	-	
11	240	5	245	102.08	
12	248	9	239	96.37	
1ปี	2,064	92	1,972	95.44	

จากการวิเคราะห์และคำนวณผลโดยเปรียบเทียบกับสถิติปริมาณแสงสว่างของดวงอาทิตย์ในเขตกรุงเทพมหานครเฉลี่ยรายวัน ปี พ.ศ.2542-2543 (Solar Time) พบว่าภายใน 1 ปี สามารถใช้แสงสว่างจากธรรมชาติโดยวิธีการสะท้อนแสงจากรูปทรงของ Light Shelve แบบ B มุม 35 องศา ขนาด 0.98 เมตร สีขาวเคลือบเงาได้ 95.44 % ของช่วงเวลาใช้ห้องเรียนทั้งปี หรือ 1,972 ชั่วโมงของช่วงเวลาใช้ห้องเรียนทั้งปี

รูปที่ 6.9 แสดงปริมาณแสงสว่างภายนอกสำหรับห้องเรียนของรูปทรง Light Shelve มุม 35 องศา ขนาด 0.98 ม. ที่น้อยกว่า 18.248 Klux ในเดือนมกราคม - เมษายน



- ค่าความส่องสว่างเท่ากับ 0
- ค่าความส่องสว่างไม่เพียงพอ <18.248
- ค่าความส่องสว่างเพียงพอ >18.248

รูปที่ 6.9 แสดงปริมาณแสงสว่างภายนอกสำหรับห้องเรียนของรูปทรง Light Shelve มุม 35 องศา  
ขนาด 0.98 ม. ที่น้อยกว่า 18.248 Klux ในเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม (ต่อ)

เดือนพฤษภาคม

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
8	20.9	62.7	43.5	35.7	28.2	62.8	66.1	51.8	38.8	13.1	58.8	15.6	20.7	48.7	34.5	35.4	29.3	29.6	19.5	48.8	19.9	51.8	31	37.9	34.6	23	26.8	44.1	25.2	0	0
9	41.1	100	57.3	51.5	71.9	82.9	86.5	101	80.3	26.5	65.4	0	39.8	67.7	54.8	63.4	44.5	39.3	28.7	76.7	44.6	45.1	76.1	68.4	52.9	80.8	51	40.6	50.8	0	0
10	32.7	72.3	63.3	96.1	92.8	109	113	113	113	40.3	55.3	57.9	77.3	87.2	45.2	44.1	70.1	51.5	68.3	56.5	51.2	31.8	55.7	13.8	37.1	30.9	83.7	67.9	60.6	0	0
11	71.2	96.9	56.8	117	68	123	126	74.9	116	60.2	29.6	72.6	61	122	99.9	72.6	89.3	74.3	45.8	126	106	65.1	58	37.9	93	28.8	96.1	62.1	96.4	0	0
12	100	54.3	74.4	116	85	124	114	92.7	129	65.1	134	78.5	3.3	5.3	32.6	113	17.8	104	116	117	78.5	113	53.2	30.4	82.4	18.4	79.9	79	76.9	0	0
13	37.4	63.5	117	96.5	36.4	89.8	109	95	127	110	106	96.4	3.3	6.5	83	114	11.8	67.9	119	48.8	39.8	36	98.5	20	56.1	26.1	87.6	121	83.9	0	0
14	22	79.9	117	124	73.5	118	72.5	111	90.8	80.6	38.1	41.7	13.6	11.3	17.2	104	12.2	103	105	89.8	3.5	67.2	25.1	62.6	7.2	16.7	66.5	94.1	61.6	0	0
15	13.3	17.3	86.4	49.4	108	101	60.2	101	97.8	35.9	87.9	8.8	14.8	22.7	61.1	85.8	19.5	90.6	90.7	39	15.4	99.3	35.1	86.4	39.7	24	56.2	72	59.9	0	0

MONTH

เดือนมิถุนายน

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
8	53.2	48.3	52.2	36.3	30.6	40.1	14.2	28.3	4.7	22.9	21	26.4	34.9	30.9	55.4	56.4	25.1	27.1	9.9	51.8	0	0	32.2	28.4	20.4	50	44.3	41.1	48.7	48.5
9	79.1	77.5	77.7	50.1	46	83.1	53	35.6	51.5	42.1	35.9	43	66.5	43.8	50.1	77.7	41.5	44.1	45.1	46.8	0	0	78.3	57.1	45.2	62.7	69.4	36.7	72.1	73.1
10	96.1	87.2	97.8	65	75.9	108	50	85.3	32.8	46	97.6	55.3	98.3	105	96.4	99.2	40.2	72	40	63.8	0	0	88.2	53.8	109	90.6	91.4	94.8	91.1	91.8
11	115	101	96	133	68.8	93.2	63.1	44.7	73.4	66.2	5.1	108	100	104	94.5	103	49	106	118	61.1	0	0	83.9	55.1	83.5	94	98.9	107	103	103
12	87.7	83.2	109	37.8	85.3	115	97.3	53.2	20.4	42.7	14.4	66.4	102	114	77.6	66.8	46.3	65.4	61.6	60.4	0	0	109	56.5	72.1	110	105	109	107	109
13	40.1	78.8	125	38.4	65.8	37.6	26	42.9	45.2	23.9	8.5	119	110	105	107	70.3	46.9	75.8	61.6	53.4	0	0	109	49.1	108	73.1	101	31.8	108	107
14	78.7	41.3	73.9	99.2	53.7	38.6	47.5	66.6	78.4	34.7	10.9	87.8	97.1	107	82.6	74.9	33.3	74.8	58.8	75.1	0	0	101	52.1	110	70.1	75	26.6	104	72.3
15	83.2	33.6	13.2	55.6	55.2	53.3	74.3	53.1	12.6	20.6	17.5	71.1	39.7	78.4	30.6	54.4	35.8	43	46.8	37.8	0	0	85.8	43	47.4	74.6	38	75.4	101	47.8

MONTH

เดือนกรกฎาคม

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
8	48.9	40	42	30.6	42.3	21.2	50.2	56.7	0	50.3	44.1	37.5	34.2	19	39.9	38.7	41.8	38.7	51	30.9	57.9	49.4	49.8	19.7	28.9	16.2	12	23.3	40.3	0	0
9	73.2	60	71.8	45	63.2	48.5	72.4	34.5	0	74.3	80.8	62.5	54.1	3.6	49.2	66.6	21.1	45.2	73.4	58.2	75.2	69.8	49.2	40.5	39.3	35	26.8	39.2	73.1	0	0
10	89.8	85.9	72.3	68.2	89.3	43.2	96	30	0	94.6	87.5	72.7	56.8	35.5	88.6	87	55	83.2	92.4	91.2	98.7	74.4	73.4	67.3	61.6	34.4	42.8	71.3	86.2	0	0
11	102	96.1	95.6	54.5	101	48.7	104	117	0	105	104	67.7	54.3	67.9	76.1	104	80.3	110	96.1	97.8	41.5	71.1	84.9	75.6	35.9	29	76.3	61.9	58.7	0	0
12	110	108	86.8	97.4	74.2	56.7	110	109	0	107	93	70.7	29.7	68.2	70.9	47.1	80	107	107	110	49.1	112	76.4	74	50.1	37.5	100	57.9	86.7	0	0
13	112	109	101	69	100	64.2	111	106	0	111	105	86.6	31.7	45.2	103	109	75.8	53.5	111	0	115	0	118	67.5	54.9	61.4	48.9	72.5	67.9	0	0
14	96.1	84.3	51.5	72.5	100	51	100	66.8	0	103	68.8	107	38.3	106	95.1	101	90.1	107	100	0	113	0	82.8	52.4	14.3	86.6	53.2	81.1	61.3	0	0
15	55.2	32.5	87.9	37	75.6	35.8	83.9	86.9	0	78.7	57	62.7	42.8	67	49.9	74.6	91.1	81.8	37.1	0	96.7	0	87.3	32.2	31.7	72.8	52.5	47	29.4	0	0

MONTH

เดือนสิงหาคม

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
8	13.7	19.3	18.7	23.6	16.5	16.6	51.5	26.7	54.1	23.3	28.4	24.7	25.9	45.8	41.8	53.7	54	26	47.3	25.7	49.7	15.8	28.1	18.9	19.3	31.5	19.2	23.5	33.5	40.6	26.9
9	51.6	38	48.3	33.5	37.4	26.8	53.5	50	76.4	53.2	64.4	37.4	73	33.5	80.4	79.7	65.4	43	75	36.2	73	20.9	48.4	12.5	50	56.4	41.7	36.9	72.8	73	86.1
10	101	47.1	106	52.6	62.6	92.4	56.3	102	88.5	83.6	95.7	25.9	93.8	88.8	96.4	95.2	98.8	97	92.7	58.1	72.7	55.8	90.6	84.1	103	85.1	67.9	77.9	94	63.1	92.9
11	96.7	51.8	53.1	41.8	68.2	67.9	66.7	63	108	109	114	34.7	107	114	85	107	81.2	100	92.5	64.9	105	104	49.1	20.2	65.4	106	99	38	97.2	106	77.8
12	104	53.9	63.7	43.8	71.3	75	50.4	97.3	103	75.2	81.7	52.4	114	43.4	114	112	91.5	111	116	60	67.7	109	81.9	43.3	91.4	115	95.7	64.3	99.8	76.4	100
13	6.3	58.2	75	59.3	65.2	77.2	56	115	0	66.7	99.3	28.7	79.9	35.4	122	94	84.2	109	73.1	80.2	77.2	107	46.5	38	86.7	114	90.9	76.3	96.7	92.2	89.5
14	80.1	65.1	58.4	77.6	51	54.1	64.2	84	0	64.2	72.9	40.2	69.7	89.2	102	114	89.8	89.8	63.6	107	91.2	40.8	31	33.8	19.8	83.3	60.2	49.3	60.1	82.7	72.6
15	14.7	34.6	111	52.6	28.2	34.5	31.8	41.9	0	88.5	37.3	39.4	50.6	43.6	86.4	60.1	91.3	34.1	33.8	33.4	86.7	72.8	12.7	27.5	30	68.5	77.7	21.1	70.3	88.1	82.5

MONTH

- ค่าความส่องสว่างเท่ากับ 0
- ค่าความส่องสว่างไม่เพียงพอ <18.248
- ค่าความส่องสว่างเพียงพอ >18.248

รูปที่ 6.9 แสดงปริมาณแสงสว่างภายนอกสำหรับห้องเรียนของรูปทรง Light Shelve มุม 35 องศา ขนาด 0.98 ม. ที่น้อยกว่า 18,248 Klux ในเดือนกันยายน - ธันวาคม (ต่อ)

เดือนกันยายน

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
8	45.9	19.4	46.5	47.6	44.4	36.4	31.8	28.2	49.4	28.6	28	17.9	33.2	50.6	50.1	61.2	36.7	41.9	27	30.5	14.8	23.4	43.5	43.5	11.8	53.8	35.4	3.4	47.8	45
9	60	57.6	75.3	73.7	71.1	69.5	46.8	52.2	43.1	33.9	55.6	29.6	103	75.5	70.5	73.9	58.8	72.9	76.4	31.5	23.3	34.6	72.3	48.2	47.9	77.4	69.8	8.3	33.5	59
10	93.8	69.3	94.3	93.9	79.9	84	65.9	70.6	108	92.5	56.1	37.7	82	95.4	56.1	82.4	57.5	86.1	94.4	75.9	32	76.5	77.8	86	52.2	34.9	82.7	20.2	98.2	79
11	64.2	123	105	105	104	105	85.1	91.1	101	59	48.9	42.6	77.8	108	118	112	57.3	63.3	111	67.5	48.4	66.6	116	94.2	54.6	107	29.3	16	50.2	70.2
12	113	55.7	65.6	103	110	106	89.8	83.2	107	120	66.1	75.4	127	98.1	122	89.6	51.7	112	108	77.2	125	62	119	47.9	47.8	86.9	55.8	124	60.3	40.1
13	109	53.3	116	48.2	104	64.4	82.9	114	112	97.7	68.9	51.6	118	109	78.8	53.4	69.7	113	63.1	96.7	107	17.6	110	52	120	87.5	27.9	121	89.6	107
14	40.4	101	117	97.6	110	32.8	97.7	91.9	102	81.5	96.6	80.1	105	106	102	69.3	89	93.1	69.6	81.2	65.4	16.2	48.5	30.8	58.3	15.6	31	58.5	108	54.2
15	84.2	44.4	37.4	53.6	37.9	16.2	76.2	92.6	84.7	68.2	56	52.9	21.9	56.7	77.9	75.8	70.9	67	38.2	40.5	82.3	18.7	47.1	12	5.9	6	29.5	39.8	22.1	79.3

MONTH

เดือนตุลาคม

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
8	30.7	56.1	45.3	0	47.9	46.9	56.8	31.5	46.1	29	27.7	47.4	25	15.5	51.9	35.7	24.5	44.2	45.2	45.6	10.1	16	16.1	33.7	30	17.6	18.5	16.3	0	0	0
9	38.6	50.8	62	0	73.9	72.8	37.5	81.2	35.7	81.1	29.5	72	74.7	26.1	73.6	56.6	52	69.2	68.7	68.3	18.2	5.1	19.6	50.2	39.1	31.6	44.1	22.5	0	0	0
10	43.9	79.8	106	0	66.3	90.6	52.3	104	103	91.9	59.6	93.8	62.5	54.4	73.9	85.5	90.9	36.1	87.2	87.4	26.2	20	26.7	94.9	93.6	95.4	31.4	42.7	0	0	0
11	48.2	52.1	110	0	82.3	21.2	84.5	88.3	57	104	108	62.3	46.2	124	101	53.4	67.8	108	98.8	61.8	53.3	8.5	22.1	56.7	72.6	106	44	93.3	0	0	0
12	110	52.3	67.2	0	64.6	31.8	88.7	109	81.2	76.3	102	42.6	105	56	81.1	81.3	88.8	34.8	102	95.6	73.3	9.1	53.7	42.3	86.8	101	41.7	78.2	0	0	0
13	124	86	50	0	23.7	107	91.9	93.7	92.3	14.9	71.5	65.3	44.9	113	36.3	94.6	73.7	61.5	97.2	62.7	54.9	12.4	52	106	54.4	88.8	31.1	96	0	0	0
14	19.8	43.8	38.4	0	84.4	78.6	59.8	36.4	76.6	4	87.5	34.5	23.5	82.3	33	83.9	54.7	27.6	88.6	39.6	38.2	12	86	78.1	54.7	37.2	34.8	72.8	0	0	0
15	32	40.2	52.8	0	15.3	42.8	75.3	39	61.2	16.2	56	55.3	30.7	7.2	16	69	46.6	29.8	70.3	15	29	11.3	19.2	33.4	68.6	40.9	54.3	34.7	0	0	0

MONTH

เดือนพฤศจิกายน

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
8	14.5	0	11.2	47.1	17.7	21.3	23.9	12.8	43.4	34	37.1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	26.5	20.3	36.6	35.9	37.6	14.6	34.9
9	55.4	0	30.8	50.5	29.1	81.5	21.7	60.9	67	35.3	39.9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	52	34	56.3	58.7	58.7	73.4	57.9
10	47.8	0	65.3	42.7	28.6	48.1	92.1	34.3	83.5	47.4	71.2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	36	79.1	49.5	55.6	76.3	75.5	83.9	74.4
11	61.8	0	81.2	57.6	71	94	72.5	81.7	95.4	86.3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	64	63.2	51.7	52.6	88.1	88.2	64.1	82.6
12	49.4	0	60.4	92.3	64.3	68.1	119	34.8	104	96.6	34.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	87.9	98.9	59.6	95.2	95.2	88.6	69.7	93.8
13	67.4	0	80	56	34	66.4	36.9	35.1	94.4	93	24.8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	41.3	28.4	23.5	92.9	80.8	87.6	90.4	89.3
14	53.5	0	50.9	85.6	96	33.4	33.8	59.4	88.4	77.4	3.9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	42.1	17.7	37.3	86.2	76.8	78	86.9	79.3
15	0	0	27.3	41.2	37.6	16.9	64.6	61.8	10.1	19.4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	27.6	58.1	38.7	58.2	58.1	59.6	43.2	61.8

MONTH

เดือนธันวาคม

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
8	35.6	36.7	14.6	10.6	33.1	12.9	36.8	31.6	30.6	36	11.4	13.9	8.1	18.6	29.8	29	28.3	30.9	23.9	24.3	28.2	11.8	30	30.3	29.3	27.3	28.1	27.2	5.9	25.9	26.5
9	59	59.4	57.4	19.2	22.8	18.7	35.4	59.8	57.2	55.3	21.9	34	22.3	25.5	51.1	53.9	52.7	54	50.9	53.5	49.7	46.1	50.2	51.8	50.2	49	49.4	50.1	51.1	48.3	49.5
10	77.1	77.3	83.8	21.4	73.1	32.7	59.5	78.7	73.7	67.5	34.5	47.5	79.7	36	69.5	71.5	69	73.9	69.6	73.6	67	71.6	70.2	71.4	69.7	68.9	67.7	69.9	64.5	68.4	65.6
11	88.7	88.3	99.9	65.5	45.3	59.9	64.7	90	87.2	72	44	74	73.9	99	83.1	82.6	75.8	62.3	87.7	77.7	80.5	82.6	82.3	83.4	81.6	79.5	80.2	80.2	78.1	80.7	80.3
12	92	90.7	95.3	58.5	120	67.5	59.7	92.9	90.9	79.1	70.4	63.6	90.4	40.2	90	86.3	85.5	54.1	83.2	86.9	86.5	86.8	87.2	88.2	86.6	86.4	83.1	87.5	85.6	87.7	83.2
13	89.5	88.8	65.1	74.7	106	32.1	70	88.2	75.7	86.3	53.4	57.7	80.1	91.2	85.5	85.5	85.7	64	85.3	83.8	85	82.9	85.1	85.8	80.2	80.9	84.4	71.7	83.2	80.8	81.2
14	77.6	77.7	52.5	36.1	71.6	48.4	83.8	73.2	78.8	74.9	63.9	56.4	78.3	38.8	75.8	75.7	72.1	75.1	75.2	73	74.5	72.3	75.3	75.5	73.3	71.3	74.4	76.5	73.9	70.3	71.6
15	60.6	60.4	22.9	29.2	10.9	46.7	56	57.7	56.3	58.4	59.4	47.3	34.4	57.3	60.3	56.3	54.9	37.4	60.3	57.1	58.2	57.1	58.1	58.1	56.4	54.8	58.8	38.4	57.7	54	59.6

MONTH

- ค่าความส่องสว่างเท่ากับ 0
- ค่าความส่องสว่างไม่เพียงพอ <18,248
- ค่าความส่องสว่างเพียงพอ >18,248

## 6.8 การวิเคราะห์รูปทรงของ Light Shelf ในเดือนธันวาคม

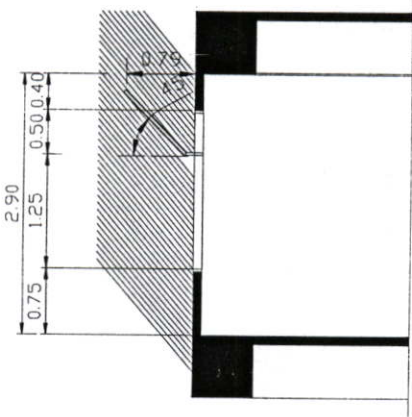
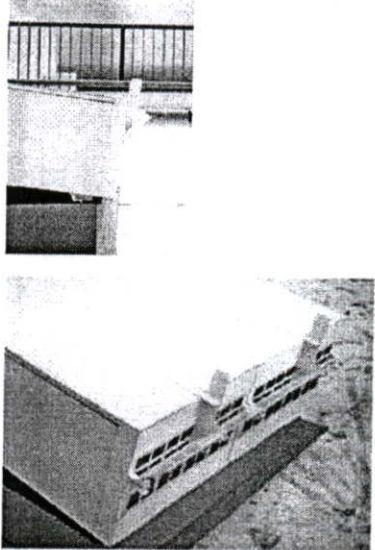
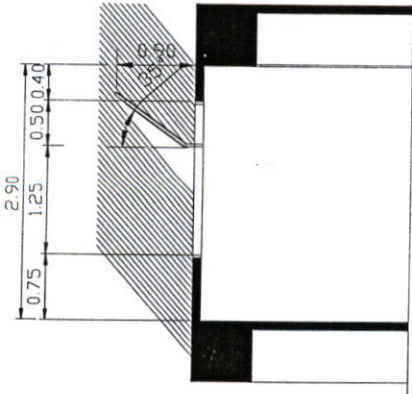
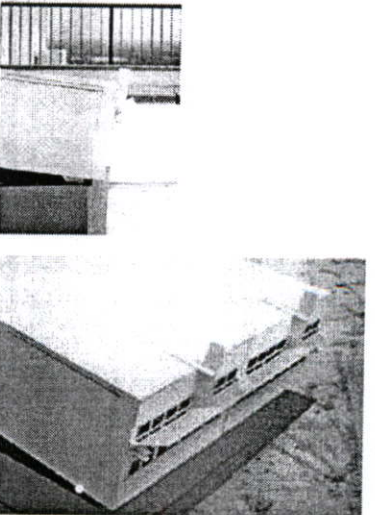
โดยทดสอบการกระจายแสงของรูปทรง Light Shelf ทั้ง 4 รูปแบบ และทดสอบในเดือนธันวาคม โดยการปรับมุมของหุ่นจำลองให้เอียงไปตามตารางนาฬิกาแดดของเดือนธันวาคม ในเวลา 10.00 น.

### 6.8.1 การวิเคราะห์ออกแบบรูปทรงของ Light Shelf ในเดือนธันวาคม

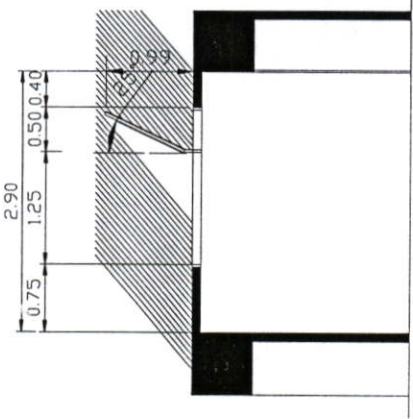
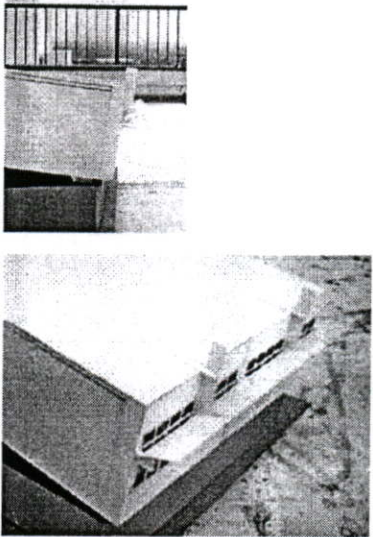
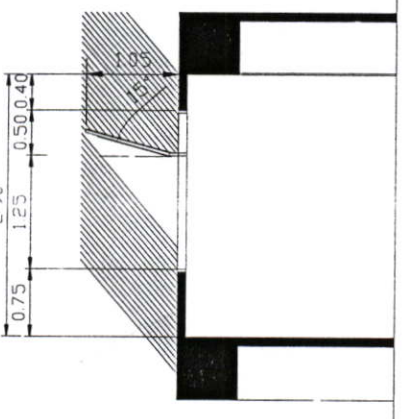
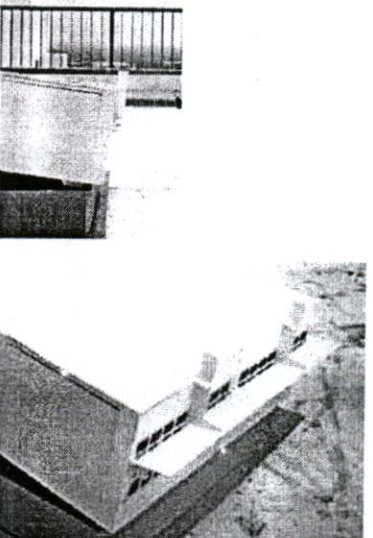
ทำการทดลองว่ามุมขององศาใดมีประสิทธิภาพในการกระจายแสงได้ดีที่สุดในเดือนธันวาคม

- A รูปทรงของ Light Shelf ขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา) = มุม 45 องศา
- B รูปทรงของ Light Shelf ขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา) = มุม 35 องศา
- C รูปทรงของ Light Shelf ขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา) = มุม 25 องศา
- D รูปทรงของ Light Shelf ขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา) = มุม 15 องศา

ตารางที่ 6.25 แสดงรูปแบบต่างๆ ของ Light Shelf ที่ใช้ในการทดสอบการกระจายแสง

<p><b>แบบ A รูปทรง Light Shelf มุม 45 องศา</b> ขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)</p> 	
<p><b>แบบ B รูปทรง Light Shelf มุม 35 องศา</b> ขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)</p> 	

ตารางที่ 6.25 แสดงรูปแบบต่างๆ ของ Light Shelve ที่ใช้ในการทดสอบการกระจายแสง (ต่อ)

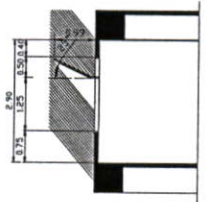
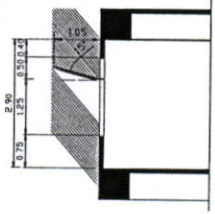
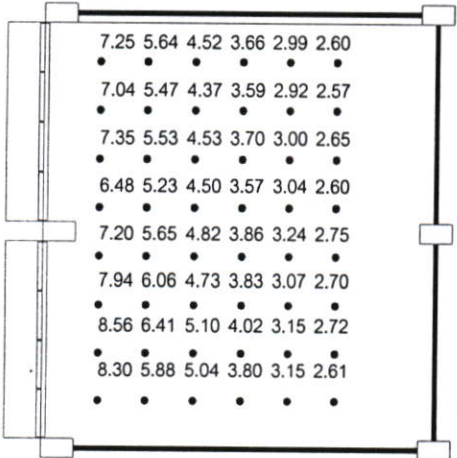
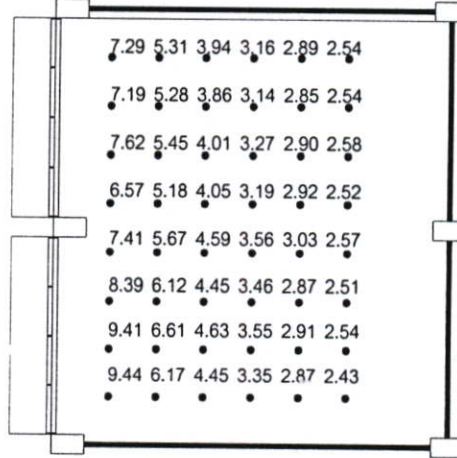
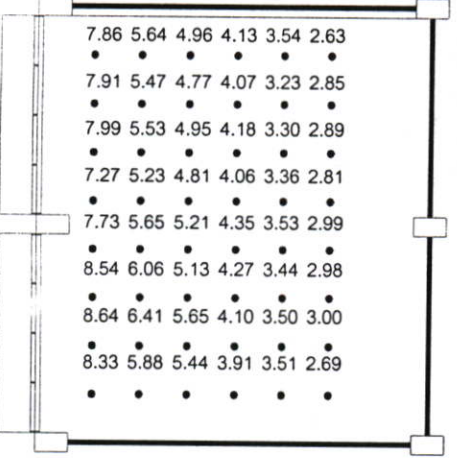
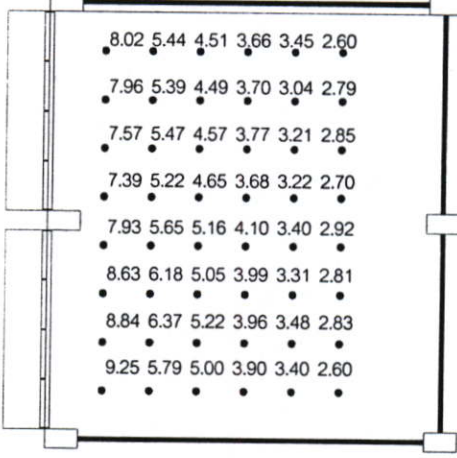
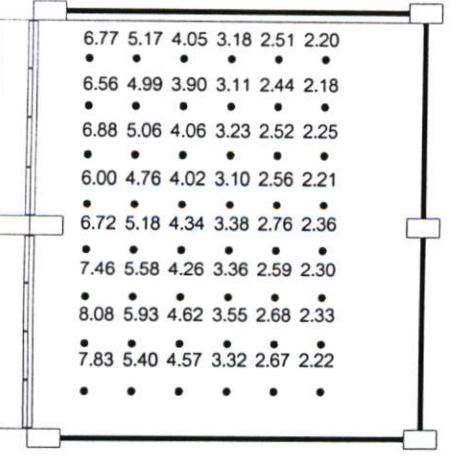
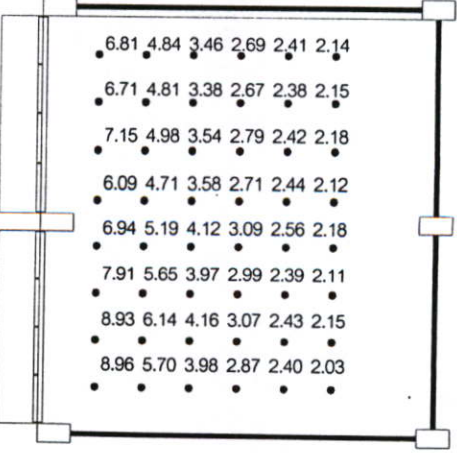
<p>แบบ C รูปทรง Light Shelve มุม 25 องศา ขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)</p> 	
<p>แบบ D รูปทรง Light Shelve มุม 15 องศา ขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)</p> 	

### 6.8.2 การวิเคราะห์และทดลองวัดการกระจายแสงของรูปทรงของ Light Shelve ในเดือนธันวาคม

จากผลการทดลองวัดการกระจายแสงและทำการหาค่า Transmittance และค่า Dirty Factor ทั้ง 4 แบบ ในห้องเรียนของวันที่ 23 - 25 สิงหาคม 2545 เวลา 10.00 น. มีรายละเอียดดังต่อไปนี้



ตารางที่ 6.26 แสดงค่า Daylight Factor ของรูปทรง Light Shelve แบบ C และ D (ต่อ)

	แบบ C รูปทรง Light Shelve มุม 25 องศา ขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)	แบบ D รูปทรง Light Shelve มุม 15 องศา ขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)																																																																																																
เวลา 10.00 น.																																																																																																		
วันที่ 23 สิงหาคม 2545	 <table border="1"> <tr><td>7.25</td><td>5.64</td><td>4.52</td><td>3.66</td><td>2.99</td><td>2.60</td></tr> <tr><td>7.04</td><td>5.47</td><td>4.37</td><td>3.59</td><td>2.92</td><td>2.57</td></tr> <tr><td>7.35</td><td>5.53</td><td>4.53</td><td>3.70</td><td>3.00</td><td>2.65</td></tr> <tr><td>6.48</td><td>5.23</td><td>4.50</td><td>3.57</td><td>3.04</td><td>2.60</td></tr> <tr><td>7.20</td><td>5.65</td><td>4.82</td><td>3.86</td><td>3.24</td><td>2.75</td></tr> <tr><td>7.94</td><td>6.06</td><td>4.73</td><td>3.83</td><td>3.07</td><td>2.70</td></tr> <tr><td>8.56</td><td>6.41</td><td>5.10</td><td>4.02</td><td>3.15</td><td>2.72</td></tr> <tr><td>8.30</td><td>5.88</td><td>5.04</td><td>3.80</td><td>3.15</td><td>2.61</td></tr> </table>	7.25	5.64	4.52	3.66	2.99	2.60	7.04	5.47	4.37	3.59	2.92	2.57	7.35	5.53	4.53	3.70	3.00	2.65	6.48	5.23	4.50	3.57	3.04	2.60	7.20	5.65	4.82	3.86	3.24	2.75	7.94	6.06	4.73	3.83	3.07	2.70	8.56	6.41	5.10	4.02	3.15	2.72	8.30	5.88	5.04	3.80	3.15	2.61	 <table border="1"> <tr><td>7.29</td><td>5.31</td><td>3.94</td><td>3.16</td><td>2.89</td><td>2.54</td></tr> <tr><td>7.19</td><td>5.28</td><td>3.86</td><td>3.14</td><td>2.85</td><td>2.54</td></tr> <tr><td>7.62</td><td>5.45</td><td>4.01</td><td>3.27</td><td>2.90</td><td>2.58</td></tr> <tr><td>6.57</td><td>5.18</td><td>4.05</td><td>3.19</td><td>2.92</td><td>2.52</td></tr> <tr><td>7.41</td><td>5.67</td><td>4.59</td><td>3.56</td><td>3.03</td><td>2.57</td></tr> <tr><td>8.39</td><td>6.12</td><td>4.45</td><td>3.46</td><td>2.87</td><td>2.51</td></tr> <tr><td>9.41</td><td>6.61</td><td>4.63</td><td>3.55</td><td>2.91</td><td>2.54</td></tr> <tr><td>9.44</td><td>6.17</td><td>4.45</td><td>3.35</td><td>2.87</td><td>2.43</td></tr> </table>	7.29	5.31	3.94	3.16	2.89	2.54	7.19	5.28	3.86	3.14	2.85	2.54	7.62	5.45	4.01	3.27	2.90	2.58	6.57	5.18	4.05	3.19	2.92	2.52	7.41	5.67	4.59	3.56	3.03	2.57	8.39	6.12	4.45	3.46	2.87	2.51	9.41	6.61	4.63	3.55	2.91	2.54	9.44	6.17	4.45	3.35	2.87	2.43
	7.25	5.64	4.52	3.66	2.99	2.60																																																																																												
	7.04	5.47	4.37	3.59	2.92	2.57																																																																																												
7.35	5.53	4.53	3.70	3.00	2.65																																																																																													
6.48	5.23	4.50	3.57	3.04	2.60																																																																																													
7.20	5.65	4.82	3.86	3.24	2.75																																																																																													
7.94	6.06	4.73	3.83	3.07	2.70																																																																																													
8.56	6.41	5.10	4.02	3.15	2.72																																																																																													
8.30	5.88	5.04	3.80	3.15	2.61																																																																																													
7.29	5.31	3.94	3.16	2.89	2.54																																																																																													
7.19	5.28	3.86	3.14	2.85	2.54																																																																																													
7.62	5.45	4.01	3.27	2.90	2.58																																																																																													
6.57	5.18	4.05	3.19	2.92	2.52																																																																																													
7.41	5.67	4.59	3.56	3.03	2.57																																																																																													
8.39	6.12	4.45	3.46	2.87	2.51																																																																																													
9.41	6.61	4.63	3.55	2.91	2.54																																																																																													
9.44	6.17	4.45	3.35	2.87	2.43																																																																																													
วันที่ 24 สิงหาคม 2545	 <table border="1"> <tr><td>7.86</td><td>5.64</td><td>4.96</td><td>4.13</td><td>3.54</td><td>2.63</td></tr> <tr><td>7.91</td><td>5.47</td><td>4.77</td><td>4.07</td><td>3.23</td><td>2.85</td></tr> <tr><td>7.99</td><td>5.53</td><td>4.95</td><td>4.18</td><td>3.30</td><td>2.89</td></tr> <tr><td>7.27</td><td>5.23</td><td>4.81</td><td>4.06</td><td>3.36</td><td>2.81</td></tr> <tr><td>7.73</td><td>5.65</td><td>5.21</td><td>4.35</td><td>3.53</td><td>2.99</td></tr> <tr><td>8.54</td><td>6.06</td><td>5.13</td><td>4.27</td><td>3.44</td><td>2.98</td></tr> <tr><td>8.64</td><td>6.41</td><td>5.65</td><td>4.10</td><td>3.50</td><td>3.00</td></tr> <tr><td>8.33</td><td>5.88</td><td>5.44</td><td>3.91</td><td>3.51</td><td>2.69</td></tr> </table>	7.86	5.64	4.96	4.13	3.54	2.63	7.91	5.47	4.77	4.07	3.23	2.85	7.99	5.53	4.95	4.18	3.30	2.89	7.27	5.23	4.81	4.06	3.36	2.81	7.73	5.65	5.21	4.35	3.53	2.99	8.54	6.06	5.13	4.27	3.44	2.98	8.64	6.41	5.65	4.10	3.50	3.00	8.33	5.88	5.44	3.91	3.51	2.69	 <table border="1"> <tr><td>8.02</td><td>5.44</td><td>4.51</td><td>3.66</td><td>3.45</td><td>2.60</td></tr> <tr><td>7.96</td><td>5.39</td><td>4.49</td><td>3.70</td><td>3.04</td><td>2.79</td></tr> <tr><td>7.57</td><td>5.47</td><td>4.57</td><td>3.77</td><td>3.21</td><td>2.85</td></tr> <tr><td>7.39</td><td>5.22</td><td>4.65</td><td>3.68</td><td>3.22</td><td>2.70</td></tr> <tr><td>7.93</td><td>5.65</td><td>5.16</td><td>4.10</td><td>3.40</td><td>2.92</td></tr> <tr><td>8.63</td><td>6.18</td><td>5.05</td><td>3.99</td><td>3.31</td><td>2.81</td></tr> <tr><td>8.84</td><td>6.37</td><td>5.22</td><td>3.96</td><td>3.48</td><td>2.83</td></tr> <tr><td>9.25</td><td>5.79</td><td>5.00</td><td>3.90</td><td>3.40</td><td>2.60</td></tr> </table>	8.02	5.44	4.51	3.66	3.45	2.60	7.96	5.39	4.49	3.70	3.04	2.79	7.57	5.47	4.57	3.77	3.21	2.85	7.39	5.22	4.65	3.68	3.22	2.70	7.93	5.65	5.16	4.10	3.40	2.92	8.63	6.18	5.05	3.99	3.31	2.81	8.84	6.37	5.22	3.96	3.48	2.83	9.25	5.79	5.00	3.90	3.40	2.60
	7.86	5.64	4.96	4.13	3.54	2.63																																																																																												
	7.91	5.47	4.77	4.07	3.23	2.85																																																																																												
7.99	5.53	4.95	4.18	3.30	2.89																																																																																													
7.27	5.23	4.81	4.06	3.36	2.81																																																																																													
7.73	5.65	5.21	4.35	3.53	2.99																																																																																													
8.54	6.06	5.13	4.27	3.44	2.98																																																																																													
8.64	6.41	5.65	4.10	3.50	3.00																																																																																													
8.33	5.88	5.44	3.91	3.51	2.69																																																																																													
8.02	5.44	4.51	3.66	3.45	2.60																																																																																													
7.96	5.39	4.49	3.70	3.04	2.79																																																																																													
7.57	5.47	4.57	3.77	3.21	2.85																																																																																													
7.39	5.22	4.65	3.68	3.22	2.70																																																																																													
7.93	5.65	5.16	4.10	3.40	2.92																																																																																													
8.63	6.18	5.05	3.99	3.31	2.81																																																																																													
8.84	6.37	5.22	3.96	3.48	2.83																																																																																													
9.25	5.79	5.00	3.90	3.40	2.60																																																																																													
วันที่ 25 สิงหาคม 2545	 <table border="1"> <tr><td>6.77</td><td>5.17</td><td>4.05</td><td>3.18</td><td>2.51</td><td>2.20</td></tr> <tr><td>6.56</td><td>4.99</td><td>3.90</td><td>3.11</td><td>2.44</td><td>2.18</td></tr> <tr><td>6.88</td><td>5.06</td><td>4.06</td><td>3.23</td><td>2.52</td><td>2.25</td></tr> <tr><td>6.00</td><td>4.76</td><td>4.02</td><td>3.10</td><td>2.56</td><td>2.21</td></tr> <tr><td>6.72</td><td>5.18</td><td>4.34</td><td>3.38</td><td>2.76</td><td>2.36</td></tr> <tr><td>7.46</td><td>5.58</td><td>4.26</td><td>3.36</td><td>2.59</td><td>2.30</td></tr> <tr><td>8.08</td><td>5.93</td><td>4.62</td><td>3.55</td><td>2.68</td><td>2.33</td></tr> <tr><td>7.83</td><td>5.40</td><td>4.57</td><td>3.32</td><td>2.67</td><td>2.22</td></tr> </table>	6.77	5.17	4.05	3.18	2.51	2.20	6.56	4.99	3.90	3.11	2.44	2.18	6.88	5.06	4.06	3.23	2.52	2.25	6.00	4.76	4.02	3.10	2.56	2.21	6.72	5.18	4.34	3.38	2.76	2.36	7.46	5.58	4.26	3.36	2.59	2.30	8.08	5.93	4.62	3.55	2.68	2.33	7.83	5.40	4.57	3.32	2.67	2.22	 <table border="1"> <tr><td>6.81</td><td>4.84</td><td>3.46</td><td>2.69</td><td>2.41</td><td>2.14</td></tr> <tr><td>6.71</td><td>4.81</td><td>3.38</td><td>2.67</td><td>2.38</td><td>2.15</td></tr> <tr><td>7.15</td><td>4.98</td><td>3.54</td><td>2.79</td><td>2.42</td><td>2.18</td></tr> <tr><td>6.09</td><td>4.71</td><td>3.58</td><td>2.71</td><td>2.44</td><td>2.12</td></tr> <tr><td>6.94</td><td>5.19</td><td>4.12</td><td>3.09</td><td>2.56</td><td>2.18</td></tr> <tr><td>7.91</td><td>5.65</td><td>3.97</td><td>2.99</td><td>2.39</td><td>2.11</td></tr> <tr><td>8.93</td><td>6.14</td><td>4.16</td><td>3.07</td><td>2.43</td><td>2.15</td></tr> <tr><td>8.96</td><td>5.70</td><td>3.98</td><td>2.87</td><td>2.40</td><td>2.03</td></tr> </table>	6.81	4.84	3.46	2.69	2.41	2.14	6.71	4.81	3.38	2.67	2.38	2.15	7.15	4.98	3.54	2.79	2.42	2.18	6.09	4.71	3.58	2.71	2.44	2.12	6.94	5.19	4.12	3.09	2.56	2.18	7.91	5.65	3.97	2.99	2.39	2.11	8.93	6.14	4.16	3.07	2.43	2.15	8.96	5.70	3.98	2.87	2.40	2.03
6.77	5.17	4.05	3.18	2.51	2.20																																																																																													
6.56	4.99	3.90	3.11	2.44	2.18																																																																																													
6.88	5.06	4.06	3.23	2.52	2.25																																																																																													
6.00	4.76	4.02	3.10	2.56	2.21																																																																																													
6.72	5.18	4.34	3.38	2.76	2.36																																																																																													
7.46	5.58	4.26	3.36	2.59	2.30																																																																																													
8.08	5.93	4.62	3.55	2.68	2.33																																																																																													
7.83	5.40	4.57	3.32	2.67	2.22																																																																																													
6.81	4.84	3.46	2.69	2.41	2.14																																																																																													
6.71	4.81	3.38	2.67	2.38	2.15																																																																																													
7.15	4.98	3.54	2.79	2.42	2.18																																																																																													
6.09	4.71	3.58	2.71	2.44	2.12																																																																																													
6.94	5.19	4.12	3.09	2.56	2.18																																																																																													
7.91	5.65	3.97	2.99	2.39	2.11																																																																																													
8.93	6.14	4.16	3.07	2.43	2.15																																																																																													
8.96	5.70	3.98	2.87	2.40	2.03																																																																																													

จากการทดสอบวัดการกระจายแสงของรูปทรง Light Shelf ทั้ง 4 รูปทรง ในเดือน ธันวาคม ได้ทำการวิเคราะห์และเปรียบเทียบค่า Daylight Factor ในแต่ละแบบเพื่อหาข้อสรุป ว่ารูปแบบใดมีประสิทธิภาพสูงสุด คือสามารถกระจายแสงได้ดีที่สุดและยังคงความสม่ำเสมอ ของแสงสว่างได้ โดยใช้ค่าเฉลี่ย Daylight Factor 2.5% (ค่าความส่องสว่างภายนอก = 20,000 Lux) เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบ

ตารางที่ 6.27 แสดงการเปรียบเทียบค่า Daylight Factor จากเกณฑ์ 2.5% ของรูปทรง Light Shelf แบบ A,B,C,D ของวันที่ 10 สค. 45

แบบ A รูปทรง Light Shelf มุม 45 องศา ขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)							แบบ B รูปทรง Light Shelf มุม 35 องศา ขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)								
ค่า Daylight Factor (%)			ตำแหน่ง				ค่า Daylight Factor (%)			ตำแหน่ง					
A	B	C	D	E	F			A	B	C	D	E	F		
8.10	6.01	4.92	4.11	3.33	2.93	1		7.97	5.68	4.53	3.75	3.33	2.94		
8.30	6.00	4.80	4.06	3.24	2.93	2		8.07	5.72	4.44	3.71	3.24	2.95		
8.92	6.24	5.02	4.20	3.32	2.97	3		8.63	5.94	4.70	3.91	3.30	2.98		
7.96	5.99	5.01	4.04	3.33	2.90	4		7.79	5.74	4.74	3.81	3.34	2.94		
7.37	5.88	5.05	4.00	3.48	2.96	5		6.89	5.63	5.18	4.03	3.44	2.96		
8.08	6.23	4.84	3.94	3.23	2.87	6		7.80	5.90	4.86	3.89	3.27	2.90		
8.60	6.60	5.10	4.05	3.25	2.88	7		8.39	6.27	5.06	4.01	3.33	2.94		
8.32	6.05	4.91	3.77	3.19	2.73	8		8.14	5.77	4.86	3.72	3.30	2.78		
8.20	6.13	4.96	4.02	3.30	2.90			7.96	5.83	4.80	3.85	3.32	2.92		
3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00			3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00		
8	8	8	8	8	0	40	ค่าเฉลี่ย Daylight Factor (%)	8	8	8	8	8	8	0	
ค่าเฉลี่ย / แถว							ค่าเฉลี่ย / แถว								
ค่าเฉลี่ย Daylight Factor (%)							ค่าเฉลี่ย Daylight Factor (%)								
ค่าความส่องสว่างภายนอก (Lux) / 20,000							ค่าความส่องสว่างภายนอก (Lux) / 20,000								
40							40								
แบบ C รูปทรง Light Shelf มุม 25 องศา ขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)							แบบ D รูปทรง Light Shelf มุม 15 องศา ขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)								
ค่า Daylight Factor (%)			ตำแหน่ง				ค่า Daylight Factor (%)			ตำแหน่ง					
A	B	C	D	E	F			A	B	C	D	E	F		
7.25	5.64	4.52	3.66	2.99	2.60	1		7.29	5.31	3.94	3.16	2.89	2.54		
7.04	5.47	4.37	3.59	2.92	2.57	2		7.19	5.28	3.86	3.14	2.85	2.54		
7.35	5.53	4.53	3.70	3.00	2.65	3		7.62	5.45	4.01	3.27	2.90	2.58		
6.48	5.23	4.50	3.57	3.04	2.60	4		6.57	5.18	4.05	3.19	2.92	2.52		
7.20	5.65	4.82	3.86	3.24	2.75	5		7.41	5.67	4.59	3.56	3.03	2.57		
7.94	6.06	4.73	3.83	3.07	2.70	6		8.39	6.12	4.45	3.46	2.87	2.51		
8.56	6.41	5.10	4.02	3.15	2.72	7		9.41	6.61	4.63	3.55	2.91	2.54		
8.30	5.88	5.04	3.80	3.15	2.61	8		9.44	6.17	4.45	3.35	2.87	2.43		
7.51	5.73	4.70	3.75	3.07	2.65			7.91	5.73	4.25	3.34	2.90	2.53		
3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00			3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00		
8	8	8	8	6	0	38	ค่าเฉลี่ย Daylight Factor (%)	8	8	8	8	1	0		
ค่าเฉลี่ย / แถว							ค่าเฉลี่ย / แถว								
ค่าเฉลี่ย Daylight Factor (%)							ค่าเฉลี่ย Daylight Factor (%)								
ค่าความส่องสว่างภายนอก (Lux) / 20,000							ค่าความส่องสว่างภายนอก (Lux) / 20,000								
38							33								

ตารางที่ 6.28 แสดงการเปรียบเทียบการกระจายแสงธรรมชาติของควมลึกกับสีของ Light Shelve แบบ A,B,C,D และ E เข้าสู่หุ่นจำลอง

Light Shelve	ระยะจากหน้าต่าง (เมตร)						รวม
	1.00	2.00	3.00	4.00	5.00	6.00	
แบบ A รูปทรง มุม 45 องศา (ขนาด 0.98 เมตร สีขาวเคลือบเงา)	8	8	8	8	8	0	40
แบบ B รูปทรง มุม 35 องศา (ขนาด 0.98 เมตร สีขาวเคลือบเงา)	8	8	8	8	8	0	40
แบบ C รูปทรง มุม 25 องศา (ขนาด 0.98 เมตร สีขาวเคลือบเงา)	8	8	8	8	6	0	38
แบบ D รูปทรง มุม 15 องศา (ขนาด 0.98 เมตร สีขาวเคลือบเงา)	8	8	8	8	1	0	33

การกระจายแสงธรรมชาติของรูปทรง Light Shelve ทั้ง 4 รูปทรง ในเดือนธันวาคมพบว่ารูปทรงที่กระจายแสงเข้ามาได้มากและลึกที่สุด คือรูปทรงแบบ B รองลงมาคือแบบ A , C , และ D ตามลำดับ ซึ่งเหมือนกับเดือนสิงหาคมที่ได้ทำการทดลองแต่การกระจายแสงจะน้อยกว่าใน 2 เมตรแรกจากขอบหน้าต่าง. : ดังนั้นจึงเลือกรูปทรงแบบ B ซึ่งมีมุม 35 องศา มีขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา) มาใช้ในการออกแบบ Light Shelve

### 6.8.3 การวิเคราะห์สรุปผลของรูปทรงของ Light Shelve แบบ B มุม 35 องศา ขนาด 0.98 เมตร สีขาวเคลือบเงาในเดือนธันวาคม

ทำการวิเคราะห์สรุปผลหาค่าความส่องสว่างภายนอกและหาเปอร์เซ็นต์ของรูปทรงของ Light Shelve แบบ B มุม 35 องศา ขนาด 0.98 เมตร สีขาวเคลือบเงา ที่สามารถนำมาใช้ได้ในช่วงเวลาใช้ห้องเรียนทั้งปี โดยเลือกแถวในสุดคือระยะห่างจากขอบหน้าต่าง 6.00 เมตร เป็นเกณฑ์ มีรายละเอียดดังนี้

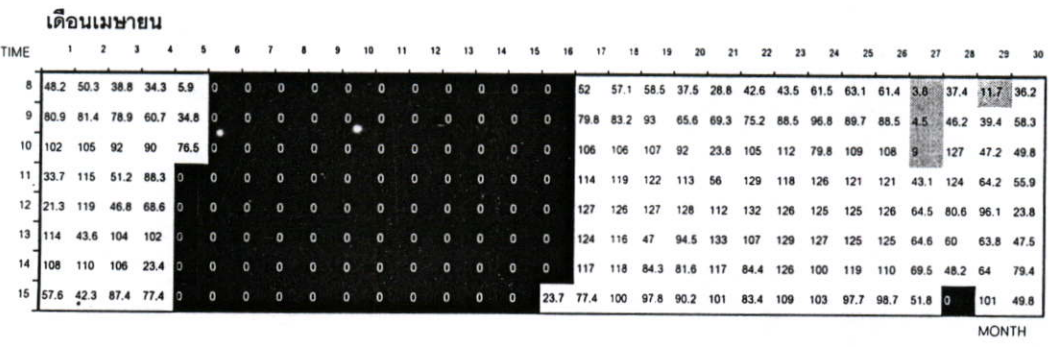
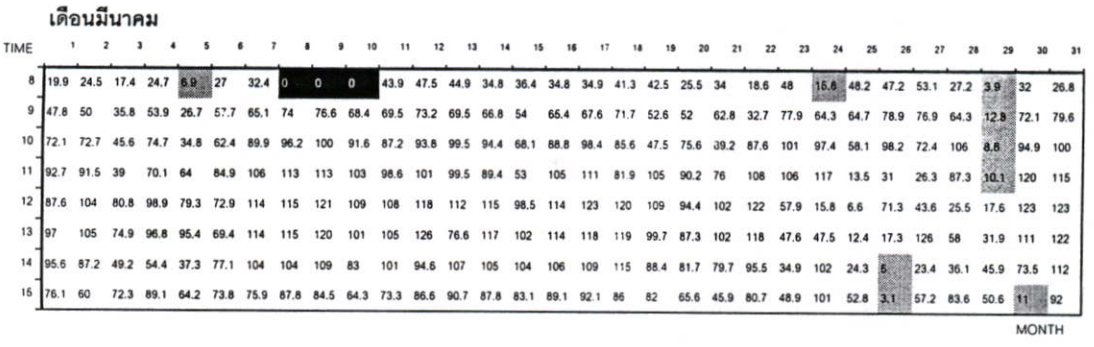
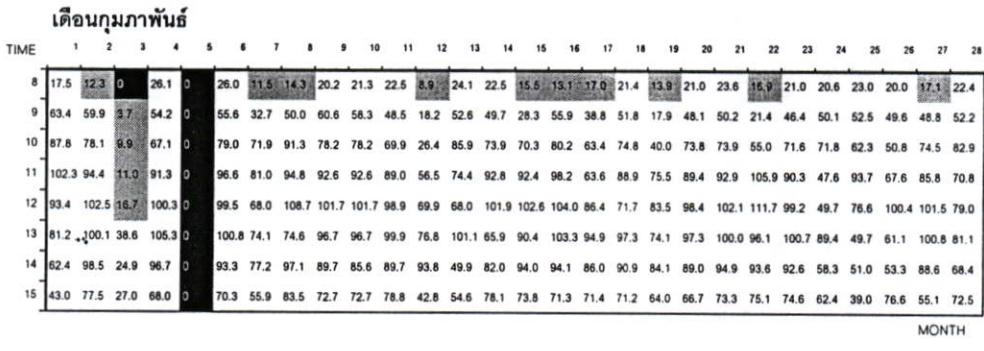
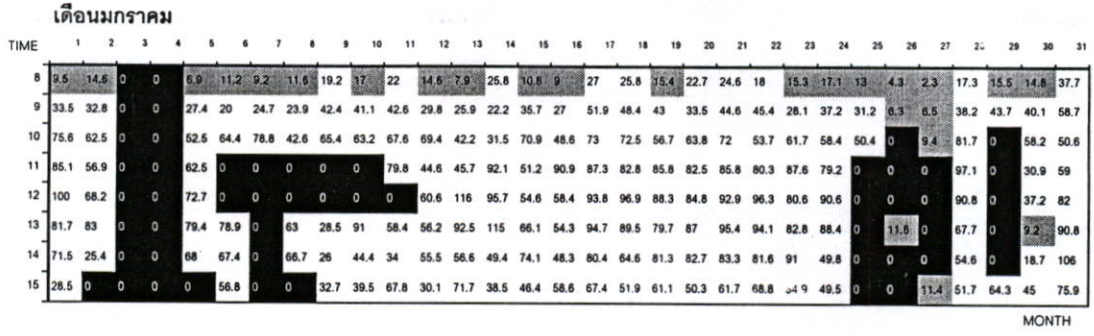
$$\begin{aligned}
 \text{มีค่า Daylight Factor} &= 2.92 \% \\
 \text{มีค่าความส่องสว่างภายนอก} &= 17,123 \text{ Lux} \\
 (500 \times 100) / 2.92 &= 17,123 \text{ Lux}
 \end{aligned}$$

ตารางที่ 6.29 แสดงเปอร์เซ็นต์ของ รูปทรง Light Shelve แบบ B มุม 35 องศา ขนาด 0.98 เมตร ทาสีขาวเคลือบเงาของเดือนธันวาคม ที่สามารถนำมาใช้ได้ต่อช่วงเวลาใช้ห้องเรียนทั้งปี

เดือน	จำนวนเวลาทั้งหมด (ชั่วโมง)	จำนวนเวลาที่ใช้ไม่ได้ (ชั่วโมง)	จำนวนเวลาที่ใช้ได้ (ชั่วโมง)	จำนวนเปอร์เซ็นต์ (%)	กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์ที่สามารถใช้งานได้ / เดือน
1	248	25	223	89.92	
2	224	14	210	93.75	
3	-	-	-	-	
4	-	-	-	-	
5	128	7	121	94.53	
6	240	8	232	96.67	
7	248	4	244	98.39	
8	248	10	238	95.97	
9	240	11	229	95.42	
10	-	-	-	-	
11	240	7	247	102.92	
12	248	9	239	96.37	
<b>ปี</b>	<b>2,064</b>	<b>81</b>	<b>1,983</b>	<b>95.99</b>	

จากการวิเคราะห์และคำนวณผลโดยเปรียบเทียบกับสถิติปริมาณแสงสว่างของดวงอาทิตย์ในเขตกรุงเทพมหานครเฉลี่ยรายวัน ปี พ.ศ.2542-2543 (Solar Time) พบว่าภายใน 1 ปี สามารถใช้แสงสว่างจากธรรมชาติโดยวิธีการสะท้อนแสงจากรูปทรงของ Light Shelve แบบ B มุม 35 องศา ขนาด 0.98 เมตร สีขาวเคลือบเงา สำหรับเดือนธันวาคม ได้ 95.99 % ของช่วงเวลาใช้ห้องเรียนทั้งปี หรือ 1,983 ชั่วโมงของช่วงเวลาใช้ห้องเรียนทั้งปี ซึ่งมีเปอร์เซ็นต์มากกว่าเดือนสิงหาคม

รูปที่ 6.10 แสดงปริมาณแสงสว่างภายนอกสำหรับห้องเรียนของรูปทรง Light Shelve มุม 35 องศา ขนาด 0.98 ม. ที่น้อยกว่า 17.123 Klux ในเดือนมกราคม - เมษายน



ค่าความส่องสว่างเท่ากับ 0  
 ค่าความส่องสว่างไม่เพียงพอ <17.123  
 ค่าความส่องสว่างเพียงพอ >17.123

รูปที่ 6.10 แสดงปริมาณแสงสว่างภายนอกสำหรับห้องเรียนของรูปทรง Light Shelve มุม 35 องศา ขนาด 0.98 ม. ที่น้อยกว่า 17.123 Klux ในเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม (ต่อ)

**เดือนพฤษภาคม**

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
8	20.9	62.7	43.5	35.7	28.2	62.8	66.1	51.8	38.8	13.1	58.8	15.5	20.7	48.7	34.5	35.4	29.3	29.6	19.5	48.8	19.9	51.8	31	37.9	34.6	23	26.8	44.1	25.2	0	0
9	41.1	100	57.3	51.5	71.9	82.9	86.5	101	80.3	26.5	65.4	0	39.8	67.7	54.8	63.4	44.5	39.3	28.7	76.7	44.6	45.1	76.1	68.4	52.9	80.8	51	40.6	50.8	0	0
10	32.7	72.3	63.3	96.1	92.8	109	113	113	113	40.3	55.3	57.9	77.3	87.2	45.2	44.1	70.1	51.5	68.3	56.5	51.2	31.8	55.7	13.8	37.1	30.9	83.7	67.9	60.6	0	0
11	71.2	96.9	56.8	117	68	123	126	74.9	116	60.2	29.6	72.6	61	122	99.9	72.6	89.3	74.3	45.8	125	106	65.1	58	37.9	93	28.8	96.1	62.1	96.4	0	0
12	100	54.3	74.4	116	85	124	114	92.7	129	65.1	134	78.5	3.3	5.3	32.6	113	17.6	104	115	117	78.5	113	53.2	30.4	82.4	18.4	79.9	79	76.9	0	0
13	37.4	63.5	117	96.5	36.4	89.8	109	95	127	110	106	96.4	3.3	5.5	83	114	11.5	67.9	119	48.8	39.8	36	98.5	20	56.1	26.1	87.8	121	83.9	0	0
14	22	79.9	117	124	73.5	118	72.5	111	90.8	80.6	38.1	41.7	15.6	11.3	17.2	104	12.2	103	105	89.8	3.5	67.2	25.1	62.6	7.2	16.7	66.5	94.1	61.6	0	0
15	13.3	17.3	86.4	49.4	108	101	60.2	101	97.8	35.9	87.9	8.8	14.6	22.7	61.1	85.8	19.5	90.6	90.7	39	15.4	99.3	35.1	86.4	39.7	2	56.2	72	59.9	0	0

MONTH

**เดือนมิถุนายน**

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
8	53.2	48.3	52.2	36.3	30.6	40.1	14.2	28.3	34.7	22.9	21	26.4	34.9	30.9	55.4	56.4	25.1	27.1	9.9	51.8	0	0	32.2	28.4	20.4	50	44.3	41.1	48.7	48.5
9	79.1	77.5	77.7	50.1	46	83.1	53	35.6	51.5	42.1	35.9	43	66.5	43.8	50.1	77.7	41.5	44.1	45.1	46.8	0	0	78.3	57.1	45.2	62.7	69.4	36.7	72.1	73.1
10	96.1	87.2	97.8	65	75.9	108	50	85.3	32.8	46	97.6	55.3	98.3	105	96.4	99.2	40.2	72	40	63.8	0	0	88.2	53.8	109	90.6	91.4	94.8	91.1	91.8
11	115	101	96	133	68.8	93.2	63.1	44.7	73.4	66.2	5.1	108	100	104	94.5	103	49	106	118	61.1	0	0	83.9	55.1	83.5	94	98.9	107	103	103
12	87.7	83.2	109	37.8	85.3	115	97.3	53.2	20.4	42.7	14.4	66.4	102	114	77.6	66.8	46.3	65.4	61.6	60.4	0	0	109	56.5	72.1	110	105	109	107	109
13	40.1	78.8	125	38.4	65.8	37.6	26	42.9	45.2	23.9	8.5	119	110	105	107	70.3	46.9	75.8	61.8	53.4	0	0	109	49.1	108	73.1	101	31.8	108	107
14	78.7	41.3	73.9	99.2	53.7	38.6	47.5	66.6	78.4	34.7	10.9	87.8	97.1	107	82.6	74.9	33.3	74.8	58.8	75.1	0	0	101	52.1	110	70.1	75	26.6	104	72.3
15	83.2	33.6	13.2	55.6	55.2	53.3	74.3	53.1	12.5	20.6	17.5	71.1	39.7	78.4	30.6	54.4	35.8	43	46.8	37.8	0	0	85.8	43	47.4	74.6	38	75.4	101	47.8

MONTH

**เดือนกรกฎาคม**

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
8	48.9	40	42	30.6	42.3	21.2	50.2	56.7	0	50.3	44.1	37.5	34.2	19	39.9	38.7	41.8	38.7	51	30.9	57.9	49.4	49.8	19.7	28.9	16.2	12	23.3	40.3	0	0
9	73.2	60	71.8	45	63.2	48.5	72.4	34.5	0	74.3	80.8	62.5	54.1	9.8	49.2	66.6	21.1	45.2	73.4	58.2	75.2	69.8	49.2	40.5	39.3	35	26.8	39.2	73.1	0	0
10	89.8	85.9	72.3	68.2	89.3	43.2	96	30	0	94.6	87.5	72.7	56.8	38.5	88.6	87	55	83.2	92.4	91.2	98.7	74.4	73.4	67.3	61.6	34.4	42.8	71.3	86.2	0	0
11	102	96.1	95.6	54.5	101	48.7	104	117	0	105	104	67.7	54.3	67.9	76.1	104	80.3	110	95.1	97.8	41.5	71.1	84.9	75.6	35.9	29	76.3	61.9	58.7	0	0
12	110	108	86.8	97.4	74.2	56.7	110	109	0	107	93	70.7	29.7	68.2	70.9	47.1	80	107	107	110	49.1	112	76.4	74	50.1	37.5	100	57.9	86.7	0	0
13	112	109	101	69	100	64.2	111	106	0	111	105	86.6	31.7	46.2	103	109	75.8	53.5	111	0	115	0	118	67.5	54.9	61.4	48.9	72.5	67.9	0	0
14	96.1	84.3	51.5	72.5	100	51	100	66.8	0	103	68.8	107	38.3	108	95.1	101	90.1	107	100	0	113	0	82.8	52.4	14.3	86.6	53.2	81.1	61.3	0	0
15	55.2	32.5	87.9	37	75.6	35.8	83.9	86.9	0	78.7	57	62.7	42.8	87	49.9	74.6	91.1	81.8	37.1	0	96.7	0	87.3	32.2	31.7	72.8	52.5	47	29.4	0	0

MONTH

**เดือนสิงหาคม**

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
8	13.7	19.3	18.7	23.6	18.8	12.5	51.5	26.7	54.1	23.3	28.4	24.7	25.9	49.8	41.8	53.7	54	26	47.3	25.7	48.7	15.9	28.1	10.9	19.3	31.5	19.2	23.5	33.5	40.6	26.9
9	51.6	38	48.3	33.5	37.4	26.8	53.5	50	76.4	53.2	64.4	37.4	73	33.6	80.4	79.7	65.4	43	75	36.2	73	20.9	48.4	12.5	50	56.4	41.7	36.9	72.8	73	86.1
10	101	47.1	106	52.6	62.6	92.4	56.3	102	88.5	83.6	95.7	25.9	93.8	88.8	96.4	95.2	98.8	97	92.7	58.1	72.7	55.8	90.6	84.1	103	85.1	67.9	77.9	94	63.1	92.9
11	96.7	51.8	53.1	41.8	68.2	67.9	66.7	63	108	109	114	34.7	107	114	85	107	81.2	106	92.5	64.9	105	104	49.1	20.2	65.4	106	99	38	97.2	106	77.8
12	104	53.9	63.7	43.8	71.3	75	50.4	97.3	103	75.2	81.7	52.4	114	43.4	114	112	91.5	111	116	60	67.7	109	81.9	43.3	91.4	115	95.7	64.3	99.8	76.4	100
13	5.3	58.2	75	59.3	65.2	77.2	56	115	0	66.7	99.3	28.7	79.9	35.4	122	94	84.2	109	73.1	80.2	77.2	107	46.5	38	86.7	114	90.9	76.3	96.7	92.2	89.5
14	80.1	65.1	58.4	77.6	51	54.1	64.2	84	0	64.2	72.9	40.2	69.7	89.2	102	114	89.8	89.8	63.6	107	91.2	40.8	9.1	33.8	19.8	83.3	60.2	49.3	60.1	82.7	72.6
15	14.7	34.6	111	52.6	28.2	34.5	31.8	41.9	0	88.5	37.3	39.4	50.5	43.6	86.4	60.1	91.3	34.1	33.8	33.4	86.7	72.8	12.7	27.5	30	68.5	77.7	21.1	70.3	88.1	82.5

MONTH

- ค่าความส่องสว่างเท่ากับ 0
- ค่าความส่องสว่างไม่เพียงพอ <17.123
- ค่าความส่องสว่างเพียงพอ >17.123

รูปที่ 6.10 แสดงปริมาณแสงสว่างภายนอกสำหรับห้องเรียนของรูปทรง Light Shelve มุม 35 องศา ขนาด 0.98 ม. ที่น้อยกว่า 17.123 Klux ในเดือนกันยายน - ธันวาคม (ต่อ)

เดือนกันยายน

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
8	45.9	19.4	46.5	47.6	44.4	36.4	31.8	28.2	49.4	28.6	28	17.9	33.2	50.6	50.1	61.2	36.7	41.9	27	30.5	14.8	23.4	43.5	43.5	31.8	53.8	35.4	3.4	47.8	45
9	60	57.6	75.3	73.7	71.1	69.5	46.8	52.2	43.1	33.9	55.6	29.6	103	75.5	70.5	73.9	58.8	72.9	76.4	31.5	23.3	34.6	72.3	48.2	47.9	77.4	69.8	8.3	33.5	59
10	93.8	69.3	94.3	93.9	79.9	84	65.9	70.6	108	92.5	56.1	37.7	82	95.4	56.1	82.4	57.5	86.1	94.4	75.9	32	76.5	77.8	86	52.2	34.9	82.7	20.2	98.2	79
11	64.2	123	105	105	104	105	85.1	91.1	101	59	48.9	42.6	77.8	108	118	112	57.3	63.3	111	67.5	48.4	66.6	116	94.2	54.6	107	29.3	16	50.2	70.2
12	113	55.7	65.6	103	110	106	89.8	83.2	107	120	66.1	75.4	127	98.1	122	89.6	51.7	112	108	77.2	125	62	119	47.9	47.8	86.9	55.8	124	60.3	40.1
13	109	53.3	116	48.2	104	64.4	82.9	114	112	93.7	68.9	51.6	118	109	78.8	53.4	69.7	113	63.1	96.7	107	17.6	110	52	120	87.5	27.9	121	89.6	107
14	40.4	101	117	97.6	110	32.8	97.7	91.9	102	81.5	96.6	80.1	105	106	102	69.3	89	93.1	69.6	81.2	65.4	18.2	48.5	30.8	58.3	15.6	31	58.5	108	54.2
15	94.2	44.4	37.4	53.6	37.9	16.2	76.2	92.6	84.7	68.2	56	52.9	84.9	56.7	77.9	75.8	70.9	67	38.2	40.5	82.3	18.7	47.1	12	6.9	6	29.5	39.8	22.1	79.3

MONTH

เดือนตุลาคม

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
8	30.7	56.1	45.3	0	47.9	46.9	56.8	31.5	46.1	29	27.7	47.4	25	15.5	51.9	35.7	24.5	44.2	45.2	45.6	10.1	18	16.1	33.7	30	17.6	18.5	16.3	0	0	0
9	38.6	50.8	62	0	73.9	72.8	37.5	81.2	35.7	81.1	29.5	72	74.7	26.1	73.6	56.6	52	69.2	68.7	68.3	18.2	5.1	19.6	50.2	39.1	31.6	44.1	22.5	0	0	0
10	43.9	79.8	105	0	66.3	90.6	52.3	104	103	91.9	59.6	93.8	82.6	54.4	73.9	85.5	90.9	36.1	87.2	87.4	26.2	20	26.7	94.9	93.6	95.4	31.4	42.7	0	0	0
11	48.2	52.1	110	0	82.3	21.2	84.5	88.3	57	104	108	82.3	46.2	124	101	53.4	67.8	108	98.8	61.8	53.3	8.5	22.1	56.7	72.6	106	44	93.3	0	0	0
12	110	52.3	67.2	0	64.6	31.8	88.7	109	81.2	76.3	102	42.6	105	56	81.1	81.3	86.8	34.8	102	95.6	73.3	6.1	53.7	42.3	86.8	101	41.7	78.2	0	0	0
13	124	86	50	0	23.7	107	91.9	93.7	92.3	14.9	71.5	65.3	44.9	113	36.3	94.6	73.7	61.5	97.2	62.7	54.9	12.4	52	106	54.4	88.8	31.1	96	0	0	0
14	19.8	43.8	38.4	0	84.4	78.6	59.8	36.4	76.6	4	87.5	34.5	23.5	82.3	33	83.9	54.7	27.6	88.6	39.6	38.2	12	86	78.1	54.7	37.2	34.8	72.8	0	0	0
15	32	40.2	52.8	0	15.3	42.8	75.3	39	61.2	16.2	56	55.3	30.7	7.2	16	89	46.6	29.8	70.3	15	29	11.3	19.2	33.4	68.6	40.9	54.3	34.7	0	0	0

MONTH

เดือนพฤศจิกายน

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30		
8	14.5	0	11.2	47.1	17.7	21.3	23.9	12.6	43.4	34	37.1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	26.5	20.3	36.6	35.9	37.6	14.6	34.9	
9	55.4	0	30.8	50.5	29.1	81.5	21.7	60.9	67	35.3	39.9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	52	34	56.3	58.7	58.7	73.4	57.9	
10	47.8	0	65.3	42.7	28.6	48.1	92.1	34.3	83.5	47.4	71.2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	36	79.1	49.5	55.6	76.3	75.5	83.9	74.4
11	61.8	0	81.2	57.6	71	94	72.5	81.7	95.4	86.3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	64	63.2	51.7	52.6	88.1	88.2	64.1	82.6
12	49.4	0	60.4	92.3	64.3	68.1	119	34.8	104	96.6	34.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	87.9	98.9	59.6	95.2	95.2	88.6	69.7	93.8
13	67.4	0	80	56	34	66.4	36.9	35.1	94.4	93	24.8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	41.3	28.4	23.5	92.9	80.8	87.6	90.4	89.3
14	53.5	0	50.9	85.6	96	33.4	33.8	59.4	88.4	77.4	3.9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	42.1	17.7	37.3	86.2	76.8	78	86.9	79.3
15	0	0	27.3	41.2	37.6	16.9	64.6	61.8	10.1	19.4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	27.6	58.1	38.7	58.2	58.1	59.6	43.2	61.8

MONTH

เดือนธันวาคม

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
8	35.6	36.7	14.5	10.5	33.1	12.9	36.8	31.6	30.6	36	11.4	13.9	8.1	18.6	29.8	29	28.3	30.9	23.9	24.3	28.2	11.8	30	30.3	29.3	27.3	28.1	27.2	8.9	25.9	26.5
9	59	59.4	57.4	19.2	22.8	18.7	35.4	59.8	57.2	55.3	21.9	34	22.3	25.5	51.1	53.9	52.7	54	50.9	53.5	49.7	46.1	50.2	51.8	50.2	49	49.4	50.1	51.1	48.3	49.5
10	77.1	77.3	83.8	21.4	73.1	32.7	59.5	78.7	73.7	67.5	34.5	47.5	79.7	36	69.5	71.5	69	73.9	69.6	73.6	67	71.6	70.2	71.4	69.7	68.9	67.7	69.9	64.5	68.4	65.6
11	88.7	88.3	99.9	55.5	45.3	59.9	64.7	90	87.2	72	44	74	73.9	99	83.1	82.6	75.8	62.3	87.7	77.7	80.5	82.6	82.3	83.4	81.6	79.5	80.2	80.2	78.1	80.7	80.3
12	92	90.7	95.3	58.5	120	67.5	59.7	92.9	90.9	79.1	70.4	63.6	90.4	40.2	90	86.3	85.5	54.1	83.2	86.9	86.5	86.8	87.2	88.2	86.6	86.4	83.1	87.5	85.6	87.7	83.2
13	89.5	88.8	65.1	74.7	105	32.1	70	88.2	75.7	86.3	53.4	57.7	80.1	91.2	85.5	85.5	85.7	64	85.3	83.8	85	82.9	85.1	85.8	80.2	80.9	84.4	71.7	83.2	80.8	81.2
14	77.6	77.7	52.5	36.1	71.6	48.4	83.8	73.2	78.8	74.9	63.9	56.4	78.3	38.8	75.8	75.7	72.1	75.1	75.2	73	74.5	72.3	75.3	75.5	73.3	71.3	74.4	76.5	73.9	70.3	71.6
15	60.6	60.4	22.9	29.2	10.9	46.7	56	57.7	56.3	58.4	59.4	47.3	34.4	57.3	60.3	56.3	54.9	37.4	60.3	57.1	58.2	57.1	58.1	58.1	56.4	54.8	58.8	38.4	57.7	54	59.6

MONTH

- ค่าความส่องสว่างเท่ากับ 0
- ค่าความส่องสว่างไม่เพียงพอ <17.123
- ค่าความส่องสว่างเพียงพอ >17.123

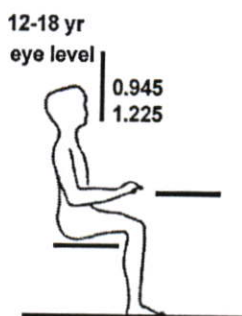
## 6.9 การวิเคราะห์ควบคุมแสงจ้า (Glare)

แสงจ้านับเป็นปัญหาสำคัญของช่องเปิดทางด้านข้าง กล่าวโดยสรุปแสงบาดตาจะรุนแรงหรือไม่เกิดจากสาเหตุดังต่อไปนี้

- ความแตกต่างของความจ้าระหว่างแหล่งกำเนิดกับสภาพทั่วไป
- ขนาดของแหล่งกำเนิดแสง
- ตำแหน่งของวัตถุในขอบเขตมุมมอง
- ความสามารถในการปรับสายตาของผู้มอง

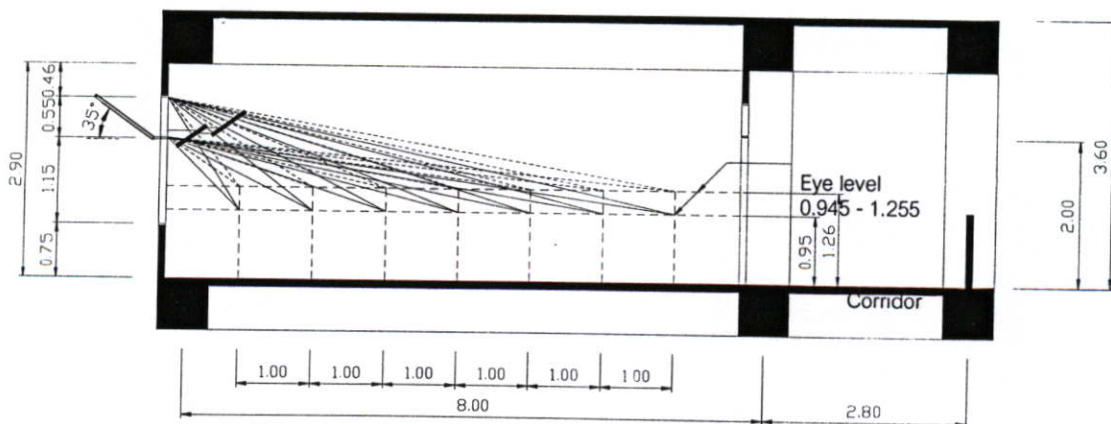
### 6.9.1 การวิเคราะห์ห่ออกแบบแผงควบคุมแสงจ้า (Glare)

การออกแบบป้องกันการสะท้อนแสงจาก Light Shelve เข้าสู่ช่องแสงด้านบนไปในห้องเรียน โดยพิจารณาการป้องกันแสงจ้า (Glare) ระดับสายตา (Eye level) ของนักเรียนขณะที่นั่ง ซึ่งเป็นนักเรียนระดับมัธยมที่ 1 - 6 มีอายุระหว่าง 12 - 18 ปี ดังนั้นระดับสายตาขณะที่นั่งเรียนอยู่ที่ระดับ 0.945 - 1.255 เมตร

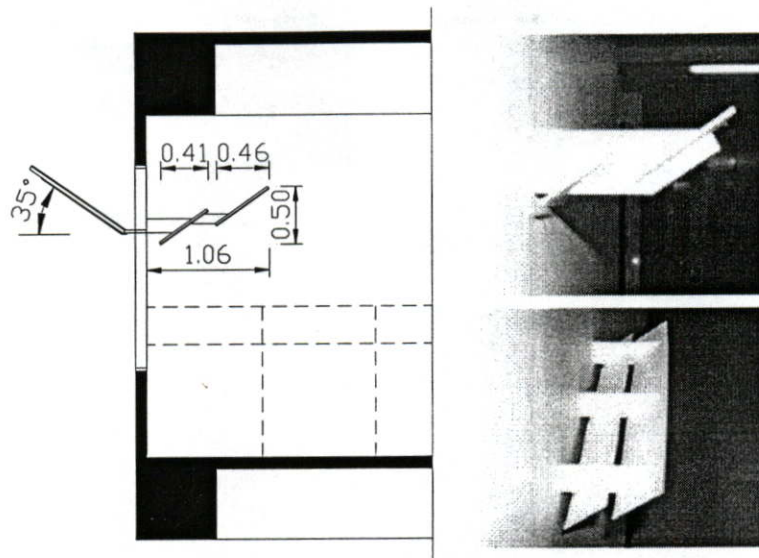


รูปที่ 6.11 แสดงระดับสายตาของนักเรียนอายุระหว่าง 12-18 ปี

ที่มา : Neufert Architect's Data (1980 : 132)



รูปที่ 6.12 แสดงการออกแบบป้องกันแสงจ้า (Glare)



รูปที่ 6.13 แสดงขนาดสัดส่วนของรูปแบบการป้องกันแสงจ้า (Glare)

ทำการทดลองวัดการกระจายแสงของแผงควบคุมแสงจ้า (Glare) และพิจารณาว่าแสงที่ผ่านการสะท้อนจาก Light Shelf เข้าสู่อาคารเรียนโดยมีแผงป้องกันแสงจ้าแต่ยังคงมีประสิทธิภาพในการกระจายแสงได้หรือไม่

ตารางที่ 6.30 แสดงแผงป้องกันแสงจ้า (Glare)

แผงป้องกันแสงจ้า (Glare)	

### 6.9.2 การวิเคราะห์และทดลองวัดการกระจายแสงของแผงควบคุมแสงจ้า (Glare) กับรูปทรงของ Light Shelf

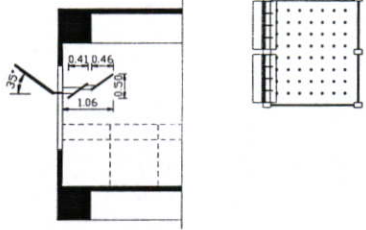
จากผลการทดลองวัดการกระจายแสงและทำการหาค่า Transmittance และค่า Dirty Factor ในห้องเรียนของวันที่ 29 - 31 สิงหาคม 2545 เวลา 10.00 น. มีดังนี้

ตารางที่ 6.31 แสดงค่า Daylight Factor ของแผงป้องกันแสงจ้า (Glare)

แผงป้องกันแสงจ้า (Glare) และรูปทรง Light Shelve มุม 35 องศาขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)																																																																																																																																																	
เวลา 10.00 น.																																																																																																																																																	
วันที่ 29 สิงหาคม 2545	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr><td>6.82</td><td>3.90</td><td>3.44</td><td>2.76</td><td>2.59</td><td>2.05</td></tr> <tr><td>6.52</td><td>4.02</td><td>3.35</td><td>2.77</td><td>2.52</td><td>2.06</td></tr> <tr><td>6.88</td><td>4.43</td><td>3.22</td><td>2.94</td><td>2.38</td><td>2.01</td></tr> <tr><td>5.98</td><td>4.17</td><td>3.21</td><td>2.87</td><td>2.39</td><td>2.02</td></tr> <tr><td>6.06</td><td>4.31</td><td>3.83</td><td>3.01</td><td>2.64</td><td>2.07</td></tr> <tr><td>6.95</td><td>4.43</td><td>3.59</td><td>2.94</td><td>2.48</td><td>2.03</td></tr> <tr><td>7.53</td><td>4.94</td><td>3.51</td><td>2.91</td><td>2.36</td><td>2.06</td></tr> <tr><td>7.03</td><td>4.53</td><td>3.37</td><td>2.81</td><td>2.31</td><td>2.00</td></tr> </table> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr><td>6.98</td><td>4.06</td><td>3.60</td><td>2.92</td><td>2.76</td><td>2.23</td></tr> <tr><td>6.68</td><td>4.18</td><td>3.51</td><td>2.93</td><td>2.69</td><td>2.23</td></tr> <tr><td>7.04</td><td>4.59</td><td>3.39</td><td>3.10</td><td>2.55</td><td>2.18</td></tr> <tr><td>6.14</td><td>4.33</td><td>3.37</td><td>3.03</td><td>2.56</td><td>2.16</td></tr> <tr><td>6.22</td><td>4.47</td><td>3.98</td><td>3.16</td><td>2.80</td><td>2.24</td></tr> <tr><td>7.10</td><td>4.59</td><td>3.74</td><td>3.09</td><td>2.64</td><td>2.20</td></tr> <tr><td>7.37</td><td>5.10</td><td>3.66</td><td>3.07</td><td>2.53</td><td>2.23</td></tr> <tr><td>7.18</td><td>4.68</td><td>3.52</td><td>2.96</td><td>2.48</td><td>2.17</td></tr> </table> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr><td>7.14</td><td>4.22</td><td>3.76</td><td>3.08</td><td>2.93</td><td>2.40</td></tr> <tr><td>6.64</td><td>4.34</td><td>3.68</td><td>3.10</td><td>2.86</td><td>2.40</td></tr> <tr><td>7.20</td><td>4.75</td><td>3.55</td><td>3.27</td><td>2.72</td><td>2.36</td></tr> <tr><td>6.30</td><td>4.49</td><td>3.53</td><td>3.19</td><td>2.73</td><td>2.33</td></tr> <tr><td>6.37</td><td>4.62</td><td>4.14</td><td>3.32</td><td>2.97</td><td>2.41</td></tr> <tr><td>7.26</td><td>4.74</td><td>3.90</td><td>3.24</td><td>2.81</td><td>2.37</td></tr> <tr><td>7.53</td><td>5.25</td><td>3.82</td><td>3.22</td><td>2.69</td><td>2.40</td></tr> <tr><td>7.34</td><td>4.84</td><td>3.67</td><td>3.12</td><td>2.64</td><td>2.34</td></tr> </table>	6.82	3.90	3.44	2.76	2.59	2.05	6.52	4.02	3.35	2.77	2.52	2.06	6.88	4.43	3.22	2.94	2.38	2.01	5.98	4.17	3.21	2.87	2.39	2.02	6.06	4.31	3.83	3.01	2.64	2.07	6.95	4.43	3.59	2.94	2.48	2.03	7.53	4.94	3.51	2.91	2.36	2.06	7.03	4.53	3.37	2.81	2.31	2.00	6.98	4.06	3.60	2.92	2.76	2.23	6.68	4.18	3.51	2.93	2.69	2.23	7.04	4.59	3.39	3.10	2.55	2.18	6.14	4.33	3.37	3.03	2.56	2.16	6.22	4.47	3.98	3.16	2.80	2.24	7.10	4.59	3.74	3.09	2.64	2.20	7.37	5.10	3.66	3.07	2.53	2.23	7.18	4.68	3.52	2.96	2.48	2.17	7.14	4.22	3.76	3.08	2.93	2.40	6.64	4.34	3.68	3.10	2.86	2.40	7.20	4.75	3.55	3.27	2.72	2.36	6.30	4.49	3.53	3.19	2.73	2.33	6.37	4.62	4.14	3.32	2.97	2.41	7.26	4.74	3.90	3.24	2.81	2.37	7.53	5.25	3.82	3.22	2.69	2.40	7.34	4.84	3.67	3.12	2.64	2.34
6.82	3.90	3.44	2.76	2.59	2.05																																																																																																																																												
6.52	4.02	3.35	2.77	2.52	2.06																																																																																																																																												
6.88	4.43	3.22	2.94	2.38	2.01																																																																																																																																												
5.98	4.17	3.21	2.87	2.39	2.02																																																																																																																																												
6.06	4.31	3.83	3.01	2.64	2.07																																																																																																																																												
6.95	4.43	3.59	2.94	2.48	2.03																																																																																																																																												
7.53	4.94	3.51	2.91	2.36	2.06																																																																																																																																												
7.03	4.53	3.37	2.81	2.31	2.00																																																																																																																																												
6.98	4.06	3.60	2.92	2.76	2.23																																																																																																																																												
6.68	4.18	3.51	2.93	2.69	2.23																																																																																																																																												
7.04	4.59	3.39	3.10	2.55	2.18																																																																																																																																												
6.14	4.33	3.37	3.03	2.56	2.16																																																																																																																																												
6.22	4.47	3.98	3.16	2.80	2.24																																																																																																																																												
7.10	4.59	3.74	3.09	2.64	2.20																																																																																																																																												
7.37	5.10	3.66	3.07	2.53	2.23																																																																																																																																												
7.18	4.68	3.52	2.96	2.48	2.17																																																																																																																																												
7.14	4.22	3.76	3.08	2.93	2.40																																																																																																																																												
6.64	4.34	3.68	3.10	2.86	2.40																																																																																																																																												
7.20	4.75	3.55	3.27	2.72	2.36																																																																																																																																												
6.30	4.49	3.53	3.19	2.73	2.33																																																																																																																																												
6.37	4.62	4.14	3.32	2.97	2.41																																																																																																																																												
7.26	4.74	3.90	3.24	2.81	2.37																																																																																																																																												
7.53	5.25	3.82	3.22	2.69	2.40																																																																																																																																												
7.34	4.84	3.67	3.12	2.64	2.34																																																																																																																																												
วันที่ 30 สิงหาคม 2545																																																																																																																																																	
วันที่ 31 สิงหาคม 2545																																																																																																																																																	

จากการทดสอบวัดการกระจายแสงของแผงควบคุมแสงจ้า (Glare) และรูปทรงของ Light Shelf มุม 35 องศาขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา) ได้ทำการวิเคราะห์ค่า Daylight Factor เพื่อหาข้อสรุปว่าแสงที่กระจายเข้ามาในห้องเรียนยังคงมีประสิทธิภาพในการกระจายแสงหรือไม่ โดยใช้ค่าเฉลี่ย Daylight Factor 2.5% (ค่าความส่องสว่างภายนอก = 20,000 Lux) เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบ

ตารางที่ 6.32 แสดงค่า Daylight Factor จากเกณฑ์ 2.5 % ของแผงป้องกันแสงจ้า (Glare) ของวันที่ 30 สค. 45

แผงป้องกันแสงจ้า (Glare)						
และรูปทรง Light Shelf มุม 35 องศาขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)						
						
ตำแหน่ง	ค่า Daylight Factor (%)					
	A	B	C	D	E	F
1	6.98	4.06	3.60	2.92	2.76	2.23
2	6.68	4.18	3.51	2.93	2.69	2.23
3	7.04	4.59	3.39	3.10	2.55	2.18
4	6.14	4.33	3.37	3.03	2.56	2.16
5	6.22	4.47	3.98	3.16	2.80	2.24
6	7.10	4.59	3.74	3.09	2.64	2.20
7	7.37	5.10	3.66	3.07	2.53	2.23
8	7.18	4.68	3.52	2.96	2.48	2.17
ค่าเฉลี่ย / แถว	6.84	4.50	3.60	3.03	2.63	2.20
ค่าเฉลี่ย Daylight Factor (%)	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50
ค่าความส่องสว่างภายนอก (Lux) / 20,000	39	8	8	8	7	0

การกระจายแสงธรรมชาติโดยมีแผงป้องกันแสงจ้า (Glare) และรูปทรง Light Shelf มุม 35 องศาขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา) พบว่าการกระจายแสงในแถว A น้อยกว่ารูปแบบที่ไม่มีแผงป้องกันแสงบาดตาส่วนการกระจายแสงแถวลึกที่สุดจากช่องหน้าต่างมีค่าเฉลี่ย Daylight Factor 2.20 % ดังนั้นจะพบว่าการกระจายแสงในห้องเรียนอยู่ในเกณฑ์มากกว่ามาตรฐานกำหนดคือ 2 %

### 6.9.3 การวิเคราะห์แผงควบคุมแสงจ้า (Glare) จากค่าเฉลี่ยของแสงสว่างรวม

โดยนำค่า Daylight Factor จากการทดลองวัดการกระจายแสงที่ได้จากตารางที่ 6.32 มาทำการวิเคราะห์และสรุปผลการทดลองออกมาเป็นลักซ์ (Lux) โดยทำการวิเคราะห์ปริมาณแสงสว่างของดวงอาทิตย์ในเขตกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ.2542-2543 (Solar Time) ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยความส่องสว่างรวมของท้องฟ้าทุก 1 ชั่วโมง (Asian institute of technology) โดยพิจารณาเวลา 08.00 น. ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 6.33 ค่าเฉลี่ยความส่องสว่างรวมของท้องฟ้าทุก 1 ชั่วโมง(Klux) ปี พ.ศ.2542-2543

Hourly mean values of global illuminance (Klux) by calendar month (Solar time)

Solar Time	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	0	2.2	5.26	6.04	6.11	6.39	7.32	5.71	5.39	3.55	0	0
7	9.34	9.78	16.21	20.49	19.48	21.63	23.96	17.73	18.25	13.45	9.53	9.63
8	24.8	30.51	44.57	48.93	39.71	41.79	44.83	39.48	42.16	33.26	28.3	28.47
9	50.63	56.49	69.8	73.46	62.66	63.68	61.05	61.58	60.65	50.96	51.14	49.11
10	67.83	77.97	81.38	87.76	70.95	81.41	75.07	78.93	75.6	68.19	64.1	66.85
11	74.78	84.77	88.62	96.43	82.01	85.56	82.81	83.52	80.66	72.19	77.65	78.86
12	81.01	92.07	92.42	100.9	79.38	78.52	83.65	81.71	85.84	75.67	77.1	81.66
13	69.46	86.52	85.58	104.69	70.41	70.93	82.38	74.36	83.13	67.75	66.76	78.02
14	60.64	75.1	77.58	91.82	64.44	64.76	74.75	62.5	69.77	58.82	60.68	66.30
15	42.47	57.07	62.31	75.03	52.45	50.39	55.42	47.65	51.97	44.22	41.35	47.42
16	25.41	32.44	41.39	44.25	39.6	33.85	38.81	32.29	32.53	26.5	23.79	25.81
17	9.63	10.74	18.39	18.96	20.62	17.34	21.35	16.51	14.06	10.44	9.56	8.76
18	0	3.7	5.99	6.74	7.38	6.01	6.6	5.56	4.35	5.84	0	0
19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ที่มา : Chirattananon and Chaiwiwatworakul (2001 : P.A-1)

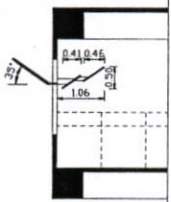
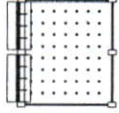
ตารางที่ 6.34 แสดงปริมาณแสงสว่างของดวงอาทิตย์ในเดือนมกราคม - ธันวาคม (Klux) ช่วง เวลา 08.00 น.

เดือน	ปริมาณแสงสว่าง (Lux) เวลา 08.00 น.	เดือน	ปริมาณแสงสว่าง (Lux) เวลา 08.00 น.
1 มกราคม	24,800	7 กรกฎาคม	44,830
2 กุมภาพันธ์	30,510	8 สิงหาคม	39,480
3 มีนาคม	44,570	9 กันยายน	42,160
4 เมษายน	48,930	10 ตุลาคม	33,260
5 พฤษภาคม	39,710	11 พฤศจิกายน	28,300
6 มิถุนายน	41,790	12 ธันวาคม	28,470

ทำการแปลงค่า Daylight Factor จากตารางที่ 6.32 โดยนำมาเปรียบเทียบกับปริมาณแสงสว่างของเดือนที่น้อยที่สุดได้แก่เดือนมกราคมซึ่งมีปริมาณแสงสว่าง 24,800 Lux ในช่วงเวลา 08.00 น. และช่วงเลิกเรียนคือ 15.00 น. จากตารางด้านบนนี้เพื่อแปลงค่าออกมาเป็นจำนวนลักซ์ (Lux) โดยหาได้จากสูตรดังนี้

$$\text{Daylight Factor}(\%) \times \text{ค่าความส่องสว่างภายนอก(Lux)} = \text{จำนวนลักซ์ (Lux)}$$

ตารางที่ 6.35 แสดงจำนวนลักซ์ (Lux) ของแผงป้องกันแสงจ้า (Glare)

แผงป้องกันแสงจ้า (Glare)						
และรูปทรง Light Shelve มุม 35 องศาขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา)						
เดือนมกราคม เวลา 08.00 น.						
ค่าเฉลี่ยความส่องสว่างภายนอก 22,728 Lux						
ตำแหน่ง	ค่า Daylight Factor (%)					
	A	B	C	D	E	F
1	1731	1006	892	724	684	552
2	1657	1036	872	728	667	552
3	1745	1139	839	770	632	542
4	1523	1074	836	752	635	536
5	1541	1108	988	784	695	556
6	1762	1138	928	766	656	546
7	1829	1264	908	761	627	553
8	1782	1162	873	735	614	537
ค่าเฉลี่ย / แถว	1696	1116	892	753	651	547

การกระจายแสงธรรมชาติโดยมีแผงป้องกันแสงจ้า (Glare) และรูปทรง Light Shelve มุม 35 องศาขนาด 0.98 เมตร (สีขาวเคลือบเงา) โดยนำมาหาจำนวนลักซ์ (Lux) และทำการเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยความส่องสว่างรวมของห้องฟ้าทุก 1 ชั่วโมง (Klux) ปี พ.ศ. 2542-2543 โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานกำหนดค่าความส่องสว่างภายในเป็น 500 Lux และอ้างอิงค่าเฉลี่ยของการกระจายแสงแถวลึกสุดของห้องเรียนได้ค่า Daylight Factor 2.20 % จึงทำการพิจารณาค่าเฉลี่ยความส่องสว่างภายนอกที่สามารถใช้ได้ตลอดทั้งปีพบว่าค่าเฉลี่ยความส่องสว่างภายนอกที่น้อยกว่า 22,728 Lux ไม่สามารถใช้แสงสว่างจากการสะท้อนแสงของ Light Shelve ได้เพียงพอ

$$DF 2.20 * 22,728 / 100 = 500 \text{ Lux (เกณฑ์มาตรฐานกำหนด)}$$

ในช่วงเดือนมกราคม เวลา 08.00 น. ซึ่งเป็นช่วงเดือนที่มีค่าเฉลี่ยความส่องสว่างภายนอกน้อยที่สุด พบว่าการกระจายแสงในส่วนลึกที่สุดของห้องเรียน มีการกระจายแสงมากกว่าเกณฑ์มาตรฐานกำหนด มีค่าเฉลี่ย 547 Lux แต่มาตรฐานที่กำหนดคือ 500 Lux ดูจากตารางด้านบน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ารูปทรงของ Light Shelve แบบ B มุม 35 องศา ขนาด 0.98 เมตร สีขาวเคลือบเงา และใช้แผงป้องกันแสงจ้าภายในห้องเรียน ที่มีการเรียนการสอนตั้งแต่เวลา 08.00 – 15.00 น. มีค่าเฉลี่ยความส่องสว่างภายนอกมากกว่า 22,728 Lux สามารถใช้แสงธรรมชาติผ่านการสะท้อนแสงจาก Light Shelve ได้ตลอดทั้งปีโดยไม่ต้องอาศัยแสงประดิษฐ์ นอกจากวันที่มีเมฆปกคลุมห้องฟ้าหรือวันที่มีค่าเฉลี่ยความส่องสว่างภายนอกน้อยกว่า 22,728 Lux

ตารางที่ 6.36 แสดงช่วงเวลาที่สามารถใช้แสงธรรมชาติได้ (22,728)

เวลา / เดือน	มค.	กพ.	มีค.	เมย.	พค.	มิย.	กค.	สค.	กย.	ตค.	พย.	ธค.
08.00	24800	30510	44570	48930	39710	41790	44830	39480	42160	33260	28300	28470
09.00	50630	56490	69300	73460	62660	63680	61050	61580	60650	50960	51140	49110
10.00	67830	77970	81380	87760	70950	81410	75070	78930	75600	68190	64100	66850
11.00	74780	84770	88620	96430	82010	85560	82810	83520	80660	72190	77650	78860
12.00	81010	92070	92420	100900	79380	78520	83650	81710	85840	75670	77100	81660
13.00	69460	86520	85580	104690	70410	70930	82380	74360	83130	67750	66760	78020
14.00	60640	75100	77580	91820	64440	64760	74750	62500	69770	58820	60680	66300
15.00	42470	57070	62310	75030	52450	50390	55420	47650	51970	44220	41350	47420

□ สามารถใช้แสงธรรมชาติได้      ■ ไม่สามารถใช้แสงธรรมชาติได้

#### 6.9.4 การวิเคราะห์สรุปผลของแผงป้องกันแสงจ้า (Glare)

ทำการวิเคราะห์สรุปผลหาค่าความส่องสว่างภายนอกและหาเปอร์เซ็นต์ของรูปทรงของ Light Shelve แบบ B มุม 35 องศา ขนาด 0.98 เมตร สีขาวเคลือบเงา และใช้แผงป้องกันแสงจ้าภายในห้องเรียน ที่สามารถนำมาใช้ได้ในช่วงเวลาใช้ห้องเรียนทั้งปี โดยเลือกแถวในสุดคือระยะห่างจากขอบหน้าต่าง 6.00 เมตร เป็นเกณฑ์ มีรายละเอียดดังนี้

$$\text{มีค่า Daylight Factor} = 2.20 \%$$

$$\text{มีค่าความส่องสว่างภายนอก} = 22,727 \text{ Lux}$$

$$(500 \times 100) / 2.20 = 22,727 \text{ Lux}$$

ตารางที่ 6.37 แสดงเปอร์เซ็นต์ของรูปทรง Light Shelve แบบ B มุม 35 องศา ขนาด 0.98 เมตร ทาสีขาวเคลือบเงาร่วมกับแผงป้องกันแสงจ้า ที่สามารถนำมาใช้ได้ต่อช่วงเวลาใช้ห้องเรียนทั้งปี

เดือน	จำนวนเวลาทั้งหมด (ชั่วโมง)	จำนวนเวลาที่ใช้ไม่ได้ (ชั่วโมง)	จำนวนเวลาที่ใช้ได้ (ชั่วโมง)	จำนวนเปอร์เซ็นต์ (%)	กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์ที่สามารถใช้งานได้ / เดือน
1	248	33	215	86.69	
2	224	28	196	87.50	
3	-	-	-	-	
4	-	-	-	-	
5	128	13	115	89.84	
6	240	13	227	94.58	
7	248	0	248	100.00	
8	248	18	230	92.74	
9	240	17	223	92.92	
10	-	-	-	-	
11	240	1	241	100.42	
12	248	15	233	93.95	
<b>1ปี</b>	<b>2,064</b>	<b>136</b>	<b>1,928</b>	<b>93.18</b>	

จากการวิเคราะห์และคำนวณผลโดยเปรียบเทียบกับสถิติปริมาณแสงสว่างของดวงอาทิตย์ในเขตกรุงเทพมหานครเฉลี่ยรายวันปี พ.ศ.2542-2543 (Solar Time) พบว่าภายใน 1 ปี สามารถใช้แสงสว่างจากธรรมชาติโดยวิธีการสะท้อนแสงจากรูปทรงของ Light Shelve แบบ B มุม 35 องศา ขนาด 0.98 เมตร สีขาวเคลือบเงา และใช้แผงป้องกันแสงจ้าภายในห้องเรียนได้ 93.18 % ของช่วงเวลาใช้ห้องเรียนทั้งปี หรือ 1,928 ชั่วโมงของช่วงเวลาใช้ห้องเรียนทั้งปี

รูปที่ 6.14 แสดงปริมาณแสงสว่างภายนอกของห้องเรียนที่มีแผงป้องกันแสงจ้า (Glare) ที่น้อยกว่า 22.727 Klux ในของเดือนมกราคม - เมษายน

**เดือนมกราคม**

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
8	9.5	14.6	0	0	6.9	11.2	9.2	11.6	19.2	17	22	14.6	7.9	25.8	10.8	9	27	25.8	15.4	22.7	24.6	18	15.3	17.1	13	4.3	2.3	17.3	15.5	14.8	37.7
9	33.5	32.8	0	0	27.4	20	24.7	23.9	42.4	41.1	42.6	29.8	25.9	22.2	35.7	27	51.9	48.4	43	33.5	44.6	45.4	28.1	37.2	31.2	6.3	6.5	38.2	43.7	40.1	58.7
10	75.6	62.5	0	0	52.5	64.4	78.8	42.6	65.4	63.2	67.6	69.4	42.2	31.5	70.9	48.6	73	72.5	56.7	63.8	72	53.7	61.7	58.4	50.4	0	9.4	81.7	0	58.2	50.6
11	85.1	56.9	0	0	62.6	0	0	0	0	0	79.8	44.6	45.7	92.1	51.2	90.9	87.3	82.8	85.8	82.5	85.8	80.3	87.6	79.2	0	0	0	97.1	0	30.9	59
12	100	68.2	0	0	72.7	0	0	0	0	0	60.6	116	95.7	54.6	58.4	93.8	96.9	88.3	84.8	92.9	96.3	80.6	90.6	0	0	0	90.8	0	37.2	82	
13	81.7	83	0	0	79.4	78.9	0	63	28.5	91	58.4	56.2	92.5	115	66.1	54.3	94.7	89.5	79.7	87	95.4	94.1	82.8	88.4	0	11.8	0	67.7	0	9.2	90.8
14	71.5	25.4	0	0	68	67.4	0	66.7	26	44.4	34	55.5	56.6	49.4	74.1	48.3	80.4	64.6	81.3	82.7	83.3	81.6	91	49.8	0	0	0	54.6	0	18.7	106
15	28.5	0	0	0	56.8	0	0	32.7	39.5	67.8	30.1	71.7	38.5	46.4	58.6	67.4	51.9	61.1	50.3	61.7	68.8	34.9	49.5	0	0	0	11.4	51.7	64.3	45	75.9

MONTH

**เดือนกุมภาพันธ์**

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
8	17.5	12.3	0	26.1	0	26.0	11.5	14.3	20.2	21.3	22.5	8.9	24.1	22.5	15.5	13.1	17.0	21.4	13.9	21.0	23.6	16.9	21.8	20.6	23.0	20.0	17.1	22.4
9	63.4	59.9	3.7	54.2	0	55.6	32.7	50.0	60.6	58.3	48.5	13.2	52.6	49.7	28.3	55.9	38.8	51.8	17.9	48.1	50.2	21.4	46.4	50.1	52.5	49.6	48.8	52.2
10	87.8	78.1	9.9	67.1	0	79.0	71.9	91.3	78.2	78.2	69.9	26.4	85.9	73.9	70.3	80.2	63.4	74.8	40.0	73.8	73.9	55.0	71.6	71.8	62.3	50.8	74.5	82.9
11	102.3	94.4	11.0	91.3	0	96.6	81.0	94.8	92.6	92.6	89.0	56.5	74.4	92.8	92.4	83.6	88.9	75.5	89.4	92.9	105.9	90.3	47.6	93.7	67.6	85.6	70.8	
12	93.4	102.5	16.7	100.3	0	99.5	68.0	108.7	101.7	101.7	98.9	69.9	68.0	101.9	102.6	104.0	86.4	71.7	83.5	98.4	102.1	111.7	99.2	49.7	78.6	100.4	101.5	79.0
13	81.2	100.1	38.6	105.3	0	100.8	74.1	74.6	96.7	96.7	99.9	76.8	101.1	65.9	90.4	103.3	94.9	97.3	74.1	97.3	100.0	96.1	100.7	89.4	49.7	61.1	100.8	81.1
14	62.4	98.5	24.9	96.7	0	93.3	77.2	97.1	89.7	85.6	89.7	93.8	49.9	82.0	94.0	94.1	86.0	90.9	84.1	89.0	94.9	93.6	92.6	58.3	51.0	53.3	88.6	68.4
15	43.0	77.5	27.0	68.0	0	70.3	55.9	83.5	72.7	72.7	78.8	42.8	54.6	78.1	73.8	71.3	71.4	71.2	64.0	66.7	73.3	75.1	74.6	62.4	39.0	76.6	55.1	72.5

MONTH

**เดือนมีนาคม**

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
8	19.9	24.5	17.4	24.7	6.9	27	32.4	0	0	0	43.9	47.5	44.9	34.8	36.4	34.8	34.9	41.3	42.5	25.5	34	18.6	48	15.6	48.2	47.2	53.1	27.2	3.9	32	26.8
9	47.8	50	35.8	53.9	26.7	57.7	65.1	74	76.6	68.4	69.5	73.2	69.5	66.8	54	65.4	67.6	71.7	52.6	52	62.8	32.7	77.9	64.3	64.7	78.9	76.9	64.3	12.8	72.1	79.6
10	72.1	72.7	45.6	74.7	34.8	62.4	89.9	96.2	100	91.6	87.2	93.8	99.5	94.4	68.1	88.8	98.4	85.6	47.5	75.6	89.2	87.6	101	97.4	58.1	98.2	72.4	106	8.8	94.9	100
11	92.7	91.5	39	70.1	64	84.9	106	113	113	103	98.6	101	99.5	89.4	53	105	111	81.9	105	90.2	76	108	106	117	13.5	31	26.3	87.3	10.1	120	115
12	87.6	104	80.8	98.9	79.3	72.9	114	115	121	109	108	118	112	115	98.5	114	123	120	109	94.4	102	122	57.9	15.8	6.6	71.3	43.6	25.5	17.6	123	123
13	97	105	74.9	96.8	95.4	69.4	114	115	120	101	105	126	76.6	117	102	114	118	119	99.7	87.3	102	118	47.6	47.5	12.4	17.3	126	58	31.9	111	122
14	95.6	87.2	49.2	54.4	37.3	77.1	104	104	109	83	101	94.8	107	105	104	106	109	115	88.4	81.7	79.7	95.5	34.9	102	24.3	6	23.4	36.1	45.9	73.5	112
15	76.1	60	72.3	89.1	64.2	73.8	75.9	87.8	84.5	64.3	73.3	86.6	90.7	87.8	83.1	89.1	92.1	86	82	65.6	45.9	80.7	48.9	101	52.8	3.1	57.2	83.6	50.6	11	92

MONTH

**เดือนเมษายน**

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
8	48.2	50.3	38.8	34.3	5.9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	52	57.1	58.5	37.5	28.8	42.6	43.5	61.5	63.1	61.4	3.8	37.4	11.7	36.2	
9	80.9	81.4	78.9	60.7	34.8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	79.8	83.2	93	65.6	69.3	75.2	88.5	96.8	89.7	88.5	4.5	46.2	39.4	58.3	
10	102	105	92	90	76.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	106	106	107	92	23.8	105	112	79.8	109	108	9	127	47.2	49.8	
11	33.7	115	51.2	88.3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	114	119	122	113	56	129	118	126	121	121	43.1	124	64.2	55.9	
12	21.3	119	46.8	68.6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	127	126	127	128	112	132	126	125	125	126	64.5	80.6	96.1	23.8	
13	114	43.6	104	102	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	124	116	47	94.5	133	107	129	127	125	125	64.8	60	63.8	47.5	
14	108	110	106	23.4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	117	118	84.3	81.6	117	84.4	126	100	119	110	69.5	48.2	64	79.4	
15	57.8	42.3	87.4	77.4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23.7	77.4	100	97.8	90.2	101	83.4	109	103	97.7	98.7	51.8	0	101	49.8

MONTH

- ค่าความส่องสว่างเท่ากับ 0
- ค่าความส่องสว่างไม่เพียงพอ <22.727
- ค่าความส่องสว่างเพียงพอ >22.727

รูปที่ 6.14 แสดงปริมาณแสงสว่างภายนอกของห้องเรียนที่มีแผงป้องกันแสงจ้า (Glare) ที่น้อยกว่า 22.727 Klux ในเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม (ต่อ)

เดือนพฤษภาคม

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
8	20.9	62.7	43.5	35.7	28.2	62.8	66.1	51.8	38.8	13.1	58.8	15.6	20.7	48.7	34.5	35.4	29.3	29.6	19.5	48.8	19.2	51.8	31	37.9	34.6	23	26.8	44.1	25.2	0	0
9	41.1	100	57.3	51.5	71.9	82.9	86.5	101	80.3	26.5	65.4	0	39.8	67.7	54.8	63.4	44.5	39.3	28.7	76.7	44.6	45.1	76.1	68.4	52.9	80.8	51	40.6	50.8	0	0
10	32.7	72.3	63.3	96.1	92.8	109	113	113	113	40.3	55.3	67.9	77.3	87.2	45.2	44.1	70.1	51.5	68.3	56.5	51.2	31.8	55.7	13.6	37.1	30.9	83.7	67.9	60.6	0	0
11	71.2	96.9	56.8	117	68	123	126	74.9	116	60.2	29.6	72.6	61	122	99.9	72.6	89.3	74.3	45.8	125	106	65.1	58	37.9	93	28.8	96.1	62.1	96.4	0	0
12	100	54.3	74.4	116	85	124	114	92.7	129	65.1	134	78.5	3.3	5.3	32.6	113	17.6	104	115	117	78.5	113	53.2	30.4	82.4	18.4	79.9	79	76.9	0	0
13	37.4	63.5	117	96.5	36.4	89.8	109	95	127	110	106	96.4	3.3	6.5	83	114	11.5	67.9	119	48.8	39.8	36	98.5	20	56.1	26.1	87.6	121	83.9	0	0
14	22	79.9	117	124	73.5	118	72.5	111	90.8	80.6	38.1	41.7	13.5	11.3	17.2	104	12.2	103	105	89.8	8.5	67.2	25.1	62.6	7.2	16.7	66.5	94.1	61.5	0	0
15	13.3	17.3	86.4	49.4	108	101	60.2	101	97.8	35.9	87.9	6.8	14.6	22.7	61.1	85.8	19.5	90.6	90.7	39	15.4	99.3	35.1	86.4	39.7	24	56.2	72	59.9	0	0

MONTH

เดือนมิถุนายน

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
8	53.2	48.3	52.2	36.3	30.6	40.1	14.2	28.3	34.7	22.9	21	26.4	34.9	30.9	55.4	56.4	25.1	27.1	9.9	51.8	0	0	32.2	28.4	20.4	50	44.3	41.1	48.7	48.5	
9	79.1	77.5	77.7	50.1	46	83.1	53	35.6	51.5	42.1	35.9	43	66.5	43.8	50.1	77.7	41.5	44.1	45.1	46.8	0	0	78.3	57.1	45.2	62.7	69.4	36.7	72.1	73.1	
10	96.1	87.2	97.8	65	75.9	108	50	85.3	32.8	46	97.6	55.3	98.3	105	96.4	99.2	40.2	72	40	63.8	0	0	88.2	53.8	109	90.6	91.4	94.8	91.1	91.8	
11	115	101	96	133	68.8	93.2	63.1	44.7	73.4	68.2	8.1	108	100	104	94.5	103	49	106	118	61.1	0	0	83.9	55.1	83.5	94	98.9	107	103	103	
12	87.7	83.2	109	37.8	85.3	115	97.3	53.2	20.4	42.7	14.4	86.4	102	114	77.6	66.8	46.3	65.4	61.6	60.4	0	0	109	56.5	72.1	110	105	109	107	109	
13	40.1	78.8	125	38.4	85.8	37.6	26	42.9	45.2	23.9	8.8	119	110	105	107	70.3	46.9	75.8	61.6	53.4	0	0	109	49.1	108	73.1	101	31.8	108	107	
14	78.7	41.3	73.9	99.2	53.7	38.6	47.5	66.6	78.4	34.7	10.9	87.8	97.1	107	82.6	74.9	33.3	74.8	58.8	75.1	0	0	101	52.1	110	70.1	75	26.6	104	72.3	
15	83.2	33.6	13.2	55.6	55.2	53.3	74.3	53.1	12.8	20.5	17.5	71.1	39.7	78.4	30.6	54.4	35.8	43	46.8	37.8	0	0	85.8	43	47.4	74.6	38	75.4	101	47.8	

MONTH

เดือนกรกฎาคม

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
8	48.9	40	42	30.6	42.3	21.2	50.2	56.7	0	50.3	44.1	37.5	34.2	19	39.9	38.7	41.8	38.7	51	30.9	57.9	49.4	49.8	19.7	28.9	15.2	12	23.3	40.3	0	0
9	73.2	60	71.8	45	63.2	48.5	72.4	34.5	0	74.3	80.8	62.5	54.1	9.8	49.2	66.6	21.1	45.2	73.4	58.2	75.2	69.8	49.2	40.5	39.3	35	26.8	39.2	73.1	0	0
10	89.8	85.9	72.3	68.2	89.3	43.2	96	30	0	94.6	87.5	72.7	56.8	38.5	88.6	87	55	83.2	92.4	91.2	98.7	74.4	73.4	67.3	61.6	34.4	42.8	71.3	86.2	0	0
11	102	96.1	95.6	54.5	101	48.7	104	117	0	105	104	67.7	54.3	67.9	76.1	104	80.3	110	96.1	97.8	41.5	71.1	84.9	75.6	35.9	29	76.3	61.9	58.7	0	0
12	110	108	86.8	97.4	74.2	56.7	110	109	0	107	93	70.7	29.7	68.2	70.9	47.1	80	107	107	110	49.1	112	76.4	74	50.1	37.5	100	57.9	86.7	0	0
13	112	109	101	69	100	64.2	111	106	0	111	105	86.6	31.7	46.2	103	109	75.8	53.5	111	0	115	0	118	67.5	54.9	61.4	48.9	72.5	67.9	0	0
14	96.1	84.3	51.5	72.5	100	51	100	66.8	0	103	68.8	107	38.3	108	95.1	101	90.1	107	100	0	113	0	82.8	52.4	14.3	86.6	53.2	81.1	61.3	0	0
15	55.2	32.5	87.9	97	75.6	35.8	83.9	86.9	0	78.7	57	62.7	42.8	87	49.9	74.8	91.1	81.8	37.1	0	96.7	0	87.3	32.2	31.7	72.8	52.5	47	29.4	0	0

MONTH

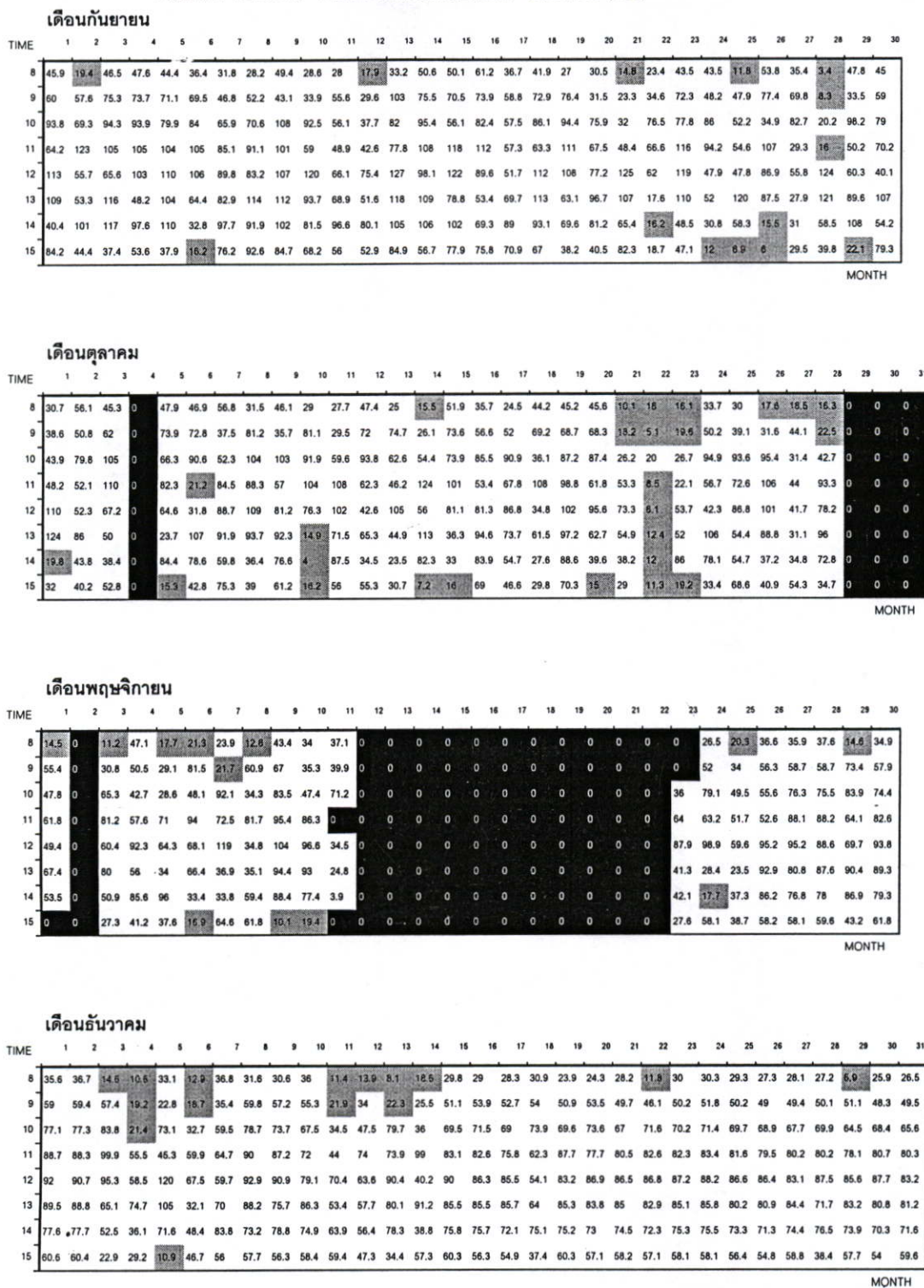
เดือนสิงหาคม

TIME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
8	13.7	19.3	16.7	23.6	16.8	16.5	51.5	26.7	54.1	23.3	28.4	24.7	25.9	49.8	41.8	53.7	54	26	47.3	25.7	49.7	15.8	28.1	16.9	19.3	31.5	19.2	23.5	33.5	40.6	26.9
9	51.6	38	48.3	33.5	37.4	26.8	63.5	50	76.4	53.2	64.4	37.4	73	33.6	80.4	79.7	65.4	43	75	36.2	73	20.9	48.4	12.5	50	56.4	41.7	36.9	72.8	73	86.1
10	101	47.1	106	52.6	82.6	92.4	56.3	102	88.5	83.6	95.7	25.9	93.8	88.8	96.4	95.2	98.8	97	92.7	58.1	72.7	55.8	90.6	84.1	103	85.1	67.9	77.9	94	63.1	92.9
11	96.7	51.8	53.1	41.8	68.2	67.9	66.7	63	108	109	114	34.7	107	114	85	107	81.2	106	92.5	64.9	105	104	49.1	20.2	65.4	106	99	38	97.2	106	77.8
12	104	53.9	63.7	43.8	71.3	75	50.4	97.3	103	75.2	81.7	52.4	114	43.4	114	112	91.5	111	116	60	67.7	109	81.9	43.3	91.4	115	95.7	64.3	99.8	76.4	100
13	6.3	58.2	75	59.3	65.2	77.2	56	115	0	66.7	99.3	28.7	79.9	35.4	122	94	84.2	109	73.1	80.2	77.2	107	46.5	38	86.7	114	90.9	76.3	96.7	92.2	89.5
14	80.1	65.1	58.4	77.6	51	54.1	64.2	84	0	64.2	72.9	40.2	69.7	89.2	102	114	89.8	89.8	63.6	107	91.2	40.8	9.1	33.8	19.8	83.3	60.2	49.3	60.1	82.7	72.6
15	14.7	34.6	111	52.6	28.2	34.5	31.8	41.9	0	88.5	37.3	39.4	50.6	43.6	86.4	60.1	91.3	34.1	33.8	33.4	86.7	72.8	12.7	27.5	30	68.5	77.7	21.1	70.3	88.1	82.5

MONTH

- ค่าความส่องสว่างเท่ากับ 0
- ค่าความส่องสว่างไม่เพียงพอ <22.727
- ค่าความส่องสว่างเพียงพอ >22.727

รูปที่ 6.14 แสดงปริมาณแสงสว่างภายนอกของห้องเรียนที่มีแผงป้องกันแสงจ้า (Glare) ที่น้อยกว่า 22.727 Klux ในเดือนกันยายน - ธันวาคม (ต่อ)



ค่าความส่องสว่างเท่ากับ 0  
 ค่าความส่องสว่างไม่เพียงพอ <22.727  
 ค่าความส่องสว่างเพียงพอ >22.727

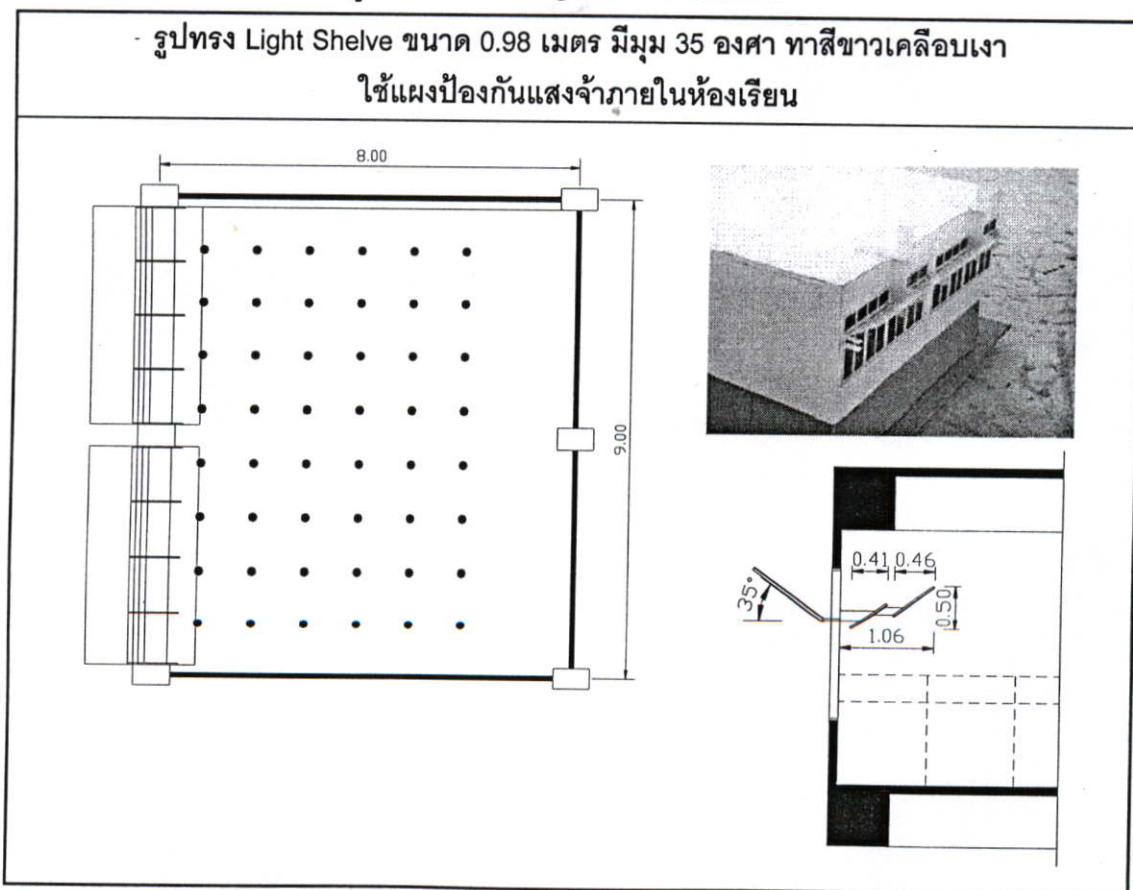
ผลจากการทดลองทั้งหมดพบว่ารูปทรง Light Shelf ขนาด 0.98 เมตร มีมุม 35 องศา ทาสีขาวเคลือบเงา จะมีค่าการสะท้อนแสงมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ย Daylight Factor แฉวในสุดจากช่องหน้าต่างเท่ากับ 2.74 % (ค่าความส่องสว่างภายนอก 18,248 Lux) แต่ไม่สามารถป้องกันแสงจ้า (Glare) จึงทำการออกแบบแผงป้องกันแสงจ้าภายในห้องเรียนและทำการทดลองวัดการกระจายแสงจึงพบว่ามียค่าเฉลี่ย Daylight Factor แฉวในสุดจากช่องหน้าต่างเท่ากับ 2.20 % (ค่าความส่องสว่างภายนอก 22,727 Lux) ซึ่งยังอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานกำหนดและสามารถใช้แสงธรรมชาติในการสะท้อนแสงผ่าน Light Shelf แบบนี้ได้ตลอดช่วงเวลาที่มีการเรียนการสอน หรือ 72.14 % ของช่วงเวลายใช้ห้องเรียนทั้งปี โดยให้แสงแสงประดิษฐ์น้อยมาก

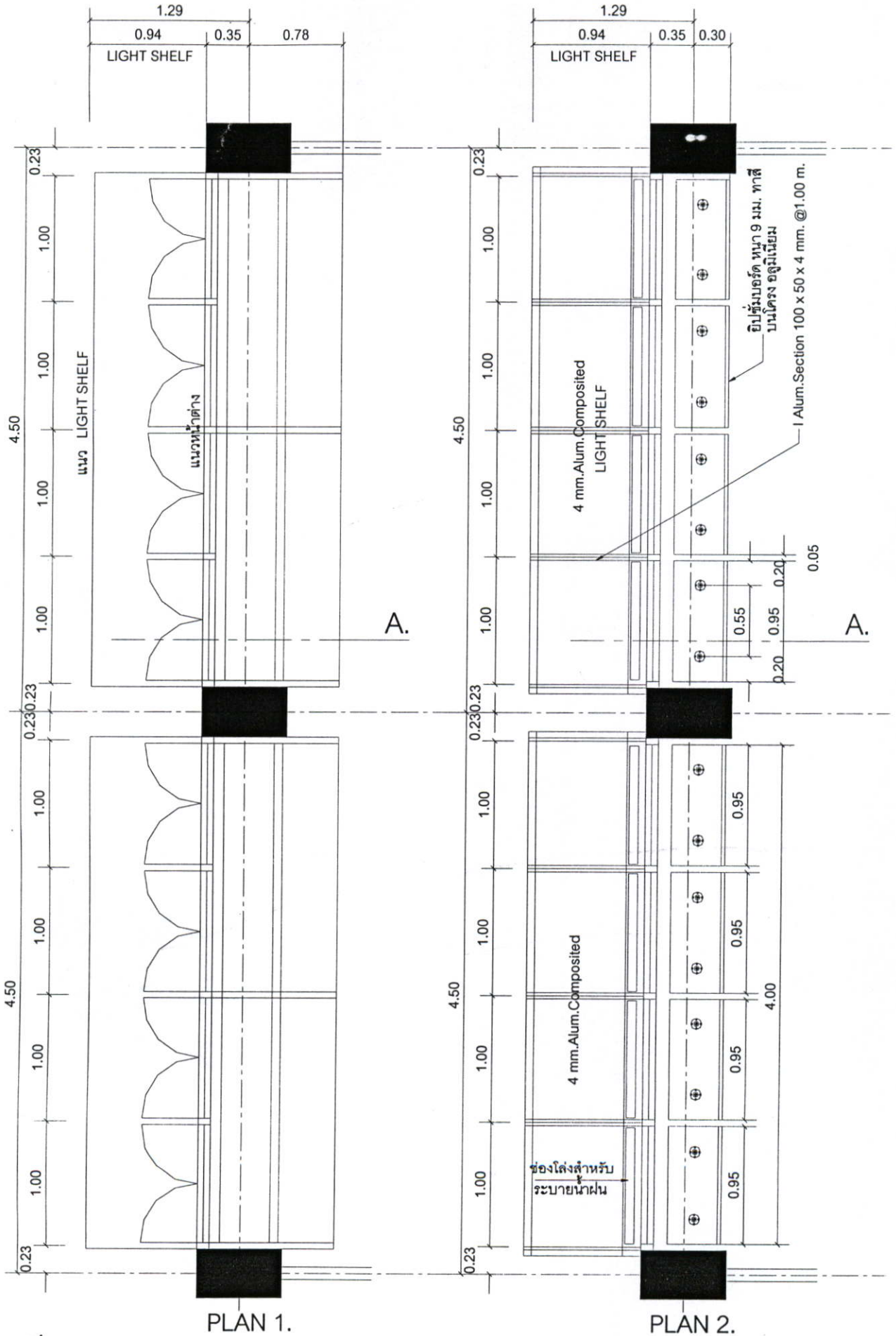
ดังนั้นจึงเลือกรูปทรง Light Shelf ขนาด 0.98 เมตร มีมุม 35 องศา ทาสีขาวเคลือบเงา และใช้แผงป้องกันแสงจ้าภายในห้องเรียนในการออกแบบควบคู่กันไปด้วย

6.10 แบบขยายรูปทรง Light Shelf ที่เลือกใช้

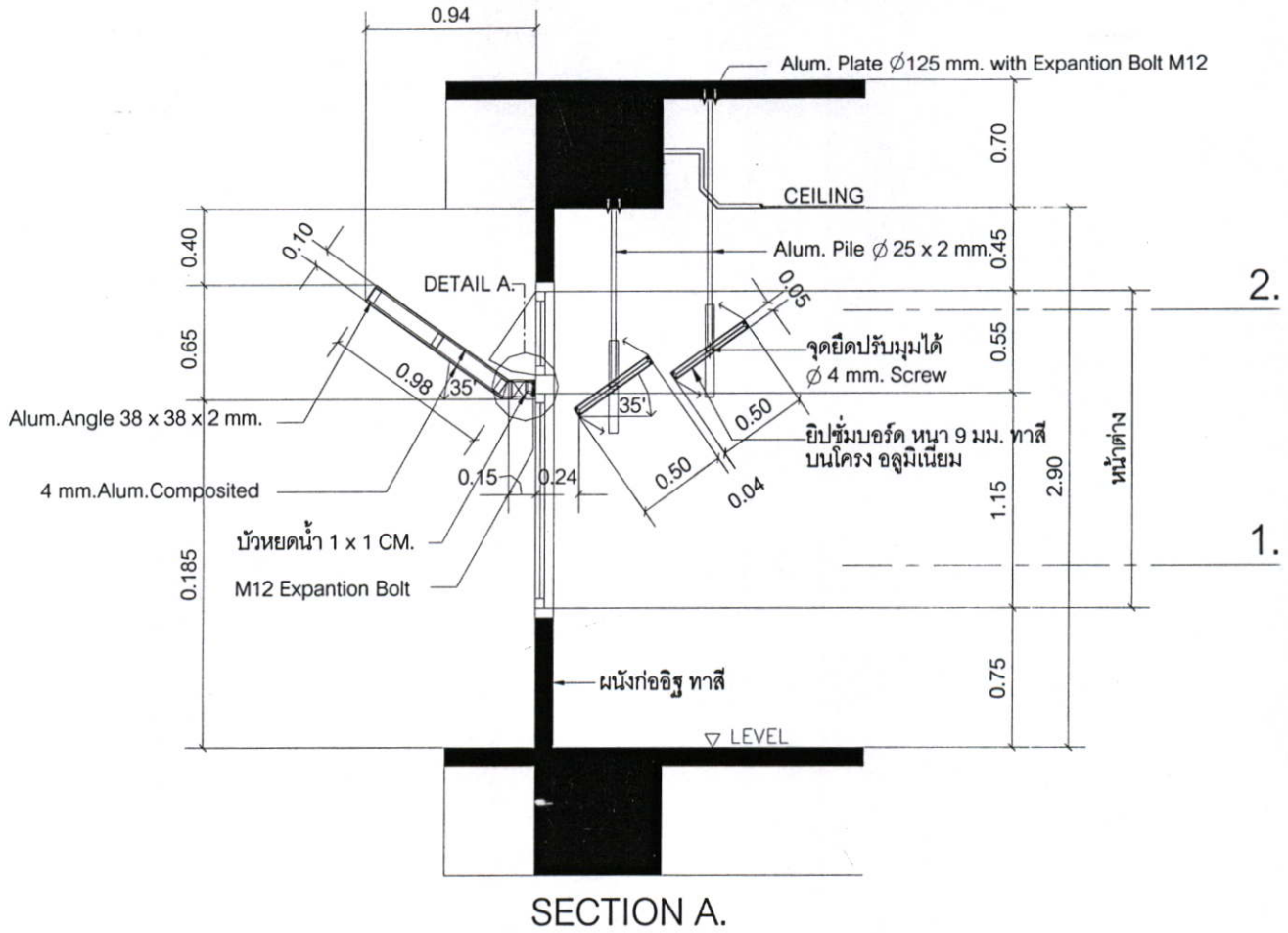
รูปแบบที่ทำการวิเคราะห์ทดลองว่ามีประสิทธิภาพในการสะท้อนแสงเข้าสู่ส่วนในสุดจากขอบหน้าต่างของห้องเรียนได้สูงสุดคือรูปทรง Light Shelf ขนาด 0.98 เมตร มีมุม 35 องศา ทาสีขาวเคลือบเงาและใช้แผงป้องกันการแสงจ้าภายในห้องเรียนมีรูปแสดงดังนี้

ตารางที่ 6.38 แสดงรูปทรงทั่วไปของ Light Shelf ที่เลือกใช้

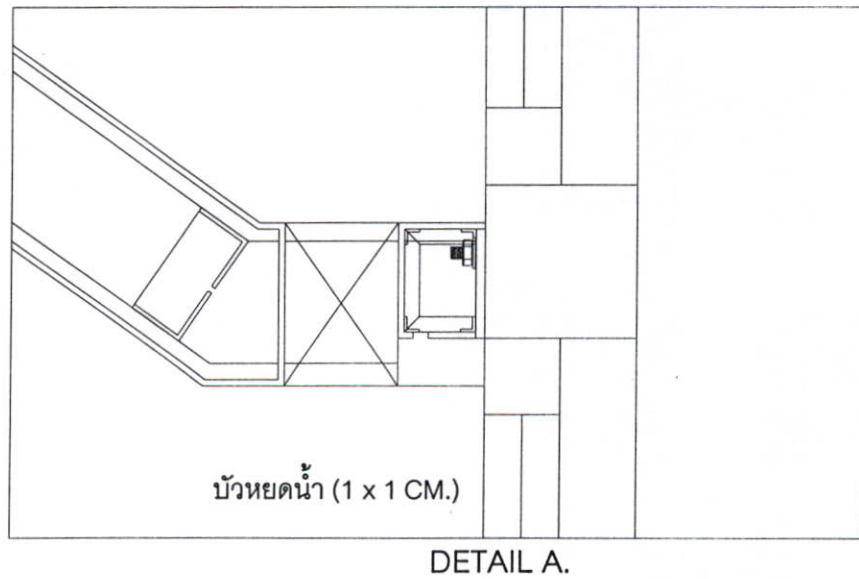




รูปที่ 6.15 แสดงแบบขยายแปลนของรูปทรง Light Shelf



รูปที่ 6.16 แสดงแบบขยายของรูปทรง Light Shelf ที่เลือกใช้ในการออกแบบ



รูปที่ 6.17 แสดงแบบขยายบัวหยดน้ำเพื่อป้องกันน้ำฝนเข้าสู่ห้องเรียน

จากแบบขยายรูปทรง Light Shelve ขนาด 0.98 เมตร มีมุม 35 องศา ทาสีขาวเคลือบเงา และใช้แผงป้องกันแสงจ้าภายในห้องเรียน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

### 1. วัสดุที่เลือกใช้

วัสดุที่เลือกใช้ควรมีคุณสมบัติต่างๆ ดังต่อไปนี้

- วัสดุที่เป็น Finishing ต้องมีประสิทธิภาพในการสะท้อนแสงได้นาน
- มีความแข็งแรงทนทาน
- มีอายุการใช้งานได้นาน
- ค่าบำรุงรักษาต่ำ
- กันน้ำและกันความชื้นได้ดี
- โครงสร้างมีน้ำหนักเบา
- หาซื้อได้ง่าย

ดังนั้นวัสดุที่ใช้จึงเลือกใช้อลูมิเนียมเป็นหลักเนื่องจากมีคุณสมบัติตามที่กล่าวมา รูปที่ 6.15 และรูปที่ 6.16 ประกอบ

วัสดุของ Light Shelve ขนาด 0.98 เมตร มีมุม 35 องศา ทาสีขาวเคลือบเงา

Finishing : Aluminium Composited 4 มม. พ่นสีขาวเคลือบเงา

โครงคร่าว : Aluminium Angle 38×38×2 มม.

I Aluminium Section 100×50×4 มม. @ 1.00 เมตร

วัสดุของ แผงป้องกันการแสงจ้า ขนาด 0.50 เมตร

Finishing : ยิปซัมบอร์ด หนา 9 มม.

โครงคร่าว : Aluminium Pile Ø 25×2 มม.

### 2. การทำความสะอาด Light Shelve

การทำความสะอาดทำให้การสะท้อนแสงของ Light Shelve ยังคงประสิทธิภาพ โดยการทำความสะอาดทุกๆ 1 เดือน ดู Section ประกอบในรูปที่ 6.16 โดยวิธีการปรับแผงป้องกันแสงจ้าภายในห้องเรียนให้อยู่ในแนว 90 องศา แล้วจึงเปิดช่องแสงเพื่อทำความสะอาด Light Shelve

### 3. การระบายน้ำฝน

จากรูปที่ 6.17 การออกแบบ Light Shelve มีการยื่นห่างจากตัวอาคาร 0.15 เมตร เป็นช่องโถงเพื่อการระบายน้ำฝน และมีการป้องกันน้ำฝนไหลย้อนเข้าสู่ขอบหน้าต่างไปยังห้องเรียนโดยการออกแบบ บัวหยดน้ำ (Flashing) ให้อยู่ระหว่างความสูงของขอบวงกบช่วงบนของหน้าต่าง และขอบวงกบช่วงล่างของช่องแสง เนื่องจากจะมีอิทธิพลทำให้การสะท้อนแสงเข้าสู่ห้องเรียนลดลง

## บทที่ 7

# บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการออกแบบ Light Shelve เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการนำแสงธรรมชาติมาใช้ในสถานศึกษา ของเขตกรุงเทพมหานคร เป็นงานวิจัยโดยอาศัยการทดลอง (Experimental Research) เพื่อนำแสงธรรมชาติมาใช้ในส่วนที่ระดับความส่องสว่างที่ไม่เพียงพอต่อการใช้งานในระยะที่ลึกกว่า 2.00 เมตร จากแนวขอบหน้าต่างของห้องเรียนโดยวิธีการสะท้อนแสงของ Light Shelve เป็นหลัก โดยทำการศึกษาและทดสอบปัจจัยกายภาพต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการสะท้อนแสงของ Light Shelve โดยการใช้หุ่นจำลองเป็นเครื่องมือในการทดสอบ และทำการเก็บข้อมูลในสภาพท้องฟ้าแจ่มใส (Clear Sky) ในช่วงเวลาเดียวกัน และทำการเก็บข้อมูลปริมาณแสงสว่างภายนอก และปริมาณแสงสว่างภายใน เพื่อหาความสัมพันธ์ของแสงสว่างที่ผ่านการสะท้อน ของ Light Shelve โดยจะพิจารณาจากปริมาณที่พอเพียงและคุณภาพที่ทำให้เกิดสภาวะน่าสบายทางด้านสายตาในการมอง โดยพิจารณาจากเกณฑ์มาตรฐานค่าการส่องสว่างจาก IES หรือ CFE เป็นหลัก ซึ่งผลการทดลองสามารถเป็นแนวทางได้ดังนี้

### 7.1 การกำหนดตัวแปรควบคุมคงที่

การออกแบบ Light Shelve เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการนำแสงธรรมชาติมาใช้ในสถานศึกษา นี้มีการกำหนดขอบเขตของตัวแปรควบคุมคงที่เพื่อให้เหมาะสมต่อการนำไปใช้ประโยชน์ดังนี้

#### 1. ประเภทอาคารเป็นอาคารเรียน

เป็นห้องเรียนทั่วไป มีการใช้งานตั้งแต่เวลา 8.00-15.00 น.

#### 2. สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน

- ที่ตั้งของอาคารอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร พิกัดละติจูดที่ 14 องศาเหนือ
- สภาพแวดล้อมของห้องเรียนเป็นพื้นที่โล่งโดยรอบอาคาร
- ทำการทดสอบวัดแสงธรรมชาติในสภาพท้องฟ้าแจ่มใส (Clear Sky) ในช่วงเวลา 10.00 น.

#### 3. ทิศทางของช่องเปิด

ทิศทางการออกแบบช่องเปิดวางตาม Orientation คือทิศเหนือ - ใต้ และหลักเฉียงทิศทางของช่องเปิดที่หันไปทางทิศตะวันออก - ตะวันตก เนื่องจากจะได้รับรังสีตรงจากดวงอาทิตย์

#### 4. ขนาดสัดส่วนของห้องเรียน

- การจัดกลุ่มอาคารเรียนเป็นแบบ Single Loaded Corridor ซึ่งสามารถนำแสงสว่างจากธรรมชาติมาใช้ได้อย่างเต็มที่และมีการระบายอากาศได้ดี
- ขนาดห้องเรียนที่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนประมาณ 40 คน ได้ค่าเฉลี่ย 1.80 ตารางเมตร/คน

- ขนาดห้องเรียนที่เหมาะสม 9.00 x 8.00 x 2.90 เมตร (ความสูงจากพื้นถึงพื้น 3.60 - คาน 0.70 = 2.90 เมตร)
- ขนาดช่องแสง รูปแบบช่องเปิดขอบล่างอยู่ที่ระดับความสูงจากพื้น 0.75 เมตร (ความสูงของช่องเปิด 1.15 เมตร) ขนาดช่องแสงมีความกว้างเท่ากับห้องเรียน คือ 9.00 เมตร (ความสูงของช่องแสง 0.55 เมตร) ขนาดช่องแสงมีค่าเท่ากับ 12.95 ตารางเมตร หรือ 39.96% ของผนังทั้งหมด

#### 5. สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน

การออกแบบสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่มีค่าการสะท้อนแสงที่เหมาะสมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อช่วยส่งเสริมสภาพแสงสว่างควรใช้สีภายในห้องตามมาตรฐานกำหนด

- เพดาน มีค่าการสะท้อนแสง 70 - 90 % ได้แก่สีขาว
- ผนัง มีค่าการสะท้อนแสง 40 - 60 % ได้แก่สีเทาอ่อน
- พื้น มีค่าการสะท้อนแสง 30 - 50 % ได้แก่สีน้ำตาลอ่อน หรือสีเทาอ่อน
- กระดาน มีค่าการสะท้อนแสง 20 % หรือใช้กระดาน Whiteboard (เพื่อหลีกเลี่ยงอันตรายจากผงขอลึก)

#### 7.2 การเพิ่มแสงสว่างธรรมชาติเข้าสู่ห้องเรียนด้วยวิธีการสะท้อนแสงจาก Light Shelf

การเพิ่มประสิทธิภาพในการนำแสงธรรมชาติมาใช้โดยผ่านการสะท้อนแสงจาก Light Shelf เข้าสู่ส่วนลึกสุดของห้องเรียน มีตัวแปรกายภาพที่มีอิทธิพลต่อการสะท้อนแสงจาก Light Shelf หลายตัวแปร ซึ่งประกอบไปด้วย การศึกษารูปแบบ, สีและลักษณะผิวสัมผัสของวัสดุ, ขนาดความลึก, รูปทรงที่มีมุมมองที่แตกต่างกันของ Light Shelf, รวมไปถึงการออกแบบแผงควบคุมแสงจ้า (Glare) ดังนั้นจึงนำตัวแปรกายภาพเหล่านี้ไปทำการวิเคราะห์ทดลองและสรุปผลซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

##### 1. รูปแบบของ Light Shelf ที่เหมาะสม

ทำการทดลองวัดการกระจายแสงของ Light Shelf ทั้ง 4 รูปแบบ และพบว่ารูปแบบ Light Shelf แบบ 1 ชั้น ความยาว 1.53 เมตร มีการกระจายแสงเข้าสู่ห้องเรียนได้มากที่สุด

ตารางที่ 7.1 แสดงผลสรุปค่าเฉลี่ย Daylight Factor ของรูปทรง Light Shelf

รูปแบบ Light Shelf	ค่าเฉลี่ย Daylight Factor แถวในสุด (%)
A. รูปแบบ 3 ชั้น ความยาว 1.29 เมตร	1.45
B. รูปแบบ 2 ชั้น ความยาว 1.55 เมตร	1.65
C. รูปแบบ 2 ชั้น ความยาว 1.45 เมตร	1.65
D. รูปแบบ 1 ชั้น ความยาว 1.53 เมตร	1.74

## 2. ลักษณะสีและผิวสัมผัสของของวัสดุที่เหมาะสม

ทำการวัดค่าการสะท้อนแสงของสีและผิวสัมผัสของวัสดุแบบต่างๆ และสรุปแบบที่นำไปใช้ในการทดลองจะพบว่าสีที่มีค่าการสะท้อนแสงมากกว่าสีขาวขานอ้อย ได้แก่ สีเงินสะท้อนแสงผิวเรียบและสีขาวเคลือบเงาผิวเรียบตามลำดับซึ่งมีรายละเอียดค่าการสะท้อนแสงดังนี้

ตารางที่ 7.2 แสดงผลสรุปของสีและผิวสัมผัสที่เลือกใช้

สีและวัสดุ	ค่าการสะท้อนแสง (%)
A. สีขาวขานอ้อยผิวเรียบ	65
B. สีขาวเคลือบเงาผิวเรียบ	85
C. สีเงินสะท้อนแสงผิวเรียบ	92

## 2. ความลึกและสีของ Light Shelve ที่เหมาะสม

ทำการทดลองวัดการกระจายแสงเพื่อเปรียบเทียบระหว่างสีขาวเคลือบเงาและสีเงินสะท้อนแสงกับความลึกแบบต่างๆ ซึ่งจะพบว่าความลึก ขนาด 0.98 เมตร ทาสีขาวเคลือบเงาซึ่งมีขนาดที่สั้นที่สุดแต่มีการกระจายแสงได้ตามมาตรฐานที่กำหนดคือมากกว่า 2%

ตารางที่ 7.3 แสดงผลสรุปค่าเฉลี่ย Daylight Factor ของความลึกและสีของ Light Shelve

ความลึกและสีของ Light Shelve	ค่าเฉลี่ย Daylight Factor แกวในสุด (%)
A. ความลึกขนาด 1.53 เมตร สีเงินสะท้อนแสง	2.42
B. ความลึกขนาด 1.53 เมตร สีขาวเคลือบเงา	2.22
C. ความลึกขนาด 1.20 เมตร สีขาวเคลือบเงาสั้นกว่าแบบ A 11/14)	2.18
D. ความลึกขนาด 0.98 เมตร สีขาวเคลือบเงาสั้นกว่าแบบ A 9/14)	2.12
E. ความลึกขนาด 0.65 เมตร สีขาวเคลือบเงาสั้นกว่าแบบ A 6/14)	1.86

## 3. รูปทรงของ Light Shelve ที่เหมาะสมของเดือนสิงหาคม

ทำการทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพในการกระจายแสงที่สูงขึ้นและพบว่ารูปทรงที่มีมุม 35 องศา มีขนาด 0.98 เมตร ทาสีขาวเคลือบเงามีการกระจายแสงได้มากที่สุด

ตารางที่ 7.4 แสดงผลสรุปค่าเฉลี่ย Daylight Factor ของรูปทรง Light Shelve

รูปทรง Light Shelve ของเดือนสิงหาคม	ค่าเฉลี่ย Daylight Factor แกวในสุด (%)
A. รูปทรงมีมุม 45 องศา ขนาด 0.98 เมตร ทาสีขาวเคลือบเงา	2.60
B. รูปทรงมีมุม 35 องศา ขนาด 0.98 เมตร ทาสีขาวเคลือบเงา	2.74
C. รูปทรงมีมุม 25 องศา ขนาด 0.98 เมตร ทาสีขาวเคลือบเงา	2.57
D. รูปทรงมีมุม 15 องศา ขนาด 0.98 เมตร ทาสีขาวเคลือบเงา	2.48

#### 4. รูปทรงของ Light Shelve ที่เหมาะสมของเดือนธันวาคม

ทำการทดลองวัดการกระจายแสงโดยใช้ตารางนาฬิกาแดดของเดือนธันวาคม เพื่อให้ทราบว่าการกระจายแสงในห้องเรียนของเดือนอื่นๆ แสงยังคงสามารถกระจายเข้ามาในห้องเรียน และยังคงอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่ และพบว่ารูปทรงที่มีมุม 35 องศา มีขนาด 0.98 เมตร ทาสีขาวเคลือบเงาซึ่งมีการกระจายแสงได้มากที่สุดและมากกว่าเดือนสิงหาคม

ตารางที่ 7.5 แสดงผลสรุปค่าเฉลี่ย Daylight Factor ของรูปทรง Light Shelve ของเดือนธันวาคม

รูปทรง Light Shelve ของเดือนธันวาคม	ค่าเฉลี่ย Daylight Factor แถวในสุด (%)
A. รูปทรงมีมุม 45 องศา ขนาด 0.98 เมตร ทาสีขาวเคลือบเงา	2.90
B. รูปทรงมีมุม 35 องศา ขนาด 0.98 เมตร ทาสีขาวเคลือบเงา	2.92
C. รูปทรงมีมุม 25 องศา ขนาด 0.98 เมตร ทาสีขาวเคลือบเงา	2.65
D. รูปทรงมีมุม 15 องศา ขนาด 0.98 เมตร ทาสีขาวเคลือบเงา	2.53

#### 5. การควบคุมแสงจ้า (Glare)

โดยการออกแบบร่วมกันระหว่างรูปทรงที่มีมุม 35 องศา มีขนาด 0.98 เมตร ทาสีขาวเคลือบเงา กับการออกแบบแผงป้องกันแสงจ้า (Glare) ภายในห้องเรียน และพบการออกแบบร่วมกันนั้นยังมีแสงกระจายเข้ามาในส่วนลึกสุดของห้องเรียนที่ยังอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

ตารางที่ 7.6 แสดงผลสรุปค่าเฉลี่ย Daylight Factor ของรูปทรง Light Shelve กับแผงป้องกันแสงจ้า

แผงป้องกันแสงจ้ากับ Light Shelve	ค่าเฉลี่ย Daylight Factor แถวในสุด (%)
- แผงป้องกันแสงจ้าและรูปทรงมีมุม 35 องศา ขนาด 0.98 เมตร ทาสีขาวเคลือบเงา	2.20

จากการทดลองทั้งหมดของการนำแสงธรรมชาติที่ผ่านการสะท้อนจาก Light Shelve ด้วยตัวแปรกายภาพแบบต่างๆ โดยกำหนดขนาดสัดส่วนมาตรฐานของห้องเรียนที่เหมาะสมคือ 9.00 x 8.00 x 2.90 เมตร และมีขนาดช่องแสงด้านบนสูง 0.55 เมตร พบว่ารูปแบบ Light Shelve ที่สามารถมีการกระจายแสงเข้าสู่ห้องเรียนได้ประสิทธิภาพสูงสุด ได้แก่ รูปทรงเอียงที่มีมุม 35 องศา มีขนาด 0.98 เมตร ทาสีขาวเคลือบเงา โดยออกแบบร่วมกับแผงป้องกันแสงจ้า (Glare) ภายในห้องเรียน และเลือกใช้วัสดุที่ทนทาน มีอายุการใช้งานได้นาน ค่าบำรุงรักษาต่ำ กันน้ำและกันความชื้นได้ดี มีน้ำหนักเบา จึงเลือกใช้อลูมิเนียมเป็นหลัก เนื่องจากมีคุณสมบัติตามที่กล่าวมา และมีการดูแลรักษาการทำความสะอาด Light Shelve ทุก ๆ 1

เดือน ด้วยวิธีปรับแผงป้องกันแสงจ้าภายในห้องเรียน แล้วจึงเปิดช่องแสงเพื่อทำความสะอาด Light Shelf เพื่อให้การสะท้อนแสงของ Light Shelf ยังคงประสิทธิภาพ ส่วนการป้องกันน้ำฝนไหลย้อนเข้าสู่ขอบหน้าต่างไปยังห้องเรียนโดยการออกแบบ บัวหยดน้ำ (Flashing) ให้อยู่ระหว่างความสูงของขอบวงกบช่วงบนของหน้าต่างและขอบวงกบช่วงล่างของช่องแสงโดยไม่ให้ชิดกับส่วนแผ่นสะท้อนแสง เนื่องจากจะมีอิทธิพลทำให้การสะท้อนแสงเข้าสู่ห้องเรียนลดลง

ดังนั้นการกระจายแสงของรูปทรงเอียงที่มีมุม 35 องศา มีขนาด 0.98 เมตร ทาสีขาว เคลือบเงาโดยออกแบบร่วมกับแผงป้องกันแสงจ้า (Glare) ภายในห้องเรียนพบว่าการกระจายแสง แดงลึกสุดจากระยะขอบหน้าต่างของห้องเรียนมีค่าเฉลี่ย Daylight Factor 2.20 % ซึ่งเปรียบเทียบกับระดับความส่องสว่างภายนอกที่มีค่าต่ำสุดและหาค่าความส่องสว่างภายในห้องเรียนได้ 1,646 Lux ซึ่งมีค่ามากกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้คือ 500 Lux และสามารถให้แสงสว่างจากธรรมชาติโดยวิธีการสะท้อนแสงของ Light Shelf เข้าสู่ส่วนลึกสุดห้องเรียนได้ถึง 93.18 % ของช่วงเวลาใช้ห้องเรียนทั้งปี หรือ 1,928 ชั่วโมงของช่วงเวลาใช้ห้องเรียนทั้งปี โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยแสงประดิษฐ์นอกเหนือจากวันที่มีเมฆปกคลุมท้องฟ้าหรือวันที่ปริมาณแสงสว่างภายนอกน้อยกว่า 22,728 Lux

### 7.3 ประโยชน์และการนำผลงานวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบ

จากการศึกษาการออกแบบ Light Shelf เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการนำแสงธรรมชาติมาใช้ในการศึกษาที่เหมาะสม นอกจากจะแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพจากการใช้แสงสว่างจากธรรมชาติโดยการสะท้อนเข้าสู่ส่วนที่ลึกสุดภายในห้องเรียนอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ผลจากการออกแบบ Light Shelf ในการศึกษาวิจัยนี้ทำให้ลดการใช้พลังงานไฟฟ้าจากแสงประดิษฐ์ลงได้ เนื่องจากสามารถใช้แสงธรรมชาติที่ผ่านการสะท้อนแสงจาก Light Shelf ได้ตลอดทั้งวันที่มีการเรียนการสอนโดยไม่จำเป็นต้องอาศัยแสงประดิษฐ์นอกเหนือจากวันที่มีเมฆปกคลุมท้องฟ้าและไม่เพิ่มภาระความร้อนให้กับห้องเรียน เพราะเป็นการนำแสงธรรมชาติเข้าสู่ห้องเรียนโดยการสะท้อนผ่าน Light Shelf เข้าสู่ห้องเรียนโดยไม่ได้รับแสงตรงจากดวงอาทิตย์ ถึงแม้จะเป็นเพียงแนวทางหนึ่งที่สามารถลดการใช้พลังงานไฟฟ้าจากแสงสว่างลงได้ และหากมีการประยุกต์ในส่วนของอาคารเรียนหลายๆ แห่ง และมีจำนวนที่มากขึ้นแล้วแนวโน้มอัตราการใช้พลังงานไฟฟ้าของประเทศก็จะลดลงด้วยเช่นกัน

ผลงานการวิจัยครั้งนี้ยังสามารถนำไปพัฒนาเพื่อใช้กับอาคารจริงและยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับอาคารอื่นๆ เช่น อาคารพักอาศัย สำนักงาน โรงพยาบาล โรงงานอุตสาหกรรม โรงแรม หรือศูนย์วิจัยอื่นๆ เป็นต้น โดยผ่านขบวนการออกแบบที่มีพื้นฐานมาจากการวิจัยครั้งนี้ หรือถูกนำเสนอในรูปแบบของผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมโดยนำผลวิจัยไปพัฒนาหรือปรับปรุงให้เหมาะสมกับการผลิตแบบจำนวนมากในอนาคต

## 7.4 ข้อเสนอแนะ

สำหรับงานวิจัยนี้มีระยะเวลาการศึกษาที่จำกัดดังนั้นจึงมีข้อเสนอแนะสำหรับเป็นแนวทางการศึกษา และวิจัยต่อไปดังนี้

1. ควรพิจารณาปริมาณแสงสว่างในสภาพท้องฟ้าทุกลักษณะเพื่อข้อมูลจะมีความชัดเจนและครบถ้วนมากขึ้น
2. การหาแนวทางปัจจัยกายภาพของ Light Shelve เนื่องจากมีข้อจำกัดในด้านของเวลาในการวิจัย ดังนั้นผู้ออกแบบจึงศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวกับรูปแบบและขนาด Light Shelve , ลักษณะสีผิวสัมผัสของวัสดุ , ขนาดความลึก , รูปทรงที่มีมุมมองคาที่แตกต่างกัน , และการออกแบบแผงควบคุมแสงจ้า (Glare) โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพในการกระจายแสงส่วนลึกสุดของห้องเรียนให้ได้มาตรฐานกำหนด แต่อย่างไรก็ตามยังมีตัวแปรอื่นๆ นอกเหนือจากตัวแปรดังกล่าว เช่น ขนาดสัดส่วนของรูปทรงโค้งในรัศมีที่แตกต่างกันของ Light Shelve , การออกแบบขนาดของแผงป้องกันแสงจ้าในมุมมองคาที่แตกต่างกัน เป็นต้น
3. ในการวิจัยนี้เป็นการทดลองในระยะเวลาที่จำกัดดังนั้นข้อมูลที่ได้จึงเป็นการคำนวณหาค่าเฉลี่ยทั้งปีจากข้อมูลสถิติของปริมาณแสงสว่างภายนอกในปี 2542 จากสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT) หากมีการเก็บข้อมูลจริงทั้งปี ข้อมูลที่ได้จะมีความถูกต้องสมบูรณ์ขึ้น
4. ความคลาดเคลื่อนจากการบันทึกข้อมูลเนื่องจากการเก็บข้อมูลของแสงสว่างต้องใช้การแปลงค่าของอุปกรณ์เซนส์เซอร์ (Photometric Sensor) เพื่อต่อเชื่อมกับเครื่องมือวัดแสง (Opus200) เพราะไม่ได้เป็นเครื่องมือวัดแสงที่มาคู่กันโดยตรงดังนั้นการตั้งค่าของความคลาดเคลื่อนในการวัดแสงจึงตั้งค่าเท่ากับบวกลบ 20 Lux
5. ในการวิจัยนี้เป็นการทำการทดลองภายในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้นมิได้เป็นการทำการทดลองในหลายๆ สถานบัน ดังนั้นข้อมูลที่ได้จึงเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น ซึ่งผลการทดลองอาจแตกต่างไปจากนี้หากทำการทดลองในสถานที่อื่น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปในหัวข้อเดียวกันนี้ควรจะศึกษาในเรื่องที่ต่อเนื่องกับงานวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสะท้อนแสงเข้ามาในส่วนลึกสุดของห้องเรียนได้สูงสุด โดยทำการศึกษาวิเคราะห์รูปทรงโค้งของรัศมีที่แตกต่างกัน และศึกษาการออกแบบขนาดของแผงป้องกันแสงจ้าในมุมมองคาที่แตกต่างกันหรือทำการทดลองในลักษณะเดียวกันโดยใช้ระยะเวลาในการทดสอบให้ครบ 1 ปี และทำการทดสอบในสถานที่ซึ่งมีสภาวะแวดล้อมที่แตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามจากการศึกษาพบว่ามีวิธีอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อการสะท้อนแสงเข้าสู่ห้องเรียนอีกหลายวิธีด้วยกัน เช่นการออกแบบเพื่อการสะท้อนแสงธรรมชาติจากเพดานเข้าสู่ห้องเรียน โดยออกแบบร่วมกับ Light Shelve หากมีการศึกษาอย่างถูกต้องและเหมาะสมก็สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพแสงสว่างจากการใช้แสงธรรมชาติภายในอาคารได้มากขึ้น

## บรรณานุกรม

### ภาษาไทย

- เกียรติ อัครพงศ์. มปป. การออกแบบระบบแสงสว่างภายในอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน กรุงเทพฯ.
- กองแผนงานกรมสามัญศึกษา กลุ่มสาระสนเทศ. 2543. สถิติการศึกษาฉบับย่อกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2542. กรุงเทพฯ.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์. 2542. สารศาสตร์สถาปัตยกรรม ฉบับ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชำนาญ ห่อเกียรติ, ดร. มปป. เทคนิคการส่องสว่าง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ตรึงใจ บุรณสมภพ. 2539. การออกแบบอาคารที่มีประสิทธิภาพในการประหยัดพลังงาน. กรุงเทพฯ.
- ธีระมน ไวโรจนกิจ, ผศ. 2542. สภาพแวดล้อมของอาคาร. เอกสารสารคำสอนวิชาเทคโนโลยีสภาพแวดล้อมของอาคาร. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสถาปัตยกรรมเขตร้อน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ธนิต จินดาวณิก, ผศ. มปป. เอกสารประกอบการสอนเรื่องพลังงานกับการออกแบบสถาปัตยกรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิบูลย์ ดิษฐอุตม. 2544. การออกแบบระบบแสงสว่าง. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- มานิจ ทองประเสริฐ, รศ.ดร. 2529. แสงอาทิตย์กับอาคาร. เอกสารประชุมทางวิชาการในงานสถาปนิก 29 เรื่องการประหยัดพลังงานในอาคารและเมือง. กรุงเทพฯ : สมาคมสถาปนิกสยาม
- มาลินี ศรีสุวรรณ, ผศ. 2529. การใช้แสงสว่างธรรมชาติเพื่อประหยัดพลังงานในอาคาร. เอกสารประชุมทางวิชาการในงานสถาปนิก 29 เรื่องการประหยัดพลังงานในอาคารและเมือง. กรุงเทพฯ : สมาคมสถาปนิกสยาม.
- มาลินี ศรีสุวรรณ, ผศ. ม.ป.ป. ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบอาคารสาธารณะประเภทต่างๆ. กรุงเทพฯ.
- ไพศาล จันเตยूर, ผศ. 2539. Climatic design in tropical housing & building. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานกำกับและอนุรักษ์พลังงาน กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม, 2542. การใช้กระจก. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คอมฟอร์ม.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2542. เครื่องชี้ภาวะสังคม 2538 - 2542. กรุงเทพฯ.

- สำนักนโยบายและแผนกรุงเทพมหานคร, 2543. งานสนเทศสถิติ สถิติกรุงเทพมหานคร ปี 2543. กรุงเทพฯ.
- สมาคมสถาปนิกสยาม, สำนักคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ. "วิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีการออกแบบอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน ระยะ 2 " กรุงเทพฯ : 2543
- สมสิทธิ์ นิตยะ, รศ. 2541. การออกแบบอาคารสำหรับภูมิอากาศเขตร้อนชื้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

### ภาษาอังกฤษ

- Stein, B and Reynolds, J.S. 1992. Mechanical and electrical equipment for building. 7<sup>th</sup> ed. New York : John Wiley & Son.
- Evans, B.H. 1981. Daylighting in architecture. New York : AIA.
- Egan, D.M. 1983. Concepts in architectural lighting. New York : McGraw – Hill
- Mills, E.D. 1976. Planing Buildings for Education, Culture and Science. Scotland: Thomson Litho Ltd.
- Claude, RL. 1986. Daylighting design and analysis. New York : Van Nostrand Reinhold.
- Donal, W. et. al. 1997. Time Saver Standards for Architecture Design Data : The Reference of architectural fundamentals. Handbook Callender. 7<sup>th</sup> Singapore : McGraw – Hill.
- Flym, J.E. and Mills S.M. 1962. Architectural lighting graphic. New York : Reinhold Publishing Corporation.
- Kaufman, E. et. al. 1985. IES Lighting handbook reference volume. Illuminating engineering society of north America. New York.
- Guzowsski, M. 1976. Daylighting for sustainable design. New York : McGraw – Hill
- Moore, F. 1985. Concept and practice of architecture daylighting. New York : Van Nostrand Reinhold.
- Lechner, N. 1991. Heating cooling lighting design methods for architect. Canada : A wile interscience publication.
- Chirarattananon, S. and Chaiwiwatworakul, P. 2001. Daylight availability models for global and diffuse horizontal Illuminance and Irradiance and models for sky luminance for bangkok. The national energy conservation promotion fund. Bangkok : Asian institute of technology.
- Chirarattananon, S. 1998. Daylight for Building in the Tropic I : Daylight Availability and Heat Gain in to Building. Bangkok : Asian institute of technology.
- Chirarattananon, S. 1998. Daylight for Building in the Tropic II : Daylighting Methodology. Bangkok : Asian institute of technology.

## ภาคผนวก

ปริมาณแสงสว่างของดวงอาทิตย์ในเขตกรุงเทพมหานคร เฉลี่ยทุกๆ 5 นาที ปี พ.ศ.2542-2543  
(Solar Time)

ตารางที่ 1 ปริมาณแสงสว่างของดวงอาทิตย์ในเขตกรุงเทพมหานคร เฉลี่ยทุก 5 นาที ปี พ.ศ.2542-2543 (Solar Time)

Table with columns: Hour, Minute, Diffuse Horizontal Illuminance (Eg), Global Diffuse Illuminance (Eg), and Global Illuminance (Eg). The table contains data for every 5-minute interval from 7:30 AM to 7:30 PM.

ที่มา : Chirattaranon, S. and Chaiwatwatrakul, P., 2001. Daylight availability models for global and diffuse horizontal illuminance and irradiance and models for sky luminance for Bangkok. The national energy conservation promotion fund, Bangkok : Asian institute of technology.

ตารางที่ 1 ปริมาณแสงสว่างของดวงอาทิตย์ในเขตกรุงเทพมหานคร เฉลี่ยทุกๆ 5 นาที ปี พ.ศ.2542-2543 (Solar Time) (ต่อ)

ที่มา : Chirattananon, S. and Chaiwitwongrakul, P. 2001. Daylight availability models for global and diffuse horizontal illuminance and irradiance and models for sky luminance for Bangkok. The national energy conservation promotion fund, Bangkok : Asian Institute of Technology.

Table with 10 columns: Day, Time, Diffuse Horizontal Illuminance (DHI), Global Horizontal Illuminance (GHI), Diffuse Sky Radiation (DSR), Direct Normal Irradiance (DNI), Global Normal Irradiance (GNI), Diffuse Radiation (DR), Direct Radiation (DRd), Total Radiation (TR), and Time (min). The table contains data for 10 days from 12/25/01 to 1/10/02, with time intervals every 5 minutes.



ตารางที่ 1 ปริมาณแสงสว่างของดวงอาทิตย์ในเขตกึ่งกลางของกรุงเทพมหานคร เฉลี่ยทุก 5 นาที ปี พ.ศ.2542-2543 (Solar Time) (ต่อ)

Table with 10 columns: Day, Time, Diffuse horizontal illuminance, Global horizontal illuminance, and Irradiance. It contains a dense grid of numerical data for each day and time interval.

ที่มา : Chirattaranon, S. and Chaiwattawatrakul, P. 2001. Daylight availability models for global and diffuse horizontal illuminance and models for sky luminance for Bangkok. The national energy conservation promotion fund, Bangkok : Asian Institute of Technology.

ตารางที่ 1 ปริมาณแสงสว่างของดวงอาทิตย์ในเขตกรุงเทพมหานคร เฉลี่ยทุก 5 นาที (ต่อ) พ.ศ.2542-2543 (Solar Time) (ต่อ)

ที่มา : Chirattananon, S. and Chaiwitwatworakul, P., 2001. Daylight availability models for global and diffuse horizontal illuminance and irradiance models for sky luminance for Bangkok. The national energy conservation promotion fund. Bangkok : Asian Institute of Technology.

Table with 10 columns: Day, Time, Diffuse Horizontal Illuminance (DHI), Global Horizontal Illuminance (GHI), Sky Luminance (L\_s), and other related metrics. The table contains data for each minute of the day from 00:00 to 24:00.

ที่มา : Chirattananon, S. and Chaiwattworakul, P. 2001. Daylight availability models for global and diffuse horizontal illuminance and irradiance and models for sky luminance for Bangkok. The national energy conservation promotion fund. Bangkok : Asian Institute of Technology.

Table with 10 columns: Day, Time, Evg, Evg, Evg, Evg, Evg, Evg, Evg, Evg. The table contains a dense grid of numerical data representing solar illuminance values for each minute of the day.

ตารางที่ 1 ปริมาณแสงสว่างของดวงอาทิตย์ในเขตกรุงเทพมหานคร เฉลี่ยทุก 5 นาที ปี พ.ศ.2542-2543 (Solar Time) (ต่อ)

ที่มา : Chirattananon, S. and Chaiwitwatworakul, P. 2001. Daylight availability models for global and diffuse horizontal irradiance and models for sky luminance for Bangkok. The national energy conservation promotion fund, Bangkok : Asian Institute of Technology.

Table with 10 columns: Time, Diffuse Horizontal Irradiance (DHI), Global Horizontal Irradiance (GHI), Sky Luminance (L\_s), and other parameters. The table contains data for every 5 minutes of the day from 00:00 to 24:00.

Evx : Global illuminance [Klux]

ที่มา : Chirattananon, S. and Chaiwattanakul, P. 2001. Daylight availability models for global and diffuse horizontal illuminance and models for sky luminance for Bangkok. The national energy conservation promotion fund, Bangkok : Asian Institute of Technology.

Table with 15 columns: Day, Hour, Minute, Global Illuminance (Klux), Diffuse Horizontal Illuminance (Klux), Sky Luminance (cd/m²), and other parameters. The table contains a dense grid of numerical data for each time slot.

ตารางที่ 1 ปริมาณแสงสว่างของดวงอาทิตย์ในเขตกรุงเทพมหานคร เฉลี่ยทุก 5 นาที ปี พ.ศ.2542-2543 (Solar Time) (ต่อ)

ที่มา : Chirattamonon, S. and Chaiwatwawrakul, P. 2001. Daylight availability models for global and diffuse horizontal illuminance and irradiance models for Bangkok. The national energy conservation promotion fund, Bangkok : Asian institute of technology.

Table with 10 columns: Hour, Minute, Global Illuminance (Eg), Diffuse Horizontal Illuminance (Eg), Direct Horizontal Illuminance (Eg), Global Irradiance (Eg), Diffuse Horizontal Irradiance (Eg), Direct Horizontal Irradiance (Eg), Global Illuminance (Eg), Diffuse Horizontal Illuminance (Eg), Direct Horizontal Illuminance (Eg), Global Irradiance (Eg), Diffuse Horizontal Irradiance (Eg), Direct Horizontal Irradiance (Eg). The table contains data for each 5-minute interval from 00:00 to 24:00.

ตารางที่ 1 ปริมาณแสงสว่างของดวงอาทิตย์ในเขตรัฐกรุงเทพมหานครเฉลี่ยทุก 5 นาที ปี พ.ศ.2542-2543 (Solar Time) (ต่อ)

Fig. 1. Chirattanon, S. and Chaiwatworakul, P. 2001. Daylight availability models for global and diffuse horizontal illumination and irradiance and models for sky luminance for Bangkok. The national energy conservation promotion fund, Bangkok : Asian Institute of Technology.

Table with 10 columns: Day, Time, Diffuse Horizontal Illumination, Global Horizontal Illumination, Irradiance, Sky Luminance, and other related metrics. The table contains a dense grid of numerical data for each 5-minute interval.

ที่มา : Chirattananon, S. and Chaiwattawarakul, P. 2001. Daylight availability models for global and diffuse horizontal illumination and irradiance models for sky luminance for Bangkok. The national energy conservation promotion fund, Bangkok : Asian Institute of Technology.

Table with 10 columns: Day, Hour, Evg, Evg, Evg, Evg, Evg, Evg, Evg, Evg. The table contains a dense grid of numerical data representing global and diffuse horizontal illumination and irradiance models for sky luminance for Bangkok.

ตารางที่ 1 ปริมาณแสงสว่างของดวงอาทิตย์ในเขตกรุงเทพมหานครเฉลี่ยทุก 5 นาที ปี พ.ศ.2542-2543 (Solar Time) (ต่อ)

ที่มา : Chirattananon, S. and Chaiwatwatworakul, P. 2001. Daylight availability models for global and diffuse horizontal irradiance and models for sky luminance for Bangkok. The national energy conservation promotion fund, Bangkok : Asian Institute of Technology.

Table with 10 columns: Time (HH:MM), Diffuse Horizontal Irradiance (kWh/m²), Global Horizontal Irradiance (kWh/m²), and Sky Luminance (cd/m²). The table contains 1440 rows of data representing 5-minute intervals from 00:00 to 24:00.

ตารางที่ 1 ปริมาณแสงสว่างของดวงอาทิตย์ในเขตกรุงเทพมหานคร เฉลี่ยทุก 5 นาที ปี พ.ศ.2542-2543 (Solar Time) (ต่อ)

ที่มา : Chirattananon, S. and Chaiwatwatorakul, P. 2001. Daylight availability models for global and diffuse horizontal illumination and irradiance and models for sky luminance for Bangkok. The national energy conservation promotion fund. Bangkok : Asian institute of technology.

Table with 10 columns: Day, Hour, Minute, Global Illuminance [lux], Diffuse Horizontal Illuminance [lux], Irradiance [lux], Sky Luminance [cd/m2], and other parameters. The table contains a dense grid of numerical data for each 5-minute interval.

ตารางที่ 1 ปริมาณแสงสว่างของดวงอาทิตย์ในเขตกรุงเทพมหานคร เฉลี่ยทุกๆ 5 นาที (Solar Time) (ต่อ)

ที่มา : Chirattamanon, S. and Chaiwatwatorakul, P. 2001. Daylight availability models for global and diffuse horizontal illuminance and irradiance and models for sky luminance for Bangkok. The national energy conservation promotion fund, Bangkok : Asian institute of technology.

Table with 10 columns: Day, Time, Diffuse Horizontal Illuminance (DHI), Global Horizontal Illuminance (GHI), Sky Luminance (L\_sky), and Evg: Global Illuminance [Klux]. The table contains data for 24 hours of a day, with values for DHI, GHI, and L\_sky increasing from dawn to noon and then decreasing towards dusk. The Evg: Global Illuminance [Klux] column shows a peak of approximately 1.0 Klux at solar noon.

Evg : Global illuminance [Klux]

Evng : Global illuminance [Klux]

## ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวเรณู ด้านกุล
วัน เดือน ปีเกิด	29 เมษายน 2517
ที่อยู่ปัจจุบัน	9/394 อาคาร T8 เมืองทองธานี ถ.แจ้งวัฒนะ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี (11120)
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2536 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ	พ.ศ. 2539 ปริญญาสถาปัตยกรรมบัณฑิต (สถ.บ.) สาขาสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตอุเทนถวาย
	พ.ศ. 2545 สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรมเขตร้อน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2539-2540 ผู้ช่วยสถาปนิก บริษัท SJA 3D CO. พ.ศ. 2541-2542 สถาปนิกอิสระ พ.ศ. 2543-2544 มัณฑนากร บริษัท GARANT MOBEL